

SINTEZA

obiectelor și propunerilor/recomandărilor la Proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1       |                             |                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 2       |                             |                                                                        | Obiectii și propuneri de ordin general                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 3       |                             |                                                                        | Sub aspect conceptual, considerăm oportun a se ține cont de faptul că, Comisia pentru situații excepționale instituită conform art. 17 din Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă diferă de Comisia pentru situații excepționale creată în baza Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, iar în scopul evitării interpretărilor neuniforme apare necesitatea delimitării clare a acestora, la etapa amendării actelor normative.<br>Mai mulți, competența, sarcinile și acțiunile impuse de situațiile excepționale rezultă din Planul de acțiuni care derivă din acte normative diferite, cum ar fi Planul Protecției Civile a Republicii Moldova în situații excepționale, Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale, în cazul situațiilor excepționale declanșate pe piața gazelor naturale, precum și Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața energiei electrice, în cazul situațiilor excepționale declanșate pe piața energiei electrice.<br>Subsidar, potrivit art. 54 alin. (5) al Legii nr. 100/2017, dacă un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia pentru a asigura înțelegerea corectă a termenului respectiv. | <b>Nu se acceptă.</b><br>Totodată, este necesar să se țină cont că declanșarea situației de urgență în sectorul gazelor naturale poate afecta sectorul electroenergetic și, respectiv, sectorul telecomunicațiilor, sectorul sănătății publice, învățământul. De asemenea, reieșind din experiența din octombrie 2021, poate apărea necesitatea ca Guvernul, la propunerea Comisiei pentru situații excepționale, să se adreseze Parlamentului pentru a fi declarată starea de urgență și respectiv autorizată adoptarea de măsuri extraordinare precum alocarea banilor din bugetul public pentru achiziționarea gazelor naturale (în cazul Energoatom), ridicarea sechestrului de pe conturi (în cazul Termoelectrica), etc. |
| 4       |                             |                                                                        | În tot textul Legii, se propune substituția sintagmei „Comisia pentru Situații Excepționale” cu sintagma „Comisia de supraveghere a situațiilor excepționale pe piața energiei electrice și a gazelor naturale”, luând în considerație faptul că domeniul de gestionare a acestora diferă;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Nu se acceptă.</b><br>A se vedea explicațiile de mai sus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 5       |                             |                                                                        | În context, menționăm că cuvintele „se introduce”, „se înlocuiește” și „se înlocuiesc” nu sunt caracteristice limbajului normativ și prin urmare acestea se vor substitui cu cuvintele „se completează” și „se substituie”.<br>Concomitent, modificările se expun în ordinea elementelor structurale din actul supus modificării, iar în cazul modificărilor mai multor acte normative, modificările se expun în ordinea cronologică a datei adoptării actelor normative modificate.<br>Subsidar, sugerăm revizuirea proiectului prin prisma greșelilor gramaticale, de ortografie și de punctuație, precum și ajustarea acestuia la normele de tehnică legislativă, conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Se acceptă.</b><br>Proiectul a fost ajustat conform propunerii.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 6       |                             |                                                                        | Obiectii și propuneri la articolele/punctele din Proiectul Legii                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 7       |                             |                                                                        | <b>La Art. I:</b><br>la pct. 2, considerăm oportun definirea noțiunii de „activitate de trading”, pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Se acceptă.</b><br>Definiția noțiunii de „activitate de trading” poate fi formulată după cum urmează:<br>„activitate de trading – achiziționare și vânzare a gazelor naturale pe piața angro a gazelor naturale, realizată în baza licenței eliberate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în conformitate cu prezenta lege.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8       | Articolul 9. Transparența activității Agenției. Hotărârile și deciziile Agenției                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 9. La articolul 9, După alin. (6) se completează două alincele noi, cu următorul conținut:<br>„(6 <sup>1</sup> ) În cazul situațiilor excepționale constatate în modul stabilit prin lege, proiectele de decizii, hotărârile urgente pot fi supuse elaborării și adoptării fără respectarea principiilor stabilite în prezentul articol. Argumentarea necesității de a adopta decizia în regim de urgență fără respectarea procedurii de consultare se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare, prin plasare pe pagina web a autorității publice, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media centrală sau locală, după caz” | La pct. 9, modificarea art. 9 alin. (6 <sup>1</sup> ) se propune după sintagma „situații excepționale” completarea cu sintagma „în sectorul gazelor naturale”, în scopul evitării unei confuzii cu noțiunea de „situație excepțională” definită prin Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 93/2007.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Se acceptă.<br>Textul art. 9, alin. (6 <sup>1</sup> ) a fost ajustat conform propunerii Modificări similare au fost operate la art. 105 <sup>1</sup> , alin. (1).                                                                                                   |
| 9       | Articolul 105. Situațiile excepționale pe piața gazelor naturale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 81. La articolul 105, După alineatul (5) se completează cu un nou alineat – alineatul (5 <sup>1</sup> ) în următoarea redacție:<br>„(5 <sup>1</sup> ) Pe perioada existenței situației excepționale, întreprinderile de gaze naturale nu sunt în drept să se excludă de la îndeplinirea obligațiilor ce le revin în conformitate cu legea și contractele încheiate, cu condiția că acestea nu contravin dispozițiilor Comisiei pentru situații excepționale.”                                                                                                                                                                                                                                                                          | La pct. 81 amendamentul la art. 105 alin.(5 <sup>1</sup> ), se propune după sintagma „situații excepționale” completarea cu sintagma „în sectorul gazelor naturale”, în scopul evitării unei confuzii cu noțiunea de „situație excepțională” definită prin Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 93/2007. În context, considerăm oportun a se revizui textul „Comisiei pentru situații excepționale”, pentru a evita interpretările neuniforme în raport cu Comisia pentru situații excepționale instituită conform art. 17 din Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Se acceptă parțial.<br>Textul art. 105, alin. (5 <sup>1</sup> ) a fost ajustat conform propunerii. Cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a se vedea explicațiile de mai sus.                                                                           |
| 10      | Articolul 16. Reperfectarea, suspendarea și reluarea valabilității licenței<br>(5) În situațiile menționate la alin.(4) lit.b)-f), hotărârea privind suspendarea licenței se adoptă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești și este adusă la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării. În hotărârea Agenției privind suspendarea licenței se indică termenul concret de suspendare, care nu poate depăși 3 luni. | 16. La articolul 16, La alin. (5) textul ”menționate la alin. (4) lit. b) – f)” se înlocuiește cu textul ” menționate la alin. (4) lit. b)-e), f)”,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | La pct. 16, art. 16 alin. (5) amendamentul propus de autor se recomandă a fi exclus, deoarece normele stabilite nu se modifică;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | No se acceptă.<br>La alin. (4) se propune completarea cu o literă nouă, lit. e <sup>1</sup> ). Respectiv modificarea se justifică.                                                                                                                                  |
| 11      | Articolul 105. Situațiile excepționale pe piața gazelor naturale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 81. La articolul 105, După alineatul (6) se completează cu un nou alineat – alineatul (6 <sup>1</sup> ) în următoarea redacție:<br>„(6 <sup>1</sup> ) Schimbul de informații dintre Comisie și organele centrale de specialitate ale administrației publice, Agenție, ale autorității publice, autoritățile administrației publice locale și ale instituțiilor, respectiv, dintre Comisia pentru situații excepționale și operatorul sistemului de transport desemnat se efectuează în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 1076/2010 cu privire la clasificarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale și la modul de                                                                                               | La pct. 81, modificarea art. 105, la alin.(6 <sup>1</sup> ) se propune substituirea textului „Hotărârea de Guvern nr. 1076/2010 cu privire la clasificarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale și la modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale în sectorul gazelor naturale” cu textul ”procedura stabilită de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic”. Respectiv, Hotărârea Guvernului nr. 1076/2010 cu privire la clasificarea situațiilor excepționale și la modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale se referă la situații excepționale, definite atât în textul hotărârii, cât și în Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 93/2007, și prevede forme de raport în caz de calamități naturale, avarii, etc., care diferă ca concept de situația creată și aspecte de gestionare în condiții | Nu se acceptă.<br>A se vedea explicațiile de mai sus. Totodată, există probabilitatea ca o calamitate naturală să fie cauza întreruperilor majore în aprovizionarea cu gaze naturale (de exemplu, în cazul în care sunt avariate rețelele magistrale de transport). |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentarea autorului proiectului                                                  |
|---------|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale în sectorul gazelor naturale.”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>de situație excepțională pe piața gazelor naturale, definită prin Legea nr.108/2016;</p>                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                     |
|         |                             | <p>82. După articolul 105 se completează cu două articole noi – articolul 105<sup>1</sup> și articolul 105<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„<b>Articolul 105<sup>1</sup>. Competențele specifice ale Comisiei pentru situații excepționale la gestionarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale</b></p> <p><b>(1) În legătură cu gestionarea situațiilor excepționale, Comisia pentru situații excepționale îndeplinește următoarele atribuții:</b></p> <p><b>a) examinează sesizările privind apariția unei situații excepționale;</b></p> <p><b>b) preta, în cazul constatării situației excepționale, atribuțiile privind gestionarea situației excepționale în special, atribuțiile privind coordonarea acțiunilor care urmează să fie întreprinse, în conformitate cu Planul de urgență, de către organismul central de specialitate, de către Agenție, de către alte organe sau autorități ale administrației publice centrale, de către alte autorități publice, de către întreprinderile de gaze naturale, precum și de către alți participanți la piața gazelor naturale;</b></p> <p><b>c) adoptă decizii cu privire la aplicarea unor măsuri excepționale necesare pentru gestionarea situației excepționale, inclusiv pentru înlăturarea sau minimizarea consecințelor survenite urmare a survenirii situației excepționale în sectorul gazelor naturale;</b></p> <p><b>d) în funcție de gravitatea situației create în legătură cu limitarea, întreruperea aprovizionării cu gaze naturale și de caracterul măsurilor ce urmează să adoptate pentru gestionarea situației create, prezintă Guvernului un raport privind declararea stării de urgență în conformitate cu art. 17-19 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război;</b></p> <p><b>e) analizează caracterul, cauzele și consecințele situațiilor excepționale, eficacitatea măsurilor întreprinse pentru asigurarea aprovizionării cu gaze naturale a consumatorilor protejați, eficacitatea măsurilor întreprinse pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, precum și analizează alte informații relevante;</b></p> <p><b>f) alte atribuții stabilite în prezenta lege,</b></p> <p><b>Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de</b></p> | <p>La pct. 82 cu referire la art. 105<sup>1</sup> alin. (1) lit. c) după textul „înlăturarea sau minimizarea consecințelor” se propune excluderea sintagmei „survenite urmare a survenirii”, în scopul asigurării unei succesiuni logice a soluțiilor normative preconizate și realizarea unei armonizări a actului normativ;</p> | <p>Art. 105<sup>1</sup> alin. (1), lit. c) a fost modificat conform propunerii.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>urgentă, de asediu, de război, în Regulamentul Comisiei pentru situații excepționale și Regulamentul și Planul de acțiuni pentru situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, stabilite la art. 103, alin. (2) din prezenta lege..</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 13      |                             | <p>84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108<sup>1</sup> și articolul 108<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 108<sup>2</sup>. Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor</p> <p>(1) Guvernul poate stabili o obligație de serviciu public pentru un trader de gaze naturale sau pentru un furnizor de gaze naturale care să asigure stocarea gazelor naturale în conformitate cu Art.11 alin.(2) litera c).</p> <p>(2) Gazele naturale achiziționate în conformitate cu alin. (1) constituie rezervă de stat în conformitate cu Legea nr.104/2020</p> | <p>La pct. 84, prin care se propune completarea cu art. 108<sup>2</sup>, nu este clar care este regimul juridic dintre trader-ul sau furnizorul de gaze naturale ce este obligat să asigure achiziționarea și stocarea gazelor naturale și Agenția Rezerve Materiale care potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, este autoritatea administrativă ce implementează politicile în domeniul rezervelor de stat și de mobilizare, administrează și exercită controlul rezervelor de stat. Or, conform art. 8 din Legea menționată, rezervele de stat se creează în baza Nomenclatorului bunurilor materiale din rezervele de stat, iar acumularea (stocarea) și completarea acestora se realizează de către autoritatea responsabilă (Agenția Rezerve Materiale), conform planului anual de acumulare, prin procedurile de achiziții prevăzute în Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice. Subsecvent, în cazul în care gazele naturale urmează a fi achiziționate și stocate în scopul îndeplinirii obligațiilor de serviciu public, în conformitate cu art. 11 alin. (1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, obligațiile de serviciu public sunt impuse de Guvern</p> | <p>Se acceptă parțial propunerea MAI, sub aspectul că gazele naturale stocate nu constituie rezervă de stat. Articolele 108<sup>1</sup> și 108<sup>2</sup> se reformulează, după cum urmează:</p> <p>„Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</p> <p>(1) Furnizorii de ultimă opțiune desemnați în conformitate cu Articolul 90 sunt obligați să asigure stocarea gazelor naturale într-o țară vecină într-o cantitate suficientă pentru acoperirea consumului de gaze naturale pe parcursul a două luni de tornă.</p> <p>(2) Agenția stabilește cantitatea de gaze naturale de stocat în conformitate cu alin. (1), precum și esalonarea în timp a stocării și actualizează la necesitate aceste date. În cazul în care sunt desemnați mai mulți furnizori de ultimă opțiune,</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                            | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiectivelor/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                        | <p>cu privire la rezervele de stat și de mobilizare iar traderul sau furnizorul care le stochează este depozitar responsabil.</p> <p>(3) Cantitatea de gaze naturale stocată se utilizează prin decizie a Comisiei pentru situații excepționale sau prin Hotărâre a Guvernului."</p> | <p>sau de ANRE, conform competențelor stabilite prin prezenta lege, în mod nediscriminatoriu, în calitate de măsură limitată în timp și pot fi revizuite cu regularitate, din oficiu, în scopul determinării necesității menținerii obligațiilor respective. Prin urmare, aceste rezerve urmează a fi constituite pe perioadă limitată în timp și pot fi revizuite cu regularitate, fapt ce contravine noțiunii de stoc din rezerva de stat (art. 2 din Legea nr. 104/2020) care reprezintă volum de bunuri materiale prevăzute în nomenclatoare, depozitate pentru păstrare îndelungată. Astfel, urmează a se revede alin. (2) în partea ce ȋnce de fapt că gazele naturale achiziționate (stocate) în conformitate cu alin. (1) constituie rezerve de stat conform Legii nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, iar traderul sau furnizorul care le stochează este depozitar responsabil, ȋntrucât rezervele de gaze naturale nu pot fi rezerve de stat ȋn sensul acestei Legi.</p> <p>Totodată, comunicăm că, este imperativ crearea unei rezerve naționale de gaze naturale, urmând ca Guvernul să stabilească care este autoritatea publică (cu atribuții ȋn domeniu) responsabilă pentru stocarea și monitorizarea activităților cu aceste rezerve.</p> <p>Suplimentar, art. 108<sup>2</sup> urmează a se revede prin prisma utilizării unei terminologii uniforme (ex. ȋn denumirea articolului se va completa la sfârșit cu cuvântul „naturale”).</p> | <p>cantitatea de stoc se ȋmparte proporțional cotelor de piață ale furnizorilor respectivi.</p> <p>(3) Ȋn cazul ȋn care un furnizor de ultimă opțiune nu a realizat stocarea anuală stabilită conform alin. (2) al prezentei articole până la data de 31 august a fiecărui an, Agenția amendează furnizorul de ultimă instanță cu 20 % din valoarea gazului neachiziționat la preț mediu de achiziție a gazului natural din anul precedent.</p> <p>(4) Costul gazelor naturale stocate va fi luat ȋn considerare de către Agenție la stabilirea prețurilor reglementate ale furnizorului ȋn momentul extracției și utilizării acestora.</p> <p>(5) Costurile de stocare și costurile bancare justificate pentru achiziționarea gazelor stocate se iau ȋn considerare la stabilirea prețurilor reglementate ale furnizorului respectiv pe baza documentelor confirmative, la data prezentării acestor costuri Agenției.</p> <p>(6) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial și de către furnizorul care o deține, ȋn baza deciziei proprii, ȋn vederea reducerii costurilor cu achiziția gazelor naturale ȋn cazul unor costuri mari ale gazelor naturale pe piețele internaționale sau pentru soluționarea dezechilibrelor consumatorilor proprii, cu condiția să dețină contract stabil și asigurator de achiziție gaze pentru cel puțin șase luni de consum. Ȋn acest caz, refacerea cantităților de gaze naturale stocate se realizează până la următoarea dată calendaristică de 31 august. Despre aceasta furnizorul informează Agenția și Guvernul.</p> <p>(7) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial prin decizie a Comisiei pentru situații excepționale.</p> <p>Articolul 108<sup>2</sup>. Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor</p> <p>(1) Guvernul poate stabili o obligație de serviciu public pentru un trader de gaze naturale sau pentru un furnizor de gaze naturale care să asigure stocarea gazelor naturale ȋn conformitate cu Art.11 alin.(2) litera c), cu asigurarea resurselor financiare necesare.</p> <p>(2) Cantitatea de gaze naturale stocată ȋn conformitate cu alin. (1) se utilizează prin decizie a Comisiei pentru situații excepționale sau prin Hotărâre a Guvernului."</p> |
| 14      | <p>Articolul 13. Ale atribuții și drepturi ale Agenției ȋn legătură cu reglementarea și monitorizarea activităților ȋn sectoarele energiei</p> <p>(1) Agenția exercită ale atribuții și drepturi după cum urmează:</p> | <p>Art. II. Legea cu privire la energetică, nr. 174/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 620), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p>                                                     | <p>La Art. II modificarea pct. 94 privind completarea alin. (1) lit. a), recomandăm a fi exclusă ȋn contextul evitării dublării amendamentului propus la alin. (a').</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Se acceptă.</p> <p>Prevederea respectivă a fost exclusă ȋn contextul propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                        | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiectelor/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 15      | a) efectuează controale în modul și în limitele stabilite la art.15 din prezenta lege, în Legea nr.13/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și în legile sectoriale; | <p>94. La articolul 13,</p> <p>- la alineatul (1), lit. a) se completează la sfârșit cu cuvintele ”, în măsura în care accesla din urmă nu contravine prezentei legi și legilor sectoriale, precum și îndeplinind măsurile necesare în limitele competențelor sale stabilite prin lege”;</p> <p>Art. III. Nomenclatorul din Anexa la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial, 2011, nr. 170-175, art. 494), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>[...]</p> | <p>La Art. III se va menționa că, conform tehnicii legislative, pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ se nominalizează expres textul vizat, cu toate elementele de identificare necesare.</p> <p>Totodată, modificarea propusă la pct.104 va fi exclusă, dat fiind faptul că, poziția 34 a fost abrogată prin Legea nr.63/2021.</p> | <p>Se acceptă</p> <p>Art. III din Proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>”Art. III. În Nomenclatorul actelor permise eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător din Anexa nr. I la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial, 2011, nr. 170-175, art. 494), cu modificările ulterioare,</p> <p>101. la Compartimentul I ”Actele permise care fac parte din categoria licențelor”, poziția 26, cuvintele ”furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare” se substituie cu cuvintele „desfășurarea activității de trading: vizuarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare”.</p> |
| 16      | Articolul 4. Elaborarea certificatului de urbanism pentru proiectare                                                                                                                               | <p>Art. VIII. Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, (Monitorul Oficial, 2010, nr. 155-158, art. 549), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>111. La articolul 4,</p> <p>- la alineatul (2) după cuvintele „ÎMP ”Chişinău proiect” (pentru municipiul Chişinău)” se introduc cuvintele „precum și de către operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale”;</p>                                                                                                                       | <p>La Art. VIII amendamentul propus la pct.111 se va exclude, deoarece alin.(2)-(5) al art.4 din Legea vizată au fost abrogate prin Legea nr. 3/2020.</p>                                                                                                                                                                                                              | <p>Art. VIII din Proiectul Legii de modificare a fost exclus în contextul propunerilor contradictorii privind necesitatea obținerii acordului operatorului de sistem la eliberarea autorizațiilor de construire, formulate de ANRE, Agenția Supravegherii Tehnice, Federația Patronală Condrumat. Respectiv, în contextul în care a apărut necesitatea operării unui set de modificări în regim de urgență (în principal, a modificărilor ce țin de securitatea aprovizionării cu gaze naturale), discuțiile cu privire la asigurarea respectării zonelor de protecție urmază a fi inițiate pe marginea următorului set de modificări. Aceasta deoarece există o serie de prevederi ce țin de securitatea aprovizionării cu gaze naturale care necesită a fi promovate în regim de urgență.</p>                                                                                       |
| 17      |                                                                                                                                                                                                    | <p>Art. XIV. - Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr. 25, art. 259) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează</p> <p>114. La articolul 13, după alineatul (1), se inserează alineatele (11) și (12) în următoarea redacție:</p> <p>”(11) La elaborarea proiectului, proiectantul urmează să respecte cerințele față de zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, inclusiv cerințele stabilite în acordul scris al operatorului de sistem din</p> | <p>La Art. XIV:</p> <p>la pct. 114, modificarea propusă la art.13 se va revoca, deoarece art.13 al Legii citate conține doar 5 alineate.</p> <p>Suplimentar, textul „Art. XIV” se va substitui cu textul „Art. IX”.</p>                                                                                                                                                | <p>Art. IX din Proiectul Legii cu privire la modificarea unor acte normative a fost exclus. A se vedea explicațiile de mai sus.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare     | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                 | sectorul gazelor naturale, care exploatează rețelele în a căror zonă de protecție se preconizează executarea lucrărilor de construcții.<br><br>(12) Proiectul elaborat se prezintă spre avizare operatorului de sistem din sectorul gazelor naturale, care exploatează rețelele în a căror zonă de protecție se preconizează executarea lucrărilor de construcții.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 18      |                                 | <b>Articol I. Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale</b> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 415) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:<br>1. În tot textul Legii textul ”furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare”, în toate formele gramaticale, se înlocuiește cu textul ”vânzarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare”.<br>În tot textul Legii textul ”rețelele de gaze produse în amonte”, în toate formele gramaticale, se substituie cu textul ”rețelele de gaze naturale în amonte”.                                     | <b>Ministerul Mediului</b><br><br>La art. 1,<br>La pct. 1. Cuvintele „rețelele de gaze naturale în amonte” se substituie cu ”rețele de alimentare cu gaze naturale în amonte”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Nu se acceptă.</b><br>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Protecției și nu e clară necesitatea operării acesteia.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 19      |                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 20      |                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Pe tot parcursul textului cuvintele ”rețele de gaze naturale, se substituie cu ”rețele de alimentare cu gaze naturale”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Nu se acceptă.</b><br>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Protecției de lege. Totodată, la acceptarea propunerii va apărea necesitatea operării modificărilor corespunzătoare în legile conexe (Legea cu privire la energetică, de exemplu), în Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, aprobat prin HG nr. 1104/2018, în Metodologia cu privire la evaluarea rețelelor de gaze naturale, proprietate publică, aprobată prin HG 828/2013 și în actele normative de reglementare. |
| 21      |                                 | 1. În tot textul Legii [...] În tot textul Legii textul ”situație excepțională pe piața gazelor naturale”, ”Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale”, ”Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale”, în toate formele gramaticale, se înlocuiește cu textul ”Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale”, ”Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale” și ”situație excepțională în sectorul gazelor naturale”.<br><br>3. La articolul 2,<br>- după definiția noțiunii de ”tarif de racordare” se completează definițiile a trei noțiuni noi, noțiunea de ”tarif reglementat | Prevederea „în tot textul Legii textul ”situație... și ”situație excepțională în sectorul gazelor naturale,” se substituie cu: „în tot textul Legii sintagmele la formele gramaticale corespunzătoare se înlocuiesc după cum urmează: „situație excepțională pe piața gazelor naturale” cu „situație excepțională în sectorul gazelor naturale”, „Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale” cu „Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale”, „Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale” cu „Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale”. | <b>Se acceptă.</b><br>Art. 1, pct. 1 din Proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative a fost modificat conform propunerii.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 22      | Articolul 2. Noțiuni principale |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | La pct. 3. La art. 2 Noțiuni principale se completează cu definițiile termenilor noi: ”activitate de trading”, ”trader” și ”backhaul”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Nu se acceptă.</b><br>Nu este clară propunerea. Totodată, noțiunea de ”activitate de trading” a fost definită în contextul propunerii MAI, definiția noțiunii de ”trader” se                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                   | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>pentru serviciul de transport al gazelor naturale", noțiunea de "tentativă de manipulare a pieței" și noțiunea de "trader de gaze naturale", în următoarea redacție:</p> <p>[...]</p> <p>trader de gaze naturale - întreprindere de gaze naturale, titular de licență pentru desfășurarea activității de trading, care cumpără și vinde gaze naturale exclusiv pe piața angro de gaze naturale sau la import/export;</p> <p>- după definiția noțiunii de "capacitate contractată" se completează cu o definiția unei noțiuni noi, noțiunea de "capacitate de consum", cu următorul cuprins:</p> <p>"capacitate de consum - consum de gaze naturale al unui consumator final atunci când instalația/instalațiile de utilizare a/ale acestuia funcționează la capacitate maximă. Aceasta include toată cantitatea de gaze naturale consumate de către consumatorul final respectiv ca entitate economică unică, în măsura în care consumul respectiv are loc pe piețe cu prețuri angro inter-corelate. La aplicarea prezentei noțiuni, nu se ia în considerare consumul de gaze naturale la aceiași consumator final și care dispun de o capacitate de consum mai mică de 600 GWh/an, în măsura în care locurile de consum respective nu exercită o influență comună asupra prețurilor de pe piețele angro de gaze naturale, datorită amplasării acestora, din punct de vedere geografic, pe piețe relevante diferite;"</p> | <p>Totodată, noțiunea „capacitate de consum” urmează a fi redactată astfel încât să definească clar termenul în sensul legii.</p>                                                                                                                                                                | <p>regăsește în Proiectul Legii cu privire la modificarea unor acte normative, iar definiția noțiunii de "backhaul" se regăsește în Legea nr. 108/2016, în vigoare. Definiția noțiunii de "capacitate de consum" corespunde definiției din Regulamentul UE nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie a cărui transpunere reprezintă unul din obiectivele prezentului Proiect de lege (a se vedea Tabelul de concordanță). Respectiv pentru transpunerea exactă a Regulamentului în cauză, recomandăm menținerea redacției propuse în Proiect.</p> |
| 23      | <p>Articolul 4. Competența Guvernului</p> <p>(1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului de gaze naturale, Guvernul:</p> <p>a) stabilește direcțiile prioritare și politicile de stat în sectorul gazelor naturale;</p> <p>b) asigură crearea premiselor necesare pentru dezvoltarea și funcționarea durabilă a sectorului de gaze naturale, ținându-se cont de necesitatea planificării pe termen lung;</p> <p>c) elaborează strategia energetică și o prezintă Parlamentului spre adoptare;</p> <p>d) aprobă programele de dezvoltare a sistemului de gaze naturale, inclusiv a interconexiunilor, elaborate de organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei;</p> <p>e) asigură securitatea energetică a statului, inclusiv pentru aprovizionarea cu gaze naturale a consumatorilor finali, prin crearea, la sesizarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art.15 alin.(8), a unor întreprinderi care să desfășoare activitatea de transport, de stocare, de distribuție sau de furnizare a</p> | <p>5. Articolul 4 se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>"Articolul 4. Competența Guvernului</p> <p>(1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului de gaze naturale, Guvernul:</p> <p>a) stabilește direcțiile prioritare și politicile de stat în sectorul gazelor naturale, inclusiv ținând cont de necesitatea reducerii impactului sectorului de gaze naturale asupra mediului;</p> <p>b) asigură crearea premiselor necesare pentru dezvoltarea și funcționarea durabilă a sectorului de gaze naturale, ținându-se cont de necesitatea planificării pe termen lung;</p> <p>c) elaborează strategia energetică și o prezintă Parlamentului spre adoptare;</p> <p>d) aprobă Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, elaborat de organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>La pct. 5. art. (4), alin. (1), lit. g) sintagma „întreprinderi de gaze naturale" se substituie cu „întreprinderi din domeniul gazelor naturale". Modificarea se aplică pe tot parcursul textului. Totodată menționăm, că după lit. n) este necesar de modificat numerotarea alineatelor.</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Numerotarea alineatelor a fost ajustată. Cu privire la substituirea noțiunii de „întreprinderi de gaze naturale" cu cea de "întreprinderi din domeniul gazelor naturale" a se vedea explicațiile de mai sus.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------|
|         | <p>gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art.89 și 90;</p> <p>f) realizează politica de explorare și de utilizare a zăcămintelor de gaze naturale ale Republicii Moldova și atribuie, conform actelor normative în domeniu, dreptul de folosință a sectoarelor de subsoluri pentru extragerea gazelor naturale;</p> <p>g) aprobă Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale, Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale și componența Comisiei pentru situații excepționale, de asemenea monitorizează, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, respectarea prevederilor prezentei legi privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale;</p> <p>h) aprobă construcția rețelelor de transport al gazelor naturale finanțate de stat, a interconexiunilor, precum și a rețelelor de transport care traversează teritoriul țării;</p> <p>i) adoptă hotărâri cu privire la construcția depozitelor artificiale de stocare a gazelor naturale cu capacitatea de peste 0,1 milioane metri cubi, precum și cu privire la adaptarea în aceste scopuri a rezervoarelor naturale;</p> <p>j) impune întreprinderilor de gaze naturale obligații de serviciu public în conformitate cu prezenta lege;</p> <p>k) promovează, în limita mijloacelor financiare disponibile, politica de ajutor social;</p> <p>l) aprobă Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>m) aprobă documentele normativ-tehnice elaborate de Ministerul Economiei și Infrastructurii, menite să asigure securitatea obiectelor sectorului de gaze naturale, inclusiv a instalațiilor GNCV;</p> <p>n) asigură protecția mediului;</p> <p>o) asigură cercetarea științifică specifică sistemului de gaze naturale și promovează utilizarea tehnicii noi și a tehnologiilor avansate în domeniu;</p> <p>p) promovează interesele sectorului de gaze naturale pe plan internațional.</p> <p>(2) Guvernul asigură cooperarea la diferite niveluri în scopul armonizării practicilor administrative în sectorul gazelor naturale și al promovării cooperării regionale.</p> <p>(3) Guvernul exercită și alte funcții stabilite în prezenta lege.</p> | <p>securității industriale, . actele normative elaborate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, precum și alte documente de politici;</p> <p>e) aprobă Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale, componența și atribuțiile Comisiei pentru situații excepționale, de asemenea monitorizează, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, respectarea prevederilor prezentei legi privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale;</p> <p>f) la sesizarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art. 15 alin. (8), crează întreprinderi care să desfășoare activitatea de transport, de stocare, de distribuție sau de furnizare a gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art. 89 și 90;</p> <p>g) impune întreprinderilor de gaze naturale obligații de serviciu public în conformitate cu prezenta lege, inclusiv obligații de serviciu public stabilite la articolul 168;</p> <p>h) realizează politica de explorare și de utilizare a zăcămintelor de gaze naturale ale Republicii Moldova și atribuie, conform actelor normative în domeniu, dreptul de folosință a sectoarelor de subsoluri pentru extragerea gazelor naturale;</p> <p>i) decide cu privire la finanțarea din mijloacele bugetului de stat a construcției rețelei de transport a gazelor naturale, a interconexiunilor;</p> <p>j) adoptă hotărâri cu privire la construcția depozitelor artificiale de stocare a gazelor naturale cu capacitatea de peste 0,1 milioane metri cubi, precum și cu privire la adaptarea în aceste scopuri a rezervoarelor naturale;</p> <p>k) asigură protecția consumatorilor vulnerabili, prin intermediul poliției sociale, inclusiv prin acordarea de compensații, în limita mijloacelor financiare disponibile, sau prin alte mijloace decât intervențiile publice în stabilirea prețurilor de furnizare a gazelor naturale;</p> <p>l) în limita mijloacelor disponibile, întreprinde măsuri de compensare temporară a creșterilor de prețuri consumatorilor casnici în conformitate cu articolul 841;</p> |                                                |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                       | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiectelor/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 24      |                                                                                                                                                                   | <p>in) promovează interesele sectorului de gaze naturale pe plan internațional și încheie tratate internaționale, inclusiv în vederea sporirii securității energetice a statului și a asigurării aprovizionării cu gaze naturale.</p> <p>(1) Guvernul asigură securitatea energetică a statului, securitatea aprovizionării cu gaze naturale, prin aprobarea de documente de politici, a Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, a Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale stabilite la alin. (1), lit. e).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>La pct. 74. Art. 97, alin. (1), lit. b) sintagma se completează cu: „... cu informarea persoanei că informațiile comunicate sunt privilegiate.”</p>                                                                                                                                                                                                                                                   | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 25      |                                                                                                                                                                   | <p>74. După articolul 97, se completează cu o nouă secțiune – Secțiunea 2, cu următorul conținut:</p> <p>„Secțiunea 2. Prevederi specifice privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale. Monitorizarea pieței gazelor naturale.</p> <p>Articolul 97. Interdicții privind tranzacțiile bazate pe informații privilegiate</p> <p>(1) Persoanelor fizice sau juridice, care dețin informații privilegiate cu privire la un produs energetic angro, li se interzice:</p> <p>a) să folosească aceste informații pentru a dobândi, ceda sau pentru a încerca să dobândească sau să cedeze, pentru sine sau pentru o terță persoană, în mod direct sau indirect, produse energetice angro la care se referă informațiile în cauză;</p> <p>b) să divulge aceste informații altei persoane, cu excepția situației în care divulgarea are loc în cadrul exercitării muncii, profesiei sau funcțiilor sale;</p> <p>c) să recomande altei persoane să dobândească sau să cedeze, ori să determine altă persoană să dobândească sau să cedeze, în baza informațiilor privilegiate, produse energetice angro la care se referă respectivele informații.”</p> | <p>Totodată urmează a fi corectată numerotarea articolelor conform consecutivității: Astfel, după pct. 104. "Art. VI. Codul administrativ ... " se modifică în "Art. IV. Codul administrativ...", deoarece mai jos urmează "Art. V.— în Codul penal..." și „Art. VI. Codul de procedură penală...”.</p> <p>Art. XIV se modifică în "Art. IX., (Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții).</p> | <p>Se acceptă.</p> <p>A fost ajustată numerotarea articolelor în Proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative.</p>                                                                                                                                                                                 |
| 26      |                                                                                                                                                                   | Ministerul Muncii și Protecției Sociale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 27      | <p>Articolul 4. Competența Guvernului</p> <p>(1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului de gaze naturale, Guvernul:</p> <p>[...]</p> | <p>5. Articolul 4 se modifică și va avea următorul conținut:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>1) Propunem, la art. 4 alin. (1) lit. k) a fi expusă în următoarea redacției „asigură protecția consumatorilor vulnerabili, prin intermediul programului de ajutor social, în limita mijloacelor financiare disponibile în bugetul de stat”, pentru a nu crea situații de interpretări eronate n normelor juridice, luând în considerare domeniile gestionate</p>                                     | <p>Se acceptă parțial, cu expunerea literii respective după cum urmează:</p> <p>„asigură protecția consumatorilor vulnerabili, prin intermediul programului de ajutor social, în limita mijloacelor financiare disponibile în bugetul de stat, în limita mijloacelor financiare disponibile în bugetul de stat,</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>k) promovează, în limita mijloacelor financiare disponibile, politica de ajutor social;</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>"Articolul 4. Competența Guvernului</p> <p>(1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului de gaze naturale, Guvernul:</p> <p>[...]</p> <p>k) asigură protecția consumatorilor vulnerabili, prin intermediul politicii sociale, inclusiv prin acordarea de compensații, în limita mijloacelor financiare disponibile, sau prin alte mijloace decât intervențiile publice în stabilirea prețurilor de furnizare a gazelor naturale;</p> <p>[...]</p> | <p>de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, stabilite în Hotărârea Guvernului nr.149/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.</p> <p>Totodată, redacția propusă este în corelare cu noțiunea de <i>consumator vulnerabil</i>, reglementată în Legea nr. 108/2016.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>sau prin alte mijloace decât intervențiile publice în stabilirea prețurilor de furnizare a gazelor naturale".</p> <p>Principiul respectiv reflectă prevederile Directivei UE nr. 2019/944 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică, Directivă care a devenit de curând parte a acquis-ului Comunității Energetice.</p> |
| 28      | <p>Articolul 4. Competența Guvernului</p> <p>(1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului de gaze naturale, Guvernul:</p> <p>a) stabilește direcțiile prioritare și politicile de stat în sectorul gazelor naturale;</p> <p>b) asigură crearea premiselor necesare pentru dezvoltarea și funcționarea durabilă a sectorului de gaze naturale, ținându-se cont de necesitatea planificării pe termen lung;</p> <p>c) elaborează strategia energetică și o prezintă Parlamentului spre adoptare;</p> <p>d) aprobă programele de dezvoltare a sistemului de gaze naturale, inclusiv a interconexiunilor, elaborate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei;</p> <p>e) asigură securitatea energetică a statului, inclusiv pentru aprovizionarea cu gaze naturale a consumatorilor finali, prin crearea, la sesizarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art.15 alin.(8), a unor încredințări care să desfășoare activitatea de transport, de stocare, de distribuție sau de furnizare a gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art.89 și 90;</p> <p>f) realizează politica de explorare și de utilizare a zăcămintelor de gaze naturale ale Republicii Moldova și atribuie, conform actelor normative în domeniu, dreptul de folosință a secoarelor de subsoluri pentru extragerea gazelor naturale;</p> <p>g) aprobă Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale, Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale și componența Comisiei pentru situații excepționale, de asemenea monitorizează, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, respectarea prevederilor prezentei legi privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale;</p> <p>h) aprobă construcția rețelilor de transport al gazelor naturale finanțate de stat, a interconexiunilor, precum și a rețelilor de transport care traversează teritoriul țării;</p> <p>i) adoptă hotărâri cu privire la construcția depozitelor artificiale de stocare a gazelor naturale cu capacitatea de</p> | <p>5. Articolul 4 se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>"Articolul 4. Competența Guvernului</p> <p>(1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului de gaze naturale, Guvernul:</p> <p>[...]</p> <p>l) în limita mijloacelor disponibile, întreprinde măsuri de compensare temporară a creșterilor de prețuri consumatorilor casnici în conformitate cu articolul 84";</p> <p>[...]</p>                                                     | <p>2) Sugerăm, la art. 4 alin. (1) litera l), precum și art. 84<sup>1</sup> de exclus.</p> <p>În acest sens, menționăm că a fost aprobată <i>Legea nr. 192/2021 privind compensarea diferenței de preț pentru consumul gazelor naturale/energiei termice în perioada rece a anului</i>, care prevede compensarea diferenței de preț, conform proporțiilor stabilite, în urma majorării prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public (pentru volumul consumat de până la 150 m<sup>3</sup> pe consumator casnic) și/sau tariful reglementat la energia termică (pentru volumul consumat de până la 1 Gcal pe consumator casnic) pentru sezonul rece al anului (notenbrie 2021 - martie 2022), având un caracter temporar, și este prevăzută pentru perioada rece a anului 1 notenbrie 2021 - 31 martie 2022.</p> <p>Reieșind din faptul că, se propune compensarea <i>temporară</i> a creșterilor prețurilor reglementate <i>pentru toți</i> consumatorii casnici, fără a fi luate în considerare evaluarea veniturilor acestora; vulnerabilitatea lor, propunerea înaintată de către autor la litera l) precum și la articolul 84<sup>1</sup>, necesită efectuarea unui studiu complex în acest sens, inclusiv prin prisma fundamentării economico-financiare, reglementării unui mecanism clar de identificare a cerului de beneficiari finali, pentru care această compensare este justificată.</p> <p>De asemenea, menționăm că reglementarea unor norme temporare se realizează printr-un act normativ separat, elaborat în dependență de situațiile de necesitate identificate pentru perioada corespunzătoare stabilită, și nu este relevant să fie reglementată într-un act normativ cu reglementarea unor norme permanente.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Considerăm necesar de specificat la nivel de lege că Guvernul este în drept să acorde, în anumite situații, compensații specifice, pentru o anumită perioadă de timp.</p>                                                                                                                                                |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | peste 0,1 milioane metri cubi, precum și cu privire la adaptarea în aceste scopuri a rezervoarelor naturale;<br>j) inopune întreprinderilor de gaze naturale obligații de serviciu public în conformitate cu prezenta lege;<br>k) promovează, în limita mijloacelor financiare disponibile, politica de ajutor social;<br>l) aprobă Regulamentul privind zonele de protecție a rețelilor de gaze naturale;<br>m) aprobă documentele normativ-tehnice elaborate de Ministerul Economiei și Infrastructurii, menite să asigure securitatea obiectelor sectorului de gaze naturale, inclusiv a instalațiilor GNCV;<br>n) asigură protecția mediului;<br>o) asigură cercetarea științifică specifică sistemului de gaze naturale și promovează utilizarea tehnicii noi și a tehnologiilor avansate în domeniu;<br>p) promovează interesele sectorului de gaze naturale pe plan internațional. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 29      | Articolul 2. Noțiuni principale<br>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:<br>capacitate – flux maxim, exprimat în unitate de volum pe unitate de timp sau în unitate de energie pe unitate de timp, la care are dreptul utilizatorul de sistem în conformitate cu prevederile contractului pentru prestarea serviciului de transport sau ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 3. La articolul 2,<br><br>- în definiția noțiunii de "capacitate" textul "contractului pentru prestarea serviciului de transport sau ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare" se substituie în conformitate cu regulamentele aprobate de Agenție în temeiul art. 7, alin. (1), lit. i);                                                 | La pct. 3 al Proiectului (articolul 2 al Legii nr. 108/2016) definiția noțiunii de "capacitate" se modifică și va avea următorul conținut: "flux maxim, exprimat în unitate de volum pe unitate de timp sau în unitate de energie pe unitate de timp, la care are dreptul utilizatorul de sistem în conformitate cu prevederile contractului pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale". Redacția propusă corespunde prevederilor Regulamentului CE nr. 715/2009, care a fost transpus parțial în Legea 108/2016. Totodată, propunerea Agenției vine în corespunderea cu modificărilor propuse în pct. 7 din Proiect, Regulamentul privind accesul la depozitele de stocare și gestionarea congestiilor a fost exclus din articolul 7, alin. (1), lit. i). Regulamentul privind accesul la rețele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor se referă la modalitatea de alocare a capacității de transport doar în baza contractului pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale. | Se acceptă.<br>În Proiectul Legii de modificare, art. 1, pct. 3, "în definiția noțiunii de "capacitate" cuvintele "sau ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare" se substituie cu cuvintele "al gazelor naturale" .                                                                                                                                                                                                                             |
| 30      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 31      | Articolul 2. Noțiuni principale<br>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:<br>capacitate contractuală – capacitate pe care operatorul sistemului de transport sau operatorul depozitului de stocare a alocat-o unui utilizator de sistem în conformitate cu prevederile contractului pentru prestarea serviciului de transport sau ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 3. La articolul 2,<br><br>- în definiția noțiunii de "capacitate contractuală" textul "contractului pentru prestarea serviciului de transport sau ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare" se substituie cu textul "contractelor încheiate în conformitate cu regulamentele aprobate de Agenție în temeiul art. 7, alin. (1), lit. i)"; | definiția noțiunii de "capacitate contractuală" se modifică și va avea următorul conținut: "capacitate pe care operatorul sistemului de transport a alocat-o unui utilizator de sistem în conformitate cu prevederile contractului pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale". A se vedea argumentarea de mai sus și redacția articolului 7 din Proiect.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Se acceptă.<br>În Proiectul Legii de modificare, art. 1, pct. 3, "în definiția noțiunii de "capacitate contractuală" cuvintele "sau operatorul depozitului de stocare" se exclud, iar cuvintele "ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare" se substituie cu textul "al gazelor naturale" .                                                                                                                                                      |
| 32      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 3. La articolul 2,<br><br>- după definiția noțiunii de "capacitate contractuală" se completează cu o definiție unei noțiuni noi, noțiunea de "capacitate de consum" , cu următorul cuprins:<br>"capacitate de consum – consum de gaze naturale al unui consumator final atunci când instalația/instalațiile de utilizare a/ale                           | la definiția noțiunii de "capacitate de consum" se propune de explicat noțiunea "prețuri angro inter-corelate". Din propoziția a 2-a, cuvântul "relevante" se propune de exclus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Nu se acceptă.<br>Definiția noțiunii de "capacitate de consum" corespunde celei din REMIT (a se vedea tabelul de concordanță anexat la proiect).<br>Conform explicațiilor ACER în ceea ce privește interpretarea sintagmei „prețuri cu prețuri angro-intercorelate”, din Ghidul cu privire la aplicarea REMIT, publicat la 22 iulie 2021 ( <a href="https://documents.acer-remil.eu/category/guidance">https://documents.acer-remil.eu/category/guidance</a> ). |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 33      | Articolul 2. Noțiuni principale<br>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:<br>capacitate întrerupibilă – capacitate care poate fi întreruptă de operatorul sistemului de transport, de operatorul depozitului de stocare în conformitate cu prevederile contractului pentru prestarea serviciului de transport, ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare;                                                                   | accesul funcționează la capacitate maximă. Aceasta include toată cantitatea de gaze naturale consumate de către consumatorul final respectiv ca entitate economică unică, în măsura în care consumul respectiv are loc pe piețe cu prețuri angro inter-corelate. La aplicarea prezentei noțiuni, nu se ia în considerare consumul de gaze naturale la locurile individuale de consum care aparțin aceluiași consumator final și care dispun de o capacitate de consum mai mică de 600 GWh/an, în măsura în care locurile de consum respective nu exercită o influență comună asupra prețurilor de pe piețele angro de gaze naturale, datorită amplasării acestora, din punct de vedere geografic, pe piețe relevante diferite.”                                                                                                                                 | definiția noțiunii de “capacitate întrerupibilă” se modifică și va avea următorul conținut: “capacitate care poate fi întreruptă de operatorul sistemului de transport, în conformitate cu prevederile contractului pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale. A se vedea argumentările de mai sus și redacția articolului 7 din Proiect.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | on-remil), piețele angro de energie din Uniunea Europeană devin din ce în ce mai interconectate, fiind înregistrat deja un nivel avansat de inter-corelare a prețurilor angro la energia electrică și gaze naturale. Totodată, se estimează că inter-corelarea va avansa pe măsura dezvoltării unei piețe unice europene a energiei.<br>În acest context, ACER consideră că la stabilirea faptului dacă este depășită sau nu limita de capacitate de consum de 600 GWh/an, ar fi prudent ca participanții la piață să ia în considerare capacitatea de consum a tuturor instalațiilor pe care le dețin pe teritoriul Uniunii Europene.                    |
| 34      | Articolul 2. Noțiuni principale<br>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:<br>capacitate neutilizată – capacitate fermă pe care un utilizator de sistem a achiziționat-o în conformitate cu prevederile contractului pentru prestarea serviciului de transport, ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare, dar pe care utilizatorul de sistem nu a nominalizat-o până la termenul-limită specificat în contractul respectiv; | 3. La articolul 2,<br>- în definiția noțiunii de “capacitate întrerupibilă” textul “contractului pentru prestarea serviciului de transport sau ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare” se substituie cu textul “contractelor încheiate în conformitate cu regulamentele aprobate de Agenție în temeiul art. 7, alin. (1), lit. i)”;<br>3. La articolul 2,<br>- în definiția noțiunii de “capacitate neutilizată” textul “contractului pentru prestarea serviciului de transport sau ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare” se substituie cu textul “contractelor încheiate în conformitate cu regulamentele aprobate de Agenție în temeiul art. 7, alin. (1), lit. i)”;<br>3. La articolul 2,<br>- în definiția noțiunii de “operator al instalației GNCV” cuvântul “comercializare” se înlocuiește cu cuvântul “vânzare”; | definiția noțiunii de “capacitate neutilizată” se modifică și va avea următorul conținut: “capacitate fermă pe care un utilizator de sistem a achiziționat-o în conformitate cu prevederile contractului pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale dar pe care utilizatorul de sistem nu a nominalizat-o până la termenul-limită specificat în contractul respectiv”. A se vedea argumentarea de mai sus și redacția articolului 7 din Proiect.<br><br>definiția noțiunii de “operator al instalației GNCV” se modifică și va avea următorul conținut: “persoană juridică, înregistrată în modul stabilit în Republica Moldova în calitate de întreprindere, titular de licență pentru vânzarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare, care desfășoară activitatea de prestare a gazelor naturale prin comprimare la presiunea de peste 20 MPa în scopul utilizării lor drept combustibil pentru vehicule cu motoare cu ardere internă și de comercializare ulterioară a acestora”; | Se acceptă.<br>În Proiectul Legii de modificare, art. 1, pct. 3, “în definiția noțiunii de “capacitate întrerupibilă” cuvintele “de operatorul depozitului de stocare” se exclud, iar cuvintele “ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare” se substituie cu cuvintele “al gazelor naturale”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 35      | Articolul 2. Noțiuni principale<br>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:<br>operator al instalației GNCV – persoană fizică sau persoană juridică, înregistrată în modul stabilit în Republica Moldova în calitate de întreprindere, care desfășoară activitate de stocare în recipiente a gazelor naturale prin comprimare la presiunea de peste 20 MPa și de comercializare ulterioară a lor;                                            | 3. La articolul 2,<br>- în definiția noțiunii de “operator al instalației GNCV” cuvântul “comercializare” se înlocuiește cu cuvântul “vânzare”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | definiția noțiunii de “operator al instalației GNCV” se modifică și va avea următorul conținut: “persoană juridică, înregistrată în modul stabilit în Republica Moldova în calitate de întreprindere, titular de licență pentru vânzarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare, care desfășoară activitatea de stocare în recipiente a gazelor naturale prin comprimare la presiunea de peste 20 MPa în scopul utilizării lor drept combustibil pentru vehicule cu motoare cu ardere internă și de vânzare ulterioară a acestora”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Se acceptă.<br>În Proiectul Legii de modificare, art. 1, pct. 3, „definiția noțiunii de “operator al instalației GNCV” se modifică după cum urmează:<br>“operator al instalației GNCV - persoană juridică, înregistrată în modul stabilit în Republica Moldova în calitate de întreprindere, titular de licență pentru vânzarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare, care desfășoară activitatea de stocare în recipiente a gazelor naturale prin comprimare la presiunea de peste 20 MPa în scopul utilizării lor drept combustibil pentru vehicule cu motoare cu ardere internă și de vânzare ulterioară a acestora”; |
| 36      | Articolul 2. Noțiuni principale<br>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:<br>parametri de calitate – totalitate a caracteristicilor gazelor naturale stabilite în standardele de calitate aprobate de                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | în definiția noțiunii de “parametri de calitate” de exclus textul: “și indicate ca obligatorii în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale și în Regulile pieței gazelor naturale”, deoarece standardul de calitate este calificat ca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Nu se acceptă.<br>Reieșind din prevederile art. 7 din Legea nr. 23/2006, recomandăm menținerea definiției în redacția actuală. Standardele sunt documente                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | organismul național de standardizare și indicate ca obligatorii în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale și în Regulile pieței gazelor naturale;                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | document normativ primar aprobat de către autoritatea competentă în domeniul standardizării, organismul național de standardizare;                                                                                                                                                                                                                | normative-tehnice și sunt obligatorii numai dacă obligația respectării acestora e stabilită în lege.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 37      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 3. La articolul 2,<br>- după definiția noțiunii de "producător" se completează cu definiția unei noțiuni noi, noțiunea de "produse energetice angro", în următoarea redacție:<br>"produse energetice angro – următoarele tipuri de contracte și instrumente derivate, indiferent de locul sau modul lor de tranzacționare:<br>1) contractele de furnizare a gazelor naturale, în cazul în care livrarea se efectuează în Republica Moldova sau în țările care sunt parte a Comunității Energetice;<br>2) contractele pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale în Republica Moldova sau în țările care sunt parte a Comunității Energetice;<br>3) contractele de furnizare și de prestare a serviciului de distribuție a gazelor naturale consumatorilor finali care dispun de o capacitate de consum mai mare de 600 GWh/ani,"; | la definiția noțiunii de "produse energetice angro", de substituit textul: „care dispun de o capacitate de ” cu textul: „ care are un consum anual de gaze naturale mai mare ”;                                                                                                                                                                   | Nu se acceptă.<br>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului. Redacția propusă corespunde prevederilor REMIT. A se vedea și definiția noțiunii de "capacitate de consum", care, la fel, a fost introdusă în Proiectul Legii în contextul transpunerii REMIT.<br>Totodată, în Ghidul cu privire la aplicarea REMIT, publicat la 22 iulie 2021 ( <a href="https://documents.acer-remit.eu/category/guidance-on-remit/">https://documents.acer-remit.eu/category/guidance-on-remit/</a> ), în legătură cu semnificația sintagmei „capacitate de consum mai mare de 600 GWh/ani”, ACER precizează că sintagma „consumul [...] la capacitate maximă de utilizare a instalațiilor consumatorului respectiv” trebuie interpretată ca fiind cantitatea maximă de energie (electrică sau gaze naturale) pe care un consumator final ar putea să o consume pe parcursul unui an, adică dacă acest consumator ar utiliza instalația de consum în cauză la capacitate maximă pe toată durata de un an (capacitatea tehnică de consum). |
| 38      | Articolul 2. Noțiuni principale<br>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:<br>punct de delimitare – loc în care instalațiile de gaze naturale ale consumatorului final se delimitează, în baza dreptului de proprietate, de rețelele de gaze naturale, de instalațiile întreprinderii de gaze naturale sau loc în care rețelele de gaze naturale, instalațiile întreprinderilor de gaze naturale se delimitează în baza dreptului de proprietate; |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | definiția noțiunii de "punct de delimitare" se modifică și va avea următorul conținut: "loc în care rețelele și instalațiile de gaze naturale ale întreprinderilor de gaze naturale cît și cele deservite în baza contractelor de deservire tehnică ale altor proprietari și consumatori finali se delimitează în baza dreptului de proprietate". | Nu se acceptă.<br>Propunerea respectivă nu este argumentată și nu este clară problema care se dorește a fi soluționată și rezultatul care se dorește a fi obținut. Totodată, Hotărârea Guvernului nr. 683/2004, care introduce conceptul de "contract de deservire tehnică" contravine Codului Civil și este discriminatorie, întrucât obligă proprietarii rețelor de gaze să le transmită în mod obligatoriu exclusiv întreprinderilor "Moldovagaz" S.A. Aceasta în contextul în care în Republica Moldova își desfășoară activitatea și operatori ai sistemelor de distribuție independenți. Respectiv, proprietarii rețelor de gaze trebuie să dispună de dreptul de a decide dacă transmit și cui îi transmit rețelele de gaze naturale, care le aparțin. Problema rețelor care actualmente sunt la deservirea tehnică a Moldovagaz, precum și a rețelor fără stăpân urmează să fie discutată în detalii cu atragerea tuturor părților implicate.                                                                           |
| 39      | Articolul 2. Noțiuni principale<br>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:<br>punct de racordare – punct fizic din rețeaua de gaze naturale la care se racordează, prin intermediul instalației de racordare, instalația de producere, depozitul de stocare sau instalația de utilizare;                                                                                                                                                          | 3. La articolul 2,<br>- în definiția noțiunii de "punct de racordare" textul "sau instalația de utilizare" se înlocuiește cu textul "sau instalația de utilizare, inclusiv instalația GNCV";                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | definiția noțiunii de "punct de racordare" se modifică și va avea următorul conținut: "punct fizic din rețeaua de gaze naturale la care se conectează prin intermediul instalației de racordare, instalația de producere, depozitul de stocare, sau instalația GNCV";                                                                             | Nu se acceptă.<br>Instalația GNCV este instalație de utilizare, iar redacția propusă de ANRE indică asupra faptului că aceasta ar avea un statut aparte, asemeni instalației de producere sau depozitului de stocare. Totodată, operatorii instalațiilor GNCV nu fac parte din categoria întreprinderilor de gaze naturale. În cazul în care MIDIR decide cu privire la acceptarea propunerii,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 40      | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>racordare – realizare de către operatorul sistemului de transport sau de către operatorul sistemului de distribuție a instalației de racordare a unui solicitant potențial consumator final și/sau punere sub presiune a instalației de producere, a depozitului de stocare sau a instalației de utilizare;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- definiția noțiunii de "racordare" se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>"racordare – conectarea de către operatorul de sistem a instalației de racordare la rețeaua de gaze naturale, sau realizarea de către operatorul de sistem a instalației de racordare, conectarea acesteia la rețeaua de gaze naturale și demurarea livrării gazelor naturale consumatorului final, inclusiv către instalația GNCV, din instalația de producere sau către depozitul de stocare";</p> | <p>definiția noțiunii de "racordare" se modifică și va avea următorul conținut: "realizare de către operatorul de sistem a instalației de racordare către solicitant, potențial consumator final și/sau conectarea acesteia și punerea sub presiune a instalației de producere, a depozitului de stocare sau a instalației GNCV, în condițiile în care a fost emis actul de recepție a acestor instalații";</p>                                                                                                      | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Definiția noțiunii de "racordare" se modifică după cum urmează: "racordare - realizare de către operatorul de sistem a instalației de racordare a solicitantului, potențial consumator final, cu excepția operatorului instalației GNCV, și/sau conectarea și punerea sub presiune a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final, a instalației GNCV, a instalației de producere sau a depozitului de stocare, în condițiile în care a fost emis actul de recepție a acestor instalații;".</p>                                                                                                                                               |
| 41      | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>servicii auxiliare – servicii adiționale transportului sau distribuției de gaze naturale, acordate utilizatorilor de sistem și terților de către operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție în conformitate cu prezenta lege și cu Regulamentul privind racordarea la rețele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, în baza tarifelor aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru servicii auxiliare;</p> | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- în definiția noțiunii de "servicii auxiliare" după textul "și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale" se completează cu textul "și Codul rețelilor de gaze naturale";</p>                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>în definiția noțiunii "servicii auxiliare" textul: "operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție" se substituie cu textul: "operatorul de sistem" – pentru a simplifica noțiunea, având în vedere că mai este dată noțiunea operatorului de sistem care înglobează atât OST, cât și OSD;</p>                                                                                                                                                                                       | <p>Se acceptă.</p> <p>În definiția noțiunii de "servicii auxiliare" cuvintele "operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție" se substituie cu cuvintele "operatorul de sistem", iar după cuvintele "și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale" se completează cu cuvintele "și Codul rețelilor de gaze naturale;".</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 42      | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>sistem de gaze naturale – instalații de producere, depozite de stocare, rețele de gaze naturale, depozite de distribuție și de distribuție a gazelor naturale, deținute și exploatate de întreprinderile de gaze naturale, instalații conexo necesare pentru asigurarea accesului la rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale, precum și la depozitele de stocare;</p>                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>definiția noțiunii de "sistem de gaze naturale" se modifică și va avea următorul conținut: "instalații de producere, depozite de stocare, rețele de gaze naturale în amonte, rețele de transport și de distribuție a gazelor naturale, deținute și cele exploatate în bază de contracte la deservire tehnică de întreprinderile de gaze naturale, instalații conexo necesare pentru asigurarea accesului la rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale, precum și la depozitele de stocare;".</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu este argumentată și nu este clară problema care se dorește a fi soluționată și rezultatul care se dorește a fi obținut. Totodată, Hotărârea Guvernului nr. 683/2004, care introduce conceptul de "contract de deservire tehnică" contravine Codului Civil și este discriminatorie. A se vedea explicațiile de mai sus. Din câte cunoaștem, actualmente contractele de deservire tehnică sunt încheiate doar în raport cu rețelele de distribuție, iar legislația practicii respective în raport cu rețelele de transport poate genera probleme legate de efectuarea lucrărilor de reparații capitale și în raport cu rețelele de transport.</p> |
| 43      | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>stație de predare – ansamblu al instalațiilor de reglare a presiunii, de măsurare a debitului, de filtrare și de odorizare, prin care gazele naturale din rețelele de transport al gazelor naturale sunt predate operatorilor sistemelor de distribuție și/sau consumatorilor finali;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- în definiția noțiunii de "stație de predare" textul "operatorilor sistemelor de distribuție" se înlocuiește cu textul "operatorilor de sistem adiacenți";</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>definiția noțiunii de "stație de predare" se modifică și va avea următorul conținut: "ansamblu al instalațiilor de reglare a presiunii, de măsurare a debitului, de filtrare și de odorizare, prin care gazele naturale din rețelele de transport al gazelor naturale sunt transmise operatorilor sistemelor de distribuție, operatorilor instalațiilor GNCV și/sau consumatorilor finali"</p>                                                                                                                    | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Definiția noțiunii de "stație de predare" se modifică după cum urmează:</p> <p>"stație de predare - ansamblu al instalațiilor de reglare a presiunii, de măsurare a debitului, de filtrare și de odorizare, prin care gazele naturale din rețelele de transport al gazelor naturale sunt transmise operatorilor de sistem adiacenți, consumatorilor finali, inclusiv operatorilor instalațiilor GNCV;".</p>                                                                                                                                                                                                                                              |
| 44      | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>definiția noțiunii "stație de reglare-măsurare după cuvintele" după textul "alte niveluri de presiune" de adăugat textul: "mai joasă".</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Se acceptă.</p> <p>În Proiectul Legii de modificare, art. 1, pct. 3, se introduce o nouă liniuță, cu următorul conținut:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                   |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 45      | <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>stație de reglare-măsurare – ansamblu al instalațiilor de reglare a presiunii, de măsurare a presiunii, a temperaturii, a debitului, de filtrare, conectate printr-un racord la rețeaua de distribuție a gazelor naturale, prin care gazele naturale din rețelele de presiune înaltă sau medie sînt trecute în rețelele de distribuție a gazelor naturale cu alte niveluri de presiune și/sau în instalațiile de utilizare;</p> <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>tarif de racordare – tarif reglementat, achitat de solicitant operatorului sistemului de transport sau operatorului sistemului de distribuție pentru acoperirea costurilor de racordare, stabilit conform metodologiei aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;</p> | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- definiția noțiunii de "tarif de racordare" se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>"tarif de racordare – tarif reglementat, achitat de către solicitant, potențial consumator final, operatorului de sistem pentru acoperirea costurilor de racordare aferente realizării instalației de racordare și/sau pentru conectarea instalației de utilizare la rețeaua de gaze naturale, stabilit conform metodologiei aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică";</p>                                                                                                                                                                                                                                          | <p>definiția noțiunii "tarif de racordare" se modifică și va avea următorul conținut: "tarif reglementat, achitat de solicitant, potențial consumator final operatorului de sistem pentru acoperirea costurilor aferente realizării instalației de racordare și/sau conectării la rețeaua de gaze naturale și punerii sub presiune a instalației de producere, a depozitării de utilizare, a instalației de stocare sau a instalației GNCV, stabilit conform metodologiei aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică"</p>                                                                                                                                                                                         | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Definiția noțiunii de "tarif de racordare" se modifică după cum urmează:</p> <p>"tarif de racordare - tarif reglementat, stabilit conform metodologiei aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care se achită operatorului de sistem de către solicitant, potențial consumator final, cu excepția operatorului instalației GNCV, pentru acoperirea costurilor aferente proiectării, realizării instalației de racordare, conectării la rețeaua de gaze naturale și punerii sub presiune a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final, cu excepția instalației GNCV".</p> <p>Dacă nu este timp pentru o altă rundă de consultări a acestei propuneri cu Secretariatul, consultanții internaționali recomandă anănarea acceioia pentru o a doua etapă și păstrarea acestei prevederi în versiunea Legii care a fost aprobată de Soeretaryat.</p> | <p>"în definiția noțiunii de „stație de reglare-măsurare” după cuvintele „alte niveluri de presiune” se completează cu cuvintele "mai joasă;"</p> |
| 46      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>după noțiunea de „tarif de racordare”, se completează cu definiția:</p> <p>"tarif de punere sub presiune – tarif reglementat, achitat de solicitant, potențial consumator final operatorului de sistem pentru acoperirea costurilor aferente conectării la rețeaua de gaze naturale și punerii sub presiune a instalației de racordare, a instalației de utilizare, a instalației de producere, a depozitării de stocare sau a instalației GNCV, stabilit conform metodologiei aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică".</p> <p>Accastă noțiune este necesară întru uniformizarea cadrului legal aplicabil sectoarelor energeticii și în special al Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>La art. 2 se introduce noțiunea de "tarif de punere sub presiune", care va avea următorul cuprins:</p> <p>"tarif de punere sub presiune – tarif reglementat, stabilit conform metodologiei aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care se achită operatorului de sistem de către solicitant pentru acoperirea costurilor aferente conectării la rețeaua de gaze naturale și punerii sub presiune a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final, în cazul în care instalația de racordare a acestuia nu a fost executată de operatorul de sistem, a instalației GNCV, a instalației de producere sau a depozitării de stocare;"</p>                                                                                                                                                                                                             | <p>Totodată, alin. (1<sup>1</sup>) și alin. (1<sup>2</sup>) din articolul 62 urmează a fi reformulate.</p>                                        |
| 47      | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- după definiția noțiunii de "tarif de racordare" se completează definițiile a trei noțiuni noi, noțiunea de "tarif reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale", noțiunea de "tentativă de manipulare a pieței" și noțiunea de "trader de gaze naturale", în următoarea redacție:</p> <p>"tarif reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale - tarif aprobat</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Definițiile: "cont de echilibrare operațional", "tarif reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale", "preț de referință", "preț de referință", "metodă de stabilire a prețului de referință", "metodă de stabilire a prețului de referință în funcție de distanța medie ponderată bazată pe capacitate" urmează a fi excluse din Proiect. Legea 100/2017 privind actele normative nu admite paralelisme în legislație, fiind dispusă intervenția abrogării acestora. Respectiva propunere intervine în vederea evitării dublării definiției cu conținut identic existente în Codul rețelor de gaze naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019 în care s-a transpus fără a schimba conținutul Regulamentului (UE) 2015/703 de stabilire a unui</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Pentru a asigura implementarea corespunzătoare a Codului de rețea cu privire la calculul armonizat al tarifulor de transport, o serie de prevederi ce țin de determinarea tarifulor de transport în mod armonizat și mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport urmează a fi stabilite la nivel de legislație primară. Cu privire la noțiunea de "cont de echilibrare operațional", aceasta urmează să fie definită la nivel de legislație primară în legătură cu necesitatea soluționării unor aspecte ce țin de interconectarea</p>                                                                                                                                                  | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Pentru a asigura implementarea corespunzătoare a Codului de rețea cu privire la calculul armonizat al tarifulor de transport, o serie de prevederi ce țin de determinarea tarifulor de transport în mod armonizat și mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport urmează a fi stabilite la nivel de legislație primară. Cu privire la noțiunea de "cont de echilibrare operațional", aceasta urmează să fie definită la nivel de legislație primară în legătură cu necesitatea soluționării unor aspecte ce țin de interconectarea</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                   |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>de Agenție, pe care trebuie să le plătească utilizatorii de sistem pentru serviciile de transport care li se prestează;</p> <p>- după definiția noțiunii de "planificare pe termen lung" se completează cu definiția unei noțiuni noi, noțiunea de "preț de referință", în următoarea redacție:</p> <p>"preț de referință - preț pentru un produs de capacitate fermă cu o durată de un an, care se aplică la punctele de intrare și ieșire și care se utilizează pentru a stabili tarifele reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, bazate pe capacitate;"</p> <p>- după definiția noțiunii de "managementul eficienței energetice și/sau al cererii" se completează definițiile a două noțiuni noi, noțiunea "metodă de stabilire a prețului de referință" și noțiunea "metodă de stabilire a prețului de referință în funcție de distanța medie ponderată bazată pe capacitate", în următoarea redacție:</p> <p>"metodă de stabilire a prețului de referință - metodă de calcul aplicată aceleiași părți a venitului aferent serviciului de transport care trebuie recuperată din tarifele reglementate pentru serviciul de transport, bazate pe capacitate, în scopul determinării prețurilor de referință;</p> <p>metodă de stabilire a prețului de referință în funcție de distanța medie ponderată bazată pe capacitate - metodă de calcul stabilită în calitate de metodă de referință în conformitate cu Codul rețelelor de gaze naturale, aprobat de Agenție;"</p> | <p>cod de rețen pentru normele privind interoperabilitatea și schimbul de date, <i>Regulamentului (UE) Nr.2017/460</i> de stabilire a unui cod al rețelei privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor în baza expertizei tehnice oferite Secretariatului Comunității Energetice. La fel, Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale a fost elaborată cu participarea Secretariatului Comunității Energetice și nu conține derogări de la <i>Regulamentului (UE) Nr. 2017/460</i>.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | operatorilor sistemelor de transport adiacenți cu privire la asigurarea menținerii poziției de echilibru în rețelele de transport pe care le exploatează. Totodată, noțiunea de echilibrare operațională urmează a fi reformulată în contextul propunerilor "Moldovaitransgaz" SRL și "Vestmoldtransgaz" SRL.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 48      | <p>Articolul 3. Obiective de reglementare</p> <p>(2) Obiectivele de reglementare ale prezentei legi sînt următoarele:</p> <p>j) stabilirea unor măsuri menite să garanteze securitatea aprovizionării cu gaze naturale a consumatorilor finali;</p> <p>Articolul 5. Competența autorităților administrației publice locale</p>                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>4. La articolul 3, la alineatul (2), la lit. j) cuvîntul "finali" se exclude;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>La pct. 4 al Proiectului, articolul 3 alin. (2) lit. j) al Legii nr. 108/2016 se propune păstrarea redacției în vigoare a normei legale</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 49      | <p>(1) Autoritățile administrației publice locale acordă, la solicitare, autorizații de construire pentru obiectele sistemului de gaze naturale în conformitate cu Legea nr.163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.</p> <p>(2) La eliberarea autorizațiilor de construire pentru casele de locuit, clădiri și alte construcții, autoritățile administrației publice locale sînt obligate să respecte cerințele față de zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, stabilite în Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale.</p> | <p>6. Articolul 5, se completează la început cu o frază nouă, în următoarea redacție:</p> <p>"Autoritățile administrației publice locale nu vor elibera certificate de urbanism și autorizații de construire a caselor de locuit, clădirilor și construcțiilor planificate a fi amplasate în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale fără acordul prealabil, în scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona în care se planifică a fi construite obiectele respective.";</p> <p>după alineatul (2) se completează cu 2 alineate noi, cu următorul conținut:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>La pct. 6 al Proiectului (articolul 5 alin. (2) al Legii nr. 108/2016), urmează a fi exclusă sintagma: <i>"fără acordul prealabil, în scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona în care se planifică a fi construite obiectele respective"</i>. Respectiva prevedere conține riscuri de corupție, în contextul în care operatorul de sistem va dispune de posibilitatea de face uz în mod arbitrar de posibilitatea de a permite derogări de la interdicția construcției în zonele de protecție. Prin urmare, avînd în vedere regula generală potrivit căreia se interzice eliberarea altă a certificatelor de urbanism, cât și a autorizațiilor de construire în zonele de protecție, considerăm inoportună acordarea unor asemenea împuterniciri operatorilor de sistem de a admite unele construcții în zonele de protecție a rețelelor, dat fiind că va genera indubitabil numeroase abuzuri, discriminări și riscuri de acte coruptibile.</p> | Se acceptă parțial.<br>în sensul excluderii din Proiectul legii de modificare a propunerilor ce vizează eliberarea autorizațiilor de construire. Aceasta deoarece în contextul discuțiilor pe marginea Proiectului au fost formulate propuneri contradictorii de către părțile implicate (ANRE, Agenția Supravegherii Tehnice, Federația Patronală Condrumnat). Respectiv, în contextul în care a apărut necesitatea operării unui set de modificări în regim de urgență (în principal, a modificărilor ce țin de securitatea aprovizionării cu gaze naturale), recomandăm amânarea discuțiilor în legătură cu asigurarea respectării zonelor de protecție pentru următorul set de modificări. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                               |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>(3) Autoritățile administrației publice locale sînt responsabile de elaborarea proiectelor de construcție a rețelelor de distribuție a gazelor naturale cu destinație locală în baza avizelor de racordare eliberate de operatorii sistemelor de distribuție și în conformitate cu planurile urbanistice și cu planurile de amenajare a teritoriului, de asemenea prezintă proiectele respective operatorilor sistemelor de distribuție.</p> <p>(4) Termenurile proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale se transmit în folosință, cu titlu gratuit, operatorilor sistemelor de transport, operatorilor sistemelor de distribuție pentru efectuarea lucrărilor necesare construcției și/sau exploatarea rețelelor de gaze naturale.</p>                          | <p>"(2<sup>1</sup>) Solicitantul autorizației de construire este obligat să anexeze la cerere, suplimentar la documentele menționate la art. 12 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, acordul scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în a căror zonă de protecție se preconizează executarea lucrărilor de construcții. La prezentarea acordului, operatorul de sistem stabilește condițiile care trebuie respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor de construcție.</p> <p>(2<sup>2</sup>) În cazul în care autoritatea administrației publice locale a eliberat autorizația de construire în lipsa acordului operatorului de sistem emis în conformitate alin. (2<sup>1</sup>) din prezentul articol, cheltuielile aferente strămutării rețelei de gaze naturale în a cărei zonă a fost executată construcția sau demolarea construcției ilegale se suportă de autoritatea administrației publice locale."</p> | <p>Subsecvent, urmează a fi exclus și alin. (2<sup>1</sup>) al aceeași norme legale, iar la alin. (2<sup>2</sup>) sintagma: „în lipsa acordului operatorului de sistem emis în conformitate cu alin. (2<sup>1</sup>)” urmează a fi substituită cu sintagma: „în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale cu încălcarea alin. (1)”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Argumentarea autorului proiectului</p> <p>În Proiectul Legii de modificare, art. 1, pct. 6 se exclude.</p>                                                                                                                    |
| 50      | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>(1) În domeniul reglementării activităților din sectorul gazelor naturale supuse reglementării prin licențiere și autorizare, Agenția:</p> <p>[...]</p> <p>q) elaborează și aprobă Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor în sectorul gazelor naturale;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>7. La articolul 7, alineatul 1, lit. q) se completează la sfîrșit cu următorul text: „și Regulamentul privind dezvoltarea rețelelor de gaze naturale, precum și monitorizarea respectarea acestora”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>La pct. 7 al Proiectului:</p> <p>La articolul 7 alin. (1), lit. q) al Legii nr. 108/2016 urmează a fi substituit textul: „Regulamentul privind dezvoltarea rețelelor de gaze naturale” cu textul: „Regulamentul privind dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Se acceptă.</p>                                                                                                                                                                                                               |
| 51      | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>(2) În domeniul de reglementare a prețurilor și a tarifelor, Agenția:</p> <p>a) elaborează și aprobă metodologiile de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, inclusiv a tarifelor diferențiate în funcție de nivelul presiunii în rețelele de gaze naturale, a tarifului reglementat pentru serviciul de stocare a gazelor naturale, precum și a prețurilor reglementate pentru furnizarea de ultimă opțiune și pentru furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul obligației de serviciu public stabilite la art.89, inclusiv a prețurilor diferențiate în funcție de consum;</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>La pct. 7 al Proiectului:</p> <p>la articolul 7 alin. (2) lit. a), textul: „inclusiv a prețurilor diferențiate în funcție de consum” – se exclude. Diferențierea în funcție de consum are loc, avînd în vedere că prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale sunt calculate în funcție de nivelul de presiune, ceea ce semnifică un criteriu de diferențiază consumul, iar prețurile și tarifele sunt mai mici pentru consumatorii racordați la nivelele de presiune respective. Mat multe criterii pentru estimarea prețurilor sunt dificile pentru conceperea acestora, iar multitudinea de prețuri debusolează consumatorul;</p> | <p>Se acceptă.</p>                                                                                                                                                                                                               |
| 52      | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>[...]</p> <p>(2) În domeniul de reglementare a prețurilor și a tarifelor, Agenția:</p> <p>b) elaborează și aprobă metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorul sistemului de transport și de către operatorul sistemului de distribuție, inclusiv a tarifelor de racordare și a tarifelor de reconectare;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>La pct. 7 al Proiectului:</p> <p>la articolul 7 alin. (2) lit. b), textul: „operatorul de sistem” se substituie cu textul „operatorii de sistem”, iar textul „de transport și de către operatorul sistemului de distribuție” – se exclude;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Se acceptă.</p> <p>În Proiectul Legii de modificare, art. 1, pct. 7, la alineatul (2), la lit. b), cuvintele: „de către operatorul sistemului de distribuție” se substituie cu cuvintele „de către operatorii de sistem”.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 53      | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>(2) În domeniul de reglementare a prețurilor și a tarifelor, Agenția:</p> <p>d) aprobă tarifele reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, inclusiv tarifele diferențiate în funcție de nivelul presiunii în rețelele de gaze naturale, tariful reglementat pentru serviciul de stocare a gazelor naturale, precum și prețurile reglementate pentru furnizarea de ultimă opțiune și pentru furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul obligației de serviciu public stabilite la art.89, inclusiv prețurile diferențiate în funcție de consum, calculate în conformitate cu metodologiile respective de calculare a prețurilor și a tarifelor reglementate;</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>La pct. 7 al Proiectului:</p> <p>articolul 7 alin. (2) lit. d), textul: „inclusiv prețurile diferențiate în funcție de consum” – se exclude;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 54      | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>[...]</p> <p>(3) În domeniul reglementării pieței gazelor naturale și a schimburilor transfrontaliere de gaze naturale, Agenția:</p> <p>[...]</p> <p>f) inițiază investigații pe piața gazelor naturale în conformitate cu principiile stabilite în prezenta lege;</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>7. La articolul 7, la alin. (3), după lit. d) se completează cu o literă nouă, lit. f) cu următorul conținut:</p> <p>” f) efectuează controale, inclusiv sub aspectul respectării cerințelor ce țin de integritatea și transparența pieței, în conformitate cu principiile stabilite în prezenta lege, Legea nr.174/2017 cu privire la energetică și Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, în măsura în care nu contravine primelor două acte normative și întreprinde măsurile necesare în limitele competențelor sale stabilite prin lege”;</p>                                              | <p>La pct. 7 al Proiectului:</p> <p>la articolul 7 alin. (3) lit. f), după cuvântul „controale” se completează cu textul: „la titularii de licențe”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Accest amendament nu poate fi acceptat la această etapă. Obiectivul principal al acestei modificări a fost extinderea sferei de aplicare a investigațiilor pentru presupusele încălcări legate de REMIT.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 55      | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>[...]</p> <p>(4) În domeniul protecției consumatorilor finali, Agenția:</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>7. La articolul 7, După alin. (4) se completează cu un alineat nou cu următorul conținut:</p> <p>”(4) Agenția contribuie la securitatea aprovizionării cu gaze naturale în limitele competenței stabilite prin prezenta lege și Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică este obligată să colaboreze cu Guvernul, cu organismul central de specialitate al autorității publice în domeniul energiei, cu Comisia pentru situații excepționale, să prezinte informațiile solicitate de acestea, precum și să întreprindă acțiunile stabilite la capitolul XV din prezenta Lege”.</p> | <p>la articolul 7 alin. (4) – urmează a fi exclus în contextul în care acensta este o atribuție improprie Agenției, depășind limitele competenței funcționale ale autorității de reglementare, acestea fiind atribuțiile Guvernului și ale organismului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Agenția urmează doar să colaboreze și să acorde suportul informațional necesar pentru realizarea de către Guvern a atribuției respective, nicidecum să preia responsabilitatea autorităților guvernamentale. Mai mult ca atât, autorii indică precum că „Agenția este obligată (...) să întreprindă acțiunile stabilite la capitolul XV din prezenta Lege”, or, Capitolul XV „SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU GAZE NATURALE” – fapt ce denotă o pusare a responsabilităților Guvernului către ANRE, fără a se ține cont de misiunea autorității de reglementare în domeniul energiei conform Directivei 73/2009/CE și Legii 174/2017 cu privire la energetică „reglementare și monitorizare a activităților din sectoarele energetice”. Agenția nu are drept de inițiativă legislativă, drept de a elabora acte normative care nu sunt expres prevăzute de lege, nu dispune de înputerniciri de a da indicații unor alor autorități, or, orice hotărâre sau decizie luată de către Agenție în acest sens riscă a fi blamată prin prisma unor depășiri de competență. Este incert raționamentul autorilor în sensul că acțiunile prevăzute în capitolul XV din Legea cu privire la gazele naturale ce țin de asigurarea securității energetice a statului, vor fi realizate mai bine de către Agenție decât de către Guvern, or, Nota informativă la proiect nu argumentează în nici un fel acenstă poziție a autorilor.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Este de menționat că în capitolul XV sunt stipulate exhaustiv atribuțiile ANRE, ale organismului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și ale Comisiei pentru situații excepționale, iar ANRE nu i-a fost atribuită funcția de a inițiativă legislativă. Totodată, implicarea autorității de reglementare în prevenirea și gestionarea situațiilor excepționale pe piața gazelor naturale nu contravine acquis-ului energetic. A se vedea în acest sens art. 41 din Directiva nr. 2009/73/CE și art. 2 din Regulamentul UE nr. 2017/1938 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 56      | Articolul 8. Alte atribuții și drepturi ale Agenției<br>(1) Pentru îndeplinirea funcțiilor a atribuțiilor sale, Agenția:<br>[...] o) impune sancțiuni financiare întreprinderilor de gaze naturale în modul și condițiile stabilite la art. 112 și 113;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 8. La articolul 8, la alin. (1), Lit. o) se modifică și va avea următorul conținut:<br>"o) aplică sancțiuni pentru nerespectarea sau încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale în modul și cazurile stabilite în prezenta Lege";                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | La pct. 8 din Proiect (articolul 8 alin. (1) lit. o) din Legea nr. 108/2016, după cuvântul „sancțiuni” se completează cu cuvântul „financiare”, pentru uniformizarea terminologiei utilizate în cadrul legislației în domeniul energetic și a nu admite divergențe de interpretare în contextul în care procedura privind aplicarea sancțiunilor este stabilită în Legea 174/2017 cu privire la energia care operează cu termenele de „sancțiuni financiare”, de asemenea acțiunile financiare sunt prevăzute de Directivele 72/2009/CE și 73/2009/CE.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nu se acceptă.<br>În conformitate cu Legea nr. 108, Agenția poate recurge nu doar la aplicarea sancțiunilor financiare. A se vedea art. 112 și art. 113 <sup>1</sup> . Se poate recurge la suspendarea/retragerea licenței, înțelegerea procesului contravențional, aplicarea sancțiunilor stabilite la art. 113 <sup>1</sup> . Totodată, articolul 13 din Legea energetică se propune a fi modificat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 57      | Articolul 9. Transparența activității Agenției. Hotărârile și deciziile Agenției<br>[...] (4) Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate în termen de cel mult 180 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi de gaze naturale și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate. | 9. La articolul 9, alineatul (4) se modifică după cum urmează: "(4) Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile calendaristice, iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate - în termen de cel mult 60 de zile calendaristice, de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi de gaze naturale și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate. Termenele stabilite în prezentul alineat pot fi prelungite cu cel mult 60 de zile în cazul examinării cererilor privind costurile de bază și cu cel mult 30 de zile în cazul examinării cererilor privind prețurile și tarifele reglementate, fapt despre care este informat solicitantul, cu prezentarea motivelor în scris."                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | La pct. 9 din Proiect, articolul 9 al Legii 108/2016, se propune:<br>la alin. (4) păstrarea termenului de 180 conform redacției actuale a Legii, or, luând în considerare procesul transparent decizional, termenul 90 zile este insuficient pentru examinarea și aprobarea tarifulor. În cazul în care va fi posibilă examinarea în termen restrâns, este evident că Agenția va aproba tariful/prețul în termen mai restrâns, având în vedere că legea indică termenul maxim în limitele căruia Agenția urmează să se încadreze;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Nu se acceptă.<br>Analizând termenele în care au fost aprobate tarifele și plățile reglementate, din păcate, autoritatea de reglementare nu depune toată diligența pentru a examina în termeni optimi cererile titularilor de licențe privind tarifele și prețurile reglementate. De menționat, că spre deosebire de cererile ce țin de aprobarea costurilor de bază, nu este necesar de jumătate de an pentru a examina cererile privind revizuirea tarifulor, a prețurilor reglementate.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 58      | Articolul 9. Transparența activității Agenției. Hotărârile și deciziile Agenției<br>[...] (5) Cu excepția situațiilor ce țin de examinarea și de soluționarea neînțelegerilor dintre participanții la piața gazelor naturale, pentru organizarea executării legilor, Consiliul de administrație adoptă, în numele Agenției, hotărâri.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | al. (5) se completează la final cu o nouă propoziție în următoarea redacție: „Hotărârile și deciziile Agenției privind aprobarea costurilor de bază, prețurilor și tarifulor reglementate, aprobarea planurilor de dezvoltare, planurilor de investiții și a rapoartelor privind realizarea acestora, privind aprobarea consumurilor tehnologice și a pierderilor normative în rețele de gaze naturale cad sub incidența art. 118 alin. (4) al Codului administrativ”. Prin expunerea normei în redacția respectivă, Agenția propune de a exclude obligativitatea motivării hotărârilor Consiliului de administrație al ANRE, prin care se aprobă tarifele și prețurile reglementate, planurile de dezvoltare și planurile de investiții, astfel încât să fie excluse împovărea autorității emittente cu obligații administrative excesive. Motivarea în fapt a tipurilor de hotărâri enumerate este imposibilă, întrucât în esență, acestea reprezintă rezultatul unor operațiuni tehnice, în baza cărora se verifică și se determină/calculază valorile prețurilor, tarifulor sau a protecțiilor titularilor de licență. Astfel, din punct de vedere practic, s-ar genera dificultăți pentru explicarea în textul Hotărârii Consiliului de administrație a fiecărui calcul care stă la baza acceptării sau respingerii fiecărei componente tarifare. Or, aprobarea unui preț sau tarif reglementat presupune examinarea a mii de poziții de calcul a componentelor precum și date (cifre) | La pct. 9 din Proiect, articolul 9 al Legii 108/2016, se propune:<br>alin. (5) se completează la final cu o nouă propoziție în următoarea redacție: „Hotărârile și deciziile Agenției privind aprobarea costurilor de bază, prețurilor și tarifulor reglementate, aprobarea planurilor de dezvoltare, planurilor de investiții și a rapoartelor privind realizarea acestora, privind aprobarea consumurilor tehnologice și a pierderilor normative în rețele de gaze naturale cad sub incidența art. 118 alin. (4) al Codului administrativ”. Prin expunerea normei în redacția respectivă, Agenția propune de a exclude obligativitatea motivării hotărârilor Consiliului de administrație al ANRE, prin care se aprobă tarifele și prețurile reglementate, planurile de dezvoltare și planurile de investiții, astfel încât să fie excluse împovărea autorității emittente cu obligații administrative excesive. Motivarea în fapt a tipurilor de hotărâri enumerate este imposibilă, întrucât în esență, acestea reprezintă rezultatul unor operațiuni tehnice, în baza cărora se verifică și se determină/calculază valorile prețurilor, tarifulor sau a protecțiilor titularilor de licență. Astfel, din punct de vedere practic, s-ar genera dificultăți pentru explicarea în textul Hotărârii Consiliului de administrație a fiecărui calcul care stă la baza acceptării sau respingerii fiecărei componente tarifare. Or, aprobarea unui preț sau tarif reglementat presupune examinarea a mii de poziții de calcul a componentelor precum și date (cifre) | Nu se acceptă.<br>Hotărârile ANRE privind aprobarea costurilor de bază, a prețurilor și tarifulor reglementate, a planurilor de dezvoltare, a planurilor de investiții și a rapoartelor privind realizarea acestora nu sunt hotărâri cu caracter individual, precum petițiile, întrucât acestea vizează și se aplică nu numai în raport cu un caz concret dintre un operator de sistem și un consumator final, utilizator de rețea, ci se aplică unei categorii de consumatori finali, utilizatori de sistem, care sunt obligați să achite tarifele, prețurile reglementate și, respectiv, să suporte costurile investițiilor incluse în tarif. Pentru aceiași motiv nu pot fi considerate ca fiind confidențiale cheltuielile care au fost acceptate de ANRE, pentru a fi incluse în tarifele, prețurile reglementate ale titularilor de licențe și respectiv planurile anuale de investiții aprobate de ANRE. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>impunătoare, care stau la baza calculării și aprobării unui preț sau tarif reglementat.</p> <p>Totodată, Hotărârile se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar calculele în mare parte țin de activitatea comercială a întreprinderii, care nu pot fi făcute publice în virtutea legii, întrucât acestea sunt cu acces limitat. În partea ce vizează hotărârile privind investițiile menționăm că pct. 35 al Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 283/2016 prevede modalitatea în care Agenția prezintă motivarea hotărârilor și anume: „Pentru fiecare proiect de investiții, neacceptat în planul anual de investiții, Agenția prezintă titularului de licență, prin scrisoare de însoțire, motivul neacceptării, conform prevederilor prezentului Regulament”. Prin urmare, în vederea excluderii cazurilor de anulare a actelor administrative menționate în instanța de judecată doar pentru motiv formal că acestea nu conțin partea motivată, se impune ajustarea cadrului normativ, conform redacției propuse de ANRE. Or, în cazul eventualei contestări a oricărui act administrativ emis de ANRE (Hotărâri), instanței de contencios administrativ îi este prezentat întregul dosar administrativ, astfel instanța verifică în întregime legalitatea și temeinicia actului administrativ, inclusiv toate valorile și cifrele care au stat la baza emiterii actului administrativ</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 59      |                             | <p>9. La articolul 9,</p> <p>După alin. (6) se completează două alineate noi, cu următorul conținut:</p> <p>“(6<sup>1</sup>) în cazul situațiilor excepționale constatate în modul stabilit prin lege, proiectele de decizii, hotărârile urgente pot fi supuse elaborării și adoptării fără respectarea principiilor stabilite în prezentul articol. Argumentarea necesității de a adopta decizia în regim de urgență fără respectarea procedurii de consultare se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare, prin plasare pe pagina web a autorității publice, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media centrală sau locală, după caz</p> | <p>La pct. 9 din Proiect, articolul 9 al Legii 108/2016, se propune:</p> <p><b>la alin. (6<sup>1</sup>)</b> sintagma „<i>constatate în modul stabilit de lege</i>” a se exclude, pe motiv că intervenția în anumite situații critice, intervenția urgentă regulatorului pe piața gazelor naturale poate fi impusă anume pentru preveni instituirea unei excepționale în țară în modul stabilit de lege.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Legea trebuie să stabilească expres condițiile în care se permite derogarea de la obligația asigurării transparenței în sectorul gazelor naturale și, respectiv, a transparenței în procesul decizional al ANRE. De altfel, prevederea respectivă a fost formulată pentru a reflecta principiul stabilit la art. 14 din Legea privind transparența în procesul decizional.</p> |
| 60      |                             | <p>9. La articolul 9,</p> <p>După alin. (6) se completează două alineate noi, cu următorul conținut:</p> <p>“(6<sup>1</sup>) în cazul situațiilor excepționale constatate în modul stabilit prin lege, proiectele de decizii, hotărârile urgente pot fi supuse elaborării și adoptării fără respectarea principiilor stabilite în prezentul articol. Argumentarea necesității de a adopta decizia în regim de urgență fără respectarea procedurii de consultare se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare, prin plasare pe pagina web a autorității publice, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin</p>                                                      | <p>La pct. 9 din Proiect, articolul 9 al Legii 108/2016, se propune:</p> <p><b>La alin. (7)</b> la final se completează cu următoarea sintagmă: „<i>Hotărârile și deciziile Agenției sunt executorii de la momentul adoptării sau, după caz, de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la o altă dată indicată în textul acesteia și produc efecte juridice obligatorii până la o eventuală hotărâre judecătorească irevocabilă contrară, emisă cu urmare a exercitării unei căi de atac. Suspendarea hotărârilor și deciziilor Agenției poate avea loc doar prin încheiere judecătorească și doar în privința solicitantului</i>”. Concretizarea expresă a momentului de la care Hotărârile ANRE devin executorii, este imperioasă pentru a soluționa interpretările divergente asupra momentului executării hotărârilor Agenției. Lipsa unor prevederi exprese generează interpretări unilaterale din partea persoanelor vizate, care invocă faptul că Hotărârile ANRE ar putea fi suspendate prin simpla exercitare a unei căi de atac sau prin depunerea unei cereri prealabile.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Se acceptă.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 61      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | disfuzare în mass-media centrală sau locală, după caz<br>(7) Deciziile și hotărârile Agenției care vizează sectorul gazelor naturale, inclusiv hotărârile adoptate în conformitate cu art. 97, art. 113 și art. 113 <sup>1</sup> din prezenta Lege, se supun controlului judecătoresc în modul stabilit de Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116/2018.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | La pct. 11 din Proiect, articolul 11 din Legea nr. 108/2016 la alin. (3), de completat cu o nouă literă cu următorul text: ”a) securitatea tehnică în sectorul gazelor naturale”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Nu se acceptă.<br>Prevederea respectivă transpune prevederile art. 3, para (2) din Directiva 2009/73/CE.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 62      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | La pct. 11 din Proiect, articolul 11 din Legea nr. 108/2016 după alin. (4), se completează cu un alineat nou, după cum urmează:<br>„(4 <sup>1</sup> ) Furnizorul care a fost desemnat să furnizeze gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul obligației de serviciu public are obligația să asigure stocuri de gaze naturale pentru acoperirea consumului de gaze naturale în decursul a două luni de iarnă și să prezinte anual Guvernului/Agenției dovezi care ar demonstra existența volumelor de gaze naturale stocate”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Nu se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 63      | Articolul 11. Obligații de serviciu public<br>[...]<br>(5) O dată la doi ani, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în baza informației prezentate de Agenție, este obligat să elaboreze și să prezinte Guvernului și Secretariatului Comunității Energetice rapoarte referitoare la îndeplinirea de către întreprinderile de gaze naturale a obligațiilor de serviciu public impuse în conformitate cu prezenta lege, care vor cuprinde, inclusiv, informații cu privire la măsurile adoptate în temeiul prezentei legi referitoare la condițiile de asigurare a furnizării de ultimă opțiune, a altor obligații de serviciu public, referitoare la protecția consumatorilor, precum și informații cu privire la impactul posibil al acestor măsuri asupra concurenței pe piața gazelor naturale, pe plan național sau regional. | 11. La articolul 11,<br>Alin. (5) se modifică și va avea următorul conținut:<br>”(5) O dată la doi ani, Agenția este obligată să elaboreze și să publice pe pagina sa web oficială un raport cu privire la îndeplinirea de către întreprinderile de gaze naturale a obligațiilor de serviciu public impuse în conformitate cu prezenta lege și Legea nr. 174/2017 cu privire la energietică. Raportul menționat se prezintă Guvernului și Secretariatului Comunității Energetice și trebuie să conțină, inclusiv, informații cu privire la măsurile adoptate în temeiul prezentei legi referitoare la condițiile de asigurare a furnizării de ultimă opțiune, a altor obligații de serviciu public, referitoare la protecția consumatorilor, precum și informații cu privire la impactul posibil al acestor măsuri asupra concurenței pe piața gazelor naturale, pe plan național sau regional.” | La pct. 11 din Proiect, articolul 11 din Legea nr. 108/2016 la alin. (5) urmează a fi menținută redacția actuală a normei legale, or, potrivit legislației, obligațiile de serviciu public se impun atât de Guvern, cât și de ANRE. Prin urmare, este judicios ca organul central de specialitate să monitorizeze dacă există premisele necesare pentru deschiderea efectivă a pieței și pentru procurarea de către consumatorii noncasnici a gazelor naturale la prețuri negociate, în baza informației privind obligațiile de serviciu public impuse pe piața gazelor naturale. Guvernul, la fel, ar urma să impună obligații de serviciu public pentru protecția mediului, pentru securitatea tehnică, securitatea bunurilor, protecția sănătății, a vieții și a proprietății, precum și obligații de serviciu public celor care extrag gazele naturale. Astfel, eventualul raport elaborat de către ANRE va conține informații care se vor rezuma doar la acțiunile autorității de reglementare, nu și la obligațiile impuse de către Guvern. Or, Agenția nu poate da indicații Guvernului în privința întocmirii și prezentării în adresa acestuia a unui raport ce vizează îndeplinirea obligațiilor de serviciu public impuse de către Guvern. Mai ales că, Guvernul ar putea impune obligații de serviciu public în privința asigurării securității tehnice, competență absolut improprie ANRE (supravegherea securității tehnice fiind asigurată de către AST). Corespunzător, având în vedere faptul că prerogativele organului central de specialitate sunt cu mult mai vaste decât cele ale ANRE, fapt ce impune ca elaborarea și publicarea raportului menționat să rămână în sarcina Guvernului. Este inacceptabilă poziția autorilor prin care se promovează degrevarea autorităților guvernamentale de orice atribuție din sectorul gazelor naturale. | Nu se acceptă.<br>În virtutea atribuțiilor pe care le îndeplinește, ANRE este în măsură să îndeplinească această funcție. Totodată, atribuția respectivă nu este prerogativa exclusivă a Guvernului.                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 64      | Articolul 13. Sfera de acțiune a licențelor și externalizarea serviciilor sau lucrărilor de către titularii de licențe<br>(1) Licența pentru transportul gazelor naturale și licența pentru distribuția gazelor naturale acordă titularului dreptul de a desfășura tipul respectiv de activitate în limitele teritoriului specificat în licență.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | La pct. 13 al Proiectului, articolul 13 alin. (1) al Legii nr. 108/2016, urmează a fi completat cu următorul text: „În limitele teritoriului specificat în licență pentru distribuția gazelor naturale poate activa doar un singur titular de licență.”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Se acceptă parțial.<br>Pentru o claritate mai mare articolul 13, alin. (1) se completează la sfârșit cu o frază nouă, cu următorul conținut: „În limitele teritoriului autorizat prin licență pentru transportul gazelor naturale își desfășoară activitatea un singur operator al sistemului de transport, iar în limitele teritoriului autorizat prin licența pentru distribuția gazelor naturale își desfășoară activitatea un singur operator al sistemului |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 65      | <p>Articolul 14. Condițiile și procedura de obținere a licențelor</p> <p>[...]</p> <p>(3) Pentru a obține licență pentru furnizarea gazelor naturale, persoanele prevăzute la alin.(1) trebuie:</p> <p>[...]</p> <p>c) să dispună de personal calificat, necesar activității pentru care solicită licență, centru/centru de deservire a consumatorilor finali și să prezinte documente confirmative în acest sens.”</p>                                                  | <p>La articolul 14,</p> <p>La alin. (3) lit. c) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>”c) să dispună de personal calificat, necesar activității pentru care solicită licență, centru/centru de deservire a consumatorilor finali și să prezinte documente confirmative în acest sens.”</p>                | <p>La pct. 14 al Proiectului, articolul 14 al Legii nr. 108/2016: alin. (3), litera c) – urmează a fi menținut în redacția actuală;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu este argumentată. Urmează să aibă personal calificat și centre de deservire.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 66      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>La pct. 14 al Proiectului, articolul 14 al Legii nr. 108/2016: alin. (4) se completează cu trei litere noi, în următoarea redacție:</p> <p>d) să prezinte Regulamentul de organizare și funcționare a solicitantului, cu excepția solicitanților de licență pentru activitatea de trading, din care să rezulte atribuțiile și responsabilitățile subdiviziunilor angajate în activitățile aferente furnizării de gaze naturale;</p> <p>e) să dispună de un centru de deservire a consumatorilor finali astfel încât ultimii să primească toate informațiile necesare în conformitate cu articolul 86 alin. (2);</p> <p>e) să dispună de pagină electronică oficială”.</p> <p>Prin această normă, autoritatea de licențiere urmează să se asigure înainte de eliberarea actului permisiv că solicitantul este capabil să îndeplinească toate obligațiile care-i revin în conformitate cu prevederile art. 86 al Legii 108 (facturarea, centre de deservire, pagina electronică obligatorie, examinarea reclamațiilor, etc.)</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Cerința stabilită la lit. d), în redacția propusă de ANRE, poate fi stipulată ca obligație a furnizorilor, însă este inapropie în calitate de condiție de licențiere. Aceasta mai ales în contextul în care nu sunt stabilite careva cerințe pe care trebuie să le îndeplinească Regulamentul de organizare și funcționare și pagina electronică. Cerința de la lit. d) se regăsește la lit. c), în redacția propusă conform Legii de modificare.</p> <p>Totodată, în Proiectul Legii de modificare, art. 1, pct. 14 se expune după cum urmează:</p> <p>”La alin. (1) textul ”la art. 12, alin. (2) lit. a)–d)” se substituie cu textul ”la art. 12 alin. (2) lit. a) – d)”;</p> <p>La alin. (3),</p> <p>- la alin. (3), lit. c) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>”c) să dispună de personal calificat, necesar activității pentru care solicită licență, de centru/centru de deservire a consumatorilor finali și să prezinte documente confirmative în acest sens.”.</p> <p>După alin. (3), se completează cu alin. (3<sup>1</sup>), care va avea următorul cuprins:</p> <p>”(3<sup>1</sup>) Pentru a obține licență pentru desfășurarea activității de trading, persoanele prevăzute la alin.(1) trebuie:</p> <p>a) să fie înregistrate în Republica Moldova și să prezinte document confirmativ în acest sens;</p> <p>b) să prezinte situația financiară pentru anul precedent, în cazul persoanei juridice care activează, sau extras din contul bancar, în cazul inițierii afacerii.”</p> |
| 67      | <p>Articolul 15. Obligațiile și drepturile titularului de licență</p> <p>[...]</p> <p>(8) Operatorii de sistem, operatorii depozitelor de stocare sau furnizorii care îndeplinesc obligațiile de serviciu public stabilite la art.89 și 90 sunt obligați să anunțe Agenția cu cel puțin 3 luni înainte despre intenția lor de a solicita suspendarea ori retragerea licenței sau cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea valabilității licenței în cazul în care nu</p> | <p>15. La articolul 15,</p> <p>Alinutul (8) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>”(8) Operatorii de sistem, operatorii depozitelor de stocare sau furnizorii care îndeplinesc obligațiile de serviciu public stabilite la art. 90 sunt obligați să anunțe Agenția cu cel puțin 3 luni înainte despre</p> | <p>La pct. 15 al Proiectului (articolul 15 alin. (8) din Lege), în tot textul de substituit cuvintele „1 lună” cu cuvintele „2 luni”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu este argumentată.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                 |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>intenționează să o prelungească. Dacă titularii de licență menționează intenția de a solicita suspendarea sau retragerea licenței într-un termen mai mic de 3 luni, Agenția va da curs cererii lor la expirarea termenului de 3 luni de la înregistrarea unei astfel de cereri. Întrupinderea a cărei licență a expirat și care nu a respectat prevederile privind anunțarea Agenției este obligată să presteze activitatea pentru care i s-a acordat licență pe perioada de timp stabilită prin hotărârea Agenției, dar care nu poate depăși 3 luni. În cazul în care, din motivul inexistenței unui alt titular de licență pentru transportul, distribuția sau stocarea gazelor naturale ori pentru furnizarea gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art.89 și 90, Agenția nu poate desemna alt titular de licență care să desfășoare activitatea licențiată în locul titularului a cărui licență a fost suspendată, căruia i s-a retras licența sau a cărui licență a expirat, aceasta scizează Guvernul pentru a întreprinde măsurile necesare în vederea creării unei întreprinderi noi.</p> | <p>intenția lor de a solicita suspendarea ori retragerea licenței sau cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea valabilității licenței în cazul în care nu intenționează să o prelungească. Trăderii de gaze naturale și furnizorii, cu excepția furnizorilor care îndeplinesc obligațiile de serviciu public stabilite la art. 90, sunt obligați să anunțe Agenția cu cel puțin 1 lună înainte despre intenția lor de a solicita suspendarea ori retragerea licenței sau cu cel puțin 1 lună înainte de expirarea valabilității licenței în cazul în care nu intenționează să o prelungească. Dacă titularii de licență menționează intenția de a solicita suspendarea sau retragerea licenței într-un termen mai mic decât cel stabilit în prezentul alineat, Agenția va da curs cererii lor la expirarea termenului de 3 luni de la înregistrarea unei astfel de cereri în cazul operatorilor de sistem, operatorilor depozitelor de stocare, și a furnizorilor care îndeplinesc obligațiile de serviciu public stabilite la art. 90 și, în termen de 1 lună de la înregistrarea unei astfel de cereri în cazul trăderilor și furnizorilor, cu excepția celor care îndeplinesc obligațiile de serviciu public stabilite la art. 90. Întrupinderea a cărei licență a expirat și care nu a respectat prevederile privind anunțarea Agenției este obligată să presteze activitatea pentru care i s-a acordat licență pe perioada de timp stabilită prin hotărârea Agenției, dar care nu poate depăși 3 luni în cazul operatorilor de sistem, a operatorilor depozitelor de stocare, 1 lună în cazul furnizorilor. În cazul în care, din motivul inexistenței unui alt titular de licență pentru transportul, distribuția sau stocarea gazelor naturale ori pentru furnizarea gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art.89 și 90, Agenția constată prin intermediul unei hotărâri că nu poate desemna alt titular de licență care să desfășoare activitatea licențiată în locul titularului a cărui licență a fost suspendată, căruia i s-a retras licența sau a cărui licență a expirat, aceasta scizează Guvernul, pentru a întreprinde măsurile necesare în vederea creării unei întreprinderi noi, și ia măsuri de asigurare a continuității prestării serviciului respectiv”;</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                    |
| 68      | <p>Articolul 17. Retragerea licenței</p> <p>[...]</p> <p>(3) Agenția adoptă hotărârea privind retragerea licenței în termen de 5 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>17. La articolul 17, La alin. (3) textul ”Agenția adoptă hotărârea privind retragerea licenței în termen de 5 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii titularului de licență,” se înlocuiește cu</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>La pct. 17 al Proiectului, articolul 17 alin. (3) al Legii, textul „lit. b)” se exclude și se înlocuiește cu „lit. c””, reieșind din faptul că retragerea licenței în temeiul deciziei cu privire la anularea înregistrării de stat a titularului de licență, presupune o procedură simplificată și formală de retragere a licenței, ce ține de competența ANRE, fără o adresare în</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>În Proiectul Legii de modificare, art. 1, pct. 17 se expune în următoarea redacție:</p> <p>„17. La articolul 17,</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>titularului de licență,(3) de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești sau de la data primirii deciziei cu privire la anularea înregistrării de stat a titularului de licență și a confirmării faptului respectiv de către organul înregistrării de stat. Hotărârea privind retragerea licenței se aduce la cunoștință titularului de licență, cu indicarea temeiurilor retragerii, în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>textul "În situațiile menționate la alin. (2) lit. b) - h), hotărârea privind retragerea licenței se adoptă de Agenție în termen de 5 zile lucrătoare";</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>instanța de judecată. Totodată menționăm că, existența unui temei comun de suspendare și retragere a licenței, va genera la fiecare aplicare incertitudini și interpretări subiective în partea ce ține de aprecierea titularului de licență cănuia urmează să fi sistată temporar activitatea sau încetată forțat activitatea de întreprinzător.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>La alin. (1) textul "prevăzute la alin. (2), lit. a) și b)" se substituie cu textul "prevăzute la alin. (2) lit. a), b) și i)";</p> <p>Alin. (2) se completează cu litera i) care va avea următorul conținut:</p> <p>„i) încălcarea repetată a prevederilor stabilite la art. 94 și art. 97 - 97”;</p> <p>După alin. (2) se completează cu alin. (2<sup>1</sup>) în următoarea redacție:</p> <p>“(2<sup>1</sup>) Agenția adoptă hotărârea privind retragerea licenței la cererea titularului de licență, în termen de 5 zile lucrătoare de la înregistrarea acesteia. Hotărârea privind retragerea licenței pentru teneul stabilit la alin. (2), lit. b) se adoptă de Agenție în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii deciziei cu privire la anularea înregistrării de stat a titularului de licență, la confirmarea faptului respectiv de către organul înregistrării de stat. În cazul în care Agenția dispune prin hotărâre retragerea licenței pe motivul stabilit la alin. (2), lit. i), Agenția este obligată să se adreseze în instanța de judecată în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la adoptarea hotărârii de retragere respective”;</p> <p>Alin. (3) se modifică după cum urmează:</p> <p>“(3) În situațiile menționate la alin. (2), lit. c) - h), hotărârea privind retragerea licenței se adoptă de Agenție în termen de 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești. Indiferent de metoda retragerii, hotărârea privind retragerea licenței se aduce la cunoștință titularului de licență, cu indicarea temeiurilor retragerii, în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.”</p> <p>La alin. (5) cuvintele "oferindu-i toate informațiile" se substituie cu cuvintele "oferindu-i necondiționat accesul la rețelele de gaze naturale și la toate informațiile".</p> |
| 69      | <p>Articolul 18. Reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale</p> <p>(1) Reorganizarea operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuție, operatorului depozitului de stocare, inclusiv fuziunea acestuia cu alte societăți comerciale, se efectuează doar cu acordul Agenției. În acest caz, Agenția este obligată, în termen de o lună, să adopte hotărârea privind acordul sau dezacordul față de reorganizarea întreprinderii de gaze naturale respective. În cazul adoptării hotărârii privind acordul față de reorganizarea întreprinderii de gaze naturale, Agenția este în drept să modifice condițiile stipulate în licență. Din motive întemeiate, perioada de examinare a solicitării întreprinderii de gaze naturale poate fi prelungită până la cel mult două luni. Agenția poate solicita, după caz, opinia Consiliului Concurenței. Dacă Agenția nu adoptă în termenul stabilit hotărârea privind acordul sau dezacordul față de reorganizarea întreprinderii de gaze naturale, acordul se consideră oferit.</p> | <p>18. Articolul 18 se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>” Articolul 18. Reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale</p> <p>(1) Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare este obligat să notifice în prealabil Agenția cu privire la inițierea reorganizării acestuia, ori în cazul modificării drepturilor de prezente informațiile relevante solicitate de Agenție în acest sens. Efectele reorganizării care duc la majorarea nejustificată a tarifelor sau prețurilor reglementate nu vor fi luate în considerare la aprobarea acestora de către Agenție.</p> | <p>La pct. 18, articolul 18 din Lege la alin. (1), din textul redacției propuse de autor, urmează a fi exclus cuvântul „nejustificat”, în caz contrar norma legală va determina echivoc în alocabilitate, fiind una este vagă în condițiile păstrării termenului de „nejustificate”, și genera divergențe de interpretare din partea titularilor de licențe, care vor prezenta diverse puncte de vedere, doar ca să-și justifice majorarea tarifelor în rezultatul reorganizării. Important de reținut este că, impactul reorganizării trebuie luat în considerare de către titularii de licență până la decizia de reorganizare. Această poziție nu presupune interdicția reorganizării titularului de licență, dimpotrivă aceștia au libertatea să-și decidă forma de organizare după propria voință, doar că efectele reorganizării care conduc la majorarea tarifelor nu trebuie luate în considerare în scopul tarifulor. De notat că, în esență redacția actuală a legii impune acordul Agenției pentru reorganizarea întreprinderilor reglementate, anume în scopul neadmiterii de către Agenție a creșterii prețurilor și tarifelor reglementate prin efectul reorganizărilor. Această abordare urmează a fi menținută în continuare.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 70      | <p>Articolul 18. Reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale</p> <p>[...]</p> <p>(3) În cazurile prevăzute de , reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale se efectuează numai după notificarea Consiliului Concurenței și după autorizarea lor de către acesta.</p> | <p>18. Articolul 18 se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>” Articolul 18. Reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale</p> <p>[...]</p> <p>(3) În cazul în care operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare nu înlătură încălcărilor respective în termenele stabilite de Agenție, autoritatea de reglementare este în drept să inițieze procedura de suspendare a licenței pentru activitatea respectivă în conformitate cu prezenta Lege și să aplice sancțiunea financiară stabilită la art. 113 din prezenta Lege, cu respectarea procedurii prevăzute în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>La pct. 18, articolul 18 din Lege</p> <p>alin. (3) se expune într-o nouă redacție, după cum urmează: „În cazul în care operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare nu înlătură încălcărilor respective în termenele stabilite de Agenție, autoritatea de reglementare emite o hotărâre prin care interzice reorganizarea întreprinderii energetice”. Este judicios ca Agenția în cazul respectiv să interzică reorganizarea, dar nu să demareze procedura de suspendare a licenței, respectiv doar în cazul în care titularul de licență va încălca hotărârea Agenției prin care a fost dispusă suspendarea acestuia să-i fie aplicată sancțiunea financiară pentru nerespectarea hotărârilor ANRE. Este absolut inoportună măsura privind suspendarea licenței operatorului sistemului de transport și a operatorului sistemului de distribuție având în vedere poziția dominantă a acestora în sectorul gaze naturale și lipsa unor alți operatori de sistem care să poată activa în limita teritoriilor respective.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform explicațiilor expuse mai sus, dreptul ANRE de a condiționa sau de a se opune deciziei de organizare a unei întreprinderi este unul excesiv. ANRE în calitate de autoritate de reglementare este abilitată potrivit legii să monitorizeze și să asigure respectarea de către operatorii de sistem a obligațiilor privind separarea și independența, inclusiv prin suspendarea licenței și aplicarea de sancțiuni financiare. Controlul ANRE nu poate fi nejustificat sau excesiv, dar trebuie să fie efectuat numai în cazul în care există o schimbare semnificativă a controlului în cadrul întreprinderii care ar putea restrânge sau denatura concurența.</p> |
| 71      |                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>18. Articolul 18 se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>” Articolul 18. Reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale</p> <p>(1) Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare este obligat să notifice în prealabil Agenția cu privire la inițierea reorganizării acestuia, ori în cazul modificării drepturilor de control în cadrul societății comerciale și să prezinte informațiile relevante solicitate de Agenție în acest sens. Efectele reorganizării care duc la majorarea nejustificată a tarifelor sau prețurilor reglementate nu vor fi luate în considerare la aprobarea acestora de către Agenție.</p> <p>(2) În cazul în care urmare a examinării informațiilor prezentate, Agenția constată că sunt încălcate cerințele privind separarea și independența operatorului de sistem, a operatorului depozitului de stocare, întreprinderea respectivă de gaze naturale este obligată să înlătore încălcărilor respective în termenele stabilite în hotărârea Agenției. Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare prezintă Agenției toate documentele, datele și informațiile care atestă soluționarea încălcărilor constatate de Agenție.</p> <p>(3) În cazul în care operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare nu înlătură încălcărilor respective în termenele stabilite de Agenție, autoritatea de reglementare este în drept să inițieze procedura de suspendare a licenței pentru activitatea respectivă în conformitate cu</p> | <p>La pct. 18, articolul 18 din Lege</p> <p>după alin. (3) se completează cu un alineat nou, cu următorul text: „(4) În cazul în care operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare înlătură încălcărilor respective în termenele stabilite de Agenție sau în cazul în care, în procesul examinării notificării nu sunt identificate impedimente legale, Agenția emite Hotărârea cu privire la acceptarea reorganizării întreprinderii energetice”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | prezenta Lege și să aplice sancțiunea financiară stabilită la art. 113 din prezenta Lege, cu respectarea procedurii prevăzute în Legea nr. 174/2017 cu privire la energizată.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 72      | <p>Articolul 25. Separarea proprietății operatorului sistemului de transport</p> <p>[...]</p> <p>(2) Pentru a asigura independența operatorului sistemului de transport, aceiași persoană sau aceleași persoane nu sînt în drept:</p> <p>a) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra operatorului sistemului de transport sau în legătură cu o rețea de transport;</p> <p>b) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra operatorului sistemului de transport sau în legătură cu o rețea de transport și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare;</p> <p>c) să numească membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organe care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, în cazul operatorului sistemului de transport sau în cazul rețelei de transport, și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare;</p> <p>d) să fie membru/membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organe care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, atît în cazul unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare, cît și în cazul operatorului sistemului de transport sau al unei rețele de transport.</p> <p>[...]</p> <p>(7) În sensul prezentului articol, noțiunea de „întreprindere care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare” include noțiunea de „întreprindere care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare” în sensul Legii nr.107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, iar termenii „operatorul sistemului de transport” și „rețea de transport” vizează și noțiunea de „operator al sistemului de transport” și de „rețea de transport” cu semnificația prevăzută în legea menționată.</p> | <p>23. La articolul 25,</p> <p>La alin. (2), litera a) - d) textul "activitățile de producere sau de furnizare" se substituie cu textul "activitățile de producere, de trading sau de furnizare";</p> <p>La alin. (5) textul "activitățile de producere sau de furnizare" se substituie cu textul "activitățile de producere, de trading sau de furnizare";</p> <p>La alin. (6) textul "activitățile de producere sau de furnizare" se substituie cu textul "activitățile de producere, de trading sau de furnizare";</p> | <p>La pct. 23 din Proiect, articolul 25 din Legea nr. 108/2016, urmează a fi exclus alin. (7), ca fiind o normă inoportună.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea respectivă transpune art. 9, alin. (3) din Directiva 2009/73/CE.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 73      | <p>Articolul 33. Organul de supraveghere al operatorului de transport independent</p> <p>(1) Operatorul de transport independent trebuie să dispună de un organ de supraveghere responsabil de luarea deciziilor susceptibile de a avea un impact major asupra valorii activelor acționarilor din cadrul operatorului de transport independent, în special a deciziilor privind aprobarea planurilor financiare anuale și pe termen lung, a</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>27. La articolul 33,</p> <p>La alineatele (1) și (3) textul "acționarilor", în toate formele gramaticale, se substituie cu cuvîntul "asociații";</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>La pct. 27 din Proiect, articolul 33 alin. (1) din Legea 108/2016, cuvintele: „dividendele distribuite” se substituie cu cuvintele „profitul distribuit”, dar fiind faptul că în conformitate cu articolul 39 din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, societatea distribue anual profitul net înregistrat după achitarea impozitelor și alor plăți obligatorii, dacă actul de constituire nu prevede altfel. Hotărîrea privind determinarea părții profitului net care urmează a fi</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Noțiunea de „dividend” este utilizată în Codul Civil, cartea I, precum și în Codul Fiscal. De altfel Codul fiscal include și definiția noțiunii de dividend. În spiritul Directivei 2009/72/CE, legea utilizează sintagma de „părtea dividendelor distribuite asociaților”. Or, conform deciziei adunării generale a asociaților, profitul net poate fi utilizat inclusiv pentru</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                            |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 74      | <p>mivelului de îndatorare a operatorului de transport independent și a mărimii dividendelor distribuite acționarilor.</p> <p>(2) Organul de supraveghere al operatorului de transport independent nu poate lua decizii legate de activitățile curente ale operatorului de transport independent și cu privire la exploatarea rețelor de transport al gazelor naturale, precum și decizii cu privire la activitățile întreprinse pentru elaborarea planurilor de dezvoltare a rețelor de transport al gazelor naturale pentru 10 ani, întocmite în conformitate cu art.42.</p> <p>(3) Organul de supraveghere al operatorului de transport independent este compus din membri care reprezintă întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală, din membri care reprezintă acționarii terți și din membri care reprezintă alte părți interesate, precum angajații operatorului de transport independent.</p> <p>Articolul 36. Desemnarea și certificarea operatorului sistemului de transport</p> <p>[...]</p> <p>(6) În termen de cel mult două luni de la primirea avizului Secretariatului Comunității Energetice cu privire la îndeplinirea de către operatorul sistemului de transport a condițiilor privind certificarea, Agenția adoptă hotărârea cu privire la certificarea operatorului sistemului de transport, luând în considerare avizul Secretariatului Comunității Energetice.</p> | <p>29. La articolul 36, La alin. (6) după textul "a condițiilor privind certificarea" se completează cu textul "sau de la expirarea termenului stabilit la alin. (5) privind emiterea avizului de către Secretariatul Comunității Energetice", după textul "luând în considerare" se completează cu textul "în cea mai mare măsură";</p>                                                                                                                                         | <p>distribuită se adoptă de adunarea generală a asociaților. Plata dividendelor este stabilită doar pentru acționari.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>necesitățile întreprinderii și nu doar pentru plata dividendelor. Totodată, legea nu obligă OST să aleagă exclusiv forma juridică de Societate cu Răspundere Limitată.</p> |
| 75      | <p>Articolul 37. Monitorizarea principiilor separării operatorului sistemului de transport</p> <p>[...]</p> <p>(8) În cazul în care operatorul sistemului de transport nu înlătură, în termenele stabilite, încălcările constatate, Agenția este în drept să inițieze procedura de suspendare a licenței pentru transportul gazelor naturale în conformitate cu prezenta lege și să aplice sancțiunea financiară stabilită la art.113 alin.(3) lit.c).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>30. La articolul 37, La alin. (8) textul "în conformitate cu prezenta lege" se înlocuiește cu textul "în conformitate cu art. 16, alin. (4), lit. f) din prezenta lege".</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>La pct. 30 din Proiect, modificările propuse la articolul 37 alin. (8) din Legea nr. 108/2016 urmează a fi excluse, reieșind din faptul că teneurile de suspendare a licenței sunt deja stabilite expres de articolul 16 din Legea, modificarea respectivă constituie doar o reiterare a normelor de la articolul 16 alin. (4) lit. f).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Se acceptă.<br/>Textul Proiectului a fost modificat în contextul propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                    |
| 76      | <p>Articolul 39. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de transport</p> <p>[...]</p> <p>(7) Operatorul sistemului de transport achiziționează energia sau alte bunuri, servicii și lucrări necesare pentru desfășurarea activității licențiate în conformitate cu procedurile transparente și nediscriminatorii stabilite în Regulamentul privind procedurile de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență, în Regulile pieței gazelor naturale și în Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor în sectorul gazelor naturale (în continuare – Regulamentul privind investițiile).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>La pct. 31 din Proiect, articolul 39 alin. (7) al Legii, textul "Regulamentul privind procedurile de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență" se substituie cu textul "Legea nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale" – întru alinierea normelor la cadrul legislativ în vigoare aplicabil achizițiilor în sectoarele energeticii.</p> | <p>La articolul 39, alineatul se modifică după cum urmează:<br/>" (7) Operatorul sistemului de transport achiziționează energia sau alte bunuri, servicii și lucrări necesare pentru desfășurarea activității licențiate în conformitate cu procedurile transparente și nediscriminatorii stabilite în Legea nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale, precum și în Regulile pieței gazelor naturale și în Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor în sectorul gazelor naturale (în continuare – Regulamentul privind investițiile), ultimele două fiind aprobate de Agenție. "</p> | <p>Se acceptă.</p>                                                                                                                                                            |
| 77      | <p>Articolul 42. Dezvoltarea rețelor de transport al gazelor naturale și planurile de investiții</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>34. La articolul 42, La alineatul (1) prima frază se modifică și se expune după cum urmează:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>La pct. 34 din Proiect, articolul 42 din Legea nr. 108/2016: la alin. (1), urmează a fi exclus textul: "și ale Regulamentului privind dezvoltarea rețelor de gaze naturale". Legea conține toate</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Se acceptă.</p>                                                                                                                                                            |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>(1) Operatorul sistemului de transport efectuează dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale în legătură cu creșterea cererii de gaze naturale astfel încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor cu gaze naturale, cu respectarea prevederilor prezentei legi. Cheltuielile de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale sînt suportate de către operatorul sistemului de transport. Aceste cheltuieli se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale în cazul în care s-au efectuat în conformitate cu condițiile stipulate în licență, cu metodologia de calculare a tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale, cu Regulamentul privind investițiile.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>„Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale în legătură cu creșterea cererii de gaze naturale se efectuează de operatorul sistemului de transport, astfel încît să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea consumatorilor cu gaze naturale, cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de gaze naturale”;</p> | <p>prevederile necesare pentru elaborarea și evaluarea planurilor de dezvoltare pentru operatorii sistemelor de transport. În anul 2020, s-au aprobat planurile de dezvoltare pentru 10 ani pentru operatorii sistemelor de transport al gazelor naturale.</p>                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 78      | <p>Articolul 42. Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale și planurile de investiții</p> <p>[...]</p> <p>(2) În contextul obligației stabilite la art.39 alin.(1) lit.c), operatorul sistemului de transport este obligat, ținînd cont de strategia energetică a Republicii Moldova, de oferta și de cererea actuale și prognozate, să elaboreze și, după consultarea prealabilă cu toate părțile interesate, să prezinte Agenției spre aprobare un plan de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru 10 ani (în acest articol, în continuare – plan de dezvoltare). Planul de dezvoltare trebuie să conțină măsuri eficiente pentru a garanta fiabilitatea sistemului de gaze naturale și securitatea aprovizionării cu gaze naturale și să indice participanților la piața gazelor naturale principalele rețele de transport al gazelor naturale care se preconizează a fi reconstruite sau reabilitate în următorii 10 ani, să conțină informații cu privire la investițiile deja stabilite, să identifice noi investiții care trebuie să fie efectuate în următorii 3 ani și să prevadă un interval de timp pentru toate proiectele de investiții. Planul de dezvoltare trebuie să conțină, fără a se limita la acestea:</p> <p>a) descrierea infrastructurii existente, a stării ei actuale și a gradului de uzură, lista intervențiilor efectuate în ultimul an, precum și rezultatele obținute în urma studiilor efectuate privind dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale și instalarea echipamentelor de măsurare;</p> <p>b) descrierea rețelelor de transport al gazelor naturale și a obiectivelor aferente care necesită a fi construite, modernizate în următorii 10 ani;</p> <p>c) calendarul pentru proiectele de investiții planificate a fi efectuate în următorii 10 ani;</p> <p>d) estimarea capacităților necesare, prognoza evoluției importurilor și a producției, măsuri de eficiență energetică, precum și prognoza consumului;</p> | <p>34. La articolul 42, La alineatul (2), - textul "toate" din ultima frază se exclude;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>La pct. 34 din Proiect, articolul 42 din Legea nr. 108/2016: la alin. (2) lit. d), textul: "importurilor și a producției" se substituie cu textul: "importurilor, transportului fluxurilor transfrontaliere și a producției de gaze naturale".</p>                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Se acceptă. Litera d) de la alin. (2) se modifică și va avea următorul conținut:<br/>„d) estimarea capacităților necesare, prognoza evoluției schimburilor transfrontaliere, a producției, a furnizării, a consumului de gaze naturale și măsuri de eficiență energetică.”.</p>                                                          |
| 79      | <p>Articolul 42. Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale și planurile de investiții</p> <p>[...]</p> <p>(3) La elaborarea planului de dezvoltare, operatorul sistemului de transport trebuie să formuleze ipoteze rezonabile privind evoluția schimburilor transfrontaliere, în special a importurilor, a producției, a furnizării și a</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>34. La articolul 42, La alineatul (3), în prima frază textul "a producției, a furnizării și a consumului de gaze naturale" se înlocuiește cu textul "a producției, a consumului de gaze naturale", iar în a 2-a propoziție după textul " cu</p>                                                                                                                                   | <p>La pct. 34 din Proiect, articolul 42 din Legea nr. 108/2016: alin. (3) se modifică și va avea următorul conținut: "La elaborarea planului de dezvoltare, operatorul sistemului de transport trebuie să formuleze ipoteze rezonabile privind evoluția schimburilor transfrontaliere, în special a importurilor, transportului fluxurilor transfrontaliere și a producției de gaze naturale, ținînd în considerare planurile de investiții pentru rețelele adiacente. În acest scop,</p> | <p>Se acceptă parțial.<br/>Pentru a asigura transparența completă a art. 22, alin. (3) din Directiva UE nr. 2009/72/EC, alin. (3) din art. 42 se expune în următoarea redacție:<br/>"(3) La elaborarea planului de dezvoltare, operatorul sistemului de transport trebuie să formuleze ipoteze rezonabile privind evoluția schimburilor</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 80      | consumului de gaze naturale, luând în considerare planurile de investiții pentru rețelele adiacente. În acest scop, operatorul sistemului de transport colaborează cu operatorii sistemelor de distribuție, precum și cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Articolul 42. Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale și planurile de investiții<br>[...]<br>(5) După examinarea și evaluarea planului de dezvoltare, inclusiv prin prisma abordării necesităților de investiții identificate în procesul de consultare publică, Agenția aprobă planul de dezvoltare respectiv.                                                                                | La pct. 34 din Proiect, articolul 42 din Legea nr. 108/2016:<br>la alin. (5) de exclus textul „adoptă în acest sens”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | operatorul sistemului de transport colaborează cu alți operatori ai sistemului de transport, cu operatorii sistemelor de distribuție, cu furnizorii, precum și cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 81      | Articolul 42. Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale și planurile de investiții<br>[...]<br>(6) Planul de dezvoltare se publică pe pagina electronică a operatorului sistemului de transport și pe pagina web oficială a Agenției. Agenția monitorizează și evaluează punerea în aplicare a planului de dezvoltare aprobat. O dată la doi ani, în funcție de necesitate sau la solicitarea Agenției, operatorul sistemului de transport examinează oportunitatea modificării planului de dezvoltare și, după respectarea procedurii descrise în prezentul articol, prezintă spre aprobare Agenției planul de dezvoltare modificat. | 34. La articolul 42,<br>Alineatul (5) se completează la sfârșit cu textul ”prin-o hotărâre adoptată în acest sens și publicată pe pagina web oficială a Agenției.”                                                                                                                                                                                                                                            | La pct. 34 din Proiect, articolul 42 din Legea nr. 108/2016:<br>la alin. (6) cuvântul ”doi” se substituie cu cuvântul ”trei”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | operatorul sistemului de transport colaborează cu alți operatori ai sistemului de transport, cu operatorii sistemelor de distribuție, cu furnizorii, precum și cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 82      | Articolul 42. Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale și planurile de investiții<br>[...]<br>(9) Operatorul sistemului de transport este obligat să pună la dispoziția investitorilor toate informațiile necesare pentru realizarea investiției, să acordeze noua rețea de transport al gazelor naturale la rețelele de transport al gazelor naturale existente și să depună toate eforturile necesare pentru a facilita punerea în aplicare a proiectului de investiții. Contractele cu privire la punerea în aplicare a unui astfel de proiect de investiții, inclusiv cu privire la finanțare, se supun spre aprobare Agenției.  | 34. La articolul 42,<br>După alin. (13) se completează un alineat nou, alineatul (13) cu următorul cuprins:<br>” (13') Cu titlu de excepție, în cazuri de urgență, cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul privind investițiile, operatorul sistemului de transport efectuează investiții în rețelele de gaze naturale care nu sunt prevăzute în planul anual de investiții aprobat de Agenție.”; | La pct. 34 din Proiect, articolul 42 din Legea nr. 108/2016:<br>la alin. (9) cuvântul ”racordeze” se substituie cu cuvântul ”conectează”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Nu se acceptă.<br>Propunerea nu este argumentată. Se păstrează 2 ani. În directivă este anual.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 83      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | La pct. 34 din Proiect, articolul 42 din Legea nr. 108/2016:<br>la alin. (13') din Proiect, varianta propusă de autori nu poate fi acceptată, or, aceasta instituie premise pentru ca operatorul sistemului de transport să abuzeze de respectiva prevedere prin efectuarea unor investițiilor nejustificate, ce urmează a fi acceptate fără condiționalități de către ANRE în scopuri tarifare. Nu este clar care situații de urgență pot să intervină și ce fel de investiții atât de urgente ar putea fi realizate de către operatorul sistemului de transport încât să ocolească procedura modificării Planului de investiții, care este una destul de simplă, iar cazurile excepționale pot urgenta procedura aprobării de către Agenție a modificărilor solicitate. Din toată experiența Agenției, nu pot fi exemplificate situații investiții excepționale și de urgență care să nu fi fost aprobate de către Agenție. Drept alternativă, Agenția propune următoarea redacție a acestei prevederi. De notat că, Regulamentul nr. 283/2006 aprobat de ANRE prevede exhaustiv situațiile excepționale și garantează acceptarea | Se acceptă parțial.<br>Articolul 42 se propune a fi completat, după alin. (13), cu alin. (13'), în următoarea redacție:<br>” (13') Operatorul sistemului de transport realizează măsurile stabilite în planul anual de investiții, iar în caz de necesitate, reieșind din starea reală, creată în rețelele de transport al gazelor naturale și luând în considerare cererile parvenite din partea utilizatorilor de sistem existenți sau potențiali, operatorul sistemului de transport se adresează la Agenție pentru modificarea planului anual de investiții. Agenția examinează cererea de modificare a planului anual de investiții în cel mult 30 zile calendaristice. Necesitatea de modificare a planului anual de investiții nu implică necesitatea modificării planului de dezvoltare aprobat.”. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre vizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>accestora în scopuri tarifare (a se vedea pct. 47 din Regulament), nefiind necesară dublarea acestora în prevederile legii. Mai ales că, Legea 100/2017 privind actele normative nu admite paralaxisme în legislație, fiind dispusă intervenția abrogării acestora.</p> <p>Totodată, Agenția propune următoarea redacție a alin. (13'), care a fost acceptată anterior de către consultanții antrenați la elaborarea proiectului, după cum urmează: „(13') Operatorul sistemului de transport realizează măsurile stabilite în planul anual de investiții, iar în caz de necesitate, reieșind din starea reală, crează în rețelele de transport al gazelor naturale și luând în considerare cererile parvenite din partea utilizatorilor de sistem existenți sau potențiali, operatorul sistemului de transport se adresează la Agenție pentru modificarea planului anual de investiții. Agenția examinează cererea de modificare a planului anual de investiții în cel mult 30 zile calendaristice. Necesitatea de modificare a planului anual de investiții nu implică necesitatea modificării planului de dezvoltare aprobat”.</p>                                                                                                                              | <p>După alin. (13') se propune a fi introdus alin. (13''), cu următorul conținut:</p> <p>“(13'') Cu titlu de excepție, în cazurile și condițiile stabilite în Regulamentul de transport efectuează investiții în rețelele de gaze naturale care nu sunt prevăzute în planul anual de investiții aprobat de Agenție.”</p> <p>Prevederea stabilită la art. 13<sup>2</sup> asigura legalitatea noimei stabilite în Regulamentul ANRE nr. 283/2016. Aceasta deoarece principiul general stabilit la nivel de lege este ca în scopuri tarifare se accepta doar investițiile efectuate conform Planului de investiții, iar ANRE în legislația secundară face derogare de la principiul respectiv.</p> |
| 84      | <p>Articolul 42. Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale și planurile de investiții</p> <p>[...]</p> <p>(14) Anual, până la 30 aprilie, operatorul sistemului de transport prezintă Agenției un raport privind realizarea planului de dezvoltare și a planului de investiții pentru anul precedent, cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul privind investițiile. Agenția nu aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile efectuate de operatorul sistemului de transport care nu corespund planurilor anuale de investiții aprobate de Agenție.</p> | <p>34. La articolul 42,</p> <p>Alineatul (14 ) se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>“(14) Anual, până la 30 aprilie, operatorul sistemului de transport prezintă Agenției un raport privind realizarea planului de dezvoltare și a planului de investiții pentru anul precedent. Raportul respectiv trebuie să reflecte inter alia investițiile efectuate de operatorul sistemului de transport în conformitate cu alin. (13') din prezentul articol. Agenția examinează raportul prezentat și aprobă în scopul recuperării prin tarif valoarea investițiilor realizate, cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul privind investițiile. Agenția aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile efectuate de operatorul sistemului de transport care corespund planurilor anuale de investiții aprobate de Agenție, precum și cheltuielile necesare și justificate suportate în legătură cu intervențiile efectuate în conformitate cu alin. (13') din prezentul articol”.</p> | <p>La pct. 34 din Proiect, articolul 42 din Legea nr. 108/2016:</p> <p>alin. (14), nu poate fi acceptată în redacția propusă de autori, prevederea legală urmează a fi menținută în redacția actuală a Legii. Or, modificarea respectivă denaturează integral esența prevederii, crează echivoc și premise de aplicare eronată și abuzivă a legii. Scopul acestei prevederi este de a nu admite în scopuri tarifare investițiile realizate arbitrar în afara planului, or, dacă Agenția urmează să accepte, inclusiv investițiile efectuate în afara planului aprobat (după cum propun autorii proiectului) se denaturează raționamentul aprobării în continuare a acestui plan conform criteriilor stabilite riguros de cadrul normativ. Textul: „precum și cheltuielile necesare și justificate suportate în legătură cu intervențiile efectuate în conformitate cu alin. (13') din prezentul articol” se exclude. Cheltuielile apriori nu pot fi incluse în planurile investiționale dat fiind faptul că acestea se includ la „cheltuielile perioadei”. Regulamentul aprobat de către Agenție reglementează în mod clar și exhaustiv modul în care sunt reflectate în raport și recuperate prin tarif cheltuielile aferente cazurilor excepționale de urgență.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>În caz contrar, ANRE va fi în imposibilitate să recunoască în scopuri tarifare cheltuielile efectuate de operatori conform pct. 47 din Regulamentul ANRE nr. 283/2016, întrucât acestea nu se includ în Plan, iar anticiparea lor este imposibilă.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 85      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>34. La articolul 42,</p> <p>După alin. (14) se completează un alineat nou, alineatul (15) cu următorul cuprins:</p> <p>“(15) Proiectarea, construcția și recepția rețelelor de transport a gazelor naturale și a instalațiilor aferente se realizează în conformitate cu cerințele stabilite în documentele normative tehnice, care se identifică prin sigla „NRS” (Norme și Reguli de Securitate), „NCM” (Normativ în Construcții Moldovenești), „CP” (Cod Practic), „PG” (Procedură Generală) și cu cerințele minime de securitate aprobate de Guvern. Proiectarea și executarea rețelor de transport al gazelor naturale se efectuează de personalul instruit și atestat în</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>La pct. 34 din Proiect, articolul 42 din Legea nr. 108/2016:</p> <p>alin. (15), nu poate fi acceptată, fiind inoportună completarea Legii 108/2016 cu o asemenea prevedere pe motiv că activitățile respective sunt reglementate separat de cadrul normativ special (de exemplu art. 14, art. 23 din Legea 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții), respectarea căruia este obligatorie fără a facea referințe respective în Legea 108/2016.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Alineatul (15) a fost exclus în contextul avizului Ministerului Economiei.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                 |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 86      | <p>Articolul 44. Separarea operatorului sistemului de distribuție</p> <p>(1) Operatorul sistemului de distribuție care face parte dintr-o întreprindere de gaze naturale integrată trebuie să fie independent, cel puțin din punct de vedere funcțional, decizional și al forței juridice de organizare, față de alte activități care nu au legătură cu activitatea de distribuție a gazelor naturale.</p> <p>(2) Principiul independenței operatorului sistemului de distribuție stabilit la alin.(1) nu impune obligația de a separa proprietatea activelor operatorului sistemului de distribuție de întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală.</p> <p>(3) Pentru a asigura independența operatorului sistemului de distribuție urmează să fie respectate următoarele condiții minime:</p> <p>a) persoanele cu funcții de conducere ale operatorului sistemului de distribuție să nu facă parte din structurile întreprinderii de gaze naturale integrate care este responsabilă, direct sau indirect, de îndeplinirea zilnică a activității de producere, transport sau furnizare a gazelor naturale;</p> <p>b) să fie întreprinse măsurile corespunzătoare pentru a se asigura faptul că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere ale operatorului sistemului de distribuție sunt luate în considerare astfel încât aceste persoane să aibă posibilitatea de a acționa independent;</p> <p>c) operatorul sistemului de distribuție să dispună de suficiente drepturi pentru a lua decizii, independent de întreprinderea de gaze naturale integrată, cu privire la exploatarea, întreținerea și dezvoltarea rețelor de distribuție a gazelor naturale. Pentru a îndeplini aceste funcții, operatorul sistemului de distribuție trebuie să dispună de resurse necesare, inclusiv de resurse umane, tehnice, fizice și financiare.</p> <p>(4) Independența operatorului sistemului de distribuție nu împiedică întreprinderea dominantă să aprobe planul financiar anual sau orice alt document echivalent, precum și să stabilească plafonul maxim de îndatorare al operatorului sistemului de distribuție întreprindere dependentă.</p> <p>(5) Se interzice întreprinderii dominante să dea instrucțiuni operatorului sistemului de distribuție întreprindere dependentă cu privire la activitatea sa zilnică, cu privire la deciziile aferente modernizării și dezvoltării rețelor de distribuție a gazelor naturale, care nu depășesc limitele stabilite în planul financiar aprobat sau în orice alt document echivalent.</p> <p>(6) Se interzice operatorului sistemului de distribuție să obțină avantaj din faptul că face parte dintr-o întreprindere</p> | <p>conformitate cu Legea nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, care se află în starea de personal ale operatorului sistemului de transport respectiv sau în starea de personal ale unei companii terțe, contractată în acest sens”.</p> <p>36. La articolul 44,</p> <p>La alin. (3), lit. a) se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>”a) persoanele cu funcții de conducere ale operatorului sistemului de distribuție să nu facă parte din structurile întreprinderii de gaze naturale integrate care este responsabilă, direct sau indirect, de îndeplinirea zilnică a activității de producere a gazelor naturale, a activității de transport al gazelor naturale, a activității de trading sau a activității de furnizare a gazelor naturale”;</p> <p>La alineate (4) și (5) textul ”întreprinderea dominantă”, ”întreprinderii dominante” se înlocuiește cu textul ”întreprinderea înrudită”, ”întreprinderii înrudite”;</p> <p>La alineatul (6) după textul ”cu privire la identitatea separată a furnizorului” se completează textul ” , a trader-ului”.</p> | <p>La pct. 36 din Proiect, articolul 44 al Legii, de exclus cuvintele: „pe verticală”. Redacția propusă denotă că OSD trebuie să fie independent doar în cazul în care este integrat pe verticală. Or, integrarea pe orizontală poate de asemenea consolida poziția dominantă pe piață în favoarea grupului de întreprinderi afiliate. Considerăm oportună asigurarea independenței operatorului în toate cazurile și impunerea respectării cerințelor de independență în raport cu toți OSD. Separarea activităților presupune independența OSD indiferent de modalitatea de integrare, alit pe verticală cât și orizontală.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea respectivă a fost formulată pentru a corespunde redacției art. 26, alin. (1) din Directiva UE nr. 2009/73.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 87      | de gaze naturale integrată pe verticală pentru a denatura concurența pe piața gazelor naturale. În special, la desfășurarea activităților sale de comunicare și de publicitate, operatorul sistemului de distribuție care face parte dintr-o întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală nu este în drept să creeze confuzie cu privire la identitatea separată a furnizorului din cadrul întreprinderii de gaze naturale integrată pe verticală.<br><br>Articolul 46. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de distribuție<br>(1) Operatorul sistemului de distribuție trebuie să îndeplinească următoarele funcții și obligații:<br>[...] h) să răspundă la orice solicitare de serviciu în termenele și condițiile stabilite în prezenta lege și în Regulamentul privind rețelele de gaze naturale, Regulamentul privind dezvoltarea rețelor de distribuție a gazelor naturale, Regulamentul privind racordarea, Regulamentul privind măsurarea gazelor naturale în scopuri comerciale și în măsurarea gazelor naturale în scopuri comerciale și în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, precum și în alte acte normative de reglementare aprobate de Agenție”; | 38. La articolul 46,<br>La alin. (1),<br>- lit. H) se modifică și va avea următorul conținut:<br>”h) să răspundă la orice solicitare de serviciu în termenele și condițiile stabilite în prezenta lege, în Codul rețelor de gaze naturale, în Regulamentul privind dezvoltarea rețelor de gaze naturale, în Regulamentul privind racordarea, în Regulamentul privind măsurarea gazelor naturale în scopuri comerciale, în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, precum și în alte acte normative de reglementare aprobate de Agenție”;                              | La pct. 38 din Proiect, articolul 46 din Lege:<br>alin. (1) lit. h), după textul: „dezvoltarea rețelor de” se completează cu textul: „distribuție a gazelor”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 88      | Articolul 49. Dezvoltarea rețelor de distribuție a gazelor naturale și planurile de investiții<br>[...] (10) Operatorul sistemului de distribuție publică pe pagina sa electronică planul anual de investiții aprobat, detaliat pe proiecte ce urmează a fi realizate de operator. Anual sau la solicitarea operatorului sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție prezintă planul de dezvoltare și planul de investiții pentru a contribui la elaborarea de către operatorul sistemului de transport a planului de dezvoltare a rețelor de transport al gazelor naturale pentru 10 ani.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 38. La articolul 46,<br>După alineatul (2) se completează cu un alineat nou, alineatul (2') în următoarea redacție:<br>”(2') La desfășurarea activității licențiate, operatorul sistemului de distribuție încheie și execută contractele stabilite în prezenta lege, în Codul rețelor de gaze naturale, în Regulamentul privind racordarea și în alte acte normative aprobate de Agenție.”;                                                                                                                                                                                                                                       | La pct. 38 din Proiect, articolul 46 din Lege:<br>alin (2') după cuvintele: ”prezenta lege, în” de adăugat cuvintele: ”Regulile pieței gazelor naturale”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Se acceptă parțial.<br><br>Pentru a exclude echivocul în interpretare, recomandăm ca la art. 46, alineatul (2) să fie expus în altă redacție, în redacția alin. (2'). Respectiv alin. (2') urmează a fi exclus.<br><br>Astfel, în contextul propunerii ANRE, alin. (2) urmează a fi modificat și expus în următoarea redacție:<br>”(2) La desfășurarea activității licențiate, operatorul sistemului de distribuție încheie și execută contractele stabilite în prezenta lege, în Codul rețelor de gaze naturale, în Regulamentul privind racordarea, în Regulile pieței gazelor naturale și în alte acte normative aprobate de Agenție.”.                                                                                                                                                                          |
| 89      | Articolul 49. Dezvoltarea rețelor de distribuție a gazelor naturale și planurile de investiții<br>[...] (10) Operatorul sistemului de distribuție publică pe pagina sa electronică planul anual de investiții aprobat, detaliat pe proiecte ce urmează a fi realizate de operator. Anual sau la solicitarea operatorului sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție prezintă planul de dezvoltare și planul de investiții pentru a contribui la elaborarea de către operatorul sistemului de transport a planului de dezvoltare a rețelor de transport al gazelor naturale pentru 10 ani.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 39. La articolul 49,<br>La alin. (10) textul ”operatorul sistemului de distribuție prezintă planul de dezvoltare și planul de investiții” se substituie cu textul ”operatorul sistemului de distribuție prezintă informații detaliate privind planul de dezvoltare și planul anual de investiții”;<br>După alin. (10) se completează un alineat nou, alineatul (10'), cu următorul cuprins:<br>”.(10') Cu titlu de excepție, în cazuri de urgență, cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul privind investițiile, operatorul sistemului de distribuție efectuează investiții în rețelele de gaze naturale care nu sunt | La pct. 39 din Proiect, articolul 49 din Lege:<br>alin. (10'), nu poate fi acceptate din același considerente expuse la articolul ce vizează operatorul sistemului de transport. Varianta propusă de autori instituie premise pentru ca operatorul sistemului de distribuție să abuzeze de respectiva prevedere prin efectuarea unor investițiilor nejustificate, ce urmează a fi acceptate fără condiționalități de către ANRE în scopuri tarifare. Nu este clar care situații de urgență pot să intervină și ce fel de investiții atât de urgente ar putea fi realizate de către operatorul sistemului de transport încăl să ocolească procedura modificării Planului de investiții, care este un destul de simplu, iar cazurile excepționale pot urgenta procedura aprobării de către Agenție a modificărilor solicitate. Procedura de modificare a planului anual de investiții este reglementată prin Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 283/2016. | Se acceptă parțial.<br><br>Articolul 49 se propune a fi completat, după alin. (10), cu alin. (10'), în următoarea redacție:<br>”.(10') Operatorul sistemului de distribuție realizează măsurile stabilite în planul anual de investiții, iar în caz de necesitate, reieșind din starea reală, creată în rețelele de distribuție a gazelor naturale și luând în considerare cererile parvenite din partea utilizatorilor de sistem existenți sau potențiali, operatorul sistemului de distribuție se adresează la Agenție pentru modificarea planului anual de investiții. Agenția examinează cererea de modificare a planului anual de investiții în cel mult 30 zile calendaristice. Necesitatea de modificare a planului anual de investiții nu implică necesitatea modificării planului de dezvoltare aprobat.”. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre vizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre vizare prevăzute în planul anual de investiții aprobat de Agenție”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Nu este necesară dublarea acestor prevederi în textul legii și crearea paralelismelor legislative.</p> <p>Totodată, Agenția propune următoarea redacție a alin. (10<sup>1</sup>) „Operatorul sistemului de distribuție realizează măsurile stabilite în planul anual de investiții, iar în caz de necesitate, reiesind din starea reală, creată în rețelele de distribuție a gazelor naturale și luând în considerație cererile parvenite din partea utilizatorilor de sistem existenți sau potențiali, operatorul sistemului de distribuție se adresează la Agenție pentru modificarea planului anual de investiții. Agenția examinează cererea de modificare a planului anual de investiții în cel mult 30 zile calendaristice. Necesitatea de modificare a planului anual de investiții nu implică necesitatea modificării planului de dezvoltare aprobat”.</p> | <p>După alin. (10<sup>1</sup>) se propune a fi introdus alin. (10<sup>2</sup>), cu următorul conținut:</p> <p>“(10<sup>2</sup>) Cu titlu de excepție, în cazurile și condițiile stabilite în Regulamentul privind investițiile, operatorul sistemului de distribuție efectuează investiții în rețelele de gaze naturale, care nu sunt prevăzute în planul anual de investiții aprobat de Agenție.”</p> <p>De altfel, prevederea de la art. 10<sup>2</sup> asigură legalitatea noimei stabilite în Regulamentul ANRE nr. 283/2016, Aceasta deoarece principiul general stabilit la nivel de lege este că în scopuri tarifare se acceptă doar investițiile efectuate conform Planului de investiții, iar ANRE în legislația secundară face derogare de la principiul respectiv.</p> |
| 90      | <p>Articolul 49. Dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale și planurile de investiții</p> <p>[...]</p> <p>(11) Anual, până la 30 aprilie, operatorul sistemului de distribuție prezintă Agenției un raport privind realizarea planului de dezvoltare și a planului de investiții pentru anul precedent, cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul privind investițiile. Agenția nu aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile efectuate de operatorul sistemului de distribuție care nu corespund planurilor anuale de investiții aprobate de Agenție.</p> | <p>39. La articolul 49, alineatul (11) se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>“(11) Anual, până la 30 aprilie, operatorul sistemului de distribuție prezintă Agenției un raport privind realizarea planului de dezvoltare și a planului de investiții pentru anul precedent. Raportul respectiv trebuie să reflecte inter alia investițiile efectuate de operatorul sistemului de distribuție în conformitate cu alin. (10<sup>1</sup>) și alin. (10<sup>2</sup>) din prezentul articol. Agenția examinează raportul prezentat și aprobă în scopul recuperării prin tarif valoarea investițiilor realizate, cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul privind investițiile. Agenția aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile efectuate de operatorul sistemului de distribuție care corespund planurilor anuale de investiții aprobate de Agenție, precum și cheltuielile necesare și justificate suportate în legătură cu intervențiile efectuate în conformitate cu alin. (10<sup>2</sup>) din prezentul articol”.</p> | <p>La pct. 39 din Proiect, articolul 49 din Lege: alin. (11) – urmează a fi menținut în redacția actuală a Legii, care nu a generat nici o problemă. Este nejustificată operarea modificărilor propuse de autori, or, acestea denaturează integral esența și scopul noimei legale, crează echivoc și premise de aplicare cronolă și abuzivă a legii. Scopul acestor prevederi este de a nu a admite în scopuri tarifare investițiile realizate arbitrar în afara planului, or, dacă Agenția urmează să accepte, inclusiv investițiile efectuate în afara planului aprobat (după cum propun autorii proiectului) se denaturează raționalul aprobării în continuare a acestui plan conform criteriilor stabilite riguros de cadrul normativ. Cheltuielile nu pot fi incluse în planurile investiționale, acestea fiind reflectate la „cheltuielile perioadei”.</p>      | <p>Nu se acceptă.</p> <p>În caz contrar, ANRE va fi în imposibilitate să recunoască în scopuri tarifare cheltuielile efectuate de operatori conform pct. 47 din Regulamentul ANRE nr. 283/2016, întrucât acestea nu se includ în Plan, iar anticiparea lor este imposibilă.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 91      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>39. La articolul 49, După alin. (11) se completează cu un alineat nou, alineatul (12) cu următorul cuprins:</p> <p>“(12) Proiectarea, construcția și recepția rețelelor de distribuție a gazelor naturale și a instalațiilor aferente se realizează în conformitate cu cerințele stabilite în documentele normative-technice, care se identifică prin sigla „NRS” (Norme și Reguli de Securitate), „NCM” (Normativ în Construcții Moldovenești), „CP” (Cod Practic), „PG” (Procedură Generală) și cu cerințele minime de securitate aprobate de Guvern. Proiectarea și executarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale se efectuează de personalul instruit și atestat în conformitate cu Legea nr. 116/2012 privind</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>La pct. 39 din Proiect, articolul 49 din Lege: alin. (12) din proiect – urmează a fi exclus, fiind inoportună completarea Legii 108/2016 cu o asemenea prevedere pe motiv că activitățile respective sunt reglementate separat de cadrul normativ special (de exemplu art. 14, art. 23 din Legea 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții), respectarea cărora este obligatorie fără a face referințele respective în Legea 108/2016.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Alineatul (12) a fost exclus în contextul avizului Ministerului Economiei.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 92      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, care se află în stătele de personal ale operatorului sistemului de distribuție respectiv sau în stătele de personal ale unei companii terțe, contractată în acest sens”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>După articolul 61 al Legii, se completează cu un articol nou, după cum urmează:</p> <p><b>Articolul 61<sup>1</sup> Interconectarea rețelelor de gaze naturale:</b></p> <p>(1) „Interconectarea unei rețele de transport al gazelor naturale cu altă rețea de transport al gazelor naturale, interconectarea unei rețele de transport al gazelor naturale cu o rețea de distribuție a gazelor naturale precum și interconectarea a două rețele de distribuție a gazelor naturale, se efectuează în baza condițiilor tehnice de interconectare a rețelelor de gaze naturale.</p> <p>(2) Operatorul de sistem rețeaua de gaze naturale a căruia se va interconecta cu rețeaua de gaze naturale a operatorului de sistem care solicită interconectarea va elibera condiții tehnice de interconectare a rețelelor de gaze naturale în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la înregistrarea cererii privind eliberarea condițiilor tehnice de interconectare.</p> <p>(3) Cheltuielile de interconectare se achită de solicitant.</p>                   | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Principiile enunțate se suprapun conceptului de „acord de operare”, introdus în Proiectul Legii la propunerea ANRE. A se vedea art. 39, alin. (1), lit. h) și art. 46, alin. (1), f). Totodată, ANRE înțelege greșit procedura care trebuie respectată în legătură cu conectarea a rețelelor operatorilor de sistem adiacenți. Astfel, pot exista situații în care ambii operatori de sistem urmează să efectueze anumite investiții în rețelele proprii în legătură cu conectarea la rețelele sale a rețelelor altui operator. Aceasta spre deosebire de cazurile care implică racordarea consumatorilor finali.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 93      | <p>Articolul 61. Eliberarea avizului de racordare la rețelele de gaze naturale</p> <p>[...]</p> <p>(3) Operatorul de sistem este obligat să colaboreze cu solicitantul la alegerea și realizarea celei mai avantajoase soluții de racordare. La eliberarea avizului de racordare, operatorul de sistem este obligat să comunice solicitantului costul estimat pentru executarea instalației de racordare.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>44. La articolul 61, la alineatul (3), în prima frază, după textul „cele mai avantajoase soluții de racordare” se completează cu textul „inclusiv în executarea instalației de gaze naturale până la locul de consum”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>La pct. 44 din Proiect, art. 61 alin. (3) al Legii – urmează a fi păstrată redacția în vigoare a legii, având în vedere că instalația de utilizare nu este parte componentă a instalației de racordare</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea a fost formulată pentru a exclude abuzul din partea operatorilor de sistem.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 94      | <p>Articolul 62. Protecția și executarea instalațiilor de racordare</p> <p>(1) Proiectarea și executarea instalației de racordare, precum și punerea sub presiune a instalației de utilizare a unui solicitant potențial consumator final se efectuează de operatorul de sistem după achitarea de către solicitant a costului de proiectare și a tarifului de racordare aprobat de Agenție în condițiile Legii. Consumatorul final potențial este în drept să angajeze altă persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare. Aceste prevederi se indică în mod obligatoriu în avizul de racordare eliberat solicitantului de operatorul de sistem.</p> | <p>45. La articolul 62,</p> <p>Alineatul (1) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Proiectarea și executarea instalației de racordare, precum și conectarea instalației de racordare și punerea sub presiune a instalației de utilizare care aparține unui solicitant, potențial consumator final se efectuează de operatorul de sistem. În acest scop, solicitantul și operatorul de sistem încheie un contract de racordare, iar solicitantul este obligat să achite costul de proiectare și executarea instalațiilor de racordare și a instalațiilor de utilizare până la locul de consum, precum și tariful de racordare aprobate de Agenție în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare, prestate de către operatorul de sistem”</p> | <p>La pct. 45 al Proiectului,</p> <p>articolul 62 alin. (1) din Lege urmează a fi expus în următoarea redacție: „Proiectarea și executarea instalației de racordare, a instalației de utilizare, după caz, precum și conectarea instalației de racordare, a instalației de utilizare și punerea sub presiune a instalației de utilizare care aparține unui solicitant, potențial consumator final se efectuează de operatorul de sistem în baza cererii solicitantului. În acest scop, solicitantul și operatorul de sistem încheie un contract de racordare, iar solicitantul este obligat să achite costul de proiectare și executarea instalației de racordare și tariful de racordare aprobat de Agenție în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare, prestate de către operatorul de sistem. Costul de proiectare a instalației de racordare, a instalației de utilizare și de realizare a instalației de utilizare a solicitantului nu se reglementează de Agenție”.</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alineatul (1) se modifică după cum urmează și expunerea alin. (1), în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Proiectarea și executarea instalației de racordare, precum și conectarea la rețeaua de gaze naturale și punerea sub presiune a instalațiilor de gaze naturale care aparțin unui solicitant, potențial consumator final, cu excepția operatorilor de instalațiilor GNCV, se efectuează de operatorul de sistem. În acest scop, solicitantul și operatorul de sistem încheie un contract de racordare, iar solicitantul este obligat să achite tariful de racordare aprobat de Agenție în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare, prestate de către operatorul de sistem”.</p> <p>Practic, conform propunerii ANRE, în sarcina operatorilor de sistem se instituie o obligație nouă, obligația de proiectare și executare a instalațiilor de utilizare (cu alte cuvinte OSD sunt obligați să execute lucrările de instalare a aparatelor și echipamentelor de consum, inclusiv din apartamentele consumatorilor casnici). Instituirea acestei obligații presupune practic stabilirea monopolului OSD la executarea lucrărilor ce țin de realizarea instalațiilor de utilizare. Pe de altă parte, ANRE propune ca, în</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 95      |                             | 45. La articolul 62,<br>După alineatul (1) se completează cu două alineate noi – alineatele (1 <sup>1</sup> ) și (1 <sup>2</sup> ), cu următorul conținut:<br>„(1 <sup>1</sup> ) Urmare a cererii solicitantului, depuse în conformitate cu alin. (1), operatorul de sistem este obligat să execute și să conecteze instalația de racordare la rețelele de gaze naturale și instalația de utilizare până la locul de consum în termenele stabilite în Regulamentul privind racordarea și conform prețurilor stabilite în conformitate cu metodologia menționată la alin.(1). Lucrările de execuție se efectuează integral de operatorul de sistem, fără alte obligații din partea beneficiarului. În cazul refuzului operatorului de sistem, solicitantul este în drept să se adreseze la Agenție pentru emiterea unei decizii în conformitate cu art. 109”. | La pct. 45 al Proiectului,<br>Alin. (1 <sup>1</sup> ) urmează a se expune în următoarea redacție :“(1 <sup>1</sup> ) Urmare a cererii solicitantului, depuse în conformitate cu alin. (1), operatorul de sistem este obligat să execute și să conecteze instalația de racordare la rețelele de gaze naturale în termenele stabilite în Regulamentul privind racordarea. În cazul refuzului operatorului de sistem, solicitantul este în drept să se adreseze la Agenție pentru emiterea unei decizii în conformitate cu articolul 109. | contextul instituirii la nivel de lege a dreptului exclusiv al OSD de a proiecta și executa instalația de utilizare, costurile pe care OSD urmează să le perceapă de la consumatorii finali, să nu fie reglementate. Or, acest lucru poate duce la abuzuri din partea OSD. De menționat că Legea în vigoare instituie în beneficiul consumatorului final dreptul de a decide cu privire la angajarea pentru proiectarea și realizarea instalației de racordare a operatorului de sistem sau a unei alte persoane autorizate. Totodată, conform legii în vigoare, în cazul în care potențialul consumator final solicită acest lucru, operatorul de sistem este obligat să construiască instalația de racordare, la achitarea de către solicitant a unui tarif aprobat de ANRE. Respectiv, considerăm oportună menținerea principiului stipulat în Legea în vigoare, cu nuanțarea faptului că operatorii de sistem nu sunt în drept să refuze proiectarea și realizarea instalației de racordare în cazul în care solicitantul le cere acest lucru. A se vedea în acest sens și celelalte propuneri de modificare a articolului respectiv. Totodată, alin. (1) a fost reformulat în contextul propunerii ANRE de reformulare a definițiilor noțiunilor de “racordare”, “tarif de racordare” și “tarif de punere sub presiune”. |
| 96      |                             | 45. La articolul 62,<br>După alineatul (1) se completează cu două alineate noi – alineatele (1 <sup>1</sup> ) și (1 <sup>2</sup> ), cu următorul conținut:<br>„(1 <sup>1</sup> ) Urmare a cererii solicitantului, depuse în conformitate cu alin. (1), operatorul de sistem este obligat să execute și să conecteze instalația de racordare la rețelele de gaze naturale și instalația de utilizare până la locul de consum în termenele stabilite în                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | La pct. 45 al Proiectului,<br>alin. (1 <sup>2</sup> ) urmează a fi expus în următoarea redacție: „Solicitantul, potențialul consumator final este în drept să angajeze altă persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare și a instalației de utilizare. Aceste prevederi se indică în mod obligatoriu în avizul de racordare eliberat solicitantului de operatorul de sistem”.                                                                                                                        | Nu se acceptă.<br>Totodată, în contextul propunerii ANRE în sensul introducerii noțiunii de “tarif de punere sub presiune”, consultanții locali propun reformularea și expunerea alin. (1 <sup>2</sup> ), după cum urmează:<br>“(1 <sup>2</sup> ) Conectarea la rețeaua de gaze naturale și punerea sub presiune a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali, în cazul în care instalațiile de racordare ale acestora nu au fost executate de operatorul de sistem, a instalațiilor GNCV, a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Regulamentul privind racordarea și conform prețurilor stabilite în conformitate cu metodologia menționată la alin.(1). Lucrările de execuție se efectuează integral de operatorul de sistem, fără alte obligații din partea beneficiarului. În cazul refuzului operatorului de sistem, solicitantul este în drept să se adreseze la Agenție pentru emiterea unei decizii în conformitate cu art. 109”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | instalațiilor de producere, a depozitelor de stocare se efectuează de operatorul de sistem la achitarea de către solicitant a tarifului de punere sub presiune, în termenele stabilite în Regulamentul privind racordarea.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 97      | <p>Articolul 62. Proiectarea și executarea instalațiilor de racordare</p> <p>[...]</p> <p>(2) Instalațiile de racordare executate de operatorul de sistem devin proprietatea operatorului de sistem, care este responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acestora. Instalațiile de racordare executate de alte persoane autorizate aparțin consumatorilor finali care sînt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem în condițiile stabilite la alin.(3).</p> | <p>Regulamentul privind racordarea și conform prețurilor stabilite în conformitate cu metodologia menționată la alin.(1). Lucrările de execuție se efectuează integral de operatorul de sistem, fără alte obligații din partea beneficiarului. În cazul refuzului operatorului de sistem, solicitantul este în drept să se adreseze la Agenție pentru emiterea unei decizii în conformitate cu art. 109”.</p> <p>(1<sup>2</sup>) Solicitantul, potențialul consumator final este în drept să angajeze altă persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare. Aceste prevederi se indică în mod obligatoriu în avizul de racordare eliberat solicitantului de operatorul de sistem.”</p> | <p>La pct. 45 al Proiectului,</p> <p>alineatul (2) se modifică și va avea următoarea redacție: <i>”În cazul în care solicitantul achită costul de executare a instalației de racordare altele persoane autorizate sau achită operatorului de sistem executarea acesteia la tariful de racordare aprobat de Agenție, instalația de racordare respectivă aparține solicitantului, potențialului consumator final care este în drept de a o transmite, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem în condițiile stabilite la alin. (3). În cazul în care realizarea instalației de racordare a fost executată din sursele proprii ale operatorului de sistem, în baza planului anual de investiții, această instalație de racordare devine proprietatea operatorului de sistem, care este responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acesteia ”.</i></p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform propunerii, se poate conchide că ANRE propune înclocuirea principului, stabilit în legea în vigoare, în conformitate cu care instalațiile de racordare executate de operatorul de sistem trec în proprietatea acestuia din urmă eliar dacă cheltuielile aferente executării instalației de racordare se achită de solicitantul, potențial consumator final. Însă, nu au fost oferite careva informații care să justifice implementarea acestui principiu. Totodată cea de-a doua frază nu poate fi acceptată, întrucât aceasta va genera costuri suplimentare în tariful, costuri care vor fi suportate în mod inechitabil de consumatorii finali. Această deoarece, potrivit propunerii ANRE rezultă că în cazul unor consumatori finali, realizarea instalației de racordare nu va fi suportată de solicitant (prin achitarea tarifului de racordare) ci de operatorul de sistem (prin includerea lucrărilor ce țin de executarea instalației de racordare respective în planurile de investiții). Or, în conformitate cu art. 49 din Legea cu privire la gazele naturale, odată incluse lucrările respective în planurile de investiții, costurile aferente urmează a fi recunoscute de ANRE în tariful. Astfel, în cazul în care în raport cu unii consumatori finali operatorii de sistem vor refuza includerea în planurile anuale de investiții a lucrărilor aferente executării instalației de racordare, consumatorii respectivi vor fi obligați să suporte costurile aferente construcției instalației de racordare proprii (prin achitarea tarifului de racordare), precum și costurile aferente lucrărilor de executare a instalațiilor de racordare pentru alți solicitanți, incluse în planurile anuale de investiții.</p> |
| 98      | <p>Articolul 62. Proiectarea și executarea instalațiilor de racordare</p> <p>[...]</p> <p>(3) Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>45. La articolul 62,</p> <p>La alineatul (3), textul „care au în proprietate instalații” se substituie cu textul „inclusiv autoritățile administrației publice centrale</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>La pct. 45 al Proiectului,</p> <p>alin. (3) după textul <i>”cu titlu gratuit”</i>, a se completează cu cuvintele: <i>”rețelor și”</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu este argumentată și nu este clară necesitatea operării modificării respective.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                              | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 99      | <p>În proprietate instalații de gaze naturale sînt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem. Activelor dobîndite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a operatorului de sistem, iar venitul obținut în urma primirii, cu titlu gratuit, a instalațiilor de gaze naturale menționate se consideră venit neimpozabil.</p> <p>Articolul 62. Proiectarea și executarea instalațiilor de racordare</p> <p>[...]</p> <p>(4) Procedura și condițiile de racordare la rețelele de transport sau de distribuție a gazelor naturale a instalațiilor de utilizare, a instalațiilor de producere, a depozitelor de stocare se stabilesc în Regulamentul privind racordarea, elaborat de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție în colaborare cu ceilalți operatori de sistem. La elaborarea Regulamentului privind racordarea, operatorul sistemului de transport respectiv urmează să aplice prevederile art.66 alin.(4) și (5). Regulamentul privind racordarea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe pagina web oficială a Agenției, pe paginile electronice ale operatorilor sistemelor de transport și ale operatorilor sistemelor de distribuție.</p> | <p>sau locale, care au în proprietate rețele, instalații”;</p> <p>45. La articolul 62,</p> <p>Alineatul (4) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(4) Procedura și condițiile de racordare la rețelele de transport sau de distribuție a gazelor naturale a instalațiilor de utilizare, a instalațiilor de producere, a depozitelor de stocare se stabilesc în Regulamentul privind racordarea, elaborat și aprobat de Agenție. Regulamentul privind racordarea reglementează și raporturile juridice dintre operatorii de sistem în legătură cu interconectarea, cu respectarea cerințelor stabilite în Codul rețelor de gaze naturale”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>La pct. 45 al Proiectului, alin. (4) după textul ”gazelor naturale a instalațiilor de”, a se completa cu cuvintele: ”racordare, a instalațiilor de”.</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alineatul (4) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(4) Procedura și condițiile de racordare la rețelele de transport sau de distribuție a gazelor naturale a instalațiilor de producere, a depozitelor de stocare, se stabilesc în Regulamentul privind racordarea, elaborat și aprobat de Agenție. Regulamentul privind racordarea reglementează și raporturile juridice dintre operatorii de sistem în legătură cu interconectarea, cu respectarea cerințelor stabilite în Codul rețelor de gaze naturale”.</p> <p>Instalațiile de racordare se construiesc pentru racordarea instalațiilor de utilizare la rețelele de gaze naturale.</p> |
| 100     | <p>După alineatul (4) se completează cu două alineate noi – alineatele (5) și (6), cu următorul conținut:</p> <p>„(5) Operatorii de sistem sunt obligați să furnizeze pe pagina lor electronică informațiile necesare pentru racordarea la rețelele de gaze naturale și dezvoltarea rețelor de distribuție. Agenția elaborează un ghid care să descrie procesul de racordare și de dezvoltare a rețelor de distribuție intrarurale, legislația relevantă, documentele necesare a fi prezentate, etapele procesului de racordare, și termenii corespunzătoare, precum și tarifele de racordare și alte servicii auxiliare aprobate de Agenție. Informațiile privind procesul de racordare, tarifele de racordare și alte servicii auxiliare aprobate de Agenție se afișează și pe panourile informative din oficiile operatorilor de sistem.</p> <p>(6) Operatorii de sistem sunt obligați să reflecte în raportul anual întocmit în conformitate cu art. 32, alin. (7) și art. 43, alin. (3) informațiile cu privire organizarea procesului de racordare în anul precedent, cu indicarea măsurilor întreprinse pentru asigurarea unui acces eficient la rețelele electrice, în condiții de transparență și obiectivitate”.</p>                                                | <p>45. La articolul 62,</p> <p>După alineatul (4) se completează cu două alineate noi – alineatele (5) și (6), cu următorul conținut:</p> <p>„(5) Operatorii de sistem sunt obligați să furnizeze pe pagina lor electronică informațiile necesare pentru racordarea la rețelele de gaze naturale și dezvoltarea rețelor de distribuție. Agenția elaborează un ghid care să descrie procesul de racordare și de dezvoltare a rețelor de distribuție intrarurale, legislația relevantă, documentele necesare a fi prezentate, etapele procesului de racordare, și termenii corespunzătoare, precum și tarifele de racordare și alte servicii auxiliare aprobate de Agenție. Informațiile privind procesul de racordare, tarifele de racordare și alte servicii auxiliare aprobate de Agenție se afișează și pe panourile informative din oficiile operatorilor de sistem.</p> <p>(6) Operatorii de sistem sunt obligați să reflecte în raportul anual întocmit în conformitate cu art. 32, alin. (7) și art. 43, alin. (3) informațiile cu privire organizarea procesului de racordare în anul precedent, cu indicarea măsurilor întreprinse pentru asigurarea unui acces eficient la rețelele electrice, în condiții de transparență și obiectivitate”.</p> | <p>La pct. 45 al Proiectului, alin. (6) cuvântul „electrice” de substituit cu cuvintele ”de gaze naturale”.</p>                                             | <p>Se acceptă.</p> <p>Modificarea a fost efectuată.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 101     | <p>Articolul 67. Codul rețelor de gaze naturale</p> <p>(1) În scopul asigurării și gestionării unui acces eficient și transparent la rețelele de gaze naturale, inclusiv în legătură</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>50. Articolul 67 se modifică și se expune în următoarea redacție:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>La pct. 50 din Proiect, articolul 67 alin. (3) din Lege, după cuvintele ”Comunității Energetice” cuvintele „de operatorul de sistem relevant”</p>        | <p>Se acceptă.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                   |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 102     | <p>cu tranzacțiile transfrontaliere, exploatarea rețelor de gaze naturale se efectuează în conformitate cu Codul rețelor de gaze naturale.</p> <p>(2) Codul rețelor de gaze naturale stabilește procedurile aplicate de operatorul sistemului de transport în scopul îndeplinirii în mod eficient a atribuțiilor ce îi revin, în special în legătură cu:</p> <p>a) alocarea capacității și gestionarea congestiilor;</p> <p>b) asigurarea echilibrului în sistemul de gaze naturale;</p> <p>c) asigurarea interoperabilității în cadrul sistemului de gaze naturale și schimbul de date cu operatorii de sistem și cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine.</p> <p>(3) În contextul obligațiilor asumate de Republica Moldova în cadrul Tratatului Comunității Energetice, operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție elaborează proiectul codului rețelor de gaze naturale. Cei alți operatori de sistem sînt obligați să colaboreze cu operatorul sistemului de transport respectiv în vederea elaborării codului rețelor de gaze naturale.</p> <p>(4) Agenția publică pe pagina sa web oficială proiectul codului rețelor de gaze naturale, prezentat de operatorul sistemului de transport desemnat, și consultă participanții la piața gazelor naturale, inclusiv utilizatorii de sistem, și autoritățile competente în conformitate cu actele normative în domeniu. Propunerile parvenite, precum și decizia privind acceptarea sau respingerea acestora se reflectă în sinteza recomandărilor, care se publică pe pagina web oficială a Agenției. Codul rețelor de gaze naturale aprobat de Agenție se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, se plasează pe pagina web oficială a Agenției și pe paginile electronice ale operatorilor de sistem.</p> | <p>„Articolul 67. Codul rețelor de gaze naturale</p> <p>(1) Pentru a asigura accesul eficient și transparent la rețele de gaze naturale, precum și pentru a asigura dezvoltarea unei piețe angro de gaze naturale funcționale și transparente, cu un nivel ridicat al siguranței alimentării cu gaze naturale, exploatarea rețelor de gaze naturale, inclusiv în legătură cu fluxurile transfrontaliere, accesul la capacitățile de transport și gestionarea operațională a sistemului de gaze naturale, inclusiv echilibrarea sistemului de gaze naturale, se efectuează în conformitate cu Codul rețelor de gaze naturale.</p> <p>(3) În contextul obligațiilor asumate de Republica Moldova în cadrul Tratatului Comunității Energetice, operatorul de sistem relevant, desemnat de Agenție, elaborează proiectul Codului rețelor de gaze naturale respectiv. Cei alți operatori de sistem și utilizatorii de sistem sînt obligați să colaboreze cu operatorul de sistem desemnat în legătură cu elaborarea Codului rețelor de gaze naturale.</p> <p>(4) Agenția publică pe pagina sa web oficială proiectul Codului rețelor de gaze naturale, prezentat de operatorul sistemului de transport desemnat, și consultă participanții la piața gazelor naturale, inclusiv utilizatorii de sistem, și autoritățile competente în conformitate cu actele normative în domeniu. Propunerile parvenite, precum și decizia privind acceptarea sau respingerea acestora se reflectă în sinteza recomandărilor, care se publică pe pagina web oficială a Agenției.</p> <p>(5) În cazurile exprese prevăzute în Codul rețelor de gaze naturale, operatorul sistemului de transport elaborează și propune spre aprobare Agenției proiectele actelor normative necesare pentru asigurarea implementării Codului rețelor de gaze naturale.</p> | <p>se substituie cu textul ”de operatorul sistemului de transport relevant”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu este clară propunerea. Textul care se propune a fi exclus nu există nici în Legea în vigoare, nici în Proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative.</p> |
| 103     | <p>Articolul 69. Evidența și măsurarea gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(3) Operatorii de sistem în evidența gazelor naturale utilizează doar echipamente de măsurare verificate metrologic, ale căror tipuri sînt incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat pe pagina web oficială a Institutului Național de Metrologie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>51. La articolul 69,</p> <p>La alineatul (3) textul „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat” se exclude.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>La pct. 51 din Proiect, articolul 69 al Legii:</p> <p>la alin. (3) se exclude textul: ”sau care corespund Reglementarilor tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare, aprobate de Guvern”. Potrivit cadrului normativ aplicabil metrologiei, în cazul în care mijloacele de măsurare corespund reglementărilor, acestea se rogăscă în Registrul mijloacelor de măsurare, nefiind necesară specificarea respectivă. Tot ce ține de promovarea echipamentelor de măsurare, punerea la dispoziție pe piață urmează să fie incluse în Legea metrologiei;</p> | <p>Nu se acceptă.</p>                                                                                                                                                                                |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                      |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 104     | [...]<br>(9) Operatorii sistemelor de distribuție sînt în drept să instaleze la consumatorii casnici echipamente de măsurare inteligente, care permit înregistrarea orară a volumelor de gaze naturale consumate, doar după ce vor demonstra eficiența economică a acestor măsuri și după aprobarea lor de către Agenție.                                                                                       | La alineatul (9), după textul „echipamente de măsurare inteligente” se completează cu textul „sau dispozitive de transmitere a datelor la distanță”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | la alin. (9), după textul: <i>”la consumatorii casnici”</i> se completează cu textul: <i>”și în stațiile de reglare-măsurare la intrare în locuință”</i> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Propunerea ANRE nu este argumentată, iar consultanții nu au suficiente informații pentru a formula o propunere.                                                                                                                                         |
|         | Articolul 70. Întreruperi, limitări și sistarea livrării gazelor naturale<br>[...]<br>(8) Operatorul de sistem este obligat să reia prestarea serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale după înlăturarea de către utilizatorul de sistem a cauzelor care au condus la sistarea prestării serviciului de transport sau de distribuție a gazelor și după achitarea tarifului de reconectare. | 52. La articolul 70,<br>La alineatul (8), după textul „sau de distribuție a gazelor” completează cu textul „sau completează cu textul „naturale din vina acestuia”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | La pct. 52 al Proiectului, articolul 70 alin. (8) din Lege după textul: <i>”instalațiilor de gaze naturale”</i> se completează cu textul: <i>”sau aparatele de utilizare”</i> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Nu se acceptă.<br>Nu este clară propunerea.                                                                                                                                                                                                             |
| 105     | Articolul 79. Zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale<br>[...]<br>(4) Se interzice emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale.                                                                                                                                                                         | 54. La articolul 79,<br>Alineatul (4) se completează la sfârșit cu textul: <i>”... fără acordul prealabil, în scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona respectivă”</i> ;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | La 54 al Proiectului, articolul 79 al Legii alin. (4), sintagma propusă de autor: <i>”fără acordul prealabil, în scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona respectivă”</i> – urmează a fi exclusă. A se vedea argumentele prezentate la pct. 2 din prezentul Aviz, în sensul inadmisibilității situațiilor de abuz și „negocieri” din partea operatorilor de sistem întru admiterea unor derogări pentru construcții în zonele de protecție. Această prevedere implică riscuri evidente de fapte coruptibile. În zonele de protecție a rețelelor nu se admit lucrări de construcție și nu este judicioasă înlocuirea unor asemenea drepturi decizionale pentru operatorii de sistem. | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                             |
| 106     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 54. La articolul 79,<br>După alineatul (5) se completează cu trei alineate noi – alineatele (6) – (8), cu următorul conținut<br>„(6) Proprietarii bunurilor imobile din zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, indiferent de tipul de proprietate, sunt obligați să înlăture orice obstacol și să acorde acces operatorului de sistem pentru executarea lucrărilor de exploatare, de întreținere, de reabilitare, de modernizare, inclusiv de rețnologizare, a rețelelor de gaze naturale, cu condiția ca operatorul de sistem respectiv i-a expedit, în prealabil, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte, o notificare scrisă în acest sens. În cazul în care operatorul de sistem constată existența riscului apariției unei situații de avarie, proprietarul bunului imobil din zona de protecție a rețelelor de gaze naturale, indiferent de tipul de proprietate, este obligat să acorde acces imediat operatorului de sistem la rețelele de gaze naturale respective, în vederea întreprinderii acțiunilor, a măsurilor necesare pentru remedierea situației de risc constatate. | La 54 al Proiectului, articolul 79 al Legii la alin. (8), după propoziția „zona de protecție a rețelei de gaze naturale”, se completează cu propoziția <i>„și care se face vinovat de încălcarea acesteia”</i> . Prin modificarea propusă, se exclude posibilitatea operatorului sistemului de distribuție de a abuza de această prerogativă. Or, există multe bunuri imobile care încalcă zona de protecție a rețelelor electrice, însă nu din vina proprietarului bunului imobil.                                                                                                                                                                                                                                           | Nu se acceptă.<br>În cazul în care se inserează mențiunea formulată de ANRE, apare necesitatea precizării organului competent și a modalității în care acesta urmează să „constate vină”, inclusiv a documentului care urmează a fi emis în acest sens. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Argumentarea autorului proiectului                                                             |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 107     | Articolul 83. Răspunderea consumatorului final<br>[...]<br>(7) Se interzice deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali în zilele de vineri, sâmbătă și duminică, în zilele de sărbătoare nelucrătoare sau cu o zi înainte de ziua de sărbătoare nelucrătoare, precum și în celelalte zile după ora 18.00, excepție fiind cazurile de depistare a conectării neautorizate la rețelele de gaze naturale, când instalațiile de gaze naturale conectate neautorizat se deconectează odată cu depistarea acestor cazuri.                                                                      | (7) Operatorii de sistem sunt obligați să execute cu prudență lucrările de exploatare, de întreținere, de reabilitare, de modernizare a rețelor de gaze naturale și să plătească despăgubirea rezonabilă cuvenită pentru eventualele pagube produse la efectuarea lucrărilor menționate, în conformitate cu legislația civilă.<br>(8) Strămutarea rețelei de gaze naturale, la inițiativa proprietarului bunului imobil care se află în zona de protecție a rețelei de gaze naturale, se efectuează din contul acestuia, după obținerea acordului proprietarilor sau al deținătorilor legali ai terenului de pe traseul pe care urmează să fie amplasată rețeaua respectivă.<br>56. La articolul 83, La alineatul (7), textul „consumatorilor finali” se substituie cu textul „consumatorilor casnici” iar textul „după ora 18:00” se substituie cu textul „după ora 20:00”; | La pct. 56 din Proiect, articolul 83 alin. (7), după textul: ”zile după ora 20.00” se completează cu textul: ”iar consumatorii noncasnici pe parcursul orelor de lucru a consumatorilor respectivi”. Totodată, după textul: ”când instalațiile de gaze naturale” se completează cu textul: ”sau aparatele de utilizare”<br><br>Se acceptă parțial<br>Alineatul (7) se modifică după cum urmează:<br>”Cu excepția cazurilor de depistare a conectării neautorizate la rețelele de gaze naturale, când instalațiile de gaze naturale sau aparatele de utilizare, conectate neautorizat, se deconectează odată cu depistarea acestor cazuri, se interzice deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor casnici în zilele de vineri, sâmbătă și duminică, în zilele de sărbătoare nelucrătoare sau cu o zi înainte de ziua de sărbătoare nelucrătoare, precum și în celelalte zile după ora 20.00, iar ale consumatorilor noncasnici - în afara orelor de lucru a consumatorilor respectivi.” | Nu se acceptă.<br>Propunerea ANRE nu duce la îmbunătățirea Proiectului.                        |
| 108     | 57. Articolul 84 se completează cu un alineat nou – alineatul (4) în următoarea redacție:<br>„(4) Dintre consumatorii casnici ce utilizează preponderent gazele naturale pentru încălzire și prepararea hranei, Guvernul poate stabili categorii distincte de consumatori vulnerabili de gaze naturale pentru care să asigure o protecție suplimentară celei asigurate prin măsurile generale de protecție socială.”                                                                                                                                                                                                | 57. Articolul 84 se completează cu un alineat nou – alineatul (4) în următoarea redacție:<br>„(4) Dintre consumatorii casnici ce utilizează preponderent gazele naturale pentru încălzire și prepararea hranei, Guvernul poate stabili categorii distincte de consumatori vulnerabili de gaze naturale pentru care să asigure o protecție suplimentară celei asigurate prin măsurile generale de protecție socială.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | La pct. 57 din Proiect, articolul 84 al Legii, alin. (4) propus de autor este oportun a fi reformulat și expus în următoarea redacție: „Guvernul poate stabili categorii distincte de consumatori vulnerabili de gaze naturale pentru care să asigure o protecție suplimentară celei asigurate prin măsurile generale de protecție socială, în special consumatorilor casnici ce utilizează preponderent gazele naturale pentru încălzire și prepararea hranei”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Nu se acceptă.<br>Propunerea ANRE nu duce la îmbunătățirea Proiectului.                        |
| 109     | 58. După articolul 84 se completează cu un articol nou – articolul 84 <sup>1</sup> în următoarea redacție:<br>„Articolul 84 <sup>1</sup> . Protecția consumatorilor finali în cazul condițiilor defavorabile pe piața gazelor naturale<br>(1) În cazul în care pe piața gazelor naturale se înregistrează creșteri substanțiale de prețuri ce pot pune în pericol activitatea consumatorilor protejați, Guvernul poate compensa parțial sau total creșterea de prețuri reglementate, pe o perioadă determinată de timp.<br>(2) Măsurile compensatorii se evidențiază distinct în factură și se aprobă prin Hotărâre | 58. După articolul 84 se completează cu un articol nou – articolul 84 <sup>1</sup> în următoarea redacție:<br>„Articolul 84 <sup>1</sup> . Protecția consumatorilor finali în cazul condițiilor defavorabile pe piața gazelor naturale<br>(1) În cazul în care pe piața gazelor naturale se înregistrează creșteri substanțiale de prețuri ce pot pune în pericol activitatea consumatorilor protejați, Guvernul poate compensa parțial sau total creșterea de prețuri reglementate, pe o perioadă determinată de timp.<br>(2) Măsurile compensatorii se evidențiază distinct în factură și se aprobă prin Hotărâre                                                                                                                                                                                                                                                          | La pct. 58 din Proiect, prin care Legea se completează cu articolul 84 <sup>1</sup> , alin. (2) se propune a fi reformulat și expus în următoarea redacție:<br>” (2) Măsurile compensatorii se aprobă prin Hotărâre de Guvern care stabilește modalitatea și condițiile în care se aplică măsurile compensatorii respective.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Nu se acceptă.<br>Propunerea ANRE nu este argumentată și nu duce la îmbunătățirea Proiectului. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 110     | <p>Articolul 92. Principii generale</p> <p>[...]</p> <p>(6) Anual, până la 1 martie, Agenția elaborează și publică raportul privind piața gazelor naturale, care trebuie să conțină informații detaliate cu privire la organizarea și funcționarea pieței, activitatea participanților la piața gazelor naturale, precum și informații privind tendințele evoluțiilor înregistrate pe piața gazelor naturale. Raportul privind piața gazelor naturale se publică pe pagina web oficială a Agenției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>68. La articolul 92, alineatul (6) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(6) Anual, până la 1 martie, Agenția elaborează și publică raportul privind piața gazelor naturale, care trebuie să conțină informații detaliate cu privire la organizarea și funcționarea pieței, prețurile înregistrate, volumele tranzacționate, numărul de participanți și indicatorii de concentrare a pieței, precum și informații privind deficiențele identificate și tendințele evoluțiilor înregistrate pe piața gazelor naturale. Raportul privind piața gazelor naturale se publică pe pagina web oficială a Agenției.”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>La pct. 68 al Proiectului, art. 92 alin. (6) din Legea nr. 108/2016, urmează a fi exclus, având în vedere că informația respectivă este parte componentă a Raportului anual de activitate al Agenției, care cuprinde distinct toate secțiunile reglementate și conține informații exhaustive și se publică pe pagina web a Agenției. Legea 174/2017 prevede obligația întocmirii Raportului de către Agenție și informațiile care urmează a fi conținute. Nu este oportună dublarea rapoartelor respective.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Este necesar ca ANRE să elaboreze un raport separat privind piața gazelor naturale, care să reflecte în mod detaliat și comprehensiv informațiile cu privire la piața gazelor naturale.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 111     | <p>Articolul 97. Promovarea și monitorizarea concurenței pe piața gazelor naturale</p> <p>(1) Agenția asigură crearea condițiilor necesare pentru o concurență efectivă pe piața gazelor naturale și pentru dezvoltarea acesteia, inclusiv prin promovarea, în acțiunile sale normative de reglementare, a principilor de echitate, transparență și nediscriminare, monitorizează piața gazelor naturale și efectuează controale pentru depistarea în timp util a abuzurilor pe piața gazelor naturale.</p> <p>(2) Pentru îndeplinirea funcțiilor stabilite la alin.(1), Agenția efectuează, cel puțin la fiecare doi ani, un studiu de piață, în baza rezultatelor cărui stabilise măsuri necesare și proporționale pentru promovarea unei concurențe eficiente pe piața gazelor naturale și, pe cale de consecință, pentru crearea premiselor necesare funcționării eficiente a pieței gazelor naturale.</p> <p>(3) Studiul de piață se efectuează în baza holăririi Agenției și cuprinde următoarele:</p> <p>a) descrierea și obiectul pieței gazelor naturale;</p> <p>b) evaluarea nivelului de eficiență, de concurență și de transparență pe piața gazelor naturale și evaluarea cantitativă a concentrației pe piața gazelor naturale, inclusiv prin aplicarea de indicatori de concentrare a pieței stabiliți în Regulile pieței gazelor naturale;</p> <p>c) indicii privind înțelegerea de gaze naturale care dețin poziție dominantă pe piața gazelor naturale;</p> <p>d) concluziile studiului, care vor include rezultatele investigațiilor și măsurile care trebuie luate pentru asigurarea unei concurențe loiale pe piața gazelor naturale.</p> <p>(4) În legătură cu efectuarea studiului de piață, Agenția inițiază consultări publice în conformitate cu termenele și condițiile stipulate în Legea privind transparența în procesul decizional. Comentariile primite în timpul consultărilor publice se reflectă în raportul Agenției.</p> | <p>73. La articolul 97, Denumirea articolului 97 se modifică și va avea următorul conținut: „Articolul 97. Promovarea concurenței pe piața gazelor naturale. Studiul de piață și măsuri de reglementare.”</p> <p>La alineatul (1) după textul „transparență și nediscriminare” se completează cu textul „și, în conformitate cu articolul 97<sup>5</sup>”;</p> <p>Alineatul (2) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(2) Agenția efectuează, cel puțin la fiecare doi ani, un studiu de piață, în baza rezultatelor cărui stabilește măsuri necesare și proporționale pentru promovarea concurenței pe piața gazelor naturale și, pe cale de consecință, pentru crearea premiselor necesare creșterii eficienței pieței gazelor naturale.”</p> <p>La alineatul (3), litera d) se completează la sfârșit cu textul: „, în conformitate cu prevederile alin. (3<sup>5</sup>)”;</p> <p>După alineatul (3) se completează cu trei alineate noi – alineatele (3<sup>1</sup>) – (3<sup>3</sup>), cu următorul conținut:</p> <p>„(3<sup>1</sup>) În baza rezultatelor obținute la efectuarea studiului de piață, Agenția stabilește în calitate de piețe de gaze naturale relevante pentru care se justifică intervenția de reglementare din cauza lipsei unei concurențe efective, piețele de gaze care se caracterizează prin prezența unor bariere semnificative și neliniarități de intrare pe piață, a căror structură nu tinde către o concurență efectivă în orice moment de timp</p> | <p>La pct. 73 din Proiect, articolul 97 din Lege, urmează de revizuit. Regulamentul UE Nr. 1227/2011 (REMIT) nu prevede asemenea norme, respectiv conchidem că includerea acestora nu este obligatorie. Normele legale ce vizează concurența și transparența au fost transpuse în alin. (1)-(3). Constatarea barierelor anticoncurențiale pe piață și stabilirea poziției dominante reprezintă competența Consiliului Concurenței, conform cadrului legal special în domeniul concurenței. Mai mult ca atât, prevederile respective sunt echivoce și lasă loc de interpretări divergente și coliziuni de competențe funcționale între autorități. Totodată, urmează de exclus obligativitatea elaborării la fiecare 2 ani a unui <i>Studiu privind piața gazelor naturale</i>, având în vedere că potrivit articolului 92 alin. (6) ANRE elaborează și publică anual raportul privind piața gazelor naturale (care trebuie să conțină informații detaliate cu privire la organizarea și funcționarea pieței, prețurile înregistrate, volumele tranzacționate, numărul de participanți și indicatorii de concentrare a pieței, precum și informații privind deficiențele identificate și tendințele evoluțiilor înregistrate pe piața gazelor naturale). În același timp, la alineatul (8) se propune imputarea cu elaborarea Studiului respectiv Consiliului Concurenței.</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>La articolul 97, alin. (3<sup>1</sup>) – (3<sup>3</sup>) se exclude. Totodată, nu este clară poziția ANRE referitor la elaborarea studiului de piață. Pe de o parte, ANRE, pare să valideze prevederile din alin. (1) – (3), alin. (2) și (3) reglementând condițiile de elaborare a studiului de piață, iar, pe de altă parte, propune ajustarea alin. (8), care, la fel vizează studiul de piață. Totodată, este impropriu de stabilit în Legea cu privire la gazele naturale atribuții ce vizează Consiliul Concurenței, iar în conformitate cu REMIT autoritatea de reglementare joacă un rol important în ceea ce privește asigurarea și monitorizarea concurenței pe piață.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------|
|         | <p>(5) Orice studiu de piață inițiat va fi efectuat în cel mai eficient mod, în termen de până la 4 luni de la data adoptării hotărârii corespunzătoare de către Agenție. În caz de necesitate, acest termen poate fi prelungit de Agenție, în mod rezonabil și justificat, pentru o perioadă de cel mult 4 luni. Studiul de piață se finalizează prin adoptarea hotărârii Agenției, în care sunt specificate rezultatele studiului efectuat și măsurile dispuse în vederea funcționării normale a pieței și dezvoltării concurenței loiale pe piața gazelor naturale.</p> <p>(6) La cererea unui participant la piața gazelor naturale sau la sesizarea unui organ central de specialitate al administrației publice, a unei alte autorități publice, Agenția este în drept să inițieze investigații pe piața gazelor naturale.</p> <p>(7) Investigația Agenției se efectuează în cel mai eficient mod în termen de până la 4 luni, termen care poate fi prelungit, prin hotărâre motivată a Agenției, cu cel mult 4 luni. Rezultatele investigației se reflectă într-o hotărâre a Agenției, care specifică circumstanțele constatate și măsurile dispuse, inclusiv privind suspendarea sau retragerea licenței unui participant la piața gazelor naturale sau privind suspendarea temporară sau definitivă a participării acestuia pe piața gazelor naturale. Dacă, în urma investigației, sunt depistate semne de încălcare a legislației concurențiale, Agenția comunică acest fapt Consiliului Concurenței.</p> <p>(8) Raportul Agenției privind evaluarea nivelului de concurență pe piața gazelor naturale, precum și hotărârile privind investigațiile efectuate pe piața gazelor naturale se publică pe pagina web oficială a Agenției.</p> | <p>relevant pe termen scurt sau mediu și pentru care aplicarea legislației în domeniul concurenței nu ar remedia în mod corespunzător disfuncționalitățile pieței respective.</p> <p>(3<sup>1</sup>) În cazul în care, în baza rezultatelor obținute la efectuarea studiului de piață, Agenția constată că o piață relevantă a gazelor naturale nu este competitivă în mod efectiv, reieșind din prevederile alin. (3<sup>1</sup>) din prezentul articol, Agenția stabilește întreprinderile de gaze naturale cu putere de piață semnificativă și impune acestor întreprinderi obligații sau măsuri de reglementare specifice adecvate, sau în cazul în care acestea există menține sau modifică aceste obligații, măsuri. Măsurile respective pot constitui una sau mai multe dintre următoarele obligații:</p> <p>a) obligația de a clibera anumite cantități de gaze naturale, care se pun la dispoziția concurenților de pe piață prin intermediul licitațiilor standard sau a altor proceduri concurențiale, stabilite de Agenție;</p> <p>b) obligația de a încheia tranzacții directe cu diferiți furnizori, în condiții echitabile și comparabile cu cele oferite celorlalți participanți la piață;</p> <p>c) obligația întreprinderilor de gaze naturale din cadrul unui grup integrat și care desfășoară activitatea de producere a gazelor naturale și furnizarea angro și cu amănuntul a gazelor naturale, de a prezenta întreprinderilor de gaze naturale care nu fac parte din grupul lor integrat oferte în termeni și condiții echivalente celor oferite întreprinderilor de gaze naturale din cadrul grupului;</p> <p>d) obligația de a publica cu suficient timp înainte termenii și condițiile programelor de livrare, precum și de a publica periodic rezultatele procedurilor de licitație.</p> <p>(3<sup>2</sup>) La stabilirea piețelor relevante și a întreprinderilor de gaze naturale cu putere semnificativă pe piață, Agenția utilizează metodologia pentru evaluarea unei poziții echivalente cu poziția dominantă, metodologia similară celor stabilite de legislația în domeniul concurenței. În acest scop, Agenția cooperează și solicită avizul prealabil al Consiliului Concurenței. În cazul piețelor transfrontaliere sau cu efecte transfrontaliere, Agenția este în drept să efectueze studii de piață în cooperare cu alte autorități de reglementare și este în drept să solicite opinia Comitetului de Reglementare al Comunității Europene.</p> |                                                |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | După alineatul (5) se completează cu un nou alineat – alineatul (6), în următoarea redacție:<br>„(6) Raportul Agenției privind evaluarea nivelului de concurență pe piața gazelor naturale se publică pe pagina web oficială a Agenției, și se transmite Consiliului Concurenței și Secretariatului Comunității Energetice.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 112     |                             | <p>74. După articolul 97, se completează cu o nouă secțiune – Secțiunea 2, cu următorul conținut:</p> <p>„Secțiunea 2. Prevederi specifice privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale. Monitorizarea pieței gazelor naturale.</p> <p>Articolul 97<sup>1</sup>. Interdicții privind tranzacțiile bazate pe informații privilegiate</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 97<sup>6</sup>. Atribuțiile Agenției la realizarea investigațiilor privind nerespectarea sau încălcarea prevederilor art. 97<sup>1</sup>- 97<sup>4</sup></p> <p>(1) Agenția este în drept să inițieze investigații din oficiu sau la recepționarea unei cereri, în cazul în care constată existența unor circumstanțe care indică faptul că o persoană încălca sau nu respectă prevederile art. 97<sup>1</sup> - 97<sup>4</sup>.</p> <p>(2) Investigațiile se efectuează cu respectarea principiilor și a procedurii stabilite în prezenta lege, în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și în Codul administrativ, aprobat prin Legea nr. 116/2018.</p> <p>(3) În cadrul investigației, Agenția exercită drepturile stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, în Codul administrativ, aprobat prin Legea nr. 116/2018, precum și următoarele drepturi specifice:</p> <p>a) să solicite instanței de judecată obligarea furnizorilor de servicii de comunicații electronice să prezinte Agenției înregistrările telefonice existente și înregistrările existente aferente altor servicii de comunicații electronice;</p> <p>b) să efectueze pe piața gazelor naturale controale comune cu Consiliul Concurenței;</p> <p>c) să transmită informații sau documente organismelor de drept în vederea inițierii urmăririi penale, după caz;</p> <p>d) la constatarea circumstanțelor care indică încălcarea sau nerespectarea unei sau mai multor prevederi din prezentul</p> | <p>La pct. 74 din Proiect, art. 97<sup>6</sup> alin. (4) din Lege, urmează a fi exclus, fiind foarte echivoc și interpretabil, care lasă loc de speculații și aplicare arbitrară a prevederilor articolului respectiv</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Codul administrativ are un articol dedicat principiului proporționalității:</p> <p>” Articolul 29. Proporționalitatea</p> <p>(1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.</p> <p>(2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă:</p> <p>a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege;</p> <p>b) este necesară pentru atingerea scopului;</p> <p>c) este rezonabilă.</p> <p>(3) Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.”</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 113     | <p>Articolul 98. Prețuri și tarife aplicate în sectorul gazelor naturale</p> <p>(1) În sectorul gazelor naturale se aplică următoarele prețuri și tarife:</p> <p>a) prețuri negociate, rezultate din cerere și ofertă pe picetele de gaze naturale;</p> <p>b) prețuri și tarife reglementate.</p> <p>(2) La categoria de prețuri și tarife reglementate se atribuie:</p> <p>a) tarife reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, inclusiv tarifele de tip intrare și ieșire;</p> <p>b) tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, inclusiv tarifele diferențiate în funcție de nivelul prestării în rețelele de distribuție a gazelor naturale;</p> <p>c) tarifele reglementate pentru serviciul de stocare a gazelor naturale;</p> <p>d) prețurile reglementate pentru furnizarea de ultimă opțiune, pentru furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul îndeplinirii obligației de serviciu public stabilite la art.89, inclusiv prețurile diferențiate în funcție de consum;</p> | <p>Capitol și săvârșirea unei infracțiuni stabilite de Codul penal, să informeze organele de drept și instanțele de judecată corespunzătoare cu privire la rezultatele și finalitatea procedurii administrative desfășurate în conformitate cu prezenta Lege.</p> <p>(4) Orice acțiune întreprinsă de Agenție în temeiul acestui articol trebuie să corespundă principiului proporționalității.</p> <p>[...]</p> <p>75. La articolul 98, alineatul (2) textul "de tip intrare și ieșire" se substituie cu textul „armonizate de intrare și ieșire”;</p> | <p>La pct. 75 al Proiectului, articolul 98 din Lege: la alin. (3) din Lege textul: "inclusiv prețurile diferențiate în funcție de consum" se exclude. Diferențierea în funcție de consum are loc, având în vedere că prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale sunt calculate în funcție de nivelul de presiune, ceea ce semnifică un criteriu ce diferențiază consumul, iar prețurile și tarifele sunt mai mici pentru consumatorii racordați la nivelele de presiune respective. Mai multe criterii pentru estimarea prețurilor sunt dificile pentru conceperea acestora, iar multitudinea de prețuri debusolează consumatorul;</p> | Se acceptă                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 114     | <p>Articolul 99. Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate</p> <p>(1) Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate specificate la art.98 alin.(2) se elaborează și se aprobă de către Agenție în conformitate cu prezenta lege.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>76. La articolul 99, alineatul (1) se completează la sfârșit cu următoarele fraze: „La elaborarea metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, Agenția respectă principiile stabilite în prezenta lege și în Codul rețelor de gaze naturale. Agenția poate stabili tarife de transport de tip intrare și ieșire cu valori uniforme pentru toate punctele de intrare, respectiv de ieșire.”;</p>                                                                       | <p>La pct. 76 din Proiect, art. 99 din Lege, propunerea autorilor privind completarea alin. (1) cu o propoziție la final – urmează a fi exclusă, ca fiind absolut inoportună, or, este evident că Agenția trebuie să respecte cadrul normativ conex, fapt expres indicat și în Legea 174/2017, că în activitatea sa Agenția este obligată să respecte cadrul legal;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Nu se acceptă.</p> <p>În contextul implementării Pachetului Energetic 3 al Uniunii Europene, ANRE aprobă două acte normative distincte, care reglementează principiile și mecanismele de determinare și aplicare a tarifelor reglementate, este important de stabilit la nivel de lege raportul dintre actele normative de reglementare respective. În context, codul de rețea stabilește principiile generale care trebuie respectate la elaborarea și implementarea politicii tarifare (transpunând prevederile Codurilor de rețea relevante ale Uniunii Europene), iar metodologia tarifară a ANRE stabilește în mod exhaustiv metodele de calcul a tarifelor și a componentelor acestora, precum și modul de ajustare și aplicare a tarifelor respective. A se vedea în acest sens și mențiunea Secretariatului Comunității Energetice din Raportul anual de implementare al, publicat la 1 noiembrie 2021 (<a href="https://energy-community.org/implementation/Moldova.html">https://energy-community.org/implementation/Moldova.html</a>) cu privire la necesitatea implementării Codului rețelor de gaze naturale cu privire la tarife în Metodologia ANRE.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 115     | <p>Articolul 99. Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate [...]</p> <p>(3) Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate trebuie să includă:</p> <p>a) componența și modul de calculare a:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– cheltuielilor aferente procurării de gaze naturale, inclusiv pentru acoperirea nivelului rezonabil și justificat al consumului tehnologic și al pierderilor de gaze naturale din rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale;</li> <li>– cheltuielilor materiale;</li> <li>– cheltuielilor de personal;</li> <li>– cheltuielilor privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale, inclusiv în cazul reevaluării acestora, pentru a asigura ca activele respective să nu fie depreciate mai mult de o dată și pentru a exclude activele care au fost obținute gratuit, prin donații și granturi;</li> </ul> | <p>76. La articolul 99,</p> <p>la alineatul (3), litera a)</p> <p>a patra liniuă se expune în următoarea redacție: „<i>cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, calculate de la costul de intrare și costurile ulterioare capitalizate aprobate de către Agenție, asigurându-se că valoarea acestora va fi recuperată prin preț, tarif reglementat doar o singură dată</i>”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>La pct. 76 din Proiect, art. 99 din Lege, la alin. (3), liniuța a patra, după sintagma „<i>calculate de la costul de intrare</i>” se completează cu sintagma „<i>la data dării în exploatare</i>”, concretizarea este una indispensabilă pentru a exclude orice neclaritate și eventuale interpretări divergente;</p> | <p>Totodată, Codul rețelilor de gaze naturale, transpus de ANRE stabilește inclusiv cerințe suplimentare privind procedura de consultare a Metodologiei tarifare a ANRE. Astfel, în conformitate cu pct. 635 din Cod până la 31 mai 2021, Agenția urma să inițieze și să finalizeze procedura de consultare stabilită la Titlul V din Codul rețelilor, care presupune inclusiv modificarea Metodologiei tarifare și aprobarea de noi tarife în conformitate cu aceasta. De altfel, ANRE nu a inițiat până în prezent nici o consultare în ceea ce privește determinarea tarifelor de transport al gazelor naturale în conformitate cu cerințele Codului rețelilor de gaze naturale.</p> |
| 116     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>76. La articolul 99,</p> <p>după alineatul (3) se completează cu un alineat nou – alineat (3<sup>1</sup>) în următoarea redacție:</p> <p>„(3<sup>1</sup>) La determinarea cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, admise în scopuri tarifare, indicate la alin. (3), liniuța 4, nu se ia în considerare valoarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale care au fost obținute gratuit, prin donații, granturi, valoarea altor active finanțate de către terți, inclusiv de către consumatori, precum și modificarea costului de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, rezultată în urma reevaluării acestora sau prin aplicarea unui alt procedeu decât prin prisma costurilor ulterioare capitalizate.”</p> | <p>La pct. 76 din Proiect, art. 99 din Lege, la alin. (3<sup>1</sup>) la sfârșit, după cuvintele „<i>costurilor ulterioare capitalizate</i>” urmează a fi completat cu cuvintele „<i>aprobate de către Agenție</i>” din același considerente enunțate mai sus.</p>                                                       | <p>Se acceptă.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 117     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>La pct. 77 din Proiect, articolul 99<sup>1</sup> la alin. (1), conform redacției propuse de autori: „<i>În scopul determinării tarifelor armonizate de înfrumusețire pentru serviciul de</i></p>                                                                                                                      | <p>Principiile ce țin de determinarea, aplicarea și ajustarea tarifelor pentru serviciul de transport al</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>„Articolul 99<sup>1</sup>. Tarifele armonizate de intrare/ieșire</p> <p>(79) În scopul determinării tarifelor armonizate de intrare/ieșire pentru serviciul de transport al gazelor naturale se consideră că rețelele de transport al gazelor naturale formează un sistem unic de intrare/ ieșire, pentru tot teritoriul Republicii Moldova. În cadrul căruiă fiecare operator al sistemului de transport este responsabil de rețelele pe care le exploatează.</p>                                                                                            | <p>transport al gazelor naturale se consideră că rețelele de transport al gazelor naturale formează un sistem unic de intrare/ieșire, pentru tot teritoriul Republicii Moldova” reiese că tariful armonizat urmează a fi calculat și se aplică pentru toate rețelele de pe întreg teritoriul RM (inclusiv amplasate pe partea stângă a Nistrului)?</p>        | <p>gazelor naturale, stabilite de Legea cu privire la gazele naturale, urmează a fi aplicate în raport cu titularii licențelor pentru transportul gazelor naturale, eliberate de ANRE, în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale și cu alte acte normative în vigoare relevante.</p> <p>Concomitent, conform prevederilor art. 36 din Legea cu privire la gazele naturale, până a fi desemnată în calitate de operator al sistemului de transport, prin eliberarea licenței pentru transportul gazelor naturale, întreprinderea de gaze naturale urmează să fie certificată în conformitate cu procedura stabilită în articolul respectiv.</p> <p>Astfel, în contextul în care întreprinderea de gaze naturale care operează rețelele de transport al gazelor naturale din partea stângă a Nistrului nu dispune de o licență pentru transportul gazelor naturale, emisă în conformitate cu cerințele Legii nr. 108/2016 și nu aplică celelalte prevederi ale Legii cu privire la gazele naturale, în opinia consultanților, prevederile ce țin de determinarea și aplicarea tarifelor reglementate pentru transportul gazelor naturale nu pot fi aplicate în raport cu aceasta. Pentru a asigura implementarea corespunzătoare a normelor propuse, ANRE trebuie să fie în măsură să asigure monitorizarea efectivă a realizării de către titularii de licențe a obligațiilor ce le revin în legătură cu implementarea mecanismului de compensare între operatorii sistemelor de transport licențiați și să aplice, inclusiv sancțiuni în cazul încălcării prevederilor legale.</p> <p>În contextul celor expuse, pentru a se exclude echivocul în interpretare, articolul 99<sup>1</sup>, alin. (1) se expune după cum urmează:</p> <p>„(1) În scopul determinării tarifelor armonizate de intrare/ieșire pentru serviciul de transport al gazelor naturale se consideră că rețelele de transport al gazelor naturale formează un sistem unic de intrare/ ieșire, pentru tot teritoriul Republicii Moldova, în cadrul căruiă fiecare operator al sistemului de transport, titular al licenței pentru transportul gazelor naturale, este responsabil de rețelele pe care le exploatează.”</p> | <p>A se vedea explicațiile prezentate mai sus.</p> <p>Totodată, autoritatea de reglementare urmează să stabilească costurile care urmează a fi recuperate de către fiecare titular de licență prin intermediul tarifelor aprobate, să aprobe lista punctelor relevante pentru care urmează a fi stabilite tarifele reglementate pentru transportul gazelor naturale, să stabilească metoda de determinare și aplicare a tarifelor reglementate, asigurând că acestea sunt stabilite și aplicate în mod transparent, corect și nediscriminatoriu în raport cu toți utilizatorii de sistem.</p> |
| 118     | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>2</sup> și articolul 99<sup>3</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 99<sup>2</sup>. Tarifele armonizate de intrare/ieșire</p> <p>(10) O serie de factori determinanți pot servi ca temelie pentru luarea deciziei de utilizare a metodei de ajustare prin egalizare stabilită la alin. (9), lit. b), inclusiv, dar fără a se limita:</p> <p>a) necesitatea evitării subvențiilor întrucât, în special în ceea ce privește utilizarea intra-zonală și inter-zonală;</p> | <p>La pct. 77 din Proiect, articolul 99<sup>1</sup> la alin. (10) lit. b), este necesar de precizat dacă cheltuielile de la operatorul sistemului de transport nelicențiat care desfășoară activitate de transport al gazelor naturale pe partea stângă a Nistrului (SRL Tiraspoltransgaz) vor fi suportate de SRL Moldova Transgaz în tariful armonizat?</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>b) <i>incurajarea utilizării activelor care contribuie la securitatea aprovizionării cu gaze naturale;</i></p> <p>c) <i>consolidarea stabilității prețurilor și a fluxurilor;</i></p> <p>d) <i>stimularea concurenței pe piața angro și pe piața cu amănuntul;</i></p> <p>e) <i>asigurarea simplității și a transparenței la stabilirea tarifelor;</i></p> <p>f) <i>evitarea diferențelor de preț în cadrul grupurilor omogene de puncte.</i></p>                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 119     |                             | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>La pct. 77 din Proiect, articolul 99<sup>1</sup></p> <p>La fel, atragem atenție, că prin stabilirea tarifelor armonizate, va avea loc subvenționarea activităților reglementate, fapt care este necesar de evitat în procesul de reglementare în corespundere cu prevederile cadrului legal în vigoare.</p>                                                                                                        | <p>În opinia autorilor, mecanismul propus pentru determinarea în mod armonizat a tarifelor de intrare/ieșire pentru serviciul de transport al gazelor naturale nu presupune subvenționarea activității respective din conținutul altor activități reglementate de ANRE. Concomitent, prevederile art. 99<sup>1</sup> reflectă de fapt principiile stabilite în Codul de rețea al UE privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor naturale (a se vedea Tabelul de concordanță elaborat în acest sens), având la bază practica aplicată în statele membre ale UE și explicațiile oferite de ENTSO-G privind implementarea Codului de rețea respectiv (documentul de implementare al codului de rețea publicat de ENTSO-G poate fi accesat la: <a href="https://www.entsog.eu/tariff-net/tar-net-implementation">https://www.entsog.eu/tariff-net/tar-net-implementation</a>). Totodată, principiile propuse a fi introduse în Lege oferă un nivel ridicat de flexibilitate pentru autoritatea de reglementare în ceea ce privește stabilirea unei politici tarifare, a metodelor de calcul al tarifelor și elementele acestora.</p> <p>Concomitent, ANRE urmează să asigure excluderea subvențiilor între activitățile desfășurate în sectorul gazelor naturale, precum și a altor categorii de subvenții încrucișate la etapa elaborării/modificării metodologiei tarifare, precum și în procesul de determinare și aplicare a tarifelor pentru transportul gazelor naturale în conformitate cu prevederile Legii și ale Codului de rețea, garantând recuperarea de către fiecare titular de licență a costurilor necesare și justificate și obținerea unui nivel rezonabil de rentabilitate.</p> |
| 120     |                             | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 99<sup>1</sup>. Tarifele armonizate de intrare/ieșire</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 99<sup>2</sup>. Reconcilierea veniturilor. Mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport</p> <p>(1) Diferențele dintre veniturile reglementate ale operatorilor sistemelor de transport și veniturile obținute efectiv în</p> | <p>La pct. 77 din Proiect, articolul 99<sup>2</sup></p> <p>la alin. (2) se modifică și va avea următorul conținut: „(2) Agenția stabilește cantitatea de gaze naturale de stocat în conformitate cu alin. (1) și o actualizează la necesitate. În cazul în care sunt desemnați mai mulți furnizori de ultimă opțiune, cantitatea de stocat se împarte proporțional cotelor de piață ale furnizorilor respectivi”;</p> | <p>Se acceptă.</p> <p>Propunerea se referă la articolul 108<sup>1</sup>.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                              | Argumentarea autorului proiectului                             |
|---------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>aceeași perioadă de timp se reconciliază cu respectarea principiilor stabilite în prezentul articol și în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale.</p> <p>(2) Veniturile nerecuperate în cazul recuperării parțiale și veniturile suplimentare obținute în cazul recuperării în exces a venitului aferent serviciului de transport se determină cu diferența dintre venitul efectiv obținut urmare a prestării serviciului de transport și venitul reglementat aferent serviciului de transport.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                             |                                                                |
| 121     |                             | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 99<sup>1</sup>. Tarifele armonizate de intrare/ieșire</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 99<sup>2</sup>. Reconcilierea veniturilor. Mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport</p> <p>(1) Diferențele dintre veniturile reglementate ale operatorilor sistemelor de transport și veniturile obținute efectiv în aceeași perioadă de timp se reconciliază cu respectarea principiilor stabilite în prezentul articol și în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale.</p> <p>(2) Veniturile nerecuperate în cazul recuperării parțiale și veniturile suplimentare obținute în cazul recuperării în exces a venitului aferent serviciului de transport se determină cu diferența dintre venitul efectiv obținut urmare a prestării serviciului de transport și venitul reglementat aferent serviciului de transport.</p> <p>a) în cazul în care diferența respectivă este pozitivă, aceasta indică recuperarea în exces a venitului aferent serviciului de transport (excedent tarifar);</p> <p>b) în cazul în care diferența respectivă este negativă, aceasta indică recuperarea parțială a venitului aferent serviciului de transport (deficit tarifar).</p> <p>(3) La determinarea veniturilor nerecuperate în cazul recuperării parțiale și a veniturile suplimentare obținute în cazul recuperării în exces a venitului aferent serviciului de transport se iau în considerare compensațiile achitate în cadrul</p> | <p>La pct. 77 din Proiect, articolul 99<sup>2</sup> la alin. (4) după cuvintele „<i>marilor gaze</i>” și „<i>achiziție gaze</i>” de adăugat cuvântul „<i>naturale</i>”.</p> | <p>Nu se acceptă.<br/>Nu este clară propunerea respectivă.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                    | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 122     |                                                                                | <p>mechanismului de compensare între operatorii sistemelor de transport.</p> <p>(4) În legătură cu reconcilierea veniturilor, fiecare operator al sistemului de transport utilizează un singur cont de regularizare în care înregistrează informații privind venitul reglementat aferent serviciului de transport, venitul real obținut urmare a prestării serviciului de transport, recuperarea parțială sau recuperarea în exces a venitului aferent serviciului de transport pe parcursul unei perioade tarifare, ale informații, precum diferența dintre valoarea anticipată și cea reală a componentelor de cost.</p> <p>82. După articolul 105 se completează cu două articole noi – articolul 105<sup>1</sup> și articolul 105<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p><b>Articolul 105<sup>1</sup>. Competențele specifice ale Agenției în legătură cu situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale:</b></p> <p>La survenirea unei situații excepționale în sectorul gazelor naturale Agenția exercită următoarele atribuții:</p> <p>a) impune obligații de serviciu public întreprinderilor de gaze naturale în conformitate cu art. 11, alin. (3), lit. a) și monitorizează respectarea acestora;</p> <p>b) suspendă, în conformitate cu art. 16, alin. (3) licența titularului de licență care nu se conformează deciziilor Comisiei pentru situații excepționale, deciziilor Agenției și desemnează alt titular de licență care să desfășoare activitatea licențiată în locul titularului a cărui licență a fost suspendată;</p> <p>c) aprobe tarife, prețuri reglementate în condițiile stabilite la art. 9, alin. (6<sup>1</sup>) din prezenta lege;</p> <p>d) monitorizează respectarea de către titularii de licențe a deciziilor Comisiei pentru situații excepționale, inclusiv executarea contractelor încheiate în conformitate cu deciziile Comisiei pentru Situații excepționale și, conform atribuțiilor stabilite prin lege, înureprinde acțiunile necesare pentru a asigura respectarea și implementarea corespunzătoare a măsurilor respective de către titularii de licențe;</p> <p>e) exercită alte atribuții care îi revin în conformitate cu Legea în măsura în care acestea nu contravin dispozițiilor Comisiei pentru situații excepționale.</p> | <p>La pct. 78 articolul 105<sup>2</sup> lit. b) din proiect, se necesită a prevedea o derogare de la articolul 16 alin. (3) pentru suspendarea licenței, în contextul în care acțiunile Agenției ar urma să fie întreprinse în legătură cu situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, fapt ce ar presupune necesitatea luării unor măsuri de urgență. Astfel, simpla trimitere la articolul 16 alin. (3) ar presupune ca ANRE urmează să respecte toată procedura de suspendare a licenței, inclusiv prin adresa în instanța de judecată, fapt care ar împiedica la întreprinderea măsurilor operative.</p> | <p>Nu este clară propunerea.</p> <p>Conform propunerilor formulate de autorii proiectului la art. 16 din Legea cu privire la gazele naturale, în situația descrisă, suspendarea licenței pentru motivul stabilit la alin. (4), lit. e<sup>1</sup>) urmează a fi efectuată direct de Agenție, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată.</p> |
| 123     | <p>Articolul 103. Securitatea aprovizionării cu gaze naturale</p> <p>[...]</p> | <p>79. La articolul 103,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>La pct. 79, art. 103 al Legii:<br/>- la alin. (2) – urmează a fi menținută în redacția în vigoare a Legii, or, modificarea propusă de către autori nu poate fi acceptată,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform celor expuse mai sus, modificările propuse la art. 103 nu au fost formulate pentru pasarea către</p>                                                                                                                                                                                                             |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | (2) Asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale este de competența Guvernului, care aprobă Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale. Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale, componenta Comisiei pentru situații excepționale și îndeplinește alte funcții stabilite prin prezenta lege.                                                                    | - Alineatul (2) se modifică și se expune în următoarea redacție:<br>„Asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale este de competența partajată a Agenției și a Guvernului, conform competențelor instituționale ale acestora și ale prevederilor prezentei Legi, precum și a întreprinderilor de gaze naturale și implică stabilirea și monitorizarea realizării măsurilor preventive și de urgență necesare pentru prevenirea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale, precum și pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale”.                                                                                                                                                                                                                                                       | denotă pasarea responsabilității ce vizează asigurarea securității energetice a statului din sarcina Guvernului către ANRE, fapt inadmisibil în condițiile în care la art. 4 lit. 1) al Legii nr. 126/2017 cu privire la Guvern prevede expres <b>prințre domeniile principale de activitate ale Guvernului: „securitatea și eficiența energetică”</b> .<br>Menționăm, că securitatea energetică este parte indispensabilă a securității statului, fiind nejustificată pasarea responsabilității de importanță națională în sarcina unei autorități de reglementare care este distinctă și independentă de autoritățile guvernamentale. Mai mult ca atât, o asemenea abordare este contrară misiunii autorității de reglementare în domeniul energiei conform Tratatului de Constituire a Comunității Energetice, precum și art. 353 alin. (1) al Acordului de Asociere: „ <i>de a asigura concurența efectivă și funcționarea eficientă a pieței</i> ”; | ANRE a responsabilității Guvernului în legătură cu asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale. Din contra, scopul modificărilor este de a stabili fără echivoc rolul și responsabilitățile autorităților de resort la apariția unei situații excepționale. Securitatea energetică în contextul legii date va fi o responsabilitate partajată. |
| 124     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 79. La articolul 103,<br><br>- După alineatul (2) se completează cu un două alineate noi – alineatul (2 <sup>1</sup> ) și (2 <sup>2</sup> ), în următoarea redacție:<br>„(2 <sup>1</sup> ) În acest sens, Guvernul aprobă Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale, componența Comisiei pentru situații excepționale și îndeplinește alte atribuții stabilite prin prezenta lege.<br>(2 <sup>2</sup> ) Agenția contribuie la asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale și îndeplinește atribuțiile stabilite prin prezenta lege, inclusiv întreprinde acțiunile stabilite în prezentul Capitol în legătură cu prevenirea și gestionarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale”. | La pct. 79, art. 103 al Legii:<br><br>- alin. (2 <sup>1</sup> ) – urmează a fi exclus din aceleași considerente enunțate mai sus și anume reitorăm că, securitatea statului, împlinit în domeniul energetic ținând de responsabilitatea Guvernului și autorităților administrative centrale subordonate acestuia;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Nu se acceptă.<br>A se vedea explicațiile de mai sus. Securitatea energetică în contextul legii date va fi o responsabilitate partajată.                                                                                                                                                                                                                  |
| 125     | Articolul 103. Securitatea aprovizionării cu gaze naturale<br>[...]<br>(6) Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale se bazează, în primul rând, pe mecanismele de piață, iar la elaborarea acestuia se va ține cont de impactul economic și de eficiența măsurilor care trebuie să fie întreprinse, de impactul acestora asupra funcționării pieței gazelor naturale, asupra mediului și consumatorilor. | - Alineatul 6 se completează la sfârșit cu următoarea frază:<br>„În virtutea atribuțiilor pe care le îndeplinește, Agenția contribuie la elaborarea măsurilor destinate asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale și colaborează cu organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în legătură cu elaborarea Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | La pct. 79, art. 103 al Legii:<br><br>- la alin. (6) – urmează a fi exclusă completarea propusă de către autorii proiectului, ținând cont de argumentele sus-enunțate.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Nu se acceptă.<br>A se vedea explicațiile de mai sus. Securitatea energetică în contextul legii date va fi o responsabilitate partajată. Totodată, prevederea respectivă se include la alin. (2 <sup>2</sup> ) din art. 103.                                                                                                                              |
| 126     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 82. După articolul 105 se completează cu două articole noi – articolul 105 <sup>1</sup> și articolul 105 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„Articolul 105 <sup>1</sup> . Competențele specifice ale Comisiei pentru situații excepționale la gestionarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | La pct. 82 din Proiect, art. 105 <sup>2</sup> (completare la Lege) urmează a fi exclus integral, dat fiind că:<br>lit. a) ce vizează impunerea obligației de serviciu public întru asigurarea securității energice ținând de competența Guvernului, ca fiind parte a competenței acestuia.<br>lit. b) este una absolut inaplicabilă în condițiile pieței de gaze naturale din RM, or, nu pot fi supus suspendării licențele operatorilor                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Nu se acceptă.<br>A se vedea explicațiile de mai sus. Totodată este de menționat că, în conformitate cu art. 11, din Legea cu privire la gazele naturale, obligațiile de serviciu public pot fi impuse de Guvern și de ANRE.<br>Cu privire la atribuția stabilită la lit. b), aceasta a fost formulată în contextul în care în conformitate cu art.       |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>(1) În legătură cu gestionarea situațiilor excepționale, Comisia pentru situații excepționale îndeplinește următoarele atribuții:</p> <p>a) examinează sesizările privind apariția unei situații excepționale;</p> <p>b) preia, în cazul constatării situației excepționale, atribuțiile privind gestionarea situației excepționale în special, atribuțiile privind coordonarea acțiunilor care urmează să fie întreprinse, în conformitate cu Planul de urgență, de către organismul central de specialitate, de către Agenție, de către alte organe sau autorități ale administrației publice centrale, de către alte autorități publice, de către întreprinderile de gaze naturale, precum și de către alți participanți la piața gazelor naturale;</p> <p>c) adoptă decizii cu privire la aplicarea unor măsuri excepționale necesare pentru gestionarea situației excepționale, inclusiv pentru înlăturarea sau minimizarea consecințelor survenite urmare a survenirii situației excepționale în sectorul gazelor naturale;</p> <p>d) în funcție de gravitatea situației create în legătură cu limitarea, întreruperea aprovizionării cu gaze naturale și de caracterul măsurilor ce urmează să adoptate pentru gestionarea situației create, prezintă Guvernului un raport privind declararea stării de urgență în conformitate cu art. 17-19 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război;</p> <p>e) analizează caracterul, cauzele și consecințele situațiilor excepționale, eficacitatea măsurilor întreprinse pentru asigurarea aprovizionării cu gaze naturale a consumatorilor protejați, eficacitatea măsurilor întreprinse pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, precum și analizează alte informații relevante;</p> <p>f) alte atribuții stabilite în prezenta lege, Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu, de război, în Regulamentul Comisiei pentru situații excepționale și Regulamentul și Planul de acțiuni pentru situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, stabilite la art. 103, alin. (2) din prezenta lege.</p> <p>(2) La gestionarea situației excepționale în sectorul gazelor naturale, deciziile Comisiei pentru situații excepționale pot viza atât întreprinderile din sectorul gazelor naturale, precum și întreprinderile din alte sectoare,</p> | <p>de sistem, mai ales în condiții de criză, fiind imposibil tehnică de a asigura activitatea de transport sau distribuție a gazelor naturale de către alți operatori. În aceeași situație de inaplicabilitate este și în cazul suspendării licenței furnizorului care asigură serviciul public, nefiind un alt furnizor cu capacitate de a asigura în termen scurt furnizarea gazelor către toți consumatorii, în lipsa elementară a bazei de date.</p> <p>lit. d) și lit. e) sunt inoportune, care reiterează modalitatea de aplicare a cadrului legal în situații excepționale, monitorizarea activității titularilor licențe este una dintre atribuțiile de bază ale Agenției, în partea ce vizează activitatea reglementată, nefiind necesară reiterarea acestei obligații în cadrul situațiilor excepționale, or, Deciziile Comisiei Situații Excepționale fac parte din cadrul legal și se aplică cu precădere față de actele normative de reglementare.</p> | <p>16 din Legea cu privire la gazele naturale, ANRE îi revine atribuția de suspendare a licențelor. Art. 16, alin. (6) supulează în mod expres faptul că pentru perioada suspendării licenței pentru transportul, distribuția sau stocarea gazelor naturale, precum și pentru perioada suspendării licenței furnizorilor care asigură furnizarea gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art.89 și 90, Agenția desemnează un nou titular de licență în cadrul obligațiilor de serviciu public pentru desființarea unuia dintre genurile de activitate menționate în locul titularului cărăuia i-a fost suspendată licența. Întrerunderea de gaze naturale a cărei licență a fost suspendată nu va împiedica în niciun mod activitatea titularului de licență desemnat, oferindu-i toate informațiile și documentele necesare pentru desființarea activității.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>inclusiv sectorul electroenergetic, sectorul termoelectric, sectorul telecomunicațiilor.</p> <p><b>Articolul 105<sup>2</sup>. Competențele specifice ale Agenției în legătură cu situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale:</b></p> <p><i>La survenirea unei situații excepționale în sectorul gazelor naturale Agenția exercită următoarele atribuții:</i></p> <p>a) impune obligații de serviciu public întreprinderilor de gaze naturale în conformitate cu art. 11, alin. (3), lit. a) și monitorizează respectarea acestora;</p> <p>b) suspendă, în conformitate cu art. 16, alin. (3) licența titularului de licență care nu se conformează deciziilor Comisiei pentru situații excepționale, deciziilor Agenției și desemnează alt titular de licență care să desfășoare activitatea licențiată în locul titularului a cărui licență a fost suspendată;</p> <p>c) aprobe tarife, prețuri reglementate în condițiile stabilite la art. 9, alin. (6<sup>1</sup>) din prezenta lege;</p> <p>d) monitorizează respectarea de către titularii de licențe a deciziilor Comisiei pentru situații excepționale, inclusiv executarea contractelor încheiate în conformitate cu deciziile Comisiei pentru Situații excepționale și, conform atribuțiilor stabilite prin lege, întreprinde acțiunile necesare pentru a asigura respectarea și implementarea corespunzătoare a măsurilor respective de către titularii de licențe;</p> <p>e) exercită alte atribuții care îi revin în conformitate cu Legea în măsura în care acestea nu contravin dispozițiilor Comisiei pentru situații excepționale."</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 127     | <p>Articolul 107. Monitorizarea securității aprovizionării cu gaze naturale</p> <p>[...]</p> <p>(2) Anual, până la data de 31 iulie, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează și publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, precum și pe pagina sa web oficială, un raport cu privire la rezultatele monitorizării securității aprovizionării cu gaze naturale. Raportul menționat se prezintă Secretariatului Comunității Energetice și trebuie să conțină informații cu privire la: rezultatele monitorizării aspectelor indicate la alin.(1), măsurile luate sau planificate în legătură cu acestea, capacitatea sistemului de gaze naturale de a satisface cererea existentă și prognoza consumului de gaze naturale, precum și informații cu privire la:</p> <p>a) impactul concurențial al măsurilor întreprinse în conformitate cu prevederile art.105 asupra tuturor participanților la piața gazelor naturale;</p> <p>b) disponibilitatea capacităților de stocare;</p> | <p>83. La articolul 107, alineat (2) în prima frază, textul „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, precum și” se exclude;</p> <p>În a doua frază, după textul „Raportul menționat se prezintă” se completează cu textul „Guvernului și”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>La pct. 83 al Proiectului, art. 107, alin. (2) al Legii, urmează a fi menținut în redacția actuală a Legii, nefiind justificată excluderea din competența organului central de specialitate al energiei și pasarea către Agenție a atribuției ce vizează întocmirea <i>Raportului cu privire la rezultatele monitorizării securității aprovizionării cu gaze naturale</i>. Reiterăm competența autorităților guvernamentale în asigurarea securității statului, respectiv raportarea fiind exponențială atribuției respective, iar transmiterea acestor atribuții către autoritatea de reglementare nu au nici o justificare prin prisma cadrului legal național și comunitar.</p> | <p>Propunerea nu este clară. Modificările propuse în proiectul Legii nu au ca scop transferarea către ANRE a competenței organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei privind elaborarea Raportului cu privire la rezultatele monitorizării securității aprovizionării cu gaze naturale.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                          |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 128     | c) durata contractelor de procurare a gazelor naturale pe termen lung, încheiate de către întreprinderile de gaze naturale înregistrate în Republica Moldova, în special durata rămasă, și gradul de lichiditate a pieței de gaze naturale;<br>d) cadrul de reglementare pentru oferirea de stimulente corespunzătoare noilor investiții. | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„ <b>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</b><br>(1) Furnizorul de ultimă opțiune desemnat în conformitate cu Articolul 90 este obligat să asigure stocarea gazelor naturale într-o cantitate suficientă pentru acoperirea consumului de gaze naturale pe parcursul a două luni de iarnă.<br>(2) Agenția stabilește cantitatea de gaze de stocat în conformitate cu alin.(1) și o actualizează la necesitate. În cazul în care sunt desemnați mai mulți furnizori de ultimă opțiune, cantitatea de stocat se împarte proporțional cotelor de piață ale furnizorilor respectivi.<br>[...]                                                               | La pct. 84 din Proiect, articolul 108 <sup>1</sup> :<br>alin. (2), după textul: „ <i>stabilește cantitatea de gaze</i> ” de adăugat cuvântul „ <i>naturale</i> ”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Se acceptă.<br>Modificarea a fost făcută.                                                                                   |
| 129     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„ <b>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</b><br>[...]<br>(4) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial și de către furnizorul care o deține, în vederea reducerii costurilor cu achiziția gazelor naturale în cazul unor costuri mari ale gazelor pe piețele internaționale, cu condiția să dețină contract stabil și asigurător de achiziție gaze pentru cel puțin șase luni de consum. În acest caz, refacerea cantităților de gaze naturale stocate se realizează în maxim șase luni din momentul începerii utilizării gazelor naturale stocate. Despre aceasta furnizorul informează Agenția și Guvernul.<br>[...] | La pct. 84 din Proiect, articolul 108 <sup>1</sup> :<br>la alin. (4) după textul: „ <i>costuri mari ale gazelor</i> ” de adăugat cuvântul „ <i>naturale</i> ”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Se acceptă.<br>Modificarea a fost făcută.                                                                                   |
| 130     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„ <b>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</b><br>[...]<br>(6) Costurile gazelor naturale stocate sunt luate în considerare de către Agenție la stabilirea prețurilor reglementate ale furnizorului respectiv în momentul utilizării acestor cantități de gaze naturale.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | La pct. 84 din Proiect, articolul 108 <sup>1</sup> :<br>alin. (6), urmează a fi revizuit, or, redacția propusă de autori ar presupune o situație în care furnizorul procură gaze naturale pentru stocare la un preț mai mic, însă la momentul utilizării acestora, prețul gazelor naturale pe piață ar putea fi unul mult mai mare, Agenția fiind obligată să accepte în scopuri tarifare costul gazelor la momentul utilizării; fapt care ar fi ducă la majorarea nejustificată a tarifelor. | Nu se acceptă. Costurile recunoscute sunt compuse din prețul de achiziție la momentul achiziției + cheltuielile de stocare. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                               |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 131     | <p>Articolul 112. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>(1) Întreprinderile de gaze naturale poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea necorespunzătoare a funcțiilor și obligațiilor stabilite în prezenta lege, în Legea cu privire la energie, precum și în actele normative de reglementare aprobate de Agenție.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>87. La articolul 112</p> <p>La alineatul (1), după textul „întreprinderile de gaze naturale” se completează cu textul „întreprinderile care dețin autorizații emise în conformitate cu art. 63 și art. 64 din prezenta lege”;</p> <p>După alineatul (1) se completează cu un nou alineat – alineatul (11) în următoarea redacție:</p> <p>„(11) Agenția suspendă, retrage licențele întreprinderilor de gaze naturale în cazurile și modul prevăzute la art. 16 și 17 din prezenta Lege, precum și în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.”</p> | <p>La pct. 87 din Proiect, art. 112 al Legii:</p> <p><b>la alin. (1)<sup>1</sup> urmează a fi exclus, fiind absolut inoportun or, temerurile și procedura de suspendare și retragere a licențelor sunt clar stabilite de lege, cadrul normativ legal se aplică în coroborare și nu se limitează la aplicabilitatea doar a prevederilor Legii 108/2016 și Legii 160/2011 enumerate de către autor, dar și la Legea 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și Codul de procedură civilă.</b></p> | <p>Se acceptă.</p> <p>În contextul avizului MJ, prevederea a fost exclusă.</p>                                   |
| 132     | <p>Articolul 113. Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>(1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:</p> <p>a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;</p> <p>b) refuzul repetat al titularului de licență de a publica pe pagina sa electronică, la solicitarea Agenției, informațiile și rapoartele aferente activității sale;</p> <p>c) neexecutarea de către titularul de licență a obligațiilor prevăzute de Agenție, ceea ce a condus la consecințele menționate la art.16 alin.(3);</p> <p>d) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora;</p> <p>e) împiedicarea de către operatorul de sistem, de către furnizor a cel puțin 50 de consumatori finali de a exercita dreptul de schimbare a furnizorului;</p> <p>f) împiedicarea de către operatorul sistemului de distribuție închis a utilizatorilor sistemului său de a exercita dreptul de schimbare a furnizorului;</p> <p>g) refuzul repetat al operatorului de sistem de a elibera avizul de racordare la rețeaua de gaze naturale a instalațiilor de gaze naturale ale unui solicitant;</p> <p>h) refuzul repetat al furnizorului de a încheia contractul de furnizare a gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art.89 și 90;</p> <p>i) refuzul repetat al titularului de licență de a executa hotărârile și deciziile Agenției.</p> <p>(2) Încălțările prevăzute la alin.(1) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 5% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.</p> | <p>88. Articolul 113 se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 113. Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>(1) Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de 1% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:</p> <p>a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;</p> <p>[...]</p>                                                                                            | <p>La pct. 88 al Proiectului, articolul 113 din Lege:</p> <p><b>la alin. (1) lit. a) la final de completat cu sintagma: „sau prezentarea repetată a informațiilor incomplete sau eronate”, având în vedere că titularii de licență întru obstrucționarea accesului Agenției la informațiile necesare activității de reglementare, în mod frecvent prezintă informații eronate sau incomplete invocând faptul că s-au conformat solicitării Agenției într-o neaplicarea sancțiunii.</b></p>                                                         | <p>Se acceptă.</p> <p>La art. 133, prevederea de la alin. (1), lit. a) a fost completată conform propunerii.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                               |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>(3) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 5% la 10% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a altor persoane juridice pentru:</p> <p>a) nerespectarea obligațiilor privind realizarea separării legale și/sau contabile a activităților reglementate din sectorul gazelor naturale;</p> <p>b) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu înțeprirea de gaze naturale integrată pe verticală;</p> <p>c) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a hotărârilor Agenției, adoptate în conformitate cu art.37 alin.(7);</p> <p>d) nerespectarea de către operatorul sistemului de distribuție a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu înțeprirea de gaze naturale integrată pe verticală;</p> <p>e) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuție a hotărârilor Agenției aprobate în conformitate cu art.34 și 45;</p> <p>f) desființarea unei activități din sectorul gazelor naturale fără licență sau fără autorizație în acest sens.</p> <p>(4) Încălțările prevăzute la alin.(3) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 10% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență, a altei persoane juridice.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                  |
| 133     | <p>Articolul 113. Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>88. Articolul 113 se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 113. Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>(1) Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de 1% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor,</p> <p>manifestată prin:</p> <p>[...]</p> <p>e) nerespectarea în termenul stabilit la articolul 85 alineat (9) a contractului de achiziție gaze naturale.</p> <p>[...]</p> | <p>La pct. 88 al Proiectului, articolul 113 din Lege: la alin. (1), sancțiunea prevăzută litera e) să fie transferată la alineatul (2), astfel încât pentru nerespectarea în termenul stabilit la articolul 85 alineat (9) a contractului de achiziție gaze naturale, sancțiunea aplicabilă să fie între 1% și 5% din cifra anuală a titularului de licență. Considerăm respectiva modificare una esențială, având în vedere gradul prejudiciabil înalt al încălcării menționate.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>În opinia consultanților sancțiunea stabilită la alin. (2) este disproporționată în raport cu încălcarea stabilită la art. 113, alin. (1), lit. e).</p> |
| 134     | <p>Articolul 113. Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>88. Articolul 113 se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 113. Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>(2) Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor,</p> <p>manifestată prin:</p> <p>[...]</p>                                                                                                                          | <p>La pct. 88 al Proiectului, articolul 113 din Lege: la alin. (2) lit. b), după cuvântul „deciziile” se completează cu cuvintele: „și hotărârile”, iar după cuvântul Agenției” se completează cu următorul text: „emise în situații excepționale pe piața gazelor naturale”;</p>                                                                                                                                                                                                     | <p>Se acceptă.</p> <p>La art. 133, alin. (2), lit. b) a fost modificată conform propunerii.</p>                                                                                  |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                  | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                              | b) încălcarea de către titularul de licență a deciziilor Comisiei pentru situații excepționale, a deciziilor Agenției;<br>[...]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 135     | Articolul 113. Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale<br>[...] | 88. Articolul 113 se expune în următoarea redacție:<br>„Articolul 113. Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale<br>(2) Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:<br>[...] d) împiedicarea de către operatorul de sistem, de către furnizor a cel puțin 50 de consumatori finali de a exercita dreptul de schimbare a furnizorului;<br>[...]                           | La pct. 88 al Proiectului, articolul 113 din Lege: la alin. (2) lit. d) sintagma „a cel puțin 50 de consumatori finali” înțind armeană a fi substituită cu sintagma: „a consumatorului final” înțind cont că gravitatea încălcării nu depinde de numărul consumatorilor cărora li s-a refuzat sau creat impedimente în procesul schimbării furnizorului.                                          | Nu se acceptă.<br>Totodată, în opinia consultanților, este disproporționat să aplice unui operator de sistem, unui furnizor sancțiune în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală pentru împiedicarea unui singur consumator să-și exercite dreptul de a alege furnizorul. |
| 136     | Articolul 113. Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale<br>[...] | 88. Articolul 113 se expune în următoarea redacție:<br>„Articolul 113. Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale<br>(3) Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 10% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență pentru:<br>[...] b) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală și/sau a hotărârilor Agenției aprobate în conformitate cu art. 34;<br>[...] | La pct. 88 al Proiectului, articolul 113 din Lege: la alin. (3) lit. b), la final, cuvintele „în conformitate cu art. 34” se substituie cu cuvintele: „în scopul înlăturării încălcărilor constatate în acest sens” având în vedere că art. 34 nu prevede o careva hotărâre a Agenției care ar impune careva obligații OST și nerespectarea căreia ar cădea sub sancțiunea financiară respectivă; | Se acceptă.<br>Prevederea de la articolul 113, alin. (3), lit. b) a fost modificată conform propunerii.                                                                                                                                                                            |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                  | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 137     | Articolul 113. Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale<br>[...] | 88. Articolul 113 se expune în următoarea redacție:<br>„Articolul 113. Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale<br>(3) Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 10% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență pentru:<br>[...]<br>d) nerespectarea de către operatorul sistemului de distribuție a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreținerea de gaze naturale integrate pe verticală și/sau a hotărârilor Agenției aprobate în conformitate cu art. 45.”<br>[...]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | La pct. 88 al Proiectului, articolul 113 din Lege: la alin. (3) lit. d) la final sintagma „în conformitate cu art. 45” se substituie cu cuvintele: „în scopul înlăturării încălcărilor constatate în acest sens” având în vedere că art. 34 nu prevede o careva hotărâre a Agenției care ar impune carava obligații OSD și nerespectarea căreia ar cădea sub sancțiunea financiară respectivă;                                                                                                            | Se acceptă.<br>La articolul 113, alin. (3), lit. d) a fost modificată conform propunerii.                                                                                                                                                                                                        |
| 138     |                                                                                              | 89. După articolul (113) se completează cu două articole noi – articolul 113 <sup>1</sup> și articolul 113 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„Articolul 113 <sup>1</sup> . Sancțiuni pentru nerespectarea sau încălcarea prevederilor privind integritatea transparentă pieței angro a gazelor naturale<br>[...]<br>Articolul 113 <sup>2</sup> . Sancțiuni financiare pentru nerespectarea sau încălcarea prevederilor privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale<br>(1) Până la aprobarea unei hotărâri prin care se stabilește instituirea unei piețe angro a gazelor naturale funcționale, în conformitate cu prevederile alin. (5) din prezentul articol, Agenția aplică sancțiuni în mărime de până la 1% din cifra de afaceri anuală a întreprinderilor de gaze naturale pentru nerespectarea sau încălcarea de către participanții la piața gazelor naturale obligațiilor stabilite la art. 97 <sup>1</sup> – 97 <sup>5</sup> , manifestată prin:<br>a) refuzul de a publica informațiile privilegiate în termenele și modul stabilit de Agenție;<br>b) refuzul participantului la piața gazelor naturale de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție în contextul exercitării atribuțiilor ce țin de monitorizarea pieței gazelor naturale sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora.<br>(2) Până la aprobarea unei hotărâri prin care se stabilește instituirea unei piețe angro de gaze naturale funcționale în conformitate cu prevederile alin. (5) din prezentul articol, Agenția aplică sancțiuni în mărime de până | La pct. 89 din Proiect – articolul 113 <sup>2</sup> urmează a fi exclus<br>Regulamentul 1227/2011 nu prevede obligația ANRE de a aproba Hotărâri prin care se stabilește instituirea unei piețe angro. La fel, în textul legii nu este prevăzut în ce condiții se adoptă o asemenea hotărâre. La fel, solicităm explicații de ce în proiect s-a inclus o diferențiere la aplicarea sancțiunilor condițională de instituirea pieței angro. Reiterăm, că Regulamentul REMIT nu prevede o asemenea abordare. | Se acceptă parțial.<br>Recomandăm menținerea art. 113 <sup>2</sup> în redacția în din proiect. Prevederile alin. (3) <sup>1</sup> - (3) <sup>2</sup> au fost elaborate în baza celor mai bune practici ale statelor europene, adaptate la contextul local. Alineatele (5) – (7) au fost excluse. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------|
|         |                             | <p>la 5% din cifra de afaceri anuală a întreprinderilor de gaze naturale pentru nerespectarea sau încălcarea de către participanții la piața gazelor naturale obligațiilor stabilite la art. 97<sup>1</sup> – 97<sup>5</sup>, manifestată prin:</p> <p>a) nepublicarea informațiilor privilegiate în termenele și modul stabilite la art. 97<sup>2</sup>, alin. (1);</p> <p>b) divulgarea informațiilor privilegiate unei alte persoane, cu excepția situației în care divulgarea are loc în cadrul exercitării muncii, profesiei sau a funcțiilor de serviciu;</p> <p>c) nerespectarea obligațiilor de prezentare a informațiilor solicitate de Agenție în legătură cu exercitarea atribuțiilor ce țin de monitorizarea pieței gazelor naturale, a participanților la piața gazelor naturale, inclusiv la realizarea investigațiilor și efectuarea controalelor;</p> <p>(3) Până la aprobarea unei hotărâri prin care se stabilește instituirea unei piețe angro a gazelor naturale funcționale în conformitate cu prevederile din. (5) din prezentul articol, Agenția aplică sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a întreprinderilor de gaze naturale pentru nerespectarea sau încălcarea obligațiilor stabilite la cap. XIII din prezenta lege, manifestată prin:</p> <p>a) folosirea informațiilor privilegiate pentru a dobândi sau ceda, pentru sine sau pentru o terță persoană, în mod direct sau indirect, produse energetice angro la care se referă informațiile în cauză;</p> <p>b) refuzul repetat de a publica informațiile privilegiate în termenele și modul stabili de Agenție;</p> <p>c) refuzul repetat de a prezenta informațiile solicitate de Agenție în legătură cu exercitarea atribuțiilor ce țin de monitorizarea pieței gazelor naturale, a participanților la piața gazelor naturale, inclusiv la realizarea investigațiilor și efectuarea controalelor;</p> <p>d) refuzul repetat al participantului la piața gazelor naturale de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție în contextul exercitării atribuțiilor ce țin de monitorizarea pieței gazelor naturale sau obstrucționarea repetată a Agenției în efectuarea acestora;</p> <p>e) tentativa de manipulare a pieței;</p> <p>f) manipularea pieței.</p> <p>(4) Prin derogare de la prevederile alin. (5) și (6) din prezentul articol, în cazul</p> |                                                |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------|
|         |                             | <p>nerezpectării sau al încălcării obligațiilor stabilite la art. 97<sup>1</sup> - 97<sup>3</sup>, ceea ce a condus sau a contribuit la consolidarea poziției dominante sau a puterii semnificative pe piața gazelor naturale a unei întreprinderi de gaze naturale existente, sancțiunile care pot fi aplicate conform alin. (1) se majorează până la 3% din cifra de afaceri anuală, sancțiunile financiare care pot fi aplicate conform alin. (2) se majorează până la 5% din cifra de afaceri anuală, iar sancțiunile financiare care pot fi aplicate conform alin. (3) se majorează până la 10% din cifra de afaceri anuală a întreprinderii de gaze naturale.</p> <p>(5) După aprobarea de către Agenție a unei hotărâri prin care stabilește instituirea unei piețe angro a gazelor naturale funcțională sancțiunile care pot fi aplicate conform alin. (1) se majorează până la 2% din cifra de afaceri anuală, sancțiunile care pot fi aplicate conform alin. (2), lit. a), b) și c) se majorează până la 5% din cifra de afaceri anuală, iar sancțiunile financiare care pot fi aplicate conform alin. (3) lit. a), b), c) și d) se majorează până la 10% din cifra de afaceri anuală a întreprinderii de gaze naturale.</p> <p>(6) În scopul identificării regiunii de sancționare care se aplică în temeiul prezentului articol, Agenția stabilește dacă în Republica Moldova există o piață angro a gazelor naturale funcțională, în baza unei evaluări aprofundate a pieței angro, efectuate în conformitate cu prevederile art. 97 din prezenta lege și în baza unor indicatori cheie, inclusiv, dar fără a se limita la:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) numărul și cota de piață a principalelor întreprinderi de gaze naturale pe piața din Republica Moldova;</li> <li>b) nivelul de concentrare pe piața de producere a gazelor naturale;</li> <li>c) numărul și cota de piață a principalilor furnizori de gaze naturale;</li> <li>d) nivelul de concentrare pe piața cu amănuntul;</li> <li>e) disponibilitatea traderilor, a volumelor tranzacționate și a diferențelor de ofertă pe piețele organizate, dacă este cazul.</li> </ul> <p>(7) În legătură cu aprobarea hotărârii stabilite la alin. (6), Agenția este în drept să solicite opinia Secretariatului Comunității Energetice.”</p> |                                                |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 139     | <p>Articolul 114. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>[...]</p> <p>(10) În termen de cel mult 6 luni de la primirea notificării din partea Agenției cu privire la prelucrare de către Comunitatea Energetică a Codului rețelelor de gaze naturale al Uniunii Europene, operatorii sistemelor de transport sînt obligați să elaboreze și să prezinte Agenției pentru aprobare Codul rețelelor de gaze naturale în conformitate cu cerințele stabilite în prezenta lege. După intrarea în vigoare a Codului rețelelor de gaze naturale aprobat de Agenție în conformitate cu art.67, Regulamentul privind rețelele de gaze naturale va fi abrogat, iar în situațiile în care prezenta lege face referire la Regulamentul privind rețelele de gaze naturale, acesta se va substitui cu Codul rețelelor de gaze naturale.</p> | <p>90. La articolul 114</p> <p>Alinutul (10) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(10) În termen de cel mult 6 luni de la primirea notificării din partea Agenției cu privire la prelucrare de către Comunitatea Energetică a Codului rețelelor de gaze naturale al Uniunii Europene, operatorii sistemelor de transport desemnați este obligat să elaboreze și să prezinte Agenției pentru aprobare Codul rețelelor de gaze naturale în conformitate cu cerințele stabilite în prezenta lege”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>La pct. 89 din Proiect, articolul 114 din Lege: la alin. (10) după cuvintele: "Uniunii Europene, operatorul de" de adăugat cuvântul "sistemului de transport",</p>                                                                                                                                                                                | <p>La propunerea Ministerului Justiției, prevederea respectivă a fost exclusă din proiectul legii de modificare.</p>                                                                                                                                                                                                                |
| 140     | <p>Articolul 114. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>[...]</p> <p>(19) După efectuarea unei evaluări a concurenței pe piața gazelor naturale, inclusiv prin aplicarea indicatorilor de concentrare a pieței stabiliți în Regulile gazelor naturale, la constatarea premiselor necesare, Agenția stabilește termenele pentru eliminarea treptată a prețurilor reglementate pentru consumatorii finali.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>„(22) Din motive de interes public major, precum asigurarea unui mecanism eficient de compensare între operatorii sistemelor de transport, pentru a evita efectele negative asupra veniturilor din prestarea serviciului de transport de către operatorii sistemelor de transport implicați, pentru a asigura recuperarea veniturilor reglementate ale fiecărui operator al sistemului de transport, pentru a încuraja utilizarea activelor care contribuie la securitatea aprovizionării cu gaze naturale, Agenția implementează principiile și metodologia de determinare a tarifulor armonizate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, stabilite la articolele 991 și 992, precum și reconcilierea veniturilor din cadrul mecanismului de compensare între operatorii sistemelor de transport, stabiliți la articolul 992, luând în considerare investițiile în activele utilizate de către operatorii sistemelor de transport pentru prestarea serviciului de transport, realizate în conformitate cu planurile de investiții ale acestora, dar încă neamortizate la data intrării în vigoare a prezentei legi de modificare. În acest sens, Agenția aprobă și pune în aplicare toate metodologiile și actele normative de reglementare stabilite conform prevederilor articolelor 991 și 992, pentru a lua în considerare și a asigura recuperarea costurilor de investiții aferente conducerii de transport a gazelor naturale Iași-Ungheni-Chișinău, ale căror costuri nu sunt încă amortizate la data intrării în vigoare a prezentei legi de modificare”.</p> | <p>La pct. 89 din Proiect, articolul 114 din Lege: la alin. (19) după cuvântul "Regulile" de adăugat cuvântul "pieței", la alin. (22) textul "principiile și metodologia" se substituie cu textul: "în Metodologia tarifară respectivă principiile și metoda".</p>                                                                                   | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alin. (19) a fost modificat conform propunerii ANRE.</p> <p>Cu privire la alin. (22), propunem substituirea cuvintelor "implementează principiile și metodologia de determinare a tarifulor armonizate" cu cuvintele "implementează principiile și metoda de determinare a tarifulor armonizate".</p> |
| 141     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>La pct. 90 din Proiect, la articolul 114 al Legii: se completează cu un alineat nou (15) în următoarea redacție: „În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi de modificare, titularii de licențe pentru furnizarea gazelor naturale vor dispune de centre de deservire a consumatorilor finali și de pagină electronică.”</p> | <p>Se acceptă</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 142     |                             | 90. La articolul 114<br>După alineatul (21) se completează cu un nou alineat – alineatul (21 <sup>1</sup> ) în următoarea redacție:<br>„(21 <sup>1</sup> ) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi de modificare, Agenția instituie Registrul participanților la piața angro a gazelor naturale, stabilit la articolul 94 <sup>1</sup> ”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | La pct. 90 din Proiect, la articolul 114 al Legii:<br>alin. (21 <sup>1</sup> ) urmează a fi expus în următoarea redacție: „(21 <sup>1</sup> ) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi de modificare, Agenția va aproba Regulamentul privind Registrul participanților la piața angro a gazelor naturale.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Se acceptă parțial.<br>Prevederea respectivă se modifică după cum urmează:<br>„În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei Legi de modificare, Agenția va aproba Regulamentul privind Registrul participanților la piața angro a gazelor naturale și va institui Registrul participanților la piața angro, stabilit la articolul 94 <sup>1</sup> din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale” |
| 143     |                             | 93. la articolul 12, alineatul (1) se completează după lit. g) cu o literă nouă, lit. g <sup>1</sup> ) în următoarea redacție:<br>„g <sup>1</sup> ) contribuie la securitatea energetică a statului, conform competenței stabilite prin prezenta lege și legile sectoriale.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | La Art. II al Proiectului care prevede modificarea Legii 174/2016 cu privire la energetică<br><br>La pct. 93 din Proiect, care propune completarea art. 12 al Legii cu lit. g <sup>1</sup> ) – urmează a fi exclus. Modificarea propusă de către autori nu poate fi acceptată, denotă pasarea responsabilității ce vizează asigurarea securității energetice a statului din sarcina Guvernului către ANRE, fapt inadmisibil în condițiile în care la art. 4 lit. l) al Legii nr. 126/2017 cu privire la Guvern prevede expres, printre domeniile principale de activitate ale Guvernului: „securitatea și eficiența energetică”. Menționăm, că securitatea energetică este parte indispensabilă a securității statului, fiind nejustificată pasarea responsabilității de importanță națională în sarcina unei autorități de reglementare care este distinctă și independentă de autoritățile guvernamentale. Mai mult ca atât, o asemenea abordare este contrară misiunii autorității de reglementare în domeniul energiei conform Tratatului de Constituire a Comunității Energetice, precum și art. 353 alin. (1) al Acordului de Asocierie: „de a asigura concurența efectivă și funcționarea eficientă a pieței”; | Nu se acceptă.<br>Situția excepțională din octombrie 2021 a demonstrat că practic toate informațiile privind relațiile comerciale a participanților la piața energie sunt deținute de către ANRE. ANRE este indispensabil pentru gestionarea situațiilor excepționale de acest gen.                                                                                                                                  |
| 144     |                             | 95. După articolul 14 se introduce un articol nou, articolul 14 <sup>1</sup> , în următoarea redacție:<br>„ Articolul 14 <sup>1</sup> . Atribuțiile Agenției la realizarea investigațiilor<br>(4) Agenția este în drept să inițieze investigații din oficiu sau la recepționarea unei reclamații în cazul în care constată existența unor circumstanțe care indică faptul că o persoană încalcă sau nu respectă cerințele stabilite în prezenta lege sau în legile sectoriale. Investigațiile se realizează în conformitate cu prezenta lege, legile sectoriale și Codul Administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116/2018.<br>(5) Holărăre cu privire la inițierea unei investigații se aprobă de Consiliul de Administrație în conformitate cu prezenta Lege și cu legile sectoriale. La aprobarea holărării cu privire la inițierea unei investigații, Consiliul de Administrație desemnează un angajat al Agenției, care deține funcție de șef de subdiviziune, în calitate de persoană responsabilă de realizarea investigației.. | La Art. II al Proiectului care prevede modificarea Legii 174/2016 cu privire la energetică<br><br>La pct. 95 din Proiect, articolul 14 <sup>1</sup> alin. (5), în prima propoziție, după cuvântul „sectoriale” de completat cu textul „și nu se supune nici unei căi de atac”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare<br>(6) În cadrul investigației, Agenția este în drept:<br>a) să solicite oricărei persoane să prezinte informații sau documente necesare relevante pentru investigație, inclusiv documente scrise, documente în format electronic;<br>[...]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                     |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 145     |                             | <p>96. La articolul 15,</p> <p>- după alineatul (12) se introduce 3 alinicate noi, în următoarea redacție:</p> <p>"(13) Sub rezerva prevederilor alineatului (3), controlul neplanificat la fața locului se efectuează în baza delegației de control emisă de către directorul general, în care se specifică scopul, motivele și amploarea controlului, perioada de timp în care se efectuează controlul și durata acestuia, sancțiunile în caz de încălcare, precum și dreptul de a contesta delegația de control respectivă în instanța de judecată. Directorul general emite o delegație de control pentru efectuarea controlului la fața locului numai în cazul în care există motive rezonabile să suspecteze că:</p> <p>a) o persoană căreia i-a fost impusă obligația de a prezenta informații nu a reușit (integral sau parțial) să execute obligația respectivă;</p> <p>b) la locul specificat în delegația de control există informații sau documente relevante pentru investigație;</p> <p>c) documentul sau informațiile la care se referă aceasta au fost eliminate, modificate, ascunse sau distruse sau nu ar putea fi accesate în alt mod.</p> <p>[...]</p> | <p>La Art. II al Proiectului care prevede modificarea Legii 174/2016 cu privire la energietică</p> <p>La pct. 96 din Proiect, art. 15 din Lege:</p> <p>- la alin. (13) al Legii 174/2017 sintagma: „sub rezerva prevederilor alin. (3)” se propune a fi substituit cu sintagma: „prin derogare de la alin. (3)”; iar sintagma „precum și dreptul de a contesta delegația de control respectivă în instanța de judecată” – urmează a fi exclusă înănd cont că, contestarea delegației de control va crea un impediment în exercitarea năsiunii de control și atingerea obiectivelor propuse fapt ce va denatura esența acestei prerogative, or, contestarea în instanță va duce la suspendarea controlului pe o perioadă de timp nedeterminată. Totodată contestarea delegației de control contravine normelor legale propuse de autori la alin. (15) potrivit căreia acestu se contestă doar odată cu procesul-verbal de control;</p> | Se acceptă                                                                                                                                                                             |
| 146     |                             | <p>96. La articolul 15,</p> <p>- după alineatul (12) se introduce 3 alinicate noi, în următoarea redacție:</p> <p>"(13) Sub rezerva prevederilor alineatului (3), controlul neplanificat la fața locului se efectuează în baza delegației de control emisă de către directorul general, în care se specifică scopul, motivele și amploarea controlului, perioada de timp în care se efectuează controlul și durata acestuia, sancțiunile în caz de încălcare, precum și dreptul de a contesta delegația de control respectivă în instanța de judecată. Directorul general emite o delegație de control pentru efectuarea controlului la fața locului numai în cazul în care există motive rezonabile să suspecteze că:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>La Art. II al Proiectului care prevede modificarea Legii 174/2016 cu privire la energietică</p> <p>La pct. 96 din Proiect, art. 15 din Lege:</p> <p>- la alin. (13) lit. c) este impropriu Agenției, or, cum vor putea fi identificate documentele ascunse, dacă angajații Agenției realizează controlul prin solicitarea documentelor, dar nu fac percheziții, asemenea acțiuni nu țin de competențele ANRE;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Pentru a exercita în mod efectiv atribuțiile privind efectuarea controlor și a investigațiilor, ANRE trebuie să dispună de împuterniciri corespunzătoare.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 147     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>a) o persoană cărăia i-a fost impusă obligația de a prezenta informații nu a reușit (integral sau parțial) să execute obligația respectivă;</p> <p>b) la locul specificat în delegația de control există informații sau documente relevante pentru investigație;</p> <p>c) documentul sau informațiile la care se referă aceasta ar fi eliminate, modificate, ascunse sau distruse sau nu ar putea fi accesate în alt mod.</p> <p>[...]</p> <p>96. La articolul 15,</p> <p>- după alineatul (12) se introduce 3 alineate noi, în următoarea redacție:</p> <p>“(13) Sub rezerva prevederilor alineatului (3).</p> <p>[...]</p> <p>(15) Persoana supusă controlului este în drept să conteste în instanța de judecată procesul-verbal de control în conformitate cu Codul Administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116/2018. Delegația de control și decizia de prelungire a duratei controlului se contestă în instanța de judecată odată cu procesul-verbal de control. Controlul judiciar efectuat de către instanța de judecată vizează aspecte de fapt și de drept. Inițierea acțiunii în instanță nu are efect suspensiv automat, cu excepția cazului în care instanța de judecată decide altfel.”;</p> | <p>La Art. 11 al Proiectului care prevede modificarea Legii 174/2016 cu privire la energetică</p> <p>La pct. 96 din Proiect, art. 15 din Lege:</p> <p>- la alin. (15) cuvintele „procesul-verbal de control” se substituie cu cuvintele: „<i>raportul de control</i>” – în corespundere cu terminologia utilizată pe parcursul art. 15 al Legii.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform art. 2 din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreținător, urmează a fi utilizată noțiunea de “proces-verbal de control”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 148     | <p>Articolul 17. Expertiza juridică și înregistrarea de stat a actelor normative de reglementare ale Agenției</p> <p>[...]</p> <p>(2) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției examinează proiectul actului normativ de reglementare al Agenției în termen de 30 de zile de la data primirii acestuia. La proiectul actului normativ ce urmează a fi aprobat se anexează proiectul hotărârii de aprobare, nota informativă, analiza impactului de reglementare, sinteza recomandărilor recepționate în cadrul avizării și consultării publice și copiele avizelor primite. Avizul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției este consultativ.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>La Art. 11 al Proiectului care prevede modificarea Legii 174/2016 cu privire la energetică</p> <p>La art. 17 alin. (2) al Legii textul „30 zile” urmează a fi substituit cu textul: „10 zile lucrătoare” în scopul ajustării acestuia în corespundere cu art. 38 alin. (1) al Legii 100/2017 cu privire la actele normative.</p>                  | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Asfel, reieșind din prevederile art. 38, alin. (1) și (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la articolul 17, alin. (2) se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>“(2) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției examinează proiectul actului normativ de reglementare al Agenției în termen de 10 de zile de la data primirii acestuia. În cazul în care proiectul este voluminos sau complex ori dacă se cere studierea unor materiale suplimentare, termenul pentru efectuarea expertizei pot fi prelungite până la 30 de zile lucrătoare, cu informarea Agenției. Termenul respectiv nu pot fi prelungite dacă necesitatea elaborării actului normativ derivă dintr-un document de politici având un termen de executare restrâns”.</p> <p>După alin. (2) se introduce un alineat nou, alin. (2<sup>1</sup>) cu următorul conținut:</p> <p>“(2<sup>1</sup>) La proiectul actului normativ care se prezintă pentru expertiză juridică se anexează proiectul hotărârii de aprobare, nota informativă, analiza impactului de reglementare, sinteza recomandărilor</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                      | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 149     | <p>Articolul 20. Procedura de aplicare a sancțiunilor financiare</p> <p>(1) Sancțiunile financiare se aplică în baza hotărârilor Consiliului de administrație, adoptate în cadrul ședințelor organizate în conformitate cu art.16.</p> <p>(2) La ședința Consiliului de administrație în cadrul căreia se examinează aplicarea sancțiunii financiare se invită, în mod obligatoriu, administratorul întreprinderii energetice în privința căreia se aplică sancțiunea financiară. Invitația la ședință se expediază administratorului întreprinderii energetice cu cel puțin 20 de zile lucrătoare înainte de data preconizată pentru ședință, în formă scrisă, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.</p> <p>(3) Odată cu invitația la ședință, Agenția expediază întreprinderii energetice copiele de pe toate materialele care se află în dosarul de aplicare a sancțiunii financiare. Întreprinderea energetică este în drept să prezinte Agenției, în scris, opinia argumentată privind aplicarea sancțiunii financiare, cu anexarea documentelor justificative.</p> <p>(4) În cazul în care administratorul întreprinderii energetice sau reprezentantul legal al acesteia nu se prezintă la ședință, Consiliul de administrație amână ședința și stabilește examinarea dosarului de aplicare a sancțiunii financiare pentru o altă dată, comunicând acest fapt întreprinderii energetice, în scris, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, cu condiția că administratorul întreprinderii energetice sau reprezentantul legal al acesteia a comunicat, în scris sau oral, despre imposibilitatea participării la ședință.</p> <p>(5) La solicitarea scrisă și motivată a administratorului întreprinderii energetice sau a reprezentantului legal al acesteia, Consiliul de administrație este obligat să amâne o dată, din cauza neapăsării, ședința de examinare a dosarului de aplicare a sancțiunii financiare. Data ședinței în caz de amânare se stabilește ținându-se cont de datele comunicate de administratorul întreprinderii energetice sau de reprezentantul legal al acesteia. În cazul în care administratorul întreprinderii energetice sau reprezentantul legal al acesteia nu se prezintă nemotivat și nu comunică despre imposibilitatea participării la ședință, Consiliul de administrație examinează dosarul de aplicare a sancțiunii financiare, consemnând acest fapt în procesul-verbal al ședinței.</p> <p>(6) Pentru fiecare ședință a Consiliului de administrație în cadrul căreia se examinează dosarul de aplicare a sancțiunii financiare se întocmește un proces-verbal al ședinței, semnat de directorul general sau de directorul care îl substituie la prezidarea ședinței și de secretarul ședinței. Conform solicitării administratorului întreprinderii energetice sau a reprezentantului legal al acesteia, ședința Consiliului de administrație se înregistrează pe suport audio. La solicitarea administratorului întreprinderii</p> | <p>100. La articolul 20,</p> <p>- în denumirea și în textul articolului, cu excepția alineatului (11), cuvântul „financiare”, în toate formele gramaticale, se exclude;</p> | <p>La Art. II al Proiectului care prevede modificarea Legii 174/2016 cu privire la energetică</p> <p>La pct. 100 al Proiectului, articolul 20 al Legii: urmează se menține sintagma: sancțiunii „financiare” pe întreg parcursul normei legale, or, sancțiunile financiare sunt prevăzute de Directivele 72/2009/CE și 73/2009/CE, nu este indicat excluderea termenului „financiar”.</p> | <p>recepționate în cadrul avizării și consultării publice și copile avizelor primite. Avizul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției este consultativ.”</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>În contextul în care se propune completarea Legii cu privire la gazele naturale cu 2 articole noi, articolele 113<sup>1</sup> și 113<sup>2</sup>, este necesar de ajustat articolul 20 pentru ca procedura respectivă să fie aplicată și în cazul aplicării de către ANRE a sancțiunilor stabilite la art. 113<sup>1</sup>.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------|
|         | <p>energetice sau a reprezentantului legal al acesteia, Agenția este obligată să elibereze extrasul din procesul-verbal și copia înregistrării audio a ședinței.</p> <p>(7) Administratorul întreprinderii energetice sau reprezentantul legal al acesteia este în drept să participe la ședința Consiliului de administrație însoțit de un avocat și să depună înscrisuri sau alte probe pentru susținerea poziției sale. În cazul în care, în cadrul ședinței Consiliului de administrație, angajații Agenției prezintă administratorului întreprinderii energetice sau reprezentantului legal al acesteia înscrisuri, probe care nu i-au fost aduse la cunoștință anterior, la solicitarea acestuia, Consiliul de administrație este obligat să ațină ședința de examinare a dosarului de aplicare a sancțiunii financiare pentru o altă dată.</p> <p>(8) După audierea administratorului întreprinderii energetice sau a reprezentantului legal al acesteia, a personalului Agenției implicat în pregătirea dosarului de aplicare a sancțiunii financiare, a altor persoane invitate la ședință, precum și după examinarea tuturor probelor prezentate în cadrul ședinței, directorii Consiliului de administrație încep deliberarea. Hotărârea Consiliului de administrație se comunică în ședință și se consențează în procesul-verbal al ședinței.</p> <p>(9) Hotărârea motivată a Consiliului de administrație cu privire la aplicarea sancțiunii financiare, în formă scrisă, se înmânează sau se expediază întreprinderii energetice, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data pronunțării hotărârii.</p> <p>Hotărârea Consiliului de administrație cu privire la aplicarea sancțiunii financiare se contestă în termenele și în condițiile stabilite în Legea contenciosului administrativ nr.793/2000.</p> <p>(10) Întreprinderea energetică este în drept să achite jumătate din suma sancțiunii financiare respective dacă o achită în cel mult 72 de ore de la data în care a primit hotărârea Consiliului de administrație cu privire la aplicarea sancțiunii financiare. În acest caz, se consideră că hotărârea cu privire la aplicarea sancțiunii financiare este executată integral.</p> <p>(11) În cazul în care hotărârea cu privire la aplicarea sancțiunii financiare a fost anulată, integral sau parțial, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, suma corespunzătoare a sancțiunii financiare se restituie plătitorului acesteia din bugetul de stat în termen de 30 de zile calendaristice.</p> <p>(12) Termenul de prescripție pentru aplicarea unei sancțiuni financiare, în conformitate cu prezentul articol, este de un an de la data constatării acesteia, fără a depăși însă 3 ani de la săvârșirea încălcării. În cazul încălcărilor repetate sau cu caracter continuu, termenul de prescripție începe să curgă de la data încheierii încălcării.</p> <p>(13) Agenția va indica în raportul privind activitatea desfășurată în anul precedent, întocmit în conformitate cu art.12 alin.(7) din prezenta lege, numărul cazurilor de aplicare a sancțiunilor financiare conform art.95 din Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică și conform</p> |                                                                        |                                                |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 150     | art.113 din Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale și va prezenta informații relevante despre acestea, inclusiv sub aspectul respectării principiului eficienței, proporționalității și al efectului de descurajare al sancțiunilor financiare.<br><br>Articolul 20. Procedura de aplicare a sancțiunilor financiare<br>[...] (7) Administratorul întreprinderii energetice sau reprezentantul legal al acesteia este în drept să participe la ședința Consiliului de administrație însoțit de un avocat și să depună înscrisuri sau alte probe pentru susținerea poziției sale. În cazul în care, în cadrul ședinței Consiliului de administrație, angajații Agenției prezintă administratorului întreprinderii energetice sau reprezentantului legal al acesteia înscrisuri, probe care nu i-au fost aduse la cunoștință anterior, la solicitarea acestuia, Consiliul de administrație este obligat să amâne ședința de examinare a dosarului de aplicare a sancțiunii financiare pentru o altă dată. | 100. La articolul 20, - alineatul (7) se completează la sfârșit cu următoarea frază: „Întreprinderii energetice i se garantează dreptul la participare efectivă la prezenta procedură de sancționare, accesul deplin la toate probele colectate de Agenție, precum și contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale.”;                                                                                                                                                                                                                                         | La Art. II al Proiectului care prevede modificarea Legii 174/2016 cu privire la energetică<br><br>La pct. 100 al Proiectului, articolul 20 al Legii:<br>la alin. (7) completarea urmează a fi exclusă ca fiind inoportună, ținând cont că acest fapt este deja stabilit în sensul asigurării dreptului titularului de licență de a participa la ședințele Agenției, precum și accesul acestuia la toate materialele dosarului, nefiind rațională dublarea parafrază a prevederilor legale. Mai mult ca atât, Agenția nu poate garanta prezența în cazul absenței nemotivate, or, nu în zadar este prevăzută pentru asemenea cazuri adoptarea hotărârii în lipsa titularului. De asemenea, nu poate fi asigurată egalitate în drepturi procedurale, în cazul în care ANRE inițiază procedura și decide sancțiunea, părțile a priori au drepturi și obligații absolute distincte (a se vedea drepturile Consiliului de administrație al Agenției și drepturile titularilor de licență în asemenea circumstanțe). | Se acceptă parțial.<br>Pentru excluderea echivocului prevederea propusă se expune după cum urmează:<br>„Întreprinderii energetice i se garantează dreptul la participare efectivă la prezenta procedură de aplicare a sancțiunii, dreptul la accesul deplin la toate probele colectate de Agenție, precum și dreptul la contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale.”<br><br>Prevederea ce se propune a fi inclusă instituie principiul privind garantarea dreptului întreprinderii energetice la participare efectivă la procedură de aplicare a sancțiunii, la accesul deplin la toate probele colectate de Agenție, precum și contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale. |
| 151     | Articolul 20. Procedura de aplicare a sancțiunilor financiare<br>[...] (9) Hotărârea motivată a Consiliului de administrație cu privire la aplicarea sancțiunii financiare, în formă scrisă, se înmânează sau se expediază întreprinderii energetice, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data pronunțării hotărârii. Hotărârea Consiliului de administrație cu privire la aplicarea sancțiunii financiare se contestă în termenele și în condițiile stabilite în Legea contenciosului administrativ nr.793/2000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 100. La articolul 20, - la alineatul (9), ultima frază se modifică și se expune în următoarea redacție „Hotărârea Consiliului de administrație cu privire la nerespectarea sau încălcarea legislației în domeniul energetic și aplicarea sancțiunii se contestă în termenele și în condițiile stabilite în Codul Administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116/2018. Controlul judiciar efectuat de către instanța de judecată vizează aspecte de fapt și de drept, inclusiv cu privire la constatarea nerespectării sau încălcării, precum și aplicarea sancțiunii”; | La Art. II al Proiectului care prevede modificarea Legii 174/2016 cu privire la energetică<br><br>La pct. 100 al Proiectului, articolul 20 al Legii:<br>alin. (9) din proiect, urmează a fi exclus textul „Controlul judiciar efectuat de către instanța de judecată vizează aspecte de fapt și de drept, inclusiv cu privire la constatarea nerespectării sau încălcării, precum și aplicarea sancțiunii”, or, este absolut inoportună stabilirea în Legea cu privire la energetică competențele instanței de judecată prin crearea paralelismelor legislative, or, competențele instanței sunt clar și exhaustive definite de legislația procedurală.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Se acceptă<br><br>Se păstrează 50% din sancțiune, timp de 72 ore cu excepția sancțiunii pentru neefectuarea stocurilor de gaze naturale, care se aplică 100%.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 152     | Articolul 20. Procedura de aplicare a sancțiunilor financiare<br>[...] (10) Întreprinderea energetică este în drept să achite jumătate din suma sancțiunii financiare respective dacă o achită în cel mult 72 de ore de la data în care a primit hotărârea Consiliului de administrație cu privire la aplicarea sancțiunii financiare. În acest caz, se consideră că hotărârea cu privire la aplicarea sancțiunii financiare este executată integral.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 100. La articolul 20, - alineatul (10) se exclude;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | La Art. II al Proiectului, articolul 20 al Legii:<br>alin. (10) urmează a fi menținut în varianta actuală a Legii. Nu este justificată excluderea, această prevedere corespunde principiilor procedurale în cazul achitării benevole de către persoane a sancțiunilor aplicate, similar sancțiunilor contravenționale.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Se acceptă.<br>Se păstrează 50% din sancțiune, timp de 72 ore cu excepția sancțiunii pentru neefectuarea stocurilor de gaze naturale, care se aplică 100%.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 153     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 105. În Cartea a doua, „Procedura administrativă”, Titlul I, „Dispoziții generale”, după capitolul IV, „Aspecte instituționale și de transparență”, se introduce un capitol nou, capitolul V, cu următorul conținut:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | La Art. VI referitor la modificările propuse la Codul administrativ:<br><br>La pct. 105 al Proiectului:<br>La art. 68 <sup>2</sup> alin. (6), după cuvintele „ficheierea de autorizare” urmează a fi completată cu cuvintele „sau de respingere” – în caz contrar se subînțelege că o                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Se acceptă.<br>Articolul IV din Proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative a fost exclus în contextul avizului Ministerului Justiției. A se vedea și argumentarea corespunzătoare.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                               |
|---------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>"Capitolul V. Aplicarea de măsuri speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>Articolul 68<sup>1</sup>. Măsuri autorizate de instanța de judecată în legătură cu investigațiile, controalele efectuate în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 68<sup>2</sup>. Procedura de autorizare a aplicării măsurilor speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(6) Încheierea de autorizare a aplicării uneia din măsurile speciale stabilite la art. 68<sup>1</sup>, alin. (1), lit. b) – d) poate fi contestată cu recurs de către părți în instanța ierarhic superioară, în termen de 2 zile lucrătoare de la data adoptării încheierii.</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                             | <p>eventuală încheiere judecătorească de respingere a aplicării uneia din măsurile speciale nu s-ar supune contestații;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                  |
| 154     |                             | <p>105. În Cartea a doua, "Procedura administrativă", Titlul I, "Dispoziții generale", după capitolul IV, "Aspecte instituționale și de transparență", se introduce un capitol nou, capitolul V, cu următorul conținut:</p> <p>"Capitolul V. Aplicarea de măsuri speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>Articolul 68<sup>1</sup>. Măsuri autorizate de instanța de judecată în legătură cu investigațiile, controalele efectuate în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 68<sup>2</sup>. Procedura de autorizare a aplicării măsurilor speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(6) Încheierea de autorizare a aplicării uneia din măsurile speciale stabilite la art. 68<sup>1</sup>, alin. (1), lit. b) – d) poate fi contestată cu recurs de către părți în instanța ierarhic superioară, în termen de 2 zile lucrătoare de la data adoptării încheierii.</p> <p>[...]</p> | <p>La Art. VI referitor la modificările propuse la Codul administrativ:</p> <p>La pct. 105 al Proiectului:</p> <p>La art. 68<sup>2</sup> alin. (6), termenul „de 2 zile lucrătoare de la data adoptării încheierii” urmează a fi substituit cu „5 zile lucrătoare de la data recepționării încheierii” – or termenul de 2 zile de la adoptare este unul real pentru a pregăti o cerere de recurs și a o depune în instanță. Autorii urmează a ține cont că de termen rezonabil pentru a putea face cunoștință cu argumentele instanței expuse în încheiere, totodată depunerea în instanțe a cererilor are loc în limitele anumitor ore de program, totodată adoptarea încheierii poate avea loc la sfârșitul unei zile de muncă, rămânând o singură zi lucrătoare pentru a realiza calea de atac. De asemenea, termenul de 2 zile de la adoptarea încheierii, îngrădește evident accesul la justiție a persoanei vizate în cazul în care aceasta nu a fost prezentă în ședința de judecată.</p> | <p>Se acceptă.</p> <p>Articolul IV din Proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative a fost exclus în contextul avizului Ministerului Justiției. A se vedea și argumentarea corespunzătoare.</p> |
| 155     |                             | <p>105. În Cartea a doua, "Procedura administrativă", Titlul I, "Dispoziții generale", după capitolul IV, "Aspecte instituționale și de transparență", se introduce un capitol nou, capitolul V, cu următorul conținut:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>La Art. VI referitor la modificările propuse la Codul administrativ:</p> <p>La pct. 105 al Proiectului:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Se acceptă.</p> <p>Articolul IV din Proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative a fost exclus în contextul avizului Ministerului Justiției. A se vedea și argumentarea corespunzătoare.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                               |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                      | <p>"Capitolul V. Aplicarea de măsuri speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p><b>Articolul 68<sup>1</sup>.</b> Măsuri autorizate de instanța de judecată în legătură cu investigațiile, controalele efectuate în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p><b>Articolul 68<sup>3</sup>.</b> Recursul împotriva încheierii de autorizare a aplicării unor măsuri speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(2) Instanța de recurs judecă recursul în decurs de 3 zile din momentul primirii lui.</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>La art. 68<sup>3</sup> alin. (2) termenul de „3 zile” urmează a fi completat cu cuvântul „lucrătoare”, or, în caz contrar termenul poate coincide cu zilele de odihnă sau de sărbătoare;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                  |
| 156     |                                                                                                                                      | <p>105. În Cartea a doua, "Procedura administrativă", Titlul I, "Dispoziții generale", după capitolul IV, "Aspecte instituționale și de transparență", se introduce un capitol nou, capitolul V, cu următorul conținut:</p> <p>"Capitolul V. Aplicarea de măsuri speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p><b>Articolul 68<sup>1</sup>.</b> Măsuri autorizate de instanța de judecată în legătură cu investigațiile, controalele efectuate în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p><b>Articolul 68<sup>3</sup>.</b> Executarea deciziilor de aplicare a unor măsuri speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(2) După rămânerea definitivă și irevocabilă a încheierii de autorizare emise de instanța de judecată, autoritatea de reglementare în domeniul energiei remite părții vizate, contra semnătură, copia încheierii emise de instanța de judecată.</p> <p>[...]</p> | <p>La Art. VI referitor la modificările propuse la Codul administrativ:</p> <p>La pct. 105 al Proiectului:</p> <p>La art. 68<sup>1</sup> alin. (2) – urmează a fi exclus, or, renunțarea în adresa părților a actelor judecătorești, implicit a încheierilor, este sarcina instanței de judecată nu a Agenției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Se acceptă.</p> <p>Articolul IV din Proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative a fost exclus în contextul avizului Ministerului Justiției. A se vedea și argumentarea corespunzătoare.</p> |
| 157     | <p>Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, (Monitorul Oficial, 2010, nr. 155-158, art. 549)</p> | <p><b>Art. VIII.</b> Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, (Monitorul Oficial, 2010, nr. 155-158, art. 549), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p><b>Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție precum și Legea privind calitatea în construcții</b></p> <p>Modificările operate la Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nu se susțin, întrucât acestea generează riscuri de corupție, în contextul în care nu există prevederi clare în baza cărora operatorii de sistem pot să refuze sau să admită efectuarea anumitor lucrări sau construcții în zona de protecție. Prin promovarea unor astfel de modificări, se creează premise reale pentru operatorii de sistem de a abuza de dreptul loc prevăzut de lege. Mai mult ca atât, prin modificările propuse, se denaturează esența zonelor de protecție, care</p> | <p>Se acceptă.</p> <p>A se vedea argumentele expuse mai sus în legătură cu autorizarea de construire.</p>                                                                                                        |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 158     |                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | reprezintă zone în care se interzice efectuarea anumitor lucrări, inclusiv cele de construcție a unor bunuri imobile. Considerăm oportunitate ca derogările de la obligativitatea respectării zonei de protecție prin obținerea acordului de la operatorul de sistem, să poată fi efectuate doar în privința lucrărilor care au un caracter temporar și nu unul stabil, astfel cum este edificarea unui bun imobil.                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 159     |                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Moldovagaz SA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 160     |                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <i>Obiecții și propuneri de ordin general</i><br>În legătură cu faptul că spre examinare a parvenit un volum mare al propunerilor pe marginea proiectului, lucrul asupra cărora conținutul, solicităm respectuos acordarea unui termen suplimentar de două săptămâni pentru a defini propunerile din partea SA „Moldovagaz” și a consulta propunerile date cu acționarii majoritari, inclusiv cu reprezentanții statului (hotărârea Consiliului de Observatori Nr. 49 din 10.12.2021).                                                                                                                                                                                                           | Legea a fost consultată cu Moldovagaz.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 161     |                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <i>Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect</i><br>Menținerea redacției în vigoare a Art. 1 alin. 2 lit k) (fără amendare).<br>Considerăm oportun menținerea redacției în vigoare a Legii cu utilizarea cuvântului „fiabilitate” pe motiv că, semnificația acestuia este mult mai relevantă conținutului textului expus în DEX, conform cărui – Fiabilitatea - (tehnică) este siguranță în funcționare. Mai mult, noțiunea de fiabilitate este prezentă și în textul art. 1 alin. 1 al aceluiași legi, fapt ce impune necesitatea respectării normelor de elaborare și expunere a unui act normativ.                                                                             | <b>Nu se acceptă</b><br>Cu privire la modificarea alin. (2), lit. k), precizăm că modificarea respectivă a fost propusă pentru a asigura utilizarea uniformă a terminologiei, întrucât în textul legii este utilizată sintagma de „siguranță în aprovizionarea cu gaze naturale”. A se vedea art. 59 și art. 103. Totodată, sintagma de „fiabilitate” este utilizată în textul legii având semnificația de „capacitate a sistemului de gaze naturale de a funcționa fără defecțiuni într-un interval de timp și în condiții date. |
| 162     | Articolul 1. Scopul legii și sfera de aplicare<br>[...] (2) Sub incidența prezentei legi intră:<br>[...] k) securitatea și fiabilitatea în alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor finali; | 2. La articolul 1, la alineatul (2), - la lit. k) cuvântul „fiabilitatea” se înlocuiește cu cuvântul „siguranța”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | „Articolul 1. Scopul legii și sfera de aplicare<br>(2) Sub incidența prezentei legi intră:<br>d) tradingul gazelor naturale.”<br>Întru respectarea aceluiași abordări (distribuija gazelor naturale, stocarea gazelor naturale, furnizarea gazelor naturale).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Nu se acceptă.</b><br>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 163     |                                                                                                                                                                                                  | 2. La articolul 1, la alineatul (1) textul „inclusiv a interconexiunilor” se substituie cu textul „inclusiv a capacității de interconexiune”, iar textul „îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu public” se substituie cu textul „stabilirea și asigurarea îndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor de serviciu public”;<br>la alineatul (2), - după lit. d) se completează cu lit. d1) cu următorul conținut:<br>„ d1) activitatea de trading.” |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 164     |                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Articolul 2. Noțiuni principale<br>Se propune completarea textului art. 2, după noțiunea „bachaul” cu noțiunea „conectare neautorizată” în următoarea redacție:<br>„conectare neautorizată” - conectarea instalației de producere, a depozitului de stocare, a instalației de racordare, a instalației de utilizare/aparatelor de utilizare, la rețeaua de transport sau de distribuție, efectuată în lipsa avizului de racordare/condițiilor tehnice de interconectare, eliberate în modul stabilit de către operatorul de sistem, care creează condiții pentru prelevarea volumelor de gaze naturale din rețea, în mod neînregistrat de echipamentul de măsurare și/sau înregistrat incomplet. | <b>Nu se acceptă.</b><br>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului, iar definiția propusă va crea loc de interpretare.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                      |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 165     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Necesitatea includerii noțiunii în cauză rezidă din motivul utilizării noțiunii de „conectare neautorizată” pe tot textul legii, în lipsa unei noțiuni. Aplicarea în practică a acestui motiv de conectare formează unele neclarități și poartă un caracter echivoc și interpretabil, fapt ce contravine normelor de tehnică legislativă prescrise de prevederile Legii nr. 100/2017, conform căror, normele de tehnică legislativă sînt menite să asigure forma sistemică și coordonată a conținutului reglementărilor juridice și sînt obligatorii la elaborarea proiectelor de acte normative.</p> <p>Or, conform pct. 27 din Indicațiile metodice privind regulile de tehnică legislativă, aprobate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, conținutul proiectului actului normativ se expune în limbă simplă, clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.</p> <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>cont de echilibrare operațională – cont între operatorii sistemelor de transport adiacenți, care se utilizează la gestionarea diferențelor de direcționare la un punct de interconectare în vederea simplificării contabilizării gazelor naturale pentru utilizatorii de sistem vizați de punctul de interconectare</p> <p>În conformitate cu art. 2 din Legea 108/2016 (noțiunea „utilizator de sistem”) și noțiunea „cont de echilibrare operațională” din Codul rețelilor de gaze naturale, apobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 420/2019</p> | Textul a fost modificat conform propunerii.                                                                                                                                                             |
| 166     | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>[...]</p> <p>întreprindere de gaze naturale – persoană fizică sau persoană juridică, înregistrată în mod stabil în Republica Moldova în calitate de întreprindere, care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de producere, de distribuție, de stocare, de transport, de distribuție, de stocare sau de furnizare a gazelor naturale și care îndeplinește funcții comerciale, tehnice și/sau de întreținere în legătură cu activitățile menționate, dar care nu implică consumatorii finali;</p> | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- după definiția noțiunii de „consumatori protejați” se completează cu o definiție unei noțiuni noi, noțiunea de „cont de echilibrare operațională”. În următoarea redacție:</p> <p>„cont de echilibrare operațională – un cont între operatorii sistemelor de transport adiacenți, care se utilizează la gestionarea diferențelor de direcționare la un punct de interconectare în vederea simplificării contabilizării gazelor naturale pentru utilizatorii rețelei vizați de punctul de interconectare”;</p> | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>întreprindere de gaze naturale – persoană fizică sau persoană juridică, înregistrată în mod stabil în Republica Moldova în calitate de întreprindere, care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de producere, de distribuție, de stocare, de transport, de distribuție, de stocare, de furnizare a gazelor naturale și care îndeplinește funcții comerciale, tehnice și/sau de întreținere în legătură cu activitățile menționate, dar care nu implică consumatorii finali;</p> <p>În punctul dat și pe tot textul termenul de „trading” este necesar de a fi menționat după cel de „stocare”, în conformitate cu ordinea specificată în proiectul HG ce ține de modificarea art. 1 alin. (2) al Legii 108/2016</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Textul a fost modificat conform propunerii.                                                                                                                                                             |
| 167     | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>[...]</p> <p>echipament de măsurare – aparat sau sistem destinat măsurării volumului de gaze naturale livrate și, după caz, a debitului de gaze naturale în scopul facturării;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- în definiția noțiunii de „echipament de măsurare” cuvântul „aparate” se înlocuiește cu cuvântul „echipament”, iar textul „destinat măsurării volumului de gaze naturale livrate” se înlocuiește cu textul „destinat măsurării volumului sau cantității de gaze naturale livrate”;</p>                                                                                                                                                                                                                         | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>echipament de măsurare – instrument de măsurare, care se utilizează de unul singur sau în asociere cu unul sau mai multe dispozitive auxiliare de măsurare, ori sistem de măsurare utilizat pentru a face măsurări ale volumului de gaze naturale livrate și, după caz, a debitului de gaze naturale în scopul facturării.</p> <p>Necesitatea redacției propuse rezidă din respectarea principiului de armonizare reciprocă a legislației naționale, și anume a prevederilor Legii metrologiei nr. 19/2016, care în sensul prezentei noțiuni reglementează același obiect de reglementare conex.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Nu se acceptă.<br>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului. Din contra, utilizarea în legislația națională a aceleiași definiții pentru noțiuni diferite, poate duce la echivoc în interpretare. |
| 168     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Articolul 2. Noțiuni principale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nu se acceptă.                                                                                                                                                                                          |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                              |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 169     | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>[...]</p> <p>capacitate – flux maxim, exprimat în unitate de volum pe unitate de timp sau în unitate de energie pe unitate de timp, la care are dreptul utilizatorul de sistem în conformitate cu prevederile contractului pentru prestarea serviciului de transport sau ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare;</p> | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- în definiția noțiunii de "capacitate" textul "contractului pentru prestarea serviciului de transport sau ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare" se substituie cu textul "contractelor încheiate în conformitate cu regulamentele aprobate de Agenție în temeiul art. 7, alin. (1), lit. i)";</p> | <p>Se propune completarea art.2, după noțiunea „<i>echipament de măsurare</i>” cu noțiunea de „<i>echipament de măsurare inteligent</i>” în următoarea redacție:</p> <p>„<i>echipament de măsurare inteligent</i>” – dispozitiv electronic care permite înregistrarea orară a volumelor de gaze naturale consumate, oferind mai multe informații decât un echipament de măsurare tradițional, și care poate transmite și primi informații utilizând forme de comunicații electronice;</p> <p>Necesitatea redacției propuse rezidă din respectarea principiului de armonizare reciprocă a legislației naționale, și anume a prevederilor Legii cu privire la eficiența energetică nr. 139/2018, care în sensul prezentei noțiuni, reglementează același obiect de reglementare conex.</p> <p><b>Articolul 2. Noțiuni principale</b></p> <p>capacitate – flux maxim, exprimat în unitate de volum pe unitate de timp sau în unitate de energie pe unitate de timp, la care are dreptul utilizatorul de sistem în conformitate cu prevederile <i>contractelor încheiate în conformitate cu regulamentele aprobate de Agenție în temeiul art. 7, alin. (1), lit. i) și lit. k);</i></p> <p>În temeiul pct. 62 și Anexei nr. 5<sup>1</sup> din Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 112/2019 (în continuare – Regulamentul privind racordarea).</p> <p><b>Articolul 2. Noțiuni principale</b></p> <p>Se propune a expune noțiunea „<i>instalație de racordare</i>” în următoarea redacție, după cum urmează:</p> <p>„<i>Instalație de racordare</i>” – instalație de gaze naturale prin care se face legătura dintre racord și posturile de reglare a presiunii gazelor naturale sau echipamentul de măsurare, în termenele și în condițiile prevăzute de Regulamentul privind racordarea.</p> <p>Necesitatea includerii noțiunii în cauză rezidă din imperativul de a concretiza și reglementa procesele tehnice parte componentă a unei lucrări de racordare a potențialului consumator. Noțiunea de racord este reglementată de legislația din România, care în viziunea noastră este mult mai clară și nu creează interpretări în procesul de executare a serviciilor auxiliare.</p> <p>Suplimentar, considerăm că noțiunea propusă de proiect, nu poate fi susținută din următoarele motive.</p> <p>În proiectul propus lipsește noțiunea de instalație GNCV. Acest fapt ar putea crea confuzii în procesul aplicării prevederilor legii. Or., din textul redacției actuale a noțiunii de GNCV, și a operatorului GNCV, aceasta din urmă nu face parte a unui proces de racordare, fiind cont de faptul că acest tip de gaze naturale se folosește doar în calitate de combustibil pentru autovehicule, pe când instalația de utilizare în sensul noțiunii de „loc de consum” este un sistem de instalații, fix, amplasat/localizat în interiorul acestuia, destinat consumului de gaze naturale. În eventuala acceptare a redacției propuse, în mod imperios urmează de efectuat modificări și la noțiunea de „loc de consum”.</p> | <p>Nu e necesară dublarea definiției în mai multe acte legislative.</p> <p>Definiția noțiunii a fost modificată în contextul propunerii ANRE.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului.</p> |
| 171     | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>[...]</p> <p>instalație de racordare – instalație de gaze naturale prin care se face legătura dintre rețeaua de gaze naturale și instalația de producere, depozitul de stocare sau instalația de utilizare;</p>                                                                                                                        | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- în definiția noțiunii de „<i>instalație de racordare</i>” textul „sau instalația de utilizare” se înlocuiește cu textul „sau instalația de utilizare, inclusiv instalația GNCV”;</p>                                                                                                                                | <p>De inclus definiția:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Nu se acceptă.</p>                                                                                                                                                                                                           |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 172     |                             | 3. La articolul 2,<br>- după definiția noțiunii de "planificare pe termen lung" se completează cu definiția unei noțiuni noi, noțiunea de "preț de referință", în următoarea redacție:<br>"preț de referință - preț pentru un produs de capacitate fermă cu o durată de un an, care se aplică la punctele de intrare și ieșire și care se utilizează pentru a stabili tarifele reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, bazate pe capacitate;"                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p><i>persoana cu funcție de conducere</i> a persoanei juridice (operatorului sistemului de transport, proprietarul sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuție) – este persoana fizică, membru al consiliului de supraveghere (observator), a organului executiv (președintele și membrii organului executiv colegial, persoana care unipersonal îndeplinește funcția organului executiv unipersonal), a comisiei de cenzori, cenzorul, cât și membrii altui organ al persoanei juridice, în cazul în care el este prevăzut de statutul societății</p> <p>Reieșind din faptul că legea înaintea unele cerințe față de persoanele cu funcții de conducere din cadrul operatorilor de sistem, este necesar de definit exhaustiv care persoane cad sub incidența acestei categorii.</p> <p>De exclus</p> <p>Norme existente în Codul rețelor de gaze naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019. În conformitate cu Legea 100/2017 privind actele normative dublarea, limitarea sau interpretarea normelor existente prin actul normativ cu forță juridică superioară poate modifica sau abroga normele unui act normativ cu forță juridică inferioară, în cazul dat normele adoptate de către ANRE. Ca urmare, modificarea substanțială a normelor Comunității Energetice transpuse în legislația națională poate duce la încălcarea obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova.</p> | <p>Semnificația noțiunii de "persoană cu funcție de conducere a persoanei juridice" diferă în funcție de forma de organizare.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Pentru a asigura implementarea corespunzătoare a Codului de rețea cu privire la calculul armonizat al tarifulor de transport, o serie de prevederi ce țin de determinarea tarifulor de transport în mod armonizat și mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport urmează a fi stabilite la nivel de legislație primară.</p> |
| 173     |                             | 3. La articolul 2,<br>- după definiția noțiunii de "managementul eficienței energetice și/sau al cererii" se completează definițiile a două noțiuni noi, noțiunea "metodă de stabilire a prețului de referință" și noțiunea "metodă de stabilire a prețului de referință în funcție de distanța medie ponderată bazată pe capacitate", în următoarea redacție:<br>"metodă de stabilire a prețului de referință – metodă de calcul aplicată acelei părți a venitului aferent serviciului de transport care trebuie recuperată din tarifele reglementate pentru serviciul de transport, bazate pe capacitate, în scopul determinării prețurilor de referință;<br>metodă de stabilire a prețului de referință în funcție de distanța medie ponderată bazată pe capacitate – metodă de calcul stabilită în calitate de metodă de referință în conformitate cu Codul rețelor de gaze naturale, aprobat de Agenție;" | <p>De exclus</p> <p>Norme existente în Codul rețelor de gaze naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019. În conformitate cu Legea 100/2017 privind actele normative dublarea, limitarea sau interpretarea normelor existente prin actul normativ cu forță juridică superioară poate modifica sau abroga normele unui act normativ cu forță juridică inferioară, în cazul dat normele adoptate de către ANRE. Ca urmare, modificarea substanțială a normelor Comunității Energetice transpuse în legislația națională poate duce la încălcarea obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Nu se acceptă</p> <p>În opinia consultanților, pentru a asigura implementarea corespunzătoare a Codului de rețea cu privire la calculul armonizat al tarifulor de transport, o serie de prevederi ce țin de determinarea tarifulor de transport în mod armonizat și mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport urmează a fi stabilite la nivel de legislație primară.</p>                                                                                                          |
| 174     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>Se propune completarea textului art.2, după noțiunea „<i>punct de racordare</i>” cu noțiunea „<i>Racord</i>” în următoarea redacție, după cum urmează:<br/>„<i>Racord</i>” - legătura dintre rețeaua de gaze naturale și instalația de racordare destinată pentru unul sau mai mulți potențiali consumatori finali.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu este necesară introducerea noțiunii de racord. În contextul în care în Legea cu privire la gazele naturale și în actele normative de reglementare ale ANRE, este utilizată noțiunea de „<i>instalație de racordare</i>”, există riscul să apară interpretări contradictorii.</p>                                                                                                                                                                                                 |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 175     | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>[...]</p> <p>racordare – realizare de către operatorul sistemului de transport sau de către operatorul sistemului de distribuție a instalației de racordare a unui solicitant potențial consumator final și/sau punere sub presiune a instalației de producere, a depozitului de stocare sau a instalației de utilizare;</p> | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- definiția noțiunii de "racordare" se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>"racordare – conectarea de către operatorul de sistem a instalației de racordare la rețeaua de gaze naturale, sau realizarea de către operatorul de sistem a instalației de racordare, conectarea acesteia la rețeaua de gaze naturale și demararea livrării gazelor naturale consumatorului final, inclusiv către instalația GNCV, din instalația de producere sau către depozitul de stocare";</p> | <p>Necesitatea includerii noțiunii în cauză rezidă din imperativul de a concretiza și reglementa procesele tehnice componente a unei lucrări de racordare a potențialului consumator. Noțiunea de racord este reglementată de legislația din România, care în viziunea noastră este mult mai clară și nu creează interpretări în procesul de executare a serviciilor auxiliare. Suplimentar, urmează a se ține cont de faptul că, uniformizarea reglementărilor statorilor membre al Comunității Europene Energetice este un obiectiv prioritar în cadrul transunerii Directivei Europene Energetice.</p> <p><b>Articolul 2. Noțiuni principale</b></p> <p>Se propune a expune noțiunea „racordare” în următoarea redacție, după cum urmează:</p> <p>„Racordare” – realizare de către operatorul sistemului de transport sau de către operatorul sistemului de distribuție a racordului cu instalația de producere, cu depozitul de stocare și/sau instalația de racordare a unui/unor solicitanți potențiali consumatori finali.</p> <p>Necesitatea includerii noțiunii în cauză rezidă din imperativul de a concretiza și reglementa procesele tehnice componente a unei lucrări de racordare a potențialului consumator. Noțiunea de racord este reglementată de legislația din România, care în viziunea noastră este mult mai clară și nu creează interpretări în procesul de executare a serviciilor auxiliare. Suplimentar, urmează a se ține cont de faptul că, uniformizarea reglementărilor statorilor membre al Comunității Europene Energetice este un obiectiv prioritar în cadrul transunerii Directivei Europene Energetice.</p> <p><b>Articolul 2. Noțiuni principale</b></p> <p><i>societățile comerciale mici</i> – întreprinderi care au de la 10 până la 49 de salariați, realizează o cifră anuală de afaceri de până la 25 de milioane de lei sau dețin active totale de până la 25 de milioane de lei;</p> <p>Este necesar de defnii societățile comerciale mici, deoarece legea impune furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public consumatorilor casnici și societăților comerciale mici, iar în actualul text de lege lipsește definiția acestei categorii de societăți.</p> <p>Conform Legii nr. 179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.</p> | <p>Definiția noțiunii a fost modificată în contextul propunerii ANRE.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 176     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Definiția noțiunii de „societăți comerciale mici” a fost introdusă în Legea în vigoare în contextul transunerii pachetului energetic III (a se vedea art. 3 din Directiva 2009/72/CE). Totodată, în conformitate cu art. 89, alin. (1) din Legea cu privire la gazele naturale, doar consumatorilor casnici și societăților comerciale mici le este garantat dreptul de a încheia contract de furnizare a gazelor naturale la preț reglementat cu furnizorul care furnizează gaze naturale în contextul obligației de serviciu public. Contractul de furnizare de ultimă opțiune poate fi încheiat pentru cel mult 4 luni (a se vedea art. 90 din Legea nr. 108/2016).</p> <p>Respectiv, în opinia consultanților locali, în cazul în care va fi modificată definiția respectivă, întreprinderile mari vor fi nevoite să încheie contract de furnizare a gazelor naturale în condiții de piață, la preț negociat. Or, în contextul în care nu este asigurată concurența pe piața gazelor naturale, există riscul ca furnizorii care dețin poziție dominantă să facă abuz în raport cu întreprinderile mari, întrucât acestea nu vor avea alternativă. Obligarea prin lege, a unei anumite categorii de consumatori finali de a achiziționa gaze naturale la preț negociat, trebuie făcută la constatarea premiselor corespunzătoare pe piața gazelor naturale.</p> |
| 177     | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>3. La articolul 2,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p><b>Articolul 2. Noțiuni principale</b></p> <p>Se propune a expune noțiunea</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Definiția a fost modificată conform propunerii ANRE. Totodată, conform Legii, instalația de racordare a</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                        | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                           |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>[...]</p> <p>servicii auxiliare – servicii adiționale transportului sau distribuției de gaze naturale, acordate utilizatorilor de sistem și terților de către operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție în conformitate cu prezenta lege și cu Regulamentul privind racordarea la rețele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, în baza tarifelor aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare;</p> | <p>- în definiția noțiunii de "servicii auxiliare" după textul "și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale" se completează cu textul "și Codul rețelor de gaze naturale";</p> | <p>„servicii auxiliare” în următoarea redacție, după cum urmează:</p> <p>servicii auxiliare – servicii adiționale transportului sau distribuției de gaze naturale, care pot fi executate în exclusivitate de către operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție, acordate utilizatorilor de sistem și terților în conformitate cu prezenta lege și cu Regulamentul privind racordarea la rețele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale (în continuare – Regulamentul privind racordarea) și Codul rețelor de gaze naturale, în baza tarifelor aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare;</p> <p>Necesitatea modificării noțiunii în cauză derivă din lipsa unei clarități în textul integral legii, asupra separării exhaustive a serviciilor prestate de către operatorii de sistem fiind acestea reglementate de către Regulator. Or, conform prevederilor art.176 alin.2 din Codul Civil al Republicii Moldova, persoana juridică cu scop lucrativ poate desfășura orice activitate neinterzisă de lege, chiar dacă nu este prevăzută în actul de constituire. Subsecvent, făcând referire la prevederile alin.1) din art.1 al Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845/1992, antreprenoriatul este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri. Astfel, reieșind din spiritul activității economice, deducem că atribuirea calificării de titular al licenței pentru activitățile reglementate de către Legea 108/2016, nu ar trebui să restrângă libera activitate în scopul obținerii veniturilor și serviciile auxiliare urmează a fi descrise clar.</p> | <p>instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali, poate fi executată nu doar de operatorul de sistem. A se vedea explicațiile în legătură cu art. 62 din Legea cu privire la gazele naturale.</p> |
| 178     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                               | <p><b>Articolul 2. Noțiuni principale</b></p> <p>Se propune completarea art.2, după noțiunea „sistem pașal” cu noțiunea de „Situatie de punerea în pericol a vieții și sănătății oamenilor; integrității bunurilor ori mediului ” în următoarea redacție:</p> <p>„Situatie de punerea în pericol a vieții și sănătății oamenilor; integrității bunurilor ori mediului” - situație fizică, rezultată din nerespectarea și/sau încălcarea prevederilor regulilor de securitate cu privire la utilizarea gazelor naturale de către utilizatorii de sistem și/sau persoane fizice/juridice, constatată de către operatorului de sistem.</p> <p>Necesitatea includerii noțiunii în cauză rezidă din motivul utilizării noțiunii de „ punere în pericol a vieții și sănătății oamenilor, prejudicierii proprietății ori mediului” pe tot textul legii, în lipsa unei definiții a noțiunii. Aplicarea în practică a acestui motiv de întrerupere/sistare/deconectare formează unele neclarități și poartă un caracter echivoc și interpretabil, fapt ce contravine normelor de tehnică legislativă prevăzute de prevederile Legii nr. 100/2017, conform cărora, normele de tehnică legislativă sînt menite să asigure forma sistemică și coordonată a conținutului reglementărilor juridice și sînt obligatorii la elaborarea proiectelor de acte normative.</p> <p>Or., conform pct. 27 din Indicațiile metodice privind regulile de tehnică legislativă, aprobate de Ministerul Justiției al Republicii</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Definiția propusă nu acoperă toate cazurile ce țin de situațiile de punere în pericol a vieții și sănătății oamenilor, a integrității bunurilor ori a mediului.</p>                 |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|         |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Moldova, conținutul proiectului actului normativ se expune în limbă simplă, clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.</p> <p>Suplimentar, urmează a fi reținut și argumentul expus în pct.3 și 4 al prezentei sinteze, în partea respectării principiului de armonizare reciprocă a legislației naționale, și anume a prevederilor Legii nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industrial periculoase, din considerenții că, rețelele de gaze naturale constituie obiect industrial periculos și exploatarea/deservirea și intervenția neconformă asupra acestora, poate crea consecințe ireversibile.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                    |
| 179     |                             | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- după definiția noțiunii de "tarif de racordare" se completează definițiile a trei noțiuni noi, noțiunea de "tarif reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale", noțiunea de "tentativă de manipulare a pieței" și noțiunea de "trader de gaze naturale", în următoarea redacție:</p> <p>"tarif reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale - tarif aprobat de Agenție, pe care trebuie să le plătească utilizatorii de sistem pentru serviciile de transport care li se prestează;</p> <p>tentativă de manipulare a pieței - una din următoarele acțiuni:</p> <p>1) efectuarea oricărei tranzacții sau emiterii oricărui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro cu intenția:</p> <p>a) de a oferi indicații false sau de a da semnale înșelătoare în ceea ce privește cererea, oferta, sau prețul produselor energetice angro;</p> <p>b) de a stabili, în mod artificial, a prețului unită sau mai multor produse energetice angro, cu excepția cazului în care persoana care a efectuat tranzacția sau care a emis ordinul consideră că motivele care au determinat-o să procedeze astfel sunt legitime și că respectiva tranzacție sau respectivul ordin de tranzacționare este conform cu practicile de piață admise pe respectiva piață de energie electrică;</p> <p>c) de a utiliza un instrument fictiv sau oricare altă formă de înșelăciune sau abuz de încredere, care transmise sau este de natură să transmită informații care nu corespund realității sau înșelătoare cu privire la oferta, cererea sau prețul produselor energetice angro;</p> <p>2) difuzarea de informații, prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă, inclusiv a internetului, sau prin orice alte mijloace, cu intenția de a oferi mesaje care nu corespund realității sau înșelătoare cu</p> | <p>Textul a fost modificat conform propunerii.</p> <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>Tarif reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale - <i>tarif aprobat de Agenție, pe care trebuie să-l plătească utilizatorii de sistem pentru serviciile de transport care li se prestează;</i></p> <p>tentativă de manipulare a pieței - <i>una din următoarele acțiuni:</i></p> <p>1) <i>efectuarea oricărei tranzacții sau emiterii oricărui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro cu intenția;</i></p> <p>b) <i>de a stabili, în mod artificial, a prețului unită sau mai multor produse energetice angro, cu excepția cazului în care persoana care a efectuat tranzacția sau care a emis ordinul consideră că motivele care au determinat-o să procedeze astfel sunt legitime și că respectiva tranzacție sau respectivul ordin de tranzacționare este conform cu practicile de piață admise pe respectiva piață a gazelor naturale;</i></p> |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                    |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 180     | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>[...]</p> <p>tarif de racordare – tarif reglementat, achitat de solicitant operatorului sistemului de transport sau operatorului sistemului de distribuție pentru acoperirea costurilor de racordare, stabilit conform metodologiei aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;</p>                                                                                                                                                                                                                            | <p>3. La articolul 2,</p> <p>„tarif de racordare – tarif reglementat, achitat de către solicitant, potențial consumator final, operatorului de sistem pentru acoperirea costurilor de racordare aferente realizării instalației de racordare și/sau pentru conectarea instalației de utilizare la rețeaua de gaze naturale, stabilit conform metodologiei aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică”;</p>                                                                                                    | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În definiția noțiunii de „tarif de racordare” expusă în redacția proiectului de lege propus, se propune după textul „<i>instalației de utilizare</i>”, de completat cu textul „<i>inclusiv a instalației GNCy</i>”.</p> <p>Necesitatea completării rezidă din spiritul noțiunii „punct de racordare” propus mai sus.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Definiția noțiunii a fost modificată în contextul propunerii ANRE.    |
| 181     | <p>Articolul 3. Obiective de reglementare</p> <p>(1) În conformitate cu prezenta lege, gazele naturale se produc, se transportă, se distribuie, se stochează, se furnizează și se consumă în cel mai eficient mod.</p> <p>(2) Obiectivele de reglementare ale prezentei legi sunt următoarele:</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Articolul 3. Obiective de reglementare</p> <p>Adițional la amendamentele propuse</p> <p>După lit. e) se completează cu o nouă literă, litera e') în următoarea redacție:</p> <p>„e') <i>promovarea în sectorul gazelor naturale a reglementării bazate pe stimulente</i>”</p> <p>Practică internațională, activ promovată în cadrul Comunității Energetice, cunoscută ca „incentive Regulation”.</p> <p>Articolul 3. Obiective de reglementare</p> <p>Adițional la amendamentele propuse</p> <p>La lit. g) după cuvîntul „inclusiv” se completează cu cuvintele „<i>prin promovarea mecanismelor de amortizare accelerată și recunoașterea anticipată a costurilor în tarifele reglementate.</i>” și în continuare după text.</p> <p>Este o prevedere care se regăsește în reglementarea internațională (best practices). Necesitatea apare pentru a compensa diminuarea sursei investiționale/amortizarea, în urma amendamentelor promovate (art.99, alin 3<sup>o</sup>) și asigurarea necesarului de fonduri pentru implementarea proiectelor de dezvoltare.</p> | Se acceptă                                                            |
| 182     | <p>Articolul 3. Obiective de reglementare</p> <p>[...]</p> <p>(2) Obiectivele de reglementare ale prezentei legi sînt următoarele:</p> <p>[...]</p> <p>g) crearea de condiții necesare pentru efectuarea de investiții adecvate în sistemul de gaze naturale, inclusiv pentru asigurarea de capacități suficiente de producere a gazelor naturale, de stocare a gazelor naturale, de capacități suficiente în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale, în interconexiuni, necesare pentru funcționarea stabilă și fiabilă a sistemului de gaze naturale, precum și pentru asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale;</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Principiul respectiv nu constituie obiectiv de reglementare, ci ține de politica tarifară, iar principiile de bază ale politicii tarifare sunt stabilite în capitolul XIV din Legea nr. 108/2016.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                       |
| 183     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>6. Articolul 5,</p> <p>după alineatul (2) se completează cu 2 alineate noi, cu următorul conținut:</p> <p>„(2) Solicitantul autorizației de construire este obligat să anexeze la cerere, suplimentar la documentele menționate la art. 12 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, acordul scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în a căror zonă de proiectie se preconizează executarea lucrărilor de construcții. La prezentarea acordului,</p> | <p>De prevăzut această prevedere și în Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție</p> <p>Conform art. 12 alin. (2) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție solicitarea altor documente decât cele prevăzute la alin. (1) nu se admite</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Prevederea respectivă a fost exclusă, pentru motivele expuse mai sus. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 184     | <p>Articolul 5. Competența autorităților administrației publice locale</p> <p>(1) Autoritățile administrației publice locale acordă, la solicitare, autorizații de construire pentru obiectele sistemului de gaze naturale în conformitate cu Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.</p> <p>(2) La eliberarea autorizațiilor de construire pentru casele de locuit, clădiri și alte construcții, autoritățile administrației publice locale sînt obligate să respecte cerințele față de zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, stabilite în Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale.</p> <p>(3) Autoritățile administrației publice locale sînt responsabile de elaborarea proiectelor de construcție a rețelelor de distribuție a gazelor naturale cu destinație locală în baza avizelor de acordare eliberate de operatorii sistemelor de distribuție și în conformitate cu planurile urbanistice și cu planurile de amenajare a teritoriului, de asemenea prezintă proiectele respective operatorilor sistemelor de distribuție.</p> <p>(4) Tercenurile proprietate publică a statului și a unițiilor administrativ-teritoriale se transmit în folosință, cu titlu gratuit, operatorilor sistemelor de transport, operatorilor sistemelor de distribuție pentru efectuarea lucrărilor necesare construcției și/sau exploatarea rețelelor de gaze naturale.</p> | <p>operatorul de sistem stabilește condițiile care trebuie respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor de construcție.</p> <p>6. Articolul 5, se completează la început cu o frază nouă, în următoarea redacție: „Autoritățile administrației publice locale nu vor elibera certificate de urbanism și autorizații de construire a caselor de locuit, clădirilor și construcțiilor planificate a fi amplasate în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale fără acordul prealabil, în scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona în care se planifică a fi construite obiectele respective.”.</p> <p>(2) se completează cu 2 alineate noi, cu următorul conținut: „(2) Solicitantul autorizației de construire este obligat să anexeze la cerere, suplimentar la documentele menționate la art. 12 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, acordul scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în a căror zonă de protecție se preconizează executarea lucrărilor de construcție. La prezentarea acordului, operatorul de sistem stabilește condițiile care trebuie respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor de construcție.</p> <p>(2) În cazul în care autoritatea administrației publice locale a eliberat autorizația de construire în lipsa acordului operatorului de sistem emis în conformitate alin. (2) din prezentul articol, cheltuielile aferente strălucirii rețelei de gaze naturale în a cărei zonă a fost executată construcția sau demolarea construcției ilegale se suportă de autoritatea administrației publice locale.”</p> | <p><b>Articolul 5. Competența autorităților administrației publice locale</b></p> <p>„Autoritățile administrației publice locale nu vor elibera certificate de urbanism și autorizații de construire a caselor de locuit, clădirilor și construcțiilor planificate a fi amplasate în zonele de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale fără acordul prealabil, în scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona în care se planifică a fi construite obiectele respective.”.</p> <p>(2) Solicitantul autorizației de construire este obligat să anexeze la cerere, suplimentar la documentele menționate la art. 12 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, acordul scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în a căror zonă de protecție și de siguranță se preconizează executarea lucrărilor de construcție. La prezentarea acordului, operatorul de sistem stabilește condițiile care trebuie respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor de construcție.</p> <p>Suplimentar la redacția modificărilor la articolul respectiv propuse de către autorii proiectului, MTG consideră oportun a propune completarea și aducerea acestui articol în concordanță cu prevederile Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, aprobat prin HG nr. 1104 din 14.11.2018, care prevede că de-a lungul traseelor conductelor de gaze naturale sunt instituite zone de protecție și <u>zone de siguranță</u>.</p> <p>Prin urmare, propunem completarea articolului respectiv cu includerea sintagmei „...și de siguranță”.</p> <p>Modificarea propusă la art. 5 al Legii nr. 108/2016 impune necesitatea operării unor modificări și completări în Codul contravențional. Afla timp cât nu sunt prevăzute sancțiuni pentru nerespectarea Legii nr. 108/2016, respectarea acesteia rămîne la discreția individuală a fiecărui subiect fără însă ca persoanele vinovate să poată fi trase la răspundere. În cazul dat, modificările operate poartă un caracter formal, generează și în continuare riscul de încălcare fără consecințe de sancționare a zonelor de protecție și de siguranță și prin urmare, nu vor fi utile în practică.</p> | <p>Prevederea respectivă a fost exclusă, pentru motive expuse mai sus.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 185     | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>(1) În domeniul reglementării activităților din sectorul gazelor naturale supuse reglementării prin licențiere și autorizare, Agenția:</p> <p>[...]</p> <p>i) aprobă Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor, Regulamentul privind accesul la depozitele de stocare și gestionarea congestiilor și monitorizează respectarea acestora de către operatorii de sistem și de către operatorii depozitelor de stocare;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p><b>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</b></p> <p>(1) În domeniul reglementării activităților din sectorul gazelor naturale supuse reglementării prin licențiere și autorizare, Agenția:</p> <p>i) <u>elaborează și aprobă Regulamentul privind prestarea serviciului de transport al gazelor naturale de tip backhaul și monitorizează respectarea acestuia de către operatorul sistemului de transport</u></p> <p>Odată cu includerea în Legea 108/2016 a noțiunii <u>serviciu de transport al gazelor naturale de tip backhaul</u> a apărut necesitatea <u>elaborării și aprobării unui regulament</u> ce va reglementa condițiile și regulile de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale de tip backhaul.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu este argumentată necesitatea elaborării unui Regulament separat. În conformitate cu Legea nr. 108/2016, serviciile întreruptibile includ și serviciul de transport al gazelor naturale de tip backhaul. Regulile privind alocarea capacității, inclusiv în legătură cu prestarea de servicii întreruptibile, sunt stabilite în Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor. Eventualele probleme în legătură formaliștile vamale ce (în de backhaul trebuie soluționate prin ajustarea legislației în domeniul vamal.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                                                          |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 186     | j) aprobă Regulamentul privind rețelele de gaze naturale, regulamentele privind depozitele de stocare, monitorizează respectarea de către operatorii de sistem, de către operatorii depozitelor de stocare a regulamentelor respective, precum și a obligației de întreținere a rețelelor de gaze naturale de către operatorii de sistem;<br>[...]<br>Articolul 7. Atribuțiile Agenției<br>(1) În domeniul reglementării activităților din sectorul gazelor naturale supuse reglementării prin licențiere și autorizare, Agenția:<br>[...]<br>q) elaborează și aprobă Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor în sectorul gazelor naturale;<br>r) aprobă, în condițiile art.42 și 49, planurile de dezvoltare a rețelelor de transport și de distribuție a gazelor naturale și planurile anuale de investiții ale operatorilor de sistem, monitorizează realizarea acestora și prezintă în raportul său anual informații privind realizarea planurilor anuale de investiții;<br>[...] | 7. La articolul 7, alineatul 1, după lit. q) se completează cu trei litere noi, literele q), q'), q'') cu următorul conținut:<br>"q') aprobă Codul rețelelor de gaze naturale și actele normative de implementare a acestuia, elaborate de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție și monitorizează respectarea acestora;<br>q'') aprobă Metodologia de calculare a plății pentru dezechilibrul zilnic elaborată de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție și monitorizează respectarea acesteia;<br>q''') aprobă Metodologia pentru calcularea plăților pentru neutralitate elaborată de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție ca entitate de echilibrare și monitorizează respectarea acesteia;<br>Potrivit Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE nr. 214 din 18.05.2021 operatorul sistemului de transport SRL „Moldovatrangaz” a fost desemnată Entitate de echilibrare a Republicii Moldova și conform pct. 24 din Regulile pieței gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 534 din 27.12.2019 una din funcții a Entității de echilibrare sunt:<br>6) stabilirea plății pentru neutralitate;<br>11) determinarea dezechilibrelor și plăților pentru dezechilibre. | Articolul 7. Atribuțiile Agenției<br>(1) În domeniul reglementării activităților din sectorul gazelor naturale supuse reglementării prin licențiere și autorizare, Agenția:<br>q') aprobă Metodologia de calculare a plății pentru dezechilibrul zilnic elaborată de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție ca entitate de echilibrare și monitorizează respectarea acesteia;<br>q'') aprobă Metodologia pentru calcularea plăților pentru neutralitate elaborată de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție ca entitate de echilibrare și monitorizează respectarea acesteia;<br>Potrivit Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE nr. 214 din 18.05.2021 operatorul sistemului de transport SRL „Moldovatrangaz” a fost desemnată Entitate de echilibrare a Republicii Moldova și conform pct. 24 din Regulile pieței gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 534 din 27.12.2019 una din funcții a Entității de echilibrare sunt:<br>6) stabilirea plății pentru neutralitate;<br>11) determinarea dezechilibrelor și plăților pentru dezechilibre. | Nu se acceptă.<br>Nu este necesară precizarea respectivă, întrucât nu duce la îmbunătățirea Proiectului.    |
| 187     | Articolul 9. Transparența activității Agenției. Hotărârile și deciziile Agenției<br>[...]<br>(4) Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate în termen de cel mult 180 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi de gaze naturale și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 9. La articolul 9, La alin. (4) textul "Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate" se substituie cu textul "Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 180 de zile calendaristice, iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate – în termen de cel mult 90 de zile calendaristice",                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Articolul 9. Transparența activității Agenției. Hotărârile și deciziile Agenției<br>alin (4) se expune în următoarea redacție:<br>(4) „Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 zile calendaristice, iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate - în termen de cel mult 60 zile calendaristice.”<br>În cazul nerespectării termenilor de către ANRE, se consideră aprobată valoarea solicitată de întreprindere.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Nu se acceptă.<br>Intervalele de timp propuse pentru examinarea cererilor corespunzătoare sunt prea scurte. |
| 188     | Articolul 10. Activitățile desfășurate în sectorul gazelor naturale<br>(1) În sectorul gazelor naturale se desfășoară și se reglementează următoarele activități:<br>a) producerea gazelor naturale;<br>b) transportul gazelor naturale;<br>c) distribuția gazelor naturale;<br>d) stocarea gazelor naturale;<br>e) furnizarea gazelor naturale;<br>f) furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 10. La articolul 10, La alin. (1) după lit. e) se completează cu o literă nouă lit. e'') în următoarea redacție:<br>"e'') activitatea de trading";                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Articolul 10. Activitățile desfășurate în sectorul gazelor naturale<br>(1) În sectorul gazelor naturale se desfășoară și se reglementează următoarele activități:<br>d'') tradingul gazelor naturale;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Nu se acceptă.<br>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului                                           |
| 189     | Articolul 11. Obligații de serviciu public                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 11. La articolul 11,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Nu se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Nu se acceptă.                                                                                              |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                              | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 190     | [...]<br>(2) În conformitate cu prevederile prezentei legi, obligațiile de serviciu public pot fi impuse în special întreprinderilor de gaze naturale care desfășoară următoarele activități reglementate:<br>a) transportul gazelor naturale;<br>b) distribuția gazelor naturale;<br>c) stocarea gazelor naturale;<br>d) furnizarea gazelor naturale.                                                                                                                                                                                                                           | Alin. (2),<br>se completează la sfârșit cu o nouă literă, lit. c) în următoarea redacție:<br>"e) activitatea de trading";                                                                                           | Reieșind din noțiunea de „trader de gaze naturale” din prezentul proiect, acestuia nu-i pot fi impuse obligații de serviciu public conform art. 11 alin. (3) din Legea 108/2016 (prețuri reglementate, măsuri de protecție a consumatorilor finali ș.a.).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Traderilor le pot fi impuse obligații de serviciu public în legătură cu securitatea aprovizionării cu gaze naturale, cu condiția respectării principiilor și cerințele generale conform dispozițiilor relevante și acquis-ului Comunității Energetice privind obligațiile de serviciu public. |
| 191     | Articolul 12. Principii generale de licențiere a activităților din sectorul gazelor naturale<br>[...] (2) Agenția eliberează următoarele tipuri de licențe:<br>a) licență pentru producerea gazelor naturale;<br>b) licență pentru transportul gazelor naturale;<br>c) licență pentru distribuția gazelor naturale;<br>d) licență pentru stocarea gazelor naturale;<br>e) licență pentru furnizarea gazelor naturale;<br>f) licență pentru furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare.                                                     | 12. La articolul 12, Alin. (2) se completează la sfârșit cu o literă nouă, lit. g) în următoarea redacție:<br>" g) licență pentru desfășurarea activității de trading";                                             | Articolul 12. Principii generale de licențiere a activităților din sectorul gazelor naturale<br>(2) Agenția eliberează următoarele tipuri de licențe:<br>d') licență pentru tradingul gazelor naturale.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Textul a fost modificat conform propunerii Moldovagaz.                                                                                                                                                                                                                                        |
| 192     | Articolul 14. Condițiile și procedura de obținere a licențelor<br>(1) Licențele pentru activitățile prevăzute la art.12 alin.(2) lit.e) și f) se acordă persoanelor fizice sau persoanelor juridice înregistrate în mod stabil în Republica Moldova în calitate de întreprindere, iar în calitate de întreprindere, iar licențele pentru activitățile prevăzute la art. 12 alin. (2) lit. a)–d') se acordă persoanelor juridice în exclusivitate.                                                                                                                                | 14. La articolul 14, La alin. (1) textul " la art.12 alin.(2) lit.a)–d)" se substituie cu textul " la art.12 alin.(2) lit. a) – d) și g)";                                                                          | Articolul 14. Condițiile și procedura de obținere a licențelor<br>(1) Licențele pentru activitățile prevăzute la art. 12 alin. (2) lit. e) și f) se acordă persoanelor fizice sau persoanelor juridice înregistrate în mod stabil în Republica Moldova în calitate de întreprindere, iar licențele pentru activitățile prevăzute la art. 12 alin. (2) lit. a)–d') se acordă persoanelor juridice în exclusivitate.                                                                                                                                                                | Textul a fost modificat conform propunerii Moldovagaz.                                                                                                                                                                                                                                        |
| 193     | Articolul 15. Obligațiile și drepturile titularului de licență<br>(1) Titularul de licență este obligat:<br>a) să îndeplinească condițiile stipulate în licență, precum și să înnunească, pe toată perioada de desfășurare a activității licențiate, condițiile stabilite pentru eliberarea acesteia;<br>b) să nu admită discriminarea participanților la piața gazelor naturale;<br>c) să nu întrerupă prestarea de servicii și furnizarea de gaze naturale, cu excepția cazurilor de neplată, a motivelor tehnice și de securitate stipulate în contracte și în prezenta lege; | 15. La articolul 15, Alin. (1), La lit c) textul " stipulate în contracte și în prezenta lege" se înlocuiește cu textul " precum și în alte cazuri stabilite în prezenta lege și în Regulamentul privind acordarea" | Articolul 15. Obligațiile și drepturile titularului de licență<br>(1) Titularul de licență este obligat:<br>c) să nu întrerupă prestarea de servicii și furnizarea de gaze naturale, cu excepția cazurilor de neplată, a motivelor tehnice și de securitate precum și în alte cazuri stabilite în prezenta lege, în Regulamentul privind acordarea și Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale;<br>În conformitate cu pct. 104 și pct. 105 din Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 113/2019 | Textul a fost modificat conform propunerii Moldovagaz.                                                                                                                                                                                                                                        |
| 194     | Articolul 16. Reperfectarea, suspendarea și reluarea valabilității licenței                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 15. La articolul 15, Alin. (6) se completează la sfârșit cu textul " și Regulamentul privind acordarea";                                                                                                            | Articolul 15. Obligațiile și drepturile titularului de licență<br>(6) Titularul de licență are drept de acces la echipamentele de măsurare de pe teritoriul consumatorului final pentru realizarea evidenței volumului de gaze naturale consumate și pentru verificarea funcționalității și a integrității echipamentului de măsurare, în conformitate cu prezenta lege, Regulamentul privind măsurarea gazelor naturale în scopuri comerciale și Regulamentul privind acordarea.                                                                                                 | Textul a fost modificat conform propunerii Moldovagaz.                                                                                                                                                                                                                                        |
| 194     | Articolul 16. Reperfectarea, suspendarea și reluarea valabilității licenței                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Articolul 16. Reperfectarea, suspendarea și reluarea valabilității licenței                                                                                                                                         | În conformitate cu art. 81 lit. f) din Legea 108/2016                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nu se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 195     | <p>[...]</p> <p>(4) Drept temei pentru suspendarea licenței servesc:</p> <p>a) cererea titularului de licență privind suspendarea licenței;</p> <p>b) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului licenței pierdute sau deteriorate;</p> <p>c) nerespectarea de către titularul de licență a prescripțiilor privind lichidarea, în termenul stabilit de Agenție, a încălcării condițiilor de desfășurare a activității licențiate;</p> <p>d) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura genul de activitate licențiat conform prevederilor legii;</p> <p>e) neexecutarea plății regulatorii în termenele stabilite în prezenta lege;</p> <p>f) situația prevăzută la art.37 alin.(8).</p> <p>Articolul 17. Retragerea licenței</p> <p>[...]</p> <p>(2) Drept temeiuri pentru retragerea licenței servesc:</p> <p>a) cererea titularului de licență privind retragerea;</p> <p>b) decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a titularului de licență;</p> <p>c) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate Agenției în legătură cu eliberarea, prelungirea sau reperfectarea licenței;</p> <p>d) constatarea faptului că titularul de licență nu întrunește condițiile stabilite pentru eliberarea și prelungirea licenței;</p> <p>e) stabilirea faptului de transmitere a licenței sau a copiei de pe aceasta către o altă persoană în scopul desfășurării genului de activitate indicat în licență;</p> <p>f) neînlturarea în termen a circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței;</p> <p>g) neexecutarea repetată a prescripțiilor privind lichidarea încălcării condițiilor de desfășurare a activității licențiate, emise de Agenție;</p> <p>h) incapacitatea titularului de licență de a desfășura activitatea pentru care a fost eliberată licența.</p> | <p>alin. (4) de suplinit cu o noua literă cu conținutul „<i>alte temeiuri prevăzute de Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160 din 22.07.2011.</i>”</p> <p>Necesitatea redacției propuse rezidă din respectarea principiului de armonizare reciprocă a legislației naționale, și anume a prevederilor Legii privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160 din 22.07.2011, care în sensul prezentei noțiuni, reglementează același obiect de reglementare conex</p>                                                                                      | <p>Este necesar de stipulat în mod exhaustiv a temeiurilor de suspendare a licențelor, întrucât art. 16 stabilește și cerințe suplimentare ce trebuie respectate de ANRE în cadrul procedurii de suspendare a licenței. Există un singur temei de suspendare a licenței stabilit în Legea nr. 160/2011 și care nu se regăsește în Legea nr. 108/2016, - neachitarea anuală sau neachitarea în termen a taxei de licență, prevăzută de lege. Oportunitatea includerii temeiului respectiv poate fi discutată cu ANRE la următoarea rundă de modificări a Legii cu privire la gazele naturale.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Argumentarea autorului proiectului</p> <p>Este necesar de stipulat în mod exhaustiv a temeiurilor de retragere a licențelor, întrucât art. 17 stabilește și cerințe suplimentare ce trebuie respectate de ANRE în cadrul procedurii de retragere a licenței. Totodată toate temeiurile stabilite în Legea nr. 160/2011 se regăsesc în Legea nr. 108/2016.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 196     | <p>Articolul 18. Reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale</p> <p>(1) Reorganizarea operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuție, operatorului depozitului de stocare, inclusiv fuziunea acestuia cu alte societăți comerciale, se efectuează doar cu acordul Agenției. În acest caz, Agenția este obligată, în termen de o lună, să adopte hotărârea privind acordul sau dezacordul față de reorganizarea întreprinderii de gaze naturale respective. În cazul adoptării hotărârii privind acordul față de reorganizarea întreprinderii de gaze naturale, Agenția este în drept să modifice condițiile stipulate în licență. Din motive înțelepte, perioada de examinare a solicitării întreprinderii de gaze naturale poate fi prelungită până la cel mult două luni. Agenția poate solicita, după caz, opinia Consiliului Concurenței. Dacă Agenția nu adoptă în termenul stabilit hotărârea privind acordul sau dezacordul</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>18. Articolul 18 se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>” Articolul 18. Reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale</p> <p>(1) Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare este obligat să notifice în prealabil Agenția cu privire la inițierea reorganizării acestuia, ori în cazul modificării drepturilor de control în cadrul societății comerciale și să prezinte informațiile relevante solicitate de Agenție în acest sens. Efectele reorganizării care duc la majorarea nejustificată a tarifelor sau prețurilor reglementate nu vor</p> | <p>Articolul 17. Retragerea licenței</p> <p>alin (2) de suplinit cu o noua litera cu conținutul ” alte temeiuri prevăzute de Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160 din 22.07.2011.</p> <p>Necesitatea redacției propuse rezidă din respectarea principiului de armonizare reciprocă a legislației naționale, și anume a prevederilor Legii privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160 din 22.07.2011, care în sensul prezentei noțiuni, reglementează același obiect de reglementare conex.</p> <p>Articolul 18. Reorganizarea întreprinderilor de gaze natural</p> <p>Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare este obligat să notifice în prealabil Agenția cu privire la inițierea reorganizării acestuia, ori în cazul modificării drepturilor de control în cadrul societății comerciale și să prezinte informațiile relevante solicitate de Agenție în acest sens.</p> <p>Conform art. 204 alin. (2) CC. hotărârea de reorganizare se încheie pe persoană juridică în parte, în condițiile stabilite pentru modificarea actelor de constituire, de aceea, neîntarea în considerare la stabilirea prețului/teritului a cheltuielilor de titularul de licență este contrară legii.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Este necesar de stipulat în mod exhaustiv a temeiurilor de retragere a licențelor, întrucât art. 17 stabilește și cerințe suplimentare ce trebuie respectate de ANRE în cadrul procedurii de retragere a licenței. Totodată toate temeiurile stabilite în Legea nr. 160/2011 se regăsesc în Legea nr. 108/2016.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Este necesară menținerea prevederii în redacția propusă în Proiectul legii, pentru a nu se admite în tariful cheltuieli nejustificate, ce nu în de desfășurarea activității licențiate. Totodată, alineatul (1) în redacția propusă nu împiedică titularii de licențe să decidă cu privire la reorganizare.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>față de reorganizarea întreprinderii de gaze naturale, acordul se consideră oferit.</p> <p>(2) Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție și operatorul depozitului de stocare nu au dreptul să procure acțiuni ale altor titulari de licență, direct sau indirect, individual ori în comun cu persoanele sale afiliate, fără acordul Agenției. În acest caz, Agenția este obligată cu, în termen de o lună, să adopte hotărârea privind acordul sau dezacordul față de procurarea de acțiuni de către întreprinderea de gaze naturale respectivă. Din motive întemeiate, perioada de examinare a solicitării întreprinderii poate fi prelungită până la cel mult două luni. Agenția poate solicita, după caz, opinia Consiliului Concurenței. Dacă Agenția nu adoptă în termenul stabilit hotărârea privind acordul sau dezacordul față de procurarea de acțiuni de către întreprinderea de gaze naturale, acordul se consideră oferit.</p> <p>(3) În cazurile prevăzute de Legea concurenței nr.183 din 11 iulie 2012, reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale se efectuează numai după notificarea Consiliului Concurenței și după autorizarea lor de către acesta.</p> | <p>fi luate în considerare la aprobarea acestora de către Agenție.</p> <p>(2) În cazul în care urmare a examinării informațiilor prezentate, Agenția constată că sunt încălcate cerințele privind separarea și independența operatorului de sistem, a operatorului depozitului de stocare, întreprinderea respectivă de gaze naturale este obligată să înlăture încălcările respective în termenele stabilite în hotărârea Agenției. Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare prezintă Agenției toate documentele, datele și informațiile care atestă soluționarea încălcărilor constatate de Agenție.</p> <p>(3) În cazul în care operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare nu înlăture încălcările respective în termenele stabilite de Agenție, autoritatea de reglementare este în drept să inițieze procedura de suspendare a licenței pentru activitatea respectivă în conformitate cu prezenta Lege și să aplice sancțiunea financiară stabilită la art. 113 din prezenta Lege, cu respectarea procedurii prevăzute în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică."</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 197     | <p>Articolul 31. Independența operatorului de transport independent</p> <p>[...]</p> <p>(3) Întreprinderile din cadrul întreprinderii de gaze naturale integrate pe verticală care desfășoară activități de producere a gazelor naturale sau de furnizare a gazelor naturale nu pot deține, direct sau indirect, acțiuni ale operatorului de transport independent. Operatorul de transport independent nu este în drept să dețină, direct sau indirect, acțiuni la nicio întreprindere din cadrul întreprinderii de gaze naturale integrate pe verticală care desfășoară activități de producere a gazelor naturale sau de furnizare a gazelor naturale și nici să primească dividende sau alte beneficii financiare de la întreprinderea în cauză.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>25. La articolul 31,</p> <p>La alin. (3), în ambele cazuri, textul "desfășoară activități de producere a gazelor naturale sau de furnizare a gazelor naturale" se substituie cu textul "desfășoară activitatea de producere a gazelor naturale, activitatea de trading sau activitatea de furnizare a gazelor naturale";</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Articolul 31. Independența operatorului de transport independent</p> <p>(3) Întreprinderile din cadrul întreprinderii de gaze naturale integrate pe verticală care desfășoară activități de producere a gazelor naturale sau de furnizare a gazelor naturale nu pot deține, direct sau indirect, acțiuni ale operatorului de transport independent. Operatorul de transport independent nu este în drept să dețină, direct sau indirect, acțiuni la nicio întreprindere din cadrul întreprinderii de gaze naturale integrate pe verticală care desfășoară activități de producere a gazelor naturale sau de furnizare a gazelor naturale și nici să primească dividende sau alte beneficii financiare de la întreprinderea în cauză.</p> <p>Introducerea unui nou participant la piața gazelor naturale (trader-ului) va facilita tranzacțiilor angro de vânzare-cumpărare a gazelor naturale și va duce la liberalizarea pieței gazelor naturale.</p> <p>Practicarea activității de trading de către SA „Moldovagaz” în calitate de ÎLV nu contravine Pachetului III energetic (art. 9 alin. 1 lit. (b) (i), (ii) al Directivei 2009/73/CE din 13.07.2009.</p> <p>Practica statelor vecine, care la fel au implementat pachetul III energetic, de asemenea reglementează separat activitățile de furnizare și vânzare-cumpărare angro a gazelor naturale și nu instituie în acest sens vreo interdicție pentru ÎLV.</p> <p>Ucraina – în Legea privind piața gazelor naturale, delimitează explicit activitatea de furnizare de ce de vânzare-cumpărare angro a gazelor naturale definind vânzătorul angro drept entitate care vinde gazele naturale consumatorului angro sau furnizorului în temeiul contractului</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>În spiritul Directivei nr. 2009/73/CE pentru a sigura independența reală a operatorului sistemului de transport, trebuie exclusă/limitată influența din partea întreprinderii care obține profit din vânzarea gazelor naturale. Or, diferența între activitatea de trading și activitatea de furnizare a gazelor naturale ține de segmentul de piață pe care își desfășoară activitatea cei doi titulari de licență.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 198     | Articolul 39. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de transport<br>(1) Indiferent de modelul de separare implementat, operatorul sistemului de transport trebuie să îndeplinească următoarele funcții și obligații:<br>[...]<br>h) să prezinte altor operatori ai sistemelor de transport, operatorilor sistemelor de distribuție și operatorilor depozitelor de stocare informații suficiente pentru a asigura securitatea și eficiența exploatarei, precum și dezvoltarea coordonată și interoperabilitatea rețelelor de gaze naturale și a depozitelor de stocare interconectate;                     | 31. La articolul 39,<br><br>La alin. (1),<br><br>- după lit. h) se completează o literă nouă, litera h'), cu următorul conținut:<br>" h') să încheie acorduri de operare cu operatorii de sistem, inclusiv cu consumatorii finali, instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate direct la rețeaua sa de transport al gazelor naturale";                                                                                                                                      | Articolul 39. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de transport<br>(1) Indiferent de modelul de separare implementat, operatorul sistemului de transport trebuie să îndeplinească următoarele funcții și obligații:<br>h') să încheie acorduri de interconectare cu operatorii sistemelor de transport adiacenți;<br>h') să încheie acorduri de operare cu operatorii de sisteme adiacenți, operatorii depozitelor de stocare și cu producătorii de gaze naturale;<br><br>Potrivit pct. 33 și pct. 60 din Codul rețelelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 420/2019                                                                                                                                                                                                                                 | Se acceptă parțial, cu expunerea lit. h'), după cum urmează:<br>"h') să încheie acorduri de interconectare, acorduri de operare în conformitate cu Codul rețelor de gaze naturale și Regulamentul privind racordarea:"                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 199     | Articolul 39. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de transport<br>[...]<br>(6) Operatorul sistemului de transport procură gazele naturale necesare pentru a acoperi consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale din rețelele de transport al gazelor naturale și menține rezerva de capacitate din rețelele sale, în conformitate cu procedurile transparente și nediscriminatorii stabilite în Regulile pieței gazelor naturale, în Regulamentul privind rețelele de gaze naturale și în Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor. | 31. La articolul 39,<br><br>La alin. (6) textul " Regulamentul privind rețelele de gaze naturale" se substituie cu textul "Codul rețelor de gaze naturale";                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Articolul 39. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de transport<br>(6) Operatorul sistemului de transport procură gazele naturale necesare pentru a acoperi consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale din rețelele de transport al gazelor naturale, în conformitate cu Legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale și menține rezerva de capacitate din rețelele sale, în conformitate cu procedurile transparente și nediscriminatorii stabilite în Regulile pieței gazelor naturale, în Codul rețelor de gaze naturale și în Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor.<br><br>În temeiul art. 1 din Legea nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale | Nu se acceptă.<br>În cazul în care în conformitate cu Regulile pieței gazelor naturale, pentru a acoperi consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale din rețelele de transport al gazelor naturale, operatorii sistemelor de transport urmează să achiziționeze gaze naturale pe piața angro (în cadrul unei platforme de tranzacționare), acestea va fi în imposibilitate să aplice Legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale. Eventual, subiectul respectiv necesită a fi discutat suplimentar pentru a se evita un potențial conflict de legi. A se vedea în acest sens prevederile art. 34 din Directiva nr. 2014/21/UE privind achizițiile efectuate de entitățile își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale. |
| 200     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 31. La articolul 39,<br><br>După alin. (6) se completează un alineat nou, alineatul (6'), în următoarea redacție:<br>"(6') Operatorul sistemului de transport colaborează cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine, inclusiv prin alocarea cantităților de gaze și diferența de direcționare alocate unui cont de echilibrare operațională. Cantitatea de gaze naturale care este reflectată pe contul de echilibrare operațională, nu face obiectul taxelor vamale. | Articolul 39. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de transport<br>(6') Operatorul sistemului de transport colaborează cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine, inclusiv prin alocarea cantităților de gaze și diferența de direcționare alocate unui cont de echilibrare operațională. Cantitatea de gaze naturale care este reflectată pe contul de echilibrare operațională, nu face obiectul taxelor vamale.<br><br>În conformitate cu prevederile privind alocarea cantităților de gaze naturale stabilite în acordurile de interconectare încheiate între operatorii sistemului de transport adiacenți (Codul rețelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.420/2019)                                                                                                                                               | Se acceptă parțial, cu expunerea alin. (6') în următoarea redacție:<br>"(6') Operatorul sistemului de transport colaborează cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine în vederea asigurării interoperabilității rețelor de transport al gazelor naturale. Volumele transfrontaliere de gaze naturale evidențiate în contul de echilibrare operațională nu fac obiectul formalităților vamale fiind exceptate de la plata drepturilor de import sau export."                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 201     | Articolul 42. Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale și planurile de investiții                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 34. La articolul 42,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Se propune menținerea redacției articolului 42 (1) conform legii în vigoare.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 202     | (1) Operatorul sistemului de transport efectuează dezvoltarea rețelilor de transport al gazelor naturale în legătură cu creșterea cererii de gaze naturale astfel încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor cu gaze naturale, cu respectarea prevederilor prezentei legi. Cheltuielile de dezvoltare a rețelilor de transport al gazelor naturale sînt suportate de către operatorul sistemului de transport. Aceste cheltuieli se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale în cazul în care s-au efectuat în conformitate cu condițiile stipulate în licență, cu metodologia de calculare a tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale, cu Regulamentul privind investițiile.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | La alineatul (1) prima frază se modifică și se expune după cum urmează:<br>„Dezvoltarea rețelilor de transport al gazelor naturale în legătură cu creșterea cererii de gaze naturale se efectuează de operatorul sistemului de transport, astfel încît să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor cu gaze naturale, cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului privind dezvoltarea rețelilor de gaze naturale”; | În varianta propusă spre modificare a fost inclus „Regulamentul privind dezvoltarea rețelilor de gaze naturale”. De specificat, că așa document normativ nu există.<br>Totodată, conform prevederilor art. 42 a legii în vigoare, OST SRL Moldovatrangaz și SRL Vestmoldatrangaz, a elaborat și prezentat ANRE Planul de dezvoltare a rețelilor de transport al gazelor naturale pentru perioada anilor 2020 – 2029 (10 ani), aprobat de către Consiliul de Administrație al ANRE, fără existența Regulamentului propus în redacția art. 42 modificat.<br>Existența „Regulamentului privind dezvoltarea rețelilor de gaze naturale” aplicabil afli de OSD cît și de OST nu își are justificarea, întrucît cerințele privind elaborarea Planului de dezvoltare sunt specificate în legea în vigoare. | Nu se acceptă.<br>A se vedea explicațiile de mai sus                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 202     | Articolul 46. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de distribuție<br>[...]<br>(3) Operatorul sistemului de distribuție procură gazele naturale necesare pentru a acoperi consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale din rețelele de distribuție a gazelor naturale, în conformitate cu Legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale și menține rezerva de capacitate din rețelele sale în conformitate cu procedurile transparente și nediscriminatorii stabilite în Regulile pieței gazelor naturale și în Regulamentul privind rețelele de gaze naturale.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 38. La articolul 46,<br>- la alin. (3) textul ”Regulamentul privind rețelele de gaze naturale” se înlocuiește cu textul ”Codul rețelilor de gaze naturale”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Articolul 46. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de distribuție<br>(3) Operatorul sistemului de distribuție procură gazele naturale necesare pentru a acoperi consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale din rețelele de distribuție a gazelor naturale, în conformitate cu Legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale și menține rezerva de capacitate din rețelele sale în conformitate cu procedurile transparente și nediscriminatorii stabilite în Regulile pieței gazelor naturale și în Codul rețelilor de gaze naturale.                                                                                                                                                                                          | Nu se acceptă.<br>A se vedea explicațiile de mai sus                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 203     | Articolul 48. Prezentarea datelor și informațiilor operatorului sistemului de distribuție<br>(1) La cererea operatorului sistemului de distribuție, producătorii, operatorii depozitelor de stocare, furnizorii și consumatorii finali racordați la rețelele de distribuție a gazelor naturale prezintă operatorului sistemului de distribuție date și informații necesare pentru:<br>a) dezvoltarea și exploatarea rețelilor de distribuție a gazelor naturale, precum și pentru înregistrarea și analiza evenimentelor operative;<br>b) examinarea regimurilor de consum și a caracteristicilor consumului de gaze naturale, a datelor privind producerea de gaze naturale, precum și îndeplinirea de către operatorul sistemului de distribuție a funcțiilor sale;<br>c) acordarea accesului la rețelele de distribuție a gazelor naturale și utilizarea rețelilor de distribuție a gazelor naturale, precum și elaborarea planurilor anuale de investiții și planurilor de dezvoltare a rețelilor de distribuție a gazelor naturale pentru 3 ani;<br>d) monitorizarea calității serviciului de distribuție a gazelor naturale;<br>e) monitorizarea securității aprovizionării cu gaze naturale. | 39. La articolul 49,<br>La alineatul (1),                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Articolul 48. Prezentarea datelor și informațiilor operatorului sistemului de distribuție<br>Se propune a completa prevederile alin. 1) din art. 48, după cuvîntul „distribuție”, cu sintagma „autoritățile administrației publice locale”.<br>(1) La cererea operatorului sistemului de distribuție, autoritățile administrației publice locale, producătorii, operatorii depozitelor de stocare, furnizorii și consumatorii finali racordați la rețelele de distribuție a gazelor naturale prezintă operatorului sistemului de distribuție date și informații necesare pentru:<br><br>Colaborarea cu APL este impusă de respectarea de către OSD a prevederilor alin.5 din art. 49.                                                                                                               | Nu se acceptă.<br>Completearea art. 48 cu sintagma „autoritățile administrației publice locale” nu ține de colaborare între operatorul sistemului de distribuție și autoritățile publice locale. O eventuală prevedere poate fi inserată la art. 5, după discutarea în prealabil cu autoritățile administrației publice locale. |
| 204     | Articolul 49. Dezvoltarea rețelilor de distribuție a gazelor naturale și planurile de investiții<br>(1) Operatorul sistemului de distribuție efectuează dezvoltarea rețelilor de distribuție a gazelor naturale în                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 39. La articolul 49,<br>La alineatul (1),                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Articolul 49. Dezvoltarea rețelilor de distribuție a gazelor naturale și planurile de investiții<br>(1) Dezvoltarea rețelilor de distribuție a gazelor naturale în legătură cu creșterea cererii de gaze naturale se efectuează de operatorul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Nu se acceptă.<br>Acesta e necesar pentru a se asigura previzibilitatea în legătură cu intențiile operatorilor sistemelor de distribuție privind dezvoltarea rețelilor de distribuție a                                                                                                                                         |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>legătură cu creșterea cererii de gaze naturale astfel încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor cu gaze naturale, cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale. Cheltuielile de dezvoltare a rețelelor de distribuție a gazelor naturale le suportă operatorul sistemului de distribuție. Aceste cheltuieli se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale în cazul în care s-a efectuat în conformitate cu condițiile stipulate în licență, cu metodologia de calculare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, cu Regulamentul privind investițiile.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>- prima frază se modifică și se expune după cum urmează:</p> <p>„(1) Dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale în legătură cu creșterea cererii de gaze naturale se efectuează de operatorul sistemului de distribuție astfel încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor cu gaze naturale, cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de gaze naturale.”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>sistemului de distribuție astfel încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor cu gaze naturale, cu respectarea prevederilor prezentei legi.</p> <p>se propune de a exclude în tot textul legii prevederile ce țin de existența Planului de dezvoltare a OSD și Regulamentul privind dezvoltarea rețelelor de gaze naturale.</p> <p>Conform cerințelor art. 49 OSD este obligat să elaboreze și să prezinte Agenției spre aprobare, anual, Planul de investiții. În planul dat sunt incluse proiecte investiționale destinate expres dezvoltării rețelelor de distribuție gaze, în funcție de asigurarea capacității pentru a fi acoperite cererile rezonabile de distribuție a gazelor naturale, astfel realizându-se dublarea cu prevederile articolului dat privind elaborarea Planului de dezvoltare.</p> <p>Pe parcursul anului de gestiune, OSD conform Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor efectuează modificarea Planului de investiții anual, în legătură cu creșterea cererii de gaze naturale, starea tehnică a rețelor și accesoriilor aferente lor, necesitatea redirecționării surselor financiare către măsuri prioritare, etc. Modificările date atrag după sine și modificarea Planului de dezvoltare a OSD, fapt ce duce la excluderea scopului Planului de dezvoltare a OSD, fiind permanent modificat, în conformitate cu Planul de investiții.</p> <p>De menționat, că în statele vecine (România, Ucraina, UE, etc) nu există nouluna de Plan de dezvoltare a OSD.</p>                                                                                                                                | <p>gazelor naturale. La fel, existența unui act normativ de reglementare care stabilește în mod predictibil și transparent condițiile în care urmează să fie dezvoltate rețelele de distribuție a gazelor naturale este benefică atât pentru potențialii utilizatori de sistem, precum și pentru operatorii sistemelor de distribuție, pentru a se evita eventuale litigii în legătură cu subiectul respectiv.</p> |
| 205     | <p>Articolul 62. Protecția și executarea instalațiilor de racordare</p> <p>(1) Protecția și executarea instalației de racordare, precum și punerea sub presiune a instalației de utilizare a unui solicitant potențial consumator final se efectuează de operatorul de sistem după achitarea de către solicitant a costului de proiectare și a tarifului de racordare aprobat de Agenție în condițiile legii. Consumatorul final potențial este în drept să angajeze altă persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare. Aceste prevederi se indică în mod obligatoriu în avizul de racordare eliberat solicitantului de operatorul de sistem.</p> <p>(2) Instalațiile de racordare executate de operatorul de sistem devin proprietatea operatorului de sistem, care este responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acestora. Instalațiile de racordare executate de alte persoane autorizate aparțin consumatorilor finali care sînt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem în condițiile stabilite la alin.(3).</p> <p>(3) Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate instalații de gaze naturale sînt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem. Activelor dobîndite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a operatorului de sistem, iar venitul obținut în urma primirii, cu titlu gratuit, a instalațiilor de gaze naturale menționate se consideră venit neimpozabil.</p> | <p>45. La articolul 62,</p> <p>Alinutul (1) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Protecția și executarea instalației de racordare, precum și conectarea instalației de racordare și punerea sub presiune a instalației de utilizare care aparține unui solicitant, potențial consumator final se efectuează de operatorul de sistem. În acest scop, solicitantul și operatorul de sistem încheie un contract de racordare, iar solicitantul este obligat să achite costul de proiectare și executare instalațiilor de racordare și a instalațiilor de utilizare până la locul de consum, precum și tariful de racordare aprobat de Agenție în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare, prestate de către operatorul de sistem”</p> <p>După alinutul (1) se completează cu două alinete noi – alinetele (1<sup>1</sup>) și (1<sup>2</sup>), cu următorul conținut:</p> <p>„(1<sup>1</sup>) Urmare a cererii solicitantului, depuse în conformitate cu alin. (1), operatorul de sistem este obligat să conecteze instalația de racordare la rețelele de gaze naturale în termenele stabilite în Regulamentul privind racordarea și conform prețurilor stabilite în conformitate cu metodologia menționată la alin.(1).</p> <p>(1<sup>2</sup>) Solicitantul, potențialul consumator final este în drept să angajeze orice persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare. Aceste prevederi se indică în mod obligatoriu în avizul de racordare eliberat solicitantului de operatorul de sistem.”</p> <p>Conform pct. 1<sup>2</sup> executarea lucrărilor de proiectare și executare a instalației de racordare sunt considerate nereglementate și pot fi executate de orice altă persoană autorizată, mențune expusă în punctul</p> | <p>Articolul 62. Protecția și executarea instalațiilor de racordare și a instalațiilor de utilizare până la locul de consum</p> <p>„(1) Conectarea instalației de racordare și punerea sub presiune a instalației de utilizare care aparține unui solicitant, potențial consumator final se efectuează de operatorul de sistem. În acest scop, solicitantul și operatorul de sistem încheie un contract de racordare, iar solicitantul este obligat să achite tariful de racordare aprobat de Agenție în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare, prestate de către operatorul de sistem”</p> <p>După alineatul (1) se completează cu două alinete noi – alinetele (1<sup>1</sup>) și (1<sup>2</sup>), cu următorul conținut:</p> <p>„(1<sup>1</sup>) Urmare a cererii solicitantului, depuse în conformitate cu alin. (1), operatorul de sistem este obligat să conecteze instalația de racordare la rețelele de gaze naturale în termenele stabilite în Regulamentul privind racordarea și conform prețurilor stabilite în conformitate cu metodologia menționată la alin.(1).</p> <p>(1<sup>2</sup>) Solicitantul, potențialul consumator final este în drept să angajeze orice persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare. Aceste prevederi se indică în mod obligatoriu în avizul de racordare eliberat solicitantului de operatorul de sistem.”</p> <p>Conform pct. 1<sup>2</sup> executarea lucrărilor de proiectare și executare a instalației de racordare sunt considerate nereglementate și pot fi executate de orice altă persoană autorizată, mențune expusă în punctul</p> | <p>Prevederile de la alin. (1) și alin. (1<sup>1</sup>) au fost reformulate în contextul propunerii ANRE și a propunerii Ministerului Justiției</p> <p>Propunerea Moldovagaz la alin. (1<sup>2</sup>) nu duce la îmbunătățirea Proiectului. Totodată, nu este clară argumentarea cu privire la alin. (1<sup>2</sup>).</p>                                                                                          |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>(4) Procedura și condițiile de racordare la rețelele de transport sau de distribuție a gazelor naturale a instalațiilor de utilizare, a instalațiilor de producere, a depozitelor de stocare se stabilesc în Regulamentul privind racordarea, elaborat de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție în colaborare cu ceilalți operatori de sistem. La elaborarea Regulamentului privind racordarea, operatorul sistemului de transport respectiv urmează să aplice prevederile art.66 alin.(4) și (5). Regulamentul privind racordarea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe pagina web oficială a Agenției, pe paginile electronice ale operatorilor sistemelor de transport și ale operatorilor sistemelor de distribuție.</p> | <p>naturale și instalația de utilizare până la locul de consum în termenele stabilite în Regulamentul privind racordarea și conform prețurilor stabilite în conformitate cu metodologia menționată la alin.(1). Lucrările de execuție se efectuează integral de operatorul de sistem, fără alte obligații din partea beneficiarului. În cazul refuzului operatorului de sistem, solicitantul este în drept să se adreseze la Agenție pentru emiterea unei decizii în conformitate cu art. 109".</p> <p>(1<sup>3</sup>) Solicitantul, potențialul consumator final este în drept să angajeze altă persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare. Aceste prevederi se indică în mod obligatoriu în avizul de racordare eliberat solicitantului de operatorul de sistem."</p> | <p>dat: <i>Solicitantul, potențialul consumator final este în drept să angajeze altă persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare.</i>"</p> <p>Propunerea dată este argumentată prin faptul că la momentul nu la toți OSD în starea de personal este prevăzută personal ce execută lucrări de proiectare și executare a instalației de racordare, datorită volumelor necesare de astfel de servicii.</p> <p>De menționat, că contractarea serviciilor menționate de către OSD cu terțe persoane, la tarifele aprobate de Agenție în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifulor reglementate pentru serviciile auxiliare, nu va fi posibil datorită tarifulor aprobate (minimale) care nu acoperă permanent cheltuielile serviciilor date.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 206     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p><b>Articolul 62 Proiectarea și executarea instalațiilor de racordare</b></p> <p>Se propune completarea art.62, după alin.2 cu un alineat nou, (2<sup>1</sup>) cu următorul conținut, după cum urmează:</p> <p>(2<sup>1</sup>) „Strămutarea și/sau redimensionarea rețelor de gaze naturale coordonată cu operatorul de sistem și efectuată la solicitare și din conținut solicitantului, care aparțin operatorului de sistem, rămân în proprietatea operatorului, fiind responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acestora”.</p> <p>În practică au existat cazuri când solicitantul a pretins la dobândirea dreptului de proprietate a gazoductului redimensionat din sursele sale. Acest fapt contravine prevederilor Codului Civil al Republicii Moldova. Or, conform prevederilor art. 501 alin (1) proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă; alin. (2) Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit să ceda proprietatea sa. Mai mult, procesul operațional de redimensionare a gazoductului nu se încadrează în nici un mod de dobândire a dreptului de proprietate reglementat de prevederile art. 509 CC al RM.</p> | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>Prevederea, în redacția propusă de Moldovagaz, poate fi interpretată în sensul obligării unui potențial utilizator de sistem cu privire la suportarea cheltuielilor ce țin de dezvoltarea rețelelor de gaze naturale (redimensionare, după părerea noastră, nu este altceva decât majorarea capacității rețelelor de gaze naturale, adică – dezvoltarea rețelei).</p> |
| 207     | <p>Articolul 69. Evidența și măsurarea gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(3) Operatorii de sistem în evidența gazelor naturale utilizând doar echipamente de măsurare verificate metrologic, ale căror tipuri sunt incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare, publicat pe pagina web oficială a Institutului Național de Metrologie sau Republicii Moldova și plasat pe pagina web oficială a Institutului Național de Metrologie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>51. La articolul 69,</p> <p>La alineatul (3) textul „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat” se exclude.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p><b>Articolul 69. Evidența și măsurarea gazelor naturale</b></p> <p>(3) Operatorii de sistem în evidența gazelor naturale utilizând doar echipamente de măsurare verificate metrologic, ale căror tipuri sunt incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare, publicat pe pagina web oficială a Institutului Național de Metrologie sau echipamente care cad sub incidența prevederilor <i>Reglementării tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare, aprobată de Guvern.</i></p> <p><i>Periodicitatea verificării metrologice a echipamentelor de măsurare se stabilește conform prevederilor Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și a măsurilor supuse controlului metrologic legal, aprobate de Guvern.</i></p> <p>Pentru evidența consumului de gaze naturale pot fi utilizate și echipamente de măsurare din alara Registrului de stat al mijloacelor de măsurare. Or. Conform Hotărârii Guvernului nr. 1042/2016: "Mijloacele de măsurare pe care sînt aplicate marcajul de conformitate CE și marcajul metrologic suplimentar, prevăzute de reglementările</p>                                                       | <p><b>Nu se acceptă.</b></p> <p>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre vizare                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul obiecției/propunerii/recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 208     | <p>Articolul 69. Evidența și măsurarea gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(4) Operatorii de sistem efectuează lucrările de instalare, exploatare, întreținere și verificare metrologică periodică a echipamentelor de măsurare ale consumatorilor finali racordați la rețelele lor de gaze naturale.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>51. La articolul 69,</p> <p>Alineatul (4) se completează la sfârșit cu o nouă frază în următoarea redacție:</p> <p>„Periodicitatea verificării metrologice a echipamentelor de măsurare se stabilește conform prevederilor Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și a măsurilor supuse controlului metrologic legal, aprobate de Guvern”.</p> | <p>tehnice, se introduc pe piață sau se dau în folosință fără verificări metrologice inițiale”.</p> <p>Totodată, în Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurilor supuse controlului metrologic legal este stabilită periodicitatea verificării metrologice a tuturor echipamentelor de măsurare instalate în punctele de măsurare comercială, inclusiv în punctele de interconectare.</p> <p><b>Articolul 69. Evidența și măsurarea gazelor naturale</b></p> <p>(4) Operatorii de sistem efectuează lucrările de instalare, exploatare, întreținere, verificare metrologică periodică a echipamentelor de măsurare și a dispozitivelor de transmitere a datelor la distanță ale consumatorilor finali racordați la rețelele lor de gaze naturale.</p> <p>În Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurilor supuse controlului metrologic legal este stabilită periodicitatea verificării metrologice nu doar a echipamentelor de măsurare instalate la consumatorii finali.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 209     | <p>Articolul 69. Evidența și măsurarea gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(5) Cheltuielile legate de procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare la consumatorii casnici sunt suportate de către operatorul sistemului de distribuție din sursele incluse în tarifele pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, cu excepția situațiilor în care consumatorul casnic solicită instalarea unui echipament de măsurare inteligent, care permite înregistrarea orară a volumelor de gaze naturale consumate. În acest din urmă caz, consumatorul casnic respectiv suportă cheltuielile de procurare, întreținere și înlocuire a echipamentului de măsurare respectiv.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p><b>Articolul 69. Evidența și măsurarea gazelor naturale</b></p> <p>(5) Cheltuielile legate de procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea, înlocuirea echipamentelor de măsurare și a dispozitivelor de transmitere a datelor la distanță la consumatorii casnici sunt suportate de către operatorul sistemului de distribuție din sursele incluse în tarifele pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, cu excepția situațiilor în care consumatorul casnic solicită instalarea unui echipament de măsurare inteligent, care permite înregistrarea orară a volumelor de gaze naturale consumate. În acest din urmă caz, consumatorul casnic respectiv suportă cheltuielile de procurare, întreținere și înlocuire a echipamentului de măsurare respectiv.</p> <p>Instalarea dispozitivelor de transmitere a datelor la distanță a indicațiilor echipamentelor de măsurare va îmbunătăți calitatea serviciilor prestate consumatorilor prin facturarea exactă a volumelor de gaze naturale consumate în perioada de referință, excluzând totodată posibilele nemulțumiri ale consumatorilor finali legate de eventualele erori apărute în factura de plată. În același timp, utilizarea dispozitivelor menționate va reduce cheltuielile legate de procesul de colectare a datelor prin intermediul personalului operatorului de sistem și va automatiza procesul de facturare a volumelor de gaze naturale consumate.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea de modificare a alin. (5) contravine propunerii de modificare a alin. (9) din art. 69 din Proiectul de modificare a legii. Aceasta deoarece conform propunerii de modificare a alin. (9), operatorii sistemelor de distribuție urmează să instaleze la consumatorii casnici dispozitive de transmitere a datelor la distanță doar după ce vor demonstra eficiența economică a acestor măsuri și după aprobarea lor de către Agenție.</p> |
| 210     | <p>Articolul 70. Întreruperi, limitări și sistarea livrării gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(6) În cazul conectării neautorizate a aparatelor sau a instalațiilor de gaze naturale la rețeaua de gaze naturale sau în cazul consumului de gaze naturale prin evitarea echipamentului de măsurare sau prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare, operatorul de sistem este în drept să deconecteze de la rețelele de gaze naturale aparatele sau instalațiile de gaze naturale conectate neautorizat, documentând acest fapt, cu respectarea</p>                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p><b>Articolul 70. Întreruperi, limitări și sistarea livrării gazelor naturale</b></p> <p>Se propune a completa textul alin. (6) din art. 70, după cuvântul „deconecteze”, cu cuvântul „imediat”.</p> <p>Necesitatea de a contura momentul în care OS este în drept de a întrerupe prestarea serviciului de transport sau de distribuție este conturată de stringența de a interveni în timpul util, ținând cont de prevederile Legii nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industrial periculoase, din considerentul că, rețelele de gaze naturale constituie obiect industrial periculos și exploatarea/deservirea și intervenția neconformă asupra acestora, poate crea consecințe</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform articolului 70, alin. (6) în redacția Legii în vigoare, în cazul conectării neautorizate, operatorul de sistem este în drept să deconecteze de la rețelele de gaze naturale aparatele sau instalațiile de gaze naturale conectate neautorizat. Respectiv, recomandăm respingerea propunerii Moldovagaz.</p>                                                                                                                                 |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | Regulamentului privind racordarea și a Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Se propune a modifica redacția alin.(8) al art.79 din proiectul de lege propus, cu expunerea în următoarea redacție:</p> <p>Strămutarea rețelei de gaze naturale, la inițiativa proprietarului bunului imobil care se află în zona de protecție a rețelei de gaze naturale, se efectuează din contul acestuia, după obținerea acordului proprietarilor sau al deținătorilor legali ai terenului de pe traseul pe care urmează să fie amplasată rețeaua respectivă, acordului distribuției cu eliberarea avizului de racordare pentru reamplasarea rețelei, în condițiile Regulamentului de racordare.</p> <p>Strămutarea rețelei de gaze naturale constituie în sensul prevederilor Codului Civil, un act de dispoziție asupra bunului aflat în proprietatea deținătorului, fapt care impune necesitatea acordului acestuia cât și eliberarea soluțiilor tehnice de către OS pentru a efectua lucrările și ulterioara exploatare a gazoductului cu pricina.</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Se propune expunerea alin. (8) după cum urmează:</p> <p>“(8) Strămutarea rețelei de gaze naturale, la inițiativa proprietarului bunului imobil care se află în zona de protecție a rețelei de gaze naturale, se efectuează de către operatorul de sistem, din contul solicitantului, după obținerea acordului proprietarilor sau al deținătorilor legali ai terenului de pe traseul pe care urmează să fie amplasată rețeaua respectivă.”</p> |
| 211     | <p>Articolul 79. Zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale</p> <p>(1) Pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor de gaze naturale, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale.</p> <p>(2) În scopul protecției rețelelor de gaze naturale, persoanele fizice și juridice li se interzice, fără acordul operatorului de sistem:</p> <p>a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>b) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>c) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele de gaze naturale și în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>d) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor de gaze naturale.</p> <p>(3) Persoanelor fizice și juridice li se interzice:</p> <p>a) să pună pe rețelele de gaze naturale obiecte de orice fel;</p> <p>b) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor de gaze naturale;</p> <p>c) să limiteze ori să îngreueze prin împrejmuiri, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua de gaze naturale.</p> <p>(4) Se interzice emiterii autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale.</p> <p>(5) În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, operatorul de sistem sînt obligați să sesizeze Agenția pentru Supraveghere Tehnică și să ceară încetarea lucrărilor în conformitate cu regulamentul respectiv.</p> | <p>54. La articolul 79,</p> <p>După alineatul (5) se completează cu trei alineate noi – alinacetele (6) – (8), cu următorul conținut</p> <p>„(6) Proprietarii bunurilor imobile din zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, indiferent de tipul de proprietate, sînt obligați să înființeze orice obiect și să acorde acces operatorului de sistem pentru executarea lucrărilor de exploatare, de întreținere, de reabilitare, de modernizare, inclusiv de rețehnologizare, a rețelelor de gaze naturale, cu condiția că operatorul de sistem respectiv l-a expeditat, în prealabil, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte, o notificare scrisă în acest sens. În cazul în care operatorul de sistem constată existența riscului apariției unei situații de urgență, proprietarul bunului imobil din zona de protecție a rețelelor de gaze naturale, indiferent de tipul de proprietate, este obligat să acorde acces imediat operatorului de sistem la rețelele de gaze naturale respective, în vederea îndeplinirii acțiunilor, a măsurilor necesare pentru remedierea situației de risc constatate.</p> <p>(7) Operatorii de sistem sînt obligați să execute cu prudență lucrările de exploatare, de întreținere, de reabilitare, de modernizare a rețelelor de gaze naturale și să plătească despăgubirea rezonabilă cuvenită pentru eventualele pagube produse la efectuarea lucrărilor menționate, în conformitate cu legislația civilă.</p> <p>(8) Strămutarea rețelei de gaze naturale, la inițiativa proprietarului bunului imobil care se află în zona de protecție a rețelei de gaze naturale, se efectuează din contul acestuia, după obținerea acordului proprietarilor sau al deținătorilor legali ai terenului de pe traseul pe care urmează să fie amplasată rețeaua respectivă.”</p> | <p>Se propune a modifica redacția alin.(8) al art.79 din proiectul de lege propus, cu expunerea în următoarea redacție:</p> <p>Strămutarea rețelei de gaze naturale, la inițiativa proprietarului bunului imobil care se află în zona de protecție a rețelei de gaze naturale, se efectuează din contul acestuia, după obținerea acordului proprietarilor sau al deținătorilor legali ai terenului de pe traseul pe care urmează să fie amplasată rețeaua respectivă, acordului distribuției cu eliberarea avizului de racordare pentru reamplasarea rețelei, în condițiile Regulamentului de racordare.</p> <p>Strămutarea rețelei de gaze naturale constituie în sensul prevederilor Codului Civil, un act de dispoziție asupra bunului aflat în proprietatea deținătorului, fapt care impune necesitatea acordului acestuia cât și eliberarea soluțiilor tehnice de către OS pentru a efectua lucrările și ulterioara exploatare a gazoductului cu pricina.</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Se propune expunerea alin. (8) după cum urmează:</p> <p>“(8) Strămutarea rețelei de gaze naturale, la inițiativa proprietarului bunului imobil care se află în zona de protecție a rețelei de gaze naturale, se efectuează de către operatorul de sistem, din contul solicitantului, după obținerea acordului proprietarilor sau al deținătorilor legali ai terenului de pe traseul pe care urmează să fie amplasată rețeaua respectivă.”</p> |
| 212     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Se adăugă un nou articol.</p> <p><b>Articolul 79. Utilizarea rețelelor de gaze naturale ale unui terț</b></p> <p>(1) La desfășurarea activității reglementate, operatorii de sistem sînt în drept să ia în folosință rețelele de gaze naturale ale unui terț, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, în teneul unui contract încheiat în acest sens. Clauzele obligatorii ce urmează să fie incluse în contractul respectiv se elaborează și se aprobă de Agenție și trebuie să conțină cel puțin prevederi cu privire la:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu e clară poziția Moldovagaz, care, deși propune inserarea articolului 79, la motivarea propunerii, opinează despre necesitatea de discuții suplimentare în legătură cu subiectul respectiv.</p>                                                                                                                                                                                                                                                  |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|         |                             |                                                                        | <p>- obiectul contractului și porțiunea conductei care urmează a fi transferată pentru folosință;</p> <p>- tipul contractului (cu titlu gratuit sau cu titlu oneros);</p> <p>- drepturile și obligațiile de bază ale proprietarului;</p> <p>- drepturile și obligațiile de bază ale chiriașului - operator de sistem;</p> <p>- lucrările de reparații curente care trebuie executate de către operatorul de sistem - chiriaș;</p> <p>- lucrările de reparații capitale care trebuie executate de către proprietar sau operatorul de sistem - chiriaș în conformitate cu prevederile alineatului (4) din prezentul articol;</p> <p>- durata contractului;</p> <p>- modificările și rezilierea contractului, inclusiv despăgubirile care trebuie plătite în conformitate cu alineatul (6) din prezentul articol.</p> <p>(2) Rețele de gaze naturale care aparțin statului și unităților administrativ-teritoriale se transmit în folosință, cu titlu gratuit, operatorilor de sistem pentru a se asigura aprovizionarea cu gaze naturale a consumatorilor din zona respectivă de deservire.</p> <p>(3) Pentru utilizarea rețelor de gaze naturale, ce aparțin persoanelor fizice sau juridice, de drept privat, operatorii de sistem trebuie să achite o plată (chirie) stabilită de Agenție, prin hotărâre adoptată în acest sens, iar costurile aferente se includ în tariful reglementat aprobat de Agenție pentru operatorul de sistem respectiv. La determinarea chiriei, Agenția ia în considerare obligațiile proprietarului față de operatorul de sistem, conform Codului Civil al Republicii Moldova și, dacă este necesar, poate reduce din sau compensa prin această chirie anumite costuri, etm ar fi lucrările de reparație capitale datorate de proprietar în conformitate cu Codul Civil al Republicii Moldova.</p> <p>(4) Reparațiile curente ale rețelor de gaze naturale se efectuează de operatorul de sistem și se includ în tariful reglementat aprobat de Agenție pentru operatorul respectiv. Reparațiile capitale ale rețelor de gaze naturale care sunt date în folosință operatorului de sistem se efectuează:</p> <p>a) de proprietarul rețelei de gaze naturale;</p> <p>b) de operatorul de sistem, dacă proprietarul nu execută obligația de efectuare a lucrărilor de reparații respective, iar operatorul de sistem deduce costurile aferente acestor lucrări din contul chiriei;</p> <p>c) de operatorul de sistem, cu includerea cheltuielilor aferente în tariful reglementat aprobat de Agenție pentru operatorul de sistem respectiv, în cazul în care conform contractului rețeaua de gaze naturale respectivă a fost transmisă în folosință operatorului de sistem cu titlu gratuit.</p> <p>(5) Lucrările de reparație capitală a rețelor de gaze naturale, ce urmează a fi efectuate în conformitate cu alin. (3), lit. c), se includ în prealabil în planul de investiții elaborat de operatorul de sistem și supus spre aprobare Agenției, în conformitate cu art. 42 și 49.</p> <p>(6) La desfășurarea contractului înainte de recuperarea investiției efectuate de operatorul de sistem în conformitate cu alin. (3), lit. b) și c), proprietarul rețelei de gaze naturale e obligat să recupereze prejudiciul material cauzat operatorului de sistem, care se calculează reținând din valoarea nerecuperată a investiției respective. Compensatia în cauză se ia în considerare la determinarea tarifului reglementat, aprobat de Agenție pentru operatorul de sistem respectiv.</p> <p>(7) Rețelele de gaze naturale în raport cu care nu poate fi identificat proprietarul urmează a fi preluate în patrimoniul unităților</p> |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                        | <p>administrativ-teritoriale, în baza hotărârii instanței de judecată adoptată în conformitate cu Codul de procedură civilă. După trecere în proprietatea unității administrativ-teritoriale, a porțiunii respective de rețea, aceasta urmează să fie dată în folosință, cu titlu gratuit, operatorului de sistem pentru a se asigura aprovizionarea cu gaze naturale a consumatorilor din zona respectivă de deservire.</p> <p>SA „Moldovagaz” consideră că această propunere urmează a fi discutată, atât timp cât nu se cunoaște cuantumul cheltuielilor care au fost investite pentru construcție și acest subiect (fără nemișcării) de drept de proprietate care este protejat de Constituție. Consider că acest subiect de reglementare depășește competențele ANRE. Acest aspect va genera și necesitatea reglementării acoperirii de către tariful a cheltuielilor Operatorilor pentru procurare.</p> <p>Experții au propus de completat acest articol cu un alineat nou, care să stipuleze că rețele care se află în proprietatea terților pot fi vândute operatorilor de sistem la prețul calculat conform unei metodologii aprobate de ANRE.</p> <p>În acest sens este menționat că, această abordare urmează a fi revizuită, atât timp cât nu se cunoaște cuantumul cheltuielilor care au fost investite pentru construcție și acest subiect (fără nemișcării) de drept de proprietate care este protejat de Constituție. Consider că acest subiect de reglementare depășește competențele ANRE.</p> <p>Acest aspect va genera și necesitate reglementării acoperirii de către tariful a cheltuielilor Operatorilor pentru procurare.</p>                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 213     | <p>Articolul 81. Obligațiile consumatorului final</p> <p>Consumatorul final are următoarele obligații:</p> <p>a) să respecte condițiile contractuale, să instaleze doar aparate și utilaje care corespund documentelor normative tehnice și să utilizeze gazele naturale doar prin aparate omologate de gaze naturale, în mod rațional, inofensiv, eficient și fără fraude;</p> <p>b) să achite integral plata datorată pentru gazele naturale furnizate și penalitățile calculate, conform condițiilor contractuale și în termenele stabilite în factura de plată;</p> <p>c) să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate, să nu întreprindă acțiuni menite să sustragă gaze naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare sau prin denaturarea indicațiilor acestuia și să sesizeze imediat furnizorul în cazul în care depistează defecțiuni în funcționarea echipamentului de măsurare sau violarea sigiliilor operatorului de sistem;</p> <p>[...]</p> |                                                                        | <p><b>Articolul 81. Obligațiile consumatorului final</b></p> <p>(1) Consumatorul final are următoarele obligații:</p> <p>c) să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate, să nu întreprindă acțiuni menite să sustragă gaze naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare sau prin denaturarea indicațiilor acestuia și să sesizeze imediat operatorul de sistem și furnizorul în cazul în care depistează defecțiuni în funcționarea echipamentului de măsurare sau violarea sigiliilor operatorului de sistem;</p> <p>Ținând cont de prevederile Hotărârii ANRE nr. 293/2008, cât și a politicilor promovate, aprobate și implementate de către Regulator, echipamentele de măsurare a produselor energetice sunt instalate din contul OSD, cu recuperare tarifară și respectiv sunt proprietate al OSD. În această ordine de idei, intervenția asupra proprietății OSD-lui urmează a fi semnalată acestuia și nu către furnizor. OSD-ul este responsabil de citirea indicațiilor echipamentelor și de colectarea datelor pentru ca furnizorul să poată genera o factură de plată. Mai mult, divizarea responsabilităților care a avut loc prin aprobarea de către Regulator a Regulamentului de racordare și cel de Furnizare, au stabilit clar competențele atribuite fiecărui participant pe piața gazelor naturale, fapt care urmează a fi menținut și nu distrus, în spiritul prevederilor Directivei UE.</p> <p><b>Articolul 81. Obligațiile consumatorului final</b></p> <p>Se propune a completa textul prevederilor lit.c) din art. 81, după cuvântul „instalare,” cu cuvântul „deservire tehnică”, în continuare, conform textului.</p> | <p><b>Nu se acceptă.</b></p> <p>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului.</p> <p>Nu este clar ce se înțelege în cazul în care consumatorul final îl informează doar pe furnizor sau doar pe operatorul de sistem și care ar trebui să fie consecința. Recomandăm respingerea propunerii respective.</p> |
| 214     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                        | <p>Or. În lipsa menționării că, aparatele/instalațiile de gaze naturale urmează a fi servite tehnic, se aduce atingere directă respectării normelor de tehnică legislativă, în sensul pierderii firului logic al</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p><b>Se acceptă.</b></p> <p>Prevederea a fost modificată conform propunerii Moldovagaz.</p>                                                                                                                                                                                                                   |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>Articolul 83. Răspunderea consumatorului final</p> <p>(1) Consumatorul final poartă răspundere pentru nerespectarea obligațiilor ce îi revin, în special:</p> <p>a) pentru neachitarea consumului de gaze naturale în termenele și în condițiile stabilite în contract;</p> <p>b) în cazul refuzului nemotivat de a oferi acces la echipamentul de măsurare sau la instalațiile de gaze naturale ale operatorului de sistem, amplasate pe proprietatea consumatorului final;</p> <p>c) pentru consumul de gaze naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare, prin denaturarea indicațiilor acestuia sau prin alte modalități de consum neînregistrat de echipamentului de măsurare;</p> <p>d) în alte cazuri în conformitate cu prevederile contractului, cu Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale și cu Regulamentul privind racordarea.</p> <p>(2) În cazul neachitării consumului de gaze naturale în termenele indicate în factura de plată, furnizorul este în drept să aplice penalități în condițiile stabilite la art.87 alin.(8), precum și să solicite deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final de la rețeaua de gaze naturale, în modul și în condițiile stabilite la alin.(3) din prezentul articol, în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale și în Regulamentul privind racordarea.</p> <p>(3) Deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final de la rețeaua de gaze naturale pe motivul neachitării de către acesta a facturii de plată poate fi efectuată numai după expirarea termenului de cel puțin 10 zile de la data expirării termenului-limită de achitare, indicat în factura de plată. Furnizorul, operatorul de sistem sunt obligați, prin factura de plată expediată consumatorului final spre achitare, să informeze consumatorul final despre posibilele consecințe în caz de neachitare. Factura de plată se emite și se prezintă consumatorului de către furnizor cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de expirarea termenului-limită de achitare, indicat în factură.</p> <p>(4) În cazul refuzului nemotivat al consumatorului final de a oferi operatorului de sistem acces la echipamentul de măsurare sau la instalațiile de gaze naturale ale operatorului de sistem amplasate pe proprietatea consumatorului final, operatorul de sistem este în drept să deconecteze instalațiile de gaze naturale ale consumatorului final de la rețeaua de gaze naturale și să ceară strămutarea echipamentului de măsurare în modul și condițiile stabilite în Regulamentul privind racordarea.</p> <p>(5) În cazul în care se constată documentar faptul că un consumator final a consumat gaze naturale prin ocolirea</p> |                                                                        | <p>intregului text, atât timp cât, întreținerea în stare funcțională normală și inofensivă nu poate fi efectuată. Prezența completare este fortificată inclusiv de prevederile pct. 649 din Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, aprobate prin Hotărâre de Guvern nr. 552/2017, conform căror Consumatorii casnici care exploatează aparatele consumatoare de combustibili gazeoși urmează să efectueze deservirea tehnică a acestora, prin intermediul operatorului sistemului de distribuție și/sau întreprinderii specializate, în baza cererii scrise.</p> <p><b>Articolul 83. Răspunderea consumatorului final</b></p> <p>(5) În cazul în care se constată documentar faptul că un consumator final a consumat gaze naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare, prin denaturarea indicațiilor acestuia sau prin alte modalități de consum neînregistrat de echipamentului de măsurare, consumatorul final achită operatorului de sistem contravaloarea gazelor naturale consumate, care se determină prin aplicarea sistemului paușal.</p> <p>Consumul gazelor naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare, prin denaturarea indicațiilor acestuia sau prin alte modalități de consum neînregistrat de echipamentului de măsurare constituie un delict. În urma acestui delict este prejudiciat în mod direct operatorul de sistem.</p> <p>Potrivit art. 776 Cod Civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii. Din aceste considerente urmează a fi delimitată distinct răspunderea contractuală și delictuală.</p> <p>Pentru reglementarea în corespundere cu legea a cazurilor de consum ilicit urmează a determina corect forma răspunderii consumatorului și subiectul față de care răspunde consumatorul / partea vătămată.</p> <p>Legislația civilă reglementează două forme de răspundere, contractuală și delictuală (care se nasc din cauzarea de daune).</p> <p>Spre deosebire de răspunderea contractuală, care apare ca urmare a încălcării unei obligații concrete, stabilită prin contract, cea delictuală se angajează în urma încălcării unei obligații legale cu caracter general, care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.</p> <p>Răspundere civilă delictuală este o formă a răspunderii civile care intervine atunci când prin fapta păgubitoare se încalcă o obligație instituită prin lege; răspunderea civilă delictuală este o răspundere directă pentru fapta proprie.</p> <p>De aceea, răspunderea pentru daunele aduse în urma consumului ilicit poate avea numai caracter delictual, independent de faptul dacă persoana vătămată se află sau nu în raporturi contractuale cu deliventul.</p> <p>Prin urmare, în corespundere cu art. 19, 1998 Cod Civil, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.</p> <p>În cazurile menționate mai sus, prejudiciul este cauzat operatorului de sistem și prin urmare are calitate de parte vătămată. Această concluzie reiese din următoarele argumente.</p> | <p><b>Nu se acceptă.</b></p> <p>Propunerea respectivă este incompletă și nu este clar care este temeiul în baza căruia consumatorul final urmează să achite contravaloarea gazelor naturale consumate prin ocolirea echipamentelor de măsurare. În conformitate cu Codul civil, în cazul în care se propune aplicarea principiilor ce țin de răspunderea delictuală, despăgubirea se achită în baza unei hotărâri judecătorești (a se vedea art. 2025, alin. (1) CC).</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre vizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                      |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 216     | Articolul 85. Furnizarea gazelor naturale<br>[...] (9) Furnizorii care furnizează gaze naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art. 89 și 90 procură gaze naturale la cel mai mic preț, asigurând totodată fiabilitatea furnizării gazelor naturale către consumatorii finali. Acești furnizori sunt obligați să încheie și să prelungească contractele de procurare a gazelor naturale în termene rezonabile și să le prezinte spre avizare Agenției cu cel puțin 15 zile înainte de expirarea contractelor precedente. | 61. La articolul 85,<br>Alineatul (9) se expune în următoarea redacție:<br>„(9) Furnizorii care furnizează gaze naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art. 89 și 90 procură gaze naturale urmărind realizarea unui echilibru între obținerea unui cost minim al gazelor achiziționate și asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale pe un termen rezonabil de timp, către consumatorii finali. Acești furnizori sunt obligați să încheie și să prelungească contractele de procurare a gazelor naturale în termene rezonabile și să le prezinte spre informare Agenției cu cel puțin 30 zile înainte de expirarea contractelor precedente. Neprezentarea contractelor în termenul stabilit se sancționează de Agenție conform Art. 113 din prezenta Lege.” | In cazul furnizării gazelor naturale, operatorul de sistem poartă răspundere pentru gazele livrate consumatorilor, conform art. 1448 Cod Civil, cărușul răspunde pentru distrugerea, pierderea totală sau parțială ori pentru deteriorarea încălzirii în măsura în care distrugerea, pierderea sau deteriorarea a avut loc între momentul preluării și cel al livrării.<br>Reieșind din cele menționate constatăm, că în cazurile de consum ilicit apare răspunderea delictuală, partea vătămată este operatorul de sistem care trebuie să beneficieze de dreptul și instrumentele necesare pentru recuperarea prejudiciului.<br>Îngrădirea dreptului operatorului de sistem de recuperare directă a prejudiciului material în cazul consumului ilicit contravine principiului liberului acces la justiție prevăzut în art. 20 din Constituție care stipulează expres că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime (alin. 1), nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție (alin. 2). | Nu se acceptă.<br>Propunerea nu este argumentată.                                                                                                                                                                                       |
| 217     | Articolul 96. Regulile pieței gazelor naturale<br>[...] (3) Regulile pieței gazelor naturale reglementează în special:<br>[...] h) procedurile și metodele aferente achiziției serviciilor de sistem și cele aferente achiziției gazelor naturale pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale;                                                                                                                                                          | Articolul 96. Regulile pieței gazelor naturale<br>(3) Regulile pieței gazelor naturale reglementează în special:<br>h) procedurile și metodele aferente achiziției serviciilor de sistem;<br><br>În conformitate cu art. 1 din Legea nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Articolul 96. Regulile pieței gazelor naturale<br>(3) Regulile pieței gazelor naturale reglementează în special:<br>h) procedurile și metodele aferente achiziției serviciilor de sistem;<br><br>În conformitate cu art. 1 din Legea nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Nu se acceptă.<br>A se vedea explicațiile de mai sus.                                                                                                                                                                                   |
| 218     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 74. După articolul 97, se completează cu o nouă secțiune – Secțiunea 2, cu următorul conținut:<br>„Secțiunea 2. Prevederi specifice privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale. Monitorizarea pieței gazelor naturale.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Aspectele incluse în acest articol din proiect de lege sunt formulate într-o manieră complicată și neclară pentru participanții la piața gazelor naturale și nu este însoțită de vreo notă informativă care ar explica necesitatea introducerii sau excluderii unor prevederi. Din acest considerent propunem organizarea unei întruniri cu autorii proiectului pentru a explica proiectul de lege.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Nu se acceptă.<br>Articolul respectiv transpune articolul 2 și articolul 5 din Regulamentul UE nr. 1227/2011 (a se vedea Tabelul de concordanță), iar necesitatea transpunerii Regulamentului UE nr. 1227/2011 este argumentată în AIR. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre vizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>[...]</p> <p>Articolul 97. Interzicerea manipularii pieței.</p> <p>(1) Se interzice manipulara sau tentativa de manipulare a pieței gazelor naturale.</p> <p>(2) În sensul prezentei legi, manipulara pieței include una din următoarele acțiuni:</p> <p>1) efectuarea oricărei tranzacții sau emiterii oricărui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro;</p> <p>a) care oferă sau este susceptibilă de a oferi indicații false sau înșelătoare în ceea ce privește cererea, oferta, sau prețul produselor energetice angro;</p> <p>b) care stabilește sau prin care se încearcă stabilirea, în mod artificial, prin acțiunea uneia sau a mai multor persoane care acționează în mod concertat, a prețului unită sau mai multor produse energetice angro, cu excepția cazului în care persoana care a efectuat tranzacția sau care a emis ordinul consideră că motivele care au determinat-o să procedeze astfel sunt legitime și că respectiva tranzacție sau respectivul ordin de tranzacționare este conform cu practicile de piață admise pe respectiva piață angro de gaze naturale;</p> <p>c) care utilizează sau prin care se încearcă utilizarea unui instrument fictiv sau a oricărei alte forme de înșelăciune sau abuz de încredere, care transmise sau este de natură să transmită informații false sau înșelătoare cu privire la oferta, cererea sau prețul produselor energetice angro;</p> <p>2) difuzarea, prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă, inclusiv a internetului, sau prin orice alte mijloace, a unor informații care oferă sau sunt susceptibile de a oferi mesaje false sau înșelătoare cu privire la oferta, cererea sau prețul produselor energetice angro, inclusiv răspândirea de zvonuri și difuzarea de informații false sau înșelătoare, în contextul în care persoana care a difuzat informațiile știa sau trebuia să știe că acestea sunt false sau înșelătoare.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 219     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p><b>Articolul 98 Prețuri și tarife aplicate în sectorul gazelor naturale</b></p> <p>Propunem completarea cu un alineat nou, în următoarea redacție:</p> <p>„(6) Agenția va asigura ca prețurile și tarife aprobate să nu denatureze comerțul transfrontalier”.</p> <p>Întru alinierea la art.7 din Regulamentului UE 2017/460 al Comisiei Europene din 16.03.2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Principiile stabilite la art. 7 din Regulamentul UE 2017/460 de stabilire a unui cod al rețelei privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor se regăsesc deja în Codul rețelilor de gaze naturale, aprobat de ANRE (a se vedea pct. 337 din Cod) și urmează a fi luate în considerație de către ANRE la alegerea metodei de calculare a prețurilor de referință.</p> <p>De altfel, principiul stabilit la art. (7), lit. e) din Regulamentul UE se referă exclusiv la prețurile de referință utilizate la determinarea tarifelor pentru</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 220     | <p>Articolul 99. Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate</p> <p>[...]</p> <p>(3) Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate trebuie să includă:</p> <p>[...]</p> <p>d) nivelul consumului tehnologic și al pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale, determinat în conformitate cu metodologiile aprobate de Agenție;</p> | <p>76. La articolul 99, la alineatul (3), litera d) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„d) modul de determinare a consumului tehnologic și al pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale, rețesind din volumele gazelor naturale injectate în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale;”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Articolul 99. Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate</p> <p>3) Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate trebuie să includă:</p> <p>d) metodologia de calculare a consumului tehnologic și al pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale, rețesind din volumele gazelor naturale injectate în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale, și parametrul tehnici ai rețetelor de transport și de distribuție</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alin. (3), litera d) se modifică după cum urmează:</p> <p>„(3) Metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate trebuie să includă:</p> <p>d) modul de determinare a consumului tehnologic și al pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport, de distribuție a gazelor naturale, rețesind din volumele gazelor naturale injectate în rețelele de transport, de distribuție a gazelor naturale și caracteristicile tehnice ale rețetelor de gaze naturale.”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 221     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>[...]</p> <p>(9) În conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, la aplicarea metodei de stabilire a prețurilor de referință la punctele de intrare/ieșire, Agenția este în drept să utilizeze una sau mai multe din următoarele metode de ajustare la punctele de intrare/ieșire:</p> <p>a) efectuarea de către Agenție a unei evaluări comparative, prin care prețurile de referință dintr-un anumit punct de intrare sau de ieșire sunt ajustate astfel încât valorile rezultate să atingă nivelul competitiv al prețurilor de referință;</p> <p>b) efectuarea de către Agenție a unei egalizări, prin care același preț de referință se aplică la unele puncte sau la toate punctele dintr-un grup omogen de puncte;</p> <p>c) efectuarea de către Agenție a unei redimensionări, prin care prețurile de referință din toate punctele de intrare sau din toate punctele de ieșire ori din ambele tipuri de puncte să fie ajustate prin înmulțirea valorilor acestora cu o constantă, sau prin adunarea sau scăderea unei constante din valorile acestora.</p> | <p>Articolul 99<sup>1</sup> alin.9 “Tarife armonizate de intrare/ieșire” se expune în următoarea redacție:</p> <p>a) efectuarea de către Agenție a unei evaluări comparative, prin care prețurile de referință dintr-un anumit punct de intrare sau de ieșire sunt ajustate astfel încât valorile rezultate să atingă nivelul competitiv al prețurilor de referință la nivel regional;</p> <p>c) efectuarea de către Agenție a unei redimensionări, prin care prețurile de referință din toate punctele de intrare sau din toate punctele de ieșire ori din ambele tipuri de puncte să fie ajustate prin înmulțirea valorilor acestora cu o constantă, sau prin adunarea sau scăderea unei constante din valorile acestora.</p> <p>Principiul de bază pentru determinarea prețurilor de referință constituie asigurarea volumului maxim transportat de către fiecare operator în parte și în cadrul sistemului în general.</p> <p>Reajustarea trebuie efectuată în contextul maximalizării volumelor de gaze naturale transportate.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile respective din articolul 99<sup>1</sup> alin. 9, lit. a) și c) transpun prevederile art. 6, para. (4) din Regulamentul UE 2017/460 de stabilire a unui cod al rețelei privind structurile tarifare armonizate.</p> <p>Mai mult, modificarea propusă de Moldovagaz denaturează sensul prevederilor respective.</p> <p>Astfel, conform explicațiilor ENTSO-G, evaluarea comparativă poate fi efectuată pentru a ajusta prețurile de referință la un anumit punct de intrare sau ieșire dacă acest punct concurează cu un alt punct (puncte) de intrare sau ieșire al unui alt operator al sistemului de transport, iar scopul acestei ajustări este de a aduce prețul de referință aplicat la punctul în cauză la nivelul competitiv stabilit de punctele concurențe și nu la nivel regional.</p> <p>Concomitent, este important de specificat faptul că, în conformitate cu explicațiile ENTSO-G, metodele de ajustare specificate la acest articol reprezintă niște ajustări ex-post aplicate în raport cu metoda de determinare a prețurilor de referință, stabilită în metodologia tarifară aprobată de către autoritatea de reglementare.</p> |
| 222     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108<sup>1</sup> și articolul 108<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</p> <p>alin. (6) se expune în următoarea redacție:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Nu se acceptă..</p> <p>A se vedea explicațiile cu privire la stocare, expuse mai sus.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                          |
|---------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>(1) Furnizorul de ultimă opțiune desemnat în conformitate cu Articolul 90 este obligat să asigure stocarea gazelor naturale într-o cantitate suficientă pentru acoperirea consumului de gaze naturale pe parcursul a două luni de iarnă.</p> <p>(2) Agenția stabilește cantitatea de gaze de stocat în conformitate cu alin.(1) și o actualizează la necesitate. În cazul în care sunt desemnați mai mulți furnizori de ultimă opțiune, cantitatea de stocat se împarte proporțional cotelor de piață ale furnizorilor respectivi.</p> <p>(3) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial prin decizie a Comisiei pentru situații excepționale.</p> <p>(4) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial și de către furnizorul care o deține, în vederea reducerii costurilor cu achiziția gazelor naturale în cazul unor costuri mari ale gazelor pe piețele internaționale, cu condiția să dețină contract stabil și asigurator de achiziție gaze pentru cel puțin șase luni de consum. În acest caz, refacerea cantităților de gaze naturale stocate se realizează în maxim șase luni din momentul începerii utilizării gazelor naturale stocate. Despre aceasta furnizorul informează Agenția și Guvernul.</p> <p>(5) Costurile de stocare și costurile financiare justificate aferente achiziționării gazelor stocate sunt luate în considerare la stabilirea prețurilor reglementate ale furnizorului respectiv, pe baza documentelor confirmative.</p> <p>(6) Costurile gazelor naturale stocate sunt luate în considerare de către Agenție la stabilirea prețurilor reglementate ale furnizorului respectiv în momentul utilizării acestor cantități de gaze naturale.</p> | <p>(6) Costurile gazelor naturale stocate sunt luate în considerare de către Agenție la stabilirea prețurilor reglementate ale furnizorului respectiv în momentul formării acestora, reieșind din mărimea lor efectivă, coordonată prealabil cu ANRE.</p> <p>Stocarea gazelor naturale, în mărime echivalentă consumului de gaze naturale pe parcursul a două luni de iarnă (art.108, alin 1) presupune o imobilizare semnificativă de mijloace financiare (la nivel de zeci de milioane de dolari SUA). Cel mai probabil furnizorul de ultimă opțiune desemnat nu va dispune de mijloace proprii suficiente, iar piața financiară/baneară locală nu va putea asigura nivelul solicitat de resurse (or va solicita identificarea/confirmarea sursei de rambursare).</p> <p>Prin urmare, cea mai fezabilă opțiune este crearea treptată a stocurilor pe parcursul a 4 ani (art.114, alin 22<sup>3</sup>) în baza resursei tarifare (similar principiului aplicat la formarea stocurilor minime de produse petroliere)</p> |                                                                                             |
| 223     |                             | <p>84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108<sup>1</sup> și articolul 108<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</p> <p>(1) Furnizorul de ultimă opțiune desemnat în conformitate cu Articolul 90 este obligat să asigure stocarea gazelor naturale într-o cantitate suficientă pentru acoperirea consumului de gaze naturale pe parcursul a două luni de iarnă.</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p><b>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</b></p> <p>(1) Furnizorul de ultimă opțiune desemnat în conformitate cu art. 90 și furnizorul care are obligația de furnizare a gazelor naturale consumatorilor casnici și societăților comerciale mici în contextul obligațiilor de serviciu public desemnat în conformitate cu art. 89 sunt obligați să asigure stocarea gazelor naturale într-o cantitate suficientă pentru acoperirea a cel puțin 20% din consumul de gaze naturale pe parcursul a trei luni de iarnă.</p> <p>Stocarea gazelor naturale poate fi fizică sau virtuală (produs derivat care certifică dreptul deținătorului la o cantitate de gaze naturale).</p> <p>În conformitate cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- art. 11 alin. (2) și alin. (3) din Legea 108/2016;</li> <li>- a standardul privind aprovizionarea cu gaze naturale</li> </ul>                                                                                                                         | <p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea explicațiile cu privire la stocare, expuse mai sus.</p> |

| Nr. d/o                                                                                                                                                                                                                                                | Prevederea Legii în vigoare                             | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 224                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                         | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„ <u>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</u><br>[...]”<br>(2) Agenția stabilește cantitatea de gaze de stocat în conformitate cu alin.(1) și o actualizează la necesitate. În cazul în care sunt desemnați mai mulți furnizori de ultimă opțiune, cantitatea de stocat se împarte proporțional cotelor de piață ale furnizorilor respectivi.<br>84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„ <u>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</u><br>[...]”<br>(3) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial prin decizie a Comisiei pentru situații excepționale.                  | Pentru diminuarea resurselor financiare imobilizate și, respectiv, a impactului asupra prețurilor de furnizare reglementate.<br><br><i>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</i><br>(2) Agenția stabilește cantitatea de gaze de stocat în conformitate cu alin. (1) pentru următoarea perioadă rece a anului până la data de 1 aprilie și o actualizează la necesitate. În cazul în care sunt desemnați mai mulți furnizori de ultimă opțiune și furnizori care au obligația de furnizare a gazelor naturale consumatorilor casnici și societăților comerciale mici în contextul obligațiilor de serviciu public, cantitatea de stocat se împarte proporțional cotelor de piață ale furnizorilor respectivi.<br><br>În conformitate cu art. 11 alin. (2) și alin. (3) din Legea 108/2016<br><i>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</i><br>De exclus alin. (3).<br><br>În conformitate cu art. 108 <sup>1</sup> alin. (4) din prezentul proiect de HG | Nu se acceptă.<br><br>Stocurile urmează a fi create treptat.<br>Obligație este impusă pentru furnizorii desemnați conform articolului 9.                                                                                                             |
| 225                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                         | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„ <u>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</u><br>[...]”<br>(4) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial și de către furnizorul care o deține, în baza deciziei proprii, în vederea acoperirii dezechilibrului provocate de consumatorii săi, reducerii costurilor cu achiziția gazelor naturale în cazul unor costuri mari ale gazelor pe piețele internaționale, cu condiția să dețină contract stabil și asigurător de achiziție gaze pentru cel puțin șase luni de consum. În acest caz, refacerea cantităților de gaze naturale stocate se realizează în maxim șase luni din momentul începerii utilizării gazelor naturale stocate. Despre aceasta furnizorul informează Agenția și Guvernul. | <i>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</i><br>(4) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial de către furnizorul care o deține, în baza deciziei proprii, în vederea acoperirii dezechilibrului provocate de consumatorii săi, reducerii costurilor cu achiziția gazelor naturale în cazul unor costuri mari ale gazelor pe piețele internaționale, cu condiția să dețină contract stabil și asigurător de achiziție gaze pentru cel puțin șase luni de consum. În acest caz, refacerea cantităților de gaze naturale stocate se realizează în maxim șase luni din momentul începerii utilizării gazelor naturale stocate. Despre aceasta furnizorul informează Agenția și Guvernul.<br><br>În temeiul art. 96 alin. (3) lit. i) și lit. j) din Legea 108/2016 și a standardului privind aprovizionarea cu gaze naturale                                                                                                               | Nu se acceptă.<br><br>Este necesar de stabilit regulile și condițiile privind punerea în circulație a stocurilor respective.                                                                                                                         |
| 226                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                         | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„ <u>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</u><br>[...]”<br>(4) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial și de către furnizorul care o deține, în vederea reducerii costurilor cu achiziția gazelor naturale în cazul unor costuri mari ale gazelor pe piețele internaționale, cu condiția să dețină contract stabil și asigurător de achiziție gaze pentru cel puțin șase luni de consum. În acest caz, refacerea cantităților de gaze naturale stocate se realizează în maxim șase luni din momentul începerii utilizării gazelor naturale stocate. Despre aceasta furnizorul informează Agenția și Guvernul.                                                                                     | <i>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</i><br>(4) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial de către furnizorul care o deține, în baza deciziei proprii, în vederea acoperirii dezechilibrului provocate de consumatorii săi, reducerii costurilor cu achiziția gazelor naturale în cazul unor costuri mari ale gazelor pe piețele internaționale, cu condiția să dețină contract stabil și asigurător de achiziție gaze pentru cel puțin șase luni de consum. În acest caz, refacerea cantităților de gaze naturale stocate se realizează în maxim șase luni din momentul începerii utilizării gazelor naturale stocate. Despre aceasta furnizorul informează Agenția și Guvernul.<br><br>În temeiul art. 96 alin. (3) lit. i) și lit. j) din Legea 108/2016 și a standardului privind aprovizionarea cu gaze naturale                                                                                                               | Nu se acceptă.<br><br>Stocurile de gaze naturale, procurate pentru asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale, trebuie să fie folosite în scopuri bine-definite și nu după bunul plac al furnizorului cure menține stocurile respective. |
| <i>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</i><br>(5) Costurile de stocare și costurile financiare justificate aferente achiziționării gazelor stocate sunt luate în considerare la determinarea și aprobarea prețurilor reglementate ale | Se acceptă parțial.<br>Prevederea respectivă a fost ref | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„ <u>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</u><br>[...]”<br>(5) Costurile de stocare și costurile financiare justificate aferente achiziționării gazelor stocate sunt luate în considerare la stabilirea prețurilor reglementate ale furnizorului respectiv, pe baza documentelor confirmative.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                      |

| Nr. d/o                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------|
| <p>furnizorului respectiv, pe baza documentelor confirmative, până la demararea procesului de stocare.</p> <p>Este necesară acumularea resurselor financiare pentru gazele naturale în perioada de vară și utilizarea lor în perioada de iarnă.</p> <p>Stocarea gazelor naturale presupune o imobilizare semnificativă de mijloace financiare (la nivel de zeci de milioane de dolari SUA). Cel mai probabil furnizorii nu vor dispune de mijloace financiare proprii, iar piața financiară/bancară locală nu va putea asigura nivelul solicitat de resurse (or va solicita identificarea/confirmarea sursei de rambursare).</p> <p>227 Prin urmare, cea mai fezabilă opțiune este stocurilor pe parcursul a 4 ani (art.114, alin 22<sup>b</sup>) în baza resursei tarifare (similar principului aplicat la formarea stocurilor minime de produse petroliere)</p> |                             |                                                                        |                                                |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 228     |                             | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„ <u>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</u><br>[...]”<br>(6) Costurile gazelor naturale stocate sunt luate în considerare de către Agenție la stabilirea prețurilor reglementate ale furnizorului respectiv în momentul utilizării acestor cantități de gaze naturale.                                                                                 | <u>Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</u><br>De exclus alin. (6).<br><br>A se vedea argumentarea din punctul precedent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Nu se acceptă.<br>Propunerea nu este argumentată.                                                                                                                                                                                                                                         |
| 229     |                             | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>[...]”<br><u>Articolul 108<sup>2</sup>. Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor</u><br>(1) Guvernul poate stabili o obligație de serviciu public pentru un trader de gaze naturale sau pentru un furnizor de gaze naturale care să asigure stocarea gazelor naturale în conformitate cu Art.11 alin.(2) litera c).                                         | <u>Articolul 108<sup>2</sup>. Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor</u><br>(1) Guvernul poate stabili o obligație de serviciu public pentru un furnizor de gaze naturale care să asigure stocarea gazelor naturale în conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. d) <u>alocându-i resurse financiare necesare,</u><br><br>În conformitate cu art. 4 alin. (1) lit. f) din prezentul proiect. Totodată, reieșind din noțiunea de „trader de gaze naturale” din prezentul proiect, acestuia nu-i pot fi impuse obligații de serviciu public conform art. 11 alin. (3) din Legea 108/2016 (prețuri reglementate, măsuri de protecție a consumatorilor finali ș.a.) | Nu se acceptă.<br>Propunerea respectivă pare a fi abuzivă în contextul în care conform celor expuse mai sus, Moldovagaz propune că cheltuielile asociate menținerii stocurilor de gaze naturale să fie acoperite prin tarif și colectate în avans.<br><br>Acest articol va fi reformulat. |
| 230     |                             | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>[...]”<br><u>Articolul 108<sup>2</sup>. Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor</u><br>[...]”<br>(2) Gazele naturale achiziționate în conformitate cu alin. (1) constituie rezervă de stat în conformitate cu Legea nr.104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare iar traderul sau furnizorul care le stochează este depozitar responsabil. | <u>Articolul 108<sup>2</sup>. Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor</u><br>(2) Gazele naturale achiziționate în conformitate cu alin. (1) de către un furnizor în baza resurselor financiare alocate de stat, constituie rezervă de stat în conformitate cu Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, iar furnizorul care le stochează este depozitar responsabil.<br><br>În conformitate cu art. 8 din Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare, precum și situației similare în domeniul furnizării energiei termice                                                                                | Nu se acceptă.<br>Stocurile de gaze naturale urmează a fi create de furnizorii de ultimă opțiune.                                                                                                                                                                                         |
| 231     |                             | 84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108 <sup>1</sup> și articolul 108 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>[...]”<br><u>Articolul 108<sup>2</sup>. Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor</u><br>[...]”<br>(3) Cantitatea de gaze naturale stocată se utilizează prin decizia Comisiei pentru situații excepționale sau prin Hotărârea Guvernului.                                                                                                                   | <u>Articolul 108<sup>2</sup>. Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor</u><br>(3) Cantitatea de gaze naturale stocată în conformitate cu alin. (1) și alin. (2) se utilizează prin decizia Comisiei pentru situații excepționale sau prin Hotărârea Guvernului.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 232     |                             | Articolul 110. Examinarea neînțelegerilor de către întreprinderile de gaze naturale<br>(1) Întreprinderile de gaze naturale examinează reclamațiile consumatorilor finali, utilizatorilor de sistem în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la înregistrarea reclamației. Termenul de examinare a reclamației poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile lucrătoare, fapt despre care este informat consumatorul final, utilizatorul de sistem. Pe durata examinării reclamațiilor consumatorilor finali privind      | <u>Articolul 110 Determinarea, aprobarea și monitorizarea aplicării prețurilor și a tarifelor reglementate</u><br>Se propune completarea prevederilor conținutului alin. (1) din art. 110 după cum urmează:<br>(1) Întreprinderile de gaze naturale examinează reclamațiile consumatorilor finali, utilizatorilor de sistem în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la înregistrarea reclamației. Termenul de examinare a reclamației poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile lucrătoare, fapt despre care este informat consumatorul final, utilizatorul de sistem. Pe durata examinării reclamațiilor                                                            | Nu se acceptă.<br>Prevederea respectivă poate duce la abuz din partea întreprinderilor de gaze naturale.                                                                                                                                                                                  |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>facturarea se interzice deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale acestora de la rețelele de gaze naturale.</p> <p>[...]</p> <p>(4) În cazul în care, la examinarea reclamațiilor consumatorilor finali, furnizorul constată că operatorul de sistem a înălțat termenul de reconectare stabilit, acesta achită consumatorului final prejudiciul compensația calculată în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale. Operatorul de sistem este obligat să restituie furnizorului cheltuielile suportate în legătură cu achitarea compensației pentru prejudicierea consumatorului final din vina operatorului de sistem. Dacă operatorul de sistem refuză să restituie furnizorului contravaloarea compensației, ultimul este în drept să-și recupereze cheltuielile prin intentarea acțiunii în regres în instanța de judecată.</p>                                                                                                                  | <p>87. La articolul 112,</p> <p>După alineatul (3) se completează cu un nou alineat – alineatul (4) în următoarea redacție:</p> <p>„(4) Alte persoanele fizice și juridice poartă răspundere pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale în conformitate cu Codul contravențional. Persoana care s-a racordat neautorizat la rețelele de gaze naturale sau care s-a conectat ilegal la instalația de utilizare a unui consumator de gaze naturale achită operatorului de sistem la rețelele căruia s-a racordat, sau consumatorului final la a cărui instalație s-a conectat contravaloarea gazelor naturale consumate, care se determină conform sistemului pașal. În cazul în care persoana fizică /juridică nu achită contravaloarea consumului de gaze naturale, operatorul de sistem se adresează în instanța de judecată pentru recuperarea prejudiciului cauzat.”</p> | <p>consumatorilor finali privind facturarea se interzice deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale acestora de la rețelele de gaze naturale, reclamațiile adresate a doua oară, care nu conțin argumente ori informații noi, nu se reexaminează, fapt despre care este informat în scris petiționarul.</p> <p>Acestă prevedere este necesară deoarece întreprinderile de gaze nu sunt autorități publice și nu cad sub incidența Codului Administrativ, iar prin includerea acestei sintagme se va reglementa situația data.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 233     | <p>Articolul 112. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>(1) Întreprinderile de gaze naturale poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea necorespunzătoare a funcțiilor și obligațiilor stabilite în prezenta lege, în Legea cu privire la energistică, precum și în actele normative de reglementare aprobate de Agenție.</p> <p>(2) Dacă Agenția constată încălcarea de către întreprinderile de gaze naturale a prevederilor prezentei legi, ale Legii cu privire la energistică, precum și ale actelor normative de reglementare aprobate de Agenție, acestea este în drept să inițieze procedura contravențională în condițiile și termenele stabilite în Codul contravențional.</p> <p>(3) În cazurile expres prevăzute la art. 113 din prezenta lege, Agenția este în drept să aplice titlurilor de licențe, titlurilor de autorizații și altor persoane juridice sancțiuni financiare, cu respectarea procedurii stabilite în Legea cu privire la energistică.</p> | <p>87. La articolul 112,</p> <p>După alineatul (3) se completează cu un nou alineat – alineatul (4) în următoarea redacție:</p> <p>„(4) Alte persoanele fizice și juridice poartă răspundere pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale în conformitate cu Codul contravențional. Persoana care s-a racordat neautorizat la rețelele de gaze naturale sau care s-a conectat ilegal la instalația de utilizare a unui consumator de gaze naturale achită operatorului de sistem la rețelele căruia s-a racordat, sau consumatorului final la a cărui instalație s-a conectat contravaloarea gazelor naturale consumate, care se determină conform sistemului pașal. În cazul în care persoana fizică /juridică nu achită contravaloarea consumului de gaze naturale, operatorul de sistem se adresează în instanța de judecată pentru recuperarea prejudiciului cauzat.”</p> | <p>Articolul 112. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>„(4) Alte persoanele fizice și juridice poartă răspundere pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale. Persoana care s-a conectat neautorizat la rețelele de gaze naturale sau care s-a conectat ilegal la instalația de utilizare a unui consumator final de gaze naturale achită operatorului de sistem la rețelele căruia s-a racordat, sau consumatorului final la a cărui instalație s-a conectat contravaloarea gazelor naturale consumate, care se determină conform sistemului pașal.”</p> <p>Prejudiciul cauzat operatorului de sistem conectat neautorizat la rețelele de gaze naturale, ține de răspunderea delictuală. Iar despăgubirea urmează a fi achitată în baza unei hotărâri judecătorești, afară numai dacă nu există un acord între părți (a se vedea art. a se vedea art. 2025, alin. (1) CC).</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alin. (4) se reformulează după cum urmează:</p> <p>„(4) Alte persoanele fizice și juridice poartă răspundere pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale. Persoana care s-a conectat neautorizat la rețelele de gaze naturale sau care s-a conectat ilegal la instalația de utilizare a unui consumator final de gaze naturale achită operatorului de sistem la rețelele căruia s-a racordat, sau consumatorului final la a cărui instalație s-a conectat contravaloarea gazelor naturale consumate, care se determină conform sistemului pașal.”</p> <p>Prejudiciul cauzat operatorului de sistem conectat neautorizat la rețelele de gaze naturale, ține de răspunderea delictuală. Iar despăgubirea urmează a fi achitată în baza unei hotărâri judecătorești, afară numai dacă nu există un acord între părți (a se vedea art. a se vedea art. 2025, alin. (1) CC).</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | Articolul 113. Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale<br>(1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:<br>a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;<br>b) refuzul repetat al titularului de licență de a publica pe pagina sa electronică, la solicitarea Agenției, informațiile și rapoartele aferente activității sale;<br>c) neexecutarea de către titularul de licență a obligațiilor prevăzute de Agenție, ceea ce a condus la consecințele menționate la art.16 alin.(3);<br>d) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora;<br>e) împiedicarea de către operatorul de sistem, de către furnizor a cel puțin 50 de consumatori finali de a exercita dreptul de schimbare a furnizorului;<br>f) împiedicarea de către operatorul sistemului de distribuție închis a utilizatorilor sistemului său de a exercita dreptul de schimbare a furnizorului;<br>g) refuzul repetat al operatorului de sistem de a elibera avizul de recolare la rețeaua de gaze naturale a instalațiilor de gaze naturale ale unui solicitant;<br>h) refuzul repetat al furnizorului de a încheia contractul de furnizare a gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art.89 și 90;<br>i) refuzul repetat al titularului de licență de a executa hotărârile și deciziile Agenției.<br>(2) Încălțările prevăzute la alin.(1) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 5% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență.<br>(3) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 5% la 10% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a altor persoane juridice pentru:<br>a) nerespectarea obligațiilor privind realizarea separării legale și/sau contabile a activităților reglementate din sectorul gazelor naturale;<br>b) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrală pe verticală;<br>c) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a hotărârilor Agenției, adoptate în conformitate cu art.37 alin.(7);<br>d) nerespectarea de către operatorul sistemului de distribuție a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrală pe verticală; | 88. Articolul 113 se expune în următoarea redacție:<br><br>„Articolul 113. Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale<br>(1) Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de 1% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:<br>a) refuzul repetat al titularului de licență de a prezenta informațiile și rapoartele solicitate de Agenție;<br>b) refuzul repetat al titularului de licență de a publica pe pagina sa electronică, la solicitarea Agenției, informațiile și rapoartele aferente activității sale;<br>c) neexecutarea de către titularul de licență a obligațiilor prevăzute de Agenție, ceea ce a condus la consecințele menționate la art.16 alin.(3);<br>d) refuzul titularului de licență de a permite efectuarea controalelor și a inspecțiilor dispuse de către Agenție sau obstrucționarea Agenției în efectuarea acestora;<br>e) refuzul repetat al titularului de licență de a executa hotărârile și deciziile Agenției, cu excepția hotărârilor aprobate de Agenție în conformitate cu art. 13, alin. (8) și alin. (9), art. 65, alin. (3), art. 37 alin. (7), precum și a hotărârilor Agenției aprobate în conformitate cu art. 34 și 45;<br>d) nerespectarea obligației de a se înregistra în Registrul participanților la piața angro a gazelor naturale sau a obligației de a notifica Agenția despre orice modificare a informațiilor prezentate anterior în cererea de înregistrare.<br>e) neaprezentarea în termenul stabilit la articolul 85 alineat (9) a contractului de achiziție gaze naturale.<br>(2) Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:<br>a) neexecutarea obligațiilor prevăzute de Agenție, ceea ce a condus la consecințele menționate la art.16 alin.(3);<br>b) încălcarea de către titularul de licență a deciziilor Comisiei pentru situații excepționale, a deciziilor Agenției;<br>c) neexecutarea, în termenele stabilite, a hotărârilor adoptate de Agenție în conformitate cu art. 13, alin. (8) și alin. (9);<br>d) împiedicarea de către operatorul de sistem, de către furnizor a cel puțin 50 de consumatori finali de a exercita dreptul de schimbare a furnizorului;<br>e) neexecutarea de către operatorul sistemului de distribuție închis a hotărârilor | consumului de gaze naturale, operatorul de sistem se adresează în instanța de judecată pentru recuperarea prejudiciului cauzat.<br><br>Articolul 113. Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale<br>(1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 1% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:<br>de exclus lit. e)<br>(2) Agenția poate aplica, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:<br>b) încălcarea de către titularul de licență a deciziilor Comisiei pentru situații excepționale.<br>(3) Agenția poate aplica prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 10% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență pentru:<br>După alin. (3) de completat cu un alineat nou (4) cu următorul conținut:<br>(4) La determinarea mărimumi sancțiunilor financiare pentru nerespectarea sau încălcarea obligațiilor stabilite în prezentul articol, precum și a efectelor cumulate ale acestora, Agenția va ține cont de următoarele circumstanțe:<br><br>Scopul sancțiuni financiare este să asigure respectarea cerinței expuse în norma juridică. Însă, sancționarea furnizorului de serviciu public nu va asigura respectarea normei juridice, deoarece încheierea oricărui contract, deplinde de ambele părți participante la negocieri / tranzacție, iar sancționarea uneia din părți nu constituie un argument pentru a convinge cealaltă parte să urgenceze semnarea contractului.<br><br>De prevăzut circumstanțele de care Agenția va ține cont, prin analogie art. 113 <sup>1</sup> alin. (2) din proiectul legii. | Se acceptă parțial.<br>Nu este argumentată propunerea de excludere a prevederilor de la alin. (1), lit. e) și alin. (2), lit. b).<br>Propunerea consultanților a fost elaborată în baza celor mai bune practici ale UE și oferă mai multe motive pentru diferențierea sancțiunilor în funcție de circumstanțele concrete.<br>Totodată, articolul 113 poate fi completat cu alin. (4) care va avea următorul cuprins:<br>“(4) La determinarea mărimumi sancțiunilor financiare stabilite în prezentul articol, Agenția va ține cont de următoarele circumstanțe:<br>a) gravitatea încălcării, inclusiv durata și frecvența;<br>b) existența încălcărilor anterioare. ”. |

234

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre vizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                          |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>e) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuție a hotărârilor Agenției aprobate în conformitate cu art.34 și 45;</p> <p>f) desființarea unei activități din sectorul gazelor naturale fără licență sau fără autorizare în acest sens.</p> <p>(4) Încălțările prevăzute la alin.(3) săvârșite în mod repetat se sancționează cu amendă în mărime de 10% din cifra anuală de afaceri a titularului de licență, a altei persoane juridice.</p> | <p>adoptate de Agenție în conformitate cu art. 65, alin. (3);</p> <p>f) neplata, plata cu întârziere sau achitarea incompletă de către operatorul sistemului de transport a compensației stabilite la articolul 99<sup>2</sup>, alin. (10).</p> <p>(3) Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de până la 10% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență pentru:</p> <p>a) nerespectarea obligațiilor privind realizarea separării legale și/sau contabile a activităților reglementate din sectorul gazelor naturale;</p> <p>b) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală și/sau a hotărârilor Agenției aprobate în conformitate cu art. 34;</p> <p>c) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a hotărârilor Agenției, adoptate în conformitate cu art. 37 alin.(7);</p> <p>d) nerespectarea de către operatorul sistemului de distribuție a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală și/sau a hotărârilor Agenției aprobate în conformitate cu art. 45."</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 235     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>Articolul 114. Dispoziții finale și tranzitorii</b></p> <p>14<sup>1</sup> Întru sporirea eficienței energetice și protecției mediului, operatorii de sistem vor reduce consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție destinate compensării emisiilor de gaze în mediu până în anul 2025 cu 15% în raport cu nivelul și parametrii efectiv înregistrați în anul 2021.</p> <p>În conformitate cu Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) din perioada 31 octombrie-12 noiembrie 2021 la Glasgow, la care țările membre au fost îndemnate să se alăture Angajamentului să urmărească un obiectiv colectiv de reducere a emisiilor globale de metan cu cel puțin 30% față de nivelurile din 2020 până în 2030 și să treacă spre utilizarea celor mai bune metodologii de inventar disponibile pentru reducerea emisiilor de metan.</p> <p>Respectiv, se propune până 2025 – reducere 15%</p> | <p><b>Nu se acceptă.</b></p> <p>Prevederea respectivă nu are caracter de dispoziție finală sau tranzitorie. Eventual aceasta poate fi inclusă în Strategia energetică și în Legea 108, în articolele care stabilesc obligațiile operatorilor de sistem.</p> |
| 236     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>Articolul 114. Dispoziții finale și tranzitorii</b></p> <p>20<sup>1</sup> Agenția, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi de modificare, va elabora și aproba Regulamentul privind prestarea serviciului de transport al gazelor naturale de tip backhaul</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p><b>Nu se acceptă.</b></p> <p>Nu este necesară elaborarea unui Regulament separat cu privire la prestarea serviciului de transport al gazelor naturale de tip backhaul. A se vedea explicațiile de mai sus.</p>                                           |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 237     |                             | 90. La articolul 114,<br><br>După alineatul (22) se completează cu trei alineate noi – alineatele (22 <sup>1</sup> ) - (22 <sup>4</sup> ) în următoarea redacție:<br>[...]<br>(22 <sup>1</sup> ) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei Legi, furnizorii cu obligații de stocare gaze conform Articolul 108 <sup>1</sup> vor prezenta Agenției spre aprobare planul de realizare a stocurilor de gaze naturale. Termenul maxim pentru realizarea stocurilor este de 4 ani.<br>[...] | Articolul 114. Dispoziții finale și tranzitorii<br>(22 <sup>1</sup> ) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei Legi, furnizorii cu obligații de stocare gaze conform art. 108 <sup>1</sup> și 108 <sup>2</sup> vor prezenta Agenției spre aprobare planul de realizare a stocurilor de gaze naturale. Termenul maxim pentru realizarea stocurilor este de 4 ani, în condițiile stocării a nu mai puțin de 25% în primul an.<br><br>În conformitate cu art. 108 <sup>1</sup> alin. (2) și alin. (5) din prezentul proiect                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Nu se acceptă.<br>Volumele necesare a fi stocate urmează a fi stabilite de ANRE.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 238     |                             | 90. La articolul 114,<br><br>După alineatul (22) se completează cu trei alineate noi – alineatele (22 <sup>1</sup> ) - (22 <sup>4</sup> ) în următoarea redacție:<br>[...]<br>(22 <sup>4</sup> ) Sancțiunile prevăzute la art. 113 alin. (3) lit. b) din prezenta Lege se vor aplica începând cu data de 1 ianuarie 2023.                                                                                                                                                                                   | Articolul 114<br>(22 <sup>4</sup> ) Sancțiunile prevăzute la art. 113 alin. (3) lit. b) din prezenta Lege pot fi aplicate începând cu data de 1 ianuarie 2023.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Nu se acceptă.<br>Propunerea nu este argumentată                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 239     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Moldovatransgaz SRL</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 240     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <i>Obiecții și propuneri de ordin general</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 241     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Analizând propunerile de modificare a Legii 108, cu referire la aplicarea tarifului armonizat, pct. 99<sup>1</sup> și 99<sup>2</sup> prin prisma prevederilor Regulamentului UE nr. 460/2017, se constată aplicarea selectivă a actului normativ cu încălcarea cerințelor de bază ale acestuia, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>o Art. 7, lit.e, "Metodologia de stabilire a prețurilor de referință va avea rolul de a asigura nediscriminarea și de a preveni subvenționarea întrucâtva nejustificată, inclusiv prin faptul că finele seama de evaluării alocării costurilor prevăzute la articolul 5";</li> <li>o Art. 7, lit.e "Metodologia de stabilire a prețurilor de referință va garanta că prețurile de referință rezultate nu denaturează comerțul transfrontalier";</li> <li>o Art. 10, alin.2, lit.a (i) "se instituie un mecanism eficient de compensare între operatorii de transport și de sistem, care are drept scop să prevină efectele negative asupra venitului aferent serviciilor de transport ale operatorilor de transport și de sistem implicați".</li> </ul> <p>De asemenea, menționăm că modalitatea de recuperare a unei investiții, efectuate de un agent economic cu capital privat, nu trebuie să vină în contradicție cu normele legislației naționale și garanțiile constituționale. Art. 9 și art. 126 din Constituția RM, stabilește "Economia Republicii Moldova este o economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă, în care Statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție."</p> <p>În această ordine de idei, „Moldovatransgaz” SRL își reiterează dezacordul cu privire la aplicarea selectivă a prevederilor Regulamentului UE nr. 460/2017 și, în cazul în care obiecțiile enunțate în aviz nu vor fi luate în considerare, își rezervă dreptul de a atrage</p> | <p>Scopul modificărilor propuse la Legea cu privire la gazele naturale în partea ce ține de tarifele armonizate nu este de a asigura transparența integrală în legislația națională a Regulamentului UE nr. 2017/460 de stabilire a unui cod al rețelei privind structurile tarifare armonizate. Or, Regulamentul UE respectiv a fost transpus în Codul rețelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019.</p> <p>Cu toate acestea, pentru a asigura implementarea corespunzătoare a Codului de rețea cu privire la calculul armonizat al tarifelor de transport (în speță – a principiilor stabilite la art. 10 din Regulamentul UE), o serie de prevederi ce țin de determinarea tarifelor de transport în mod armonizat și mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport urmează a fi stabilite la nivel de legislație primară. Acest lucru nu echivalență cu aplicarea selectivă a TAR NC, care trebuie aplicat în întregime.</p> <p>Totodată, necesitatea stabilirii la nivel de lege a unor principii ce țin de implementarea unui mecanism de determinare a tarifelor în conformitate cu art. 10 din Regulamentul UE nr. 2017/460, în special instituirea unui mecanism de compensare între operatorii sistemelor de transport, a fost menționată în mod expres și de către ANRE, la etapa consultărilor publice organizate în legătură cu noua Metodologie de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, aprobată ulterior prin Hotărârea ANRE nr. 535/2019 (a se vedea sinteza recomandărilor prezentate de către părțile consultate la proiectul Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                               | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                      | opinia SCE și a altor instituții abilitate în vederea aprecierii potențialului impact al normelor de modificare propuse, în special în privința mecanismului de compensare reciprocă între OST, care include, în esență mecanismul de subvenționare încrucișată interzis de Regulamentul UE vizat. | serviciul de transport al gazelor naturale, publicată pe pagina electronică a ANRE, ce poate fi accesată la secțiunea Proiecte supuse aprobării (pct. 46)).<br>Principiile stabilite la art. 99 <sup>1</sup> și 99 <sup>2</sup> din Proiectul legii de modificare sunt suficiente pentru a crea cadrul normativ primar necesar pentru implementarea mecanismului propus, asigurând în același timp un nivel ridicat de flexibilitate pentru autoritatea de reglementare la dezvoltarea și implementarea politicii tarifare în conformitate cu obiectivele stabilite inclusiv de Codul rețelor de gaze naturale.<br>Cu privire la cerințele stabilite la art. 7 lit. c) și e) din Regulamentul UE nr. 2017/460, acestea au fost transpuse în Codul rețelor de gaze naturale (a se vedea pct. 337 din Codul de rețea). Totodată, principiile stabilite la art. 99 <sup>1</sup> și 99 <sup>2</sup> din Proiect nu implică subvenții încrucișate, iar o evaluare a alocării costurilor nu poate fi efectuată întrucât elementele specifice ale metodei de determinare a prețurilor de referință urmează a fi stabilită de ANRE și consultată public la etapa elaborării/modificării metodologiei tarifare în conformitate cu cerințele Codului de rețea. Astfel, autoritatea de reglementare urmează să efectueze o evaluare a alocării costurilor și să prezinte rezultatele evaluării respective în cadrul procedurii de consultare, prevăzută la capitolul VII, Titlul V din Codul rețelor de gaze naturale aprobat de ANRE, pentru a demonstra respectarea principiului evitării subvențiilor încrucișate (a se vedea de asemenea explicațiile ENTSG în ceea ce privește efectuarea evaluării alocării costurilor, prezentate în documentul de implementare al Regulamentului UE nr. 2017/460).<br>În ceea ce privește cerințele stabilite la art. 10, alin. (2), lit. a (i) din Regulamentul UE nr. 2017/460, acestea de fapt sunt reflectate la art. 99 <sup>2</sup> din Proiect. Anume prin înlocuirea unui mecanism de compensare între operatorii de transport, în contextul aplicării aceiași metode de stabilire a prețurilor de referință în comun pentru toți OST din zona de intrare/ieșire, va fi asigurată recuperarea veniturilor reglementate stabilite de autoritatea de reglementare pentru toți operatorii de sistem implicați.<br>În fine, normele și mecanismele propuse a fi introduse în lege corespund acquis-ului Comunității Energetice și nu sunt în contradicție cu principiile stabilite în Constituția Republicii Moldova. |
| 242     |                                                                                                                                                                                                  | <i>Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect</i>                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|         | Articolul 1. Scopul legii și sfera de aplicare<br>[...] (2) Sub incidența prezentei legi intră:<br>[...] k) securitatea și fiabilitatea în alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor finali; | 2. La articolul 1, la alineatul (2),<br>- la lit. k) cuvântul "fiabilitatea" se înlocuiește cu cuvântul "siguranța". | Considerăm că modificarea este inoportună<br><br>Nu este clar scopul modificării, întrucât în textul Legii este utilizat cuvântul „fiabil”, iar semnificația este mult mai relevantă și complexă - DEX: fiabil = siguranță în funcționare.                                                         | Nu se acceptă.<br>Cu privire la modificarea alin. (2), lit. k), precizăm că modificarea respectivă a fost propusă pentru a asigura utilizarea uniformă a terminologiei, întrucât în textul legii este utilizată sintagma de "siguranță în aprovizionarea cu gaze naturale". A se vedea art. 59 și art. 103. Totodată, sintagma de "fiabilitate" este utilizată în textul legii având semnificația de capacitate a sistemului de gaze naturale de a funcționa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 243     |                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 244     |                             | 3. La articolul 2,<br>- după definiția noțiunii de "consumatori protejați" se completează cu o definiție unei noțiuni noi, noțiunea de "cont de echilibrare operațional", în următoarea redacție:<br>"cont de echilibrare operațional – un cont între operatorii sistemelor de transport adiacenți, care se utilizează la gestionarea diferențelor de direcționare la un punct de interconectare în vederea simplificării contabilizării gazelor naturale pentru utilizatorii rețelei vizate de punctul de interconectare";                                                              | cont de echilibrare operațională – cont între OST adiacenți, care se utilizează la gestionarea diferențelor de direcționare la un punct de interconectare în vederea simplificării contabilizării gazelor naturale pentru utilizatorii de sistem vizate de punctul de interconectare;<br><br>Este oportună expunerea definiției ca în Codul rețelilor de gaze naturale.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Se acceptă.<br>Definiția noțiunii de "cont de echilibrare operațională" se expune în următoarea redacție:<br>"cont de echilibrare operațională – cont între operatorii sistemelor de transport adiacenți, care se utilizează la gestionarea diferențelor de direcționare la un punct de interconectare în vederea simplificării contabilizării gazelor naturale pentru utilizatorii de sistem vizate de punctul de interconectare". |
| 245     |                             | 3. La articolul 2,<br>- după definiția noțiunii de "tarif de racordare" se completează definițiile a trei noțiuni noi, noțiunea de "tarif reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale", noțiunea de "inițiativă de manipulare a pieței" și noțiunea de "trader de gaze naturale", în următoarea redacție:<br>"trader de gaze naturale - întreprindere de gaze naturale, titular de licență pentru desfășurarea activității de trading, care cumpără și vinde gaze naturale exclusiv pe piața angro de gaze naturale sau la import/export".                             | Completearea, în final cu sinagma: cu excepția traderilor care realizează transportul gazelor naturale în regim de tranzit și care activează în teneal licențelor de trading emise de autoritățile abilitate din statele unde își au sediul și/sau reședința.<br><br>Impunerea obligației de licențiere națională a acestei categorii specifice de participanți la piața gazelor naturale, care reprezintă companii străine cu sediul juridic în astfel de state precum: Elveția, Marea Britanie, Franța, Ucraina, etc. inclusiv, companiile afiliate, companiile fiice sau reprezentanțele, creează un impediment semnificativ artificial, ca nivel de formalitate, în activitatea de transport transfrontalier a gazelor naturale.<br><br>Mai mult, companiile vizate dețin o licență a activității de trading care, în condițiile art. 34 din Tratatul privind Comunitatea Energetică, este supusă unor proceduri de recunoaștere reciprocă mutuală între state. | Nu se acceptă.<br>Pentru moment nu fost stabilit un mecanism de implementare a principiului recunoașterii reciproce a licențelor între Moldova și alte state parte a Comunității Energetice.                                                                                                                                                                                                                                        |
| 246     |                             | 6. Articolul 5, se completează la început cu o frază nouă, în următoarea redacție:<br>"Autoritățile administrației publice locale nu vor elibera certificate de urbanism și autorizații de construire a caselor de locuit, clădirilor și construcțiilor planificate a fi amplasate în zonele de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale fără acordul prealabil, în scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona în care se planifică a fi construite obiectele respective.";                                                        | "Autoritățile administrației publice locale nu vor elibera certificate de urbanism și autorizații de construire a caselor de locuit, clădirilor și construcțiilor planificate a fi amplasate în zonele de protecție și de siguranță a rețelelor de gaze naturale fără acordul prealabil, în scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona în care se planifică a fi construite obiectele respective.";<br><br>Suplimentar la redacția modificărilor la articolul respectiv propuse de către autorii proiectului, MTG consideră oportun a propune completarea și aducerea acestui articol în concordanță cu prevederile Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, aprobat prin HG nr. 1104 din 14.11.2018, care prevede că de-a lungul traseelor conductelor de gaze naturale sunt instituite zone de protecție și zone de siguranță.                                                            | Prevederea respectivă a fost exclusă, pentru motivele expuse mai sus.<br>În zonele de protecție nu se permite lucrări de construcție.                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 247     |                             | 6. Articolul 5, după alineatul (2) se completează cu 2 alineate noi, cu următorul conținut:<br>"(2) Solicitantul autorizației de construire este obligat să anexeze la cerere, suplimentar la documentele menționate la art. 12 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, acordul scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în a căror zonă de protecție și de siguranță se preconizează executarea lucrărilor de construcție. La prezentarea acordului, operatorul de sistem stabilește condițiile care trebuie | "(21) Solicitantul autorizației de construire este obligat să anexeze la cerere, suplimentar la documentele menționate la art. 12 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, acordul scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în a căror zonă de protecție și de siguranță se preconizează executarea lucrărilor de construcție. La prezentarea acordului, operatorul de sistem stabilește condițiile care trebuie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Prevederea respectivă a fost exclusă, pentru motivele expuse mai sus.<br>În zonele de protecție nu se permite lucrări de construcție.                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 248     | <p>(2) La eliberarea autorizațiilor de construire pentru casele de locuit, clădiri și alte construcții, autoritățile administrației publice locale sînt obligate să respecte cerințele față de zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, stabilite în Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale.</p> <p>(3) Autoritățile administrației publice locale sînt responsabile de elaborarea proiectelor de construcție a rețelelor de distribuție a gazelor naturale cu destinație locală în baza avizelor de racordare eliberate de operatorii sistemelor de distribuție și în conformitate cu planurile urbanistice și cu planurile de amenajare a teritoriului, de acoperire prezintă protecțiile respective operatorilor sistemelor de distribuție.</p> <p>(4) Terenurile proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale se transmit în folosință, cu titlu gratuit, operatorilor sistemelor de transport, operatorilor sistemelor de distribuție pentru efectuarea lucrărilor necesare construcției și/sau exploatării rețelelor de gaze naturale.</p> | <p>art. 12 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, acordul scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în a căror zonă de protecție se preconizează executarea lucrărilor de construcție. La prezentarea acordului, operatorul de sistem stabilește condițiile care trebuie respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor de construcție.</p> <p>(2) În cazul în care autoritatea administrației publice locale a eliberat autorizația de construire în lipsa acordului operatorului de sistem emis în conformitate alin. (2) din prezentul articol, cheltuielile aferente strănuirii rețelei de gaze naturale în a cărei zonă a fost executată construcția sau demolarea construcției ilegale se suportă de autoritatea administrației publice locale."</p> | <p>respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor de construcție.</p> <p>Prin urmare, propunem completarea modificărilor propuse la articolul respectiv cu includerea sintagmei ".....și de siguranță".</p> <p><b>Obiecții:</b> Considerăm că pentru ca prevederile propuse a fi introduse în articolul respectiv să fie respectate, necesită obligatoriu a fi operate modificări și în Legea nr.163 din 09.07.2010, cit și în Codul Contravențional prin includerea unor sancțiuni pentru admiterea încălcării prevederilor legale respective.</p> <p>Asfel, Legea nr.163 din 09.07.2010 „Privind autorizarea executării lucrărilor de construcție”, prin prisma art.12 alin. (1) prevede actele ce urmează a fi anexate la cererea de eliberarea autorizației de construcție, iar alin. (2) din norma vizată prevede că, „solicitarea altor documente decît cele prevăzute la alin. (1) nu se admite”. Prin urmare, modificările propuse la art. 5 din Legea 108/2016 vin în contradicție cu cele prevăzute în alin. (2) din Legea nr.163/2010 și pot genera situații confuze și interpretări diferite. Normele enunțate supra trebuie să fie într-o corelație directă, pentru a putea fi aplicate în practică.</p> <p>Modificarea propusă la art. 5 al Legii nr. 108/2016 îndepline necesitatea operării unor modificări și completări în Codul contravențional. Afla timp cît nu sunt prevăzute sancțiuni pentru nerespectarea Legii nr. 108/2016, respectarea acesteia rămîne la discreția individuală a fiecărui subiect fără însă ca persoanele vinovate să poată fi trase la răspundere. În cazul dat, modificările operate poartă un caracter formal, generează și în continuare riscul de încălcare fără consecințe de sancționare a zonelor de protecție și de siguranță și prin urmare, nu vor fi utile în practică.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea de la art. 16, alin. (6) stabilește o măsură temporară, care urmează a fi aplicată pe perioada suspendării licenței, în scopul asigurării continuității serviciului de transport, de distribuție a gazelor naturale. Aceasta în condițiile în care, în limitele teritoriului autorizat prin licență există un singur operator de sistem.</p> |
| 249     | <p>Articolul 16. Reprefectarea, suspendarea și reluarea valabilității licenței</p> <p>[...]</p> <p>(6) Pentru perioada suspendării licenței pentru transportul, distribuția sau stocarea gazelor naturale, precum și pentru perioada suspendării licenței furnizorilor care asigură furnizarea gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art.89 și 90, Agenția desemnează un nou titular de licență în cadrul obligațiilor de serviciu public pentru desășurarea unui dintre genurile de activitate menționate în locul titularului cărui a fost suspendată licența. Întreprinderea de gaze naturale a cărei licență a fost suspendată nu va împiedica în niciun mod activitatea titularului de licență desemnat, oferindu-i toate informațiile și documentele necesare pentru desășurarea activității.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>16. La articolul 16, La alin. (6) textul "oferindu-i toate informațiile" se substituie cu textul "oferindu-i necondiționat accesul la rețele de gaze naturale și la toate informațiile";</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Considerăm inoportună modificarea</p> <p>Accesul la rețelele de gaze naturale nu poate fi oțerită necondiționat. Clauza propusă încalcă dreptul de proprietate și atecenză interesele economice ale titularului de licență.</p> <p>Accesul la rețelele de gaze naturale urmează a fi asigurat cu condiția respectării intereselor economice a proprietarului acestora.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Textul a fost modificat conform propunerii.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|         | <p>Articolul 79. Zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale</p> <p>[...]</p> <p>(2) În scopul protecției rețelelor de gaze naturale, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul operatorului de sistem:</p> <p>a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>54. La articolul 79, La alineatul (2), litera b), textul „să înfințeze plantații perene” se substituie cu textul „să planteze copaci, arbuști”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>(2) În scopul protecției rețelelor de gaze naturale, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul operatorului de sistem:</p> <p>b) să efectueze săpături de orice fel, să sădească copaci și arbuști ori să înfințeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                             | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | b) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale;                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Se propune nu substituirea textului „să înființeze plantații perene” cu textul „să planteze copaci, arbuști”, dar a adăuga textul propus spre substituire la textul existent în lege întrucât, plantațiile perene constituie planie care trăiesc și rodesc mai mulți ani, avînd o rădăcină persistentă, vivace ce poate cauza daune rețelelor de gaze naturale.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 250     | Articolul 79. Zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale<br>[...]<br>(4) Se interzice emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale. | 54. La articolul 79,<br><br>Alineatul (4) se completează la sfârșit cu textul: „... fără acordul prealabil, în scris al operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona respectivă”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Este rațională propunerea cu introducerea modificărilor de rigoare în Legea nr.163 din 09.07.2010 „Privind autorizarea executării lucrărilor de construcție”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nu se acceptă.<br>Prevederea respectivă a fost exclusă, pentru motivele expuse mai sus.<br><br>În zonele de protecție nu se permite lucrări de construcție.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 251     |                                                                                                                                                                                                                                         | 77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99 <sup>1</sup> și articolul 99 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br><br>„Articolul 99 <sup>1</sup> . Tarifele armonizate de intrare/ieșire<br><br>(1) În scopul determinării tarifelor armonizate de intrare/ieșire pentru serviciul de transport al gazelor naturale se consideră că rețelele de transport al gazelor naturale formează un sistem unic de intrare/ieșire, pentru tot teritoriul Republicii Moldova, în cadrul căruia fiecare operator al sistemului de transport este responsabil de rețelele pe care le exploatează.<br><br>(2) Tarifal armonizat pentru serviciul de transport, la punctele de intrare și de ieșire în/din sistemul unic de intrare/ieșire se determină în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, aprobată de Agenție în conformitate cu principiile stabilite în prezenta Lege.<br><br>(3) Prețurile de referință se calculează în baza metodei de calcul a prețurilor de referință, care este parte a Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale. În cazul în care se organizează licitații, prețul de referință urmează a fi utilizat în calitate de preț de rezervă pentru produsele de capacitate standard anuală pentru capacitate fermă și ca bază pentru stabilirea prețurilor de rezervă pentru produsele de capacitate standard neanuală pentru capacitate fermă și pentru produsele de capacitate standard care nu se recurge la organizarea de licitații pentru alocarea capacităților; prețul de referință urmează a fi utilizat în calitate de tarif armonizat pentru serviciul de transport pentru produsul de capacitate respectiv.” | La alineatul (1), Completarea, în final, cu sintagma: <i>inclusiv operatorul care exploatează rețelele de transport a gazelor naturale în regiunea din stînga Nistrului.</i><br><br>La alineatul (4), completarea, în finalul principi propoziției, cu sintagma: <i>inclusiv operatorul care exploatează rețelele de transport a gazelor naturale în regiunea din stînga Nistrului.</i><br><br>La alineatul (6), Completarea, în finalul principi propoziției, cu sintagma: <i>inclusiv veniturile operatorului care exploatează rețelele de transport a gazelor naturale în regiunea din stînga Nistrului.</i><br><br>Completarea propoziției nr. 2, după sintagma „separat pentru fiecare operator al sistemului de transport” cu sintagma: „inclusiv pentru operatorul sistemului de transport din regiunea din stînga Nistrului”.<br><br>Completarea va fi luată în considerație pe tot parcursul textului normei.<br><br>Transportul gazelor naturale (afat pentru import cât și pentru tranzit) prin teritoriul Republicii Moldova, este realizat în mare parte, prin regiunea Transnistreană, prin rețelele Tiraspoltransgaz SRL. Regulamentul UE nr. 460/2017 stabilește mecanismul de calcul al prețului de referință pentru tariful armonizat. Acest calcul trebuie să includă alocarea costurilor și veniturilor fiecărui OST care operează în același sistem de intrare/ieșire.<br><br>Articolul 10 al Regulamentului UE nr. 460/2017 „Norme privind sistemele de intrare/ieșire dintr-un stat membru în care sunt activi doi sau mai mulți operatori de transport și de sisteme” alin. (3) stipulează: „Pentru a permite aplicarea corespunzătoare, în comun, a aceiași metodologii de stabilire a prețurilor de referință, trebuie instituit un mecanism eficace de compensare între operatorii de transport și de sistem”.<br><br>Concluzie:<br>a) Realizarea unui calcul corect al tarifului armonizat în sistemul de intrare-ieșire a Republicii Moldova, poate fi realizat doar cu includerea cheltuielilor și veniturilor Tiraspoltransgaz SRL.<br>b) Pentru a aplica tariful armonizat în Republica Moldova este necesară stabilirea unui mecanism eficace de compensare și cu OST Tiraspoltransgaz. | Nu se acceptă.<br>Principiile ce țin de determinarea, aplicarea și ajustarea tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale, stabilite de Legea cu privire la gazele naturale urmează a fi aplicate în raport cu titlarii licenței pentru transportul gazelor naturale, eliberată de ANRE, în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale.<br><br>A se vedea în acest sens explicațiile prezentate la comentariile ANRE la punctul respectiv din Proiect.<br><br>Concomitent, prevederile propuse a fi incluse în Legea cu privire la gazele naturale în partea ce ține de determinarea tarifelor de intrare-ieșire nu limitază aplicarea mecanismului respectiv doar la un anumit număr de operatori de transport.<br><br>Totodată, pentru a se exclude eciivocul în interpretare, articolul 99 <sup>1</sup> după cum urmează:<br><br>„(1) În scopul determinării tarifelor armonizate de intrare/ieșire pentru serviciul de transport al gazelor naturale se consideră că rețelele de transport al gazelor naturale formează un sistem unic de intrare/ieșire, pentru tot teritoriul Republicii Moldova, în cadrul căruia fiecare operator al sistemului de transport, titular al licenței pentru transportul gazelor naturale, este responsabil de rețelele pe care le exploatează.” |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>(4) La determinarea tarifelor armonizate de intrare/ieșire, se aplică aceeași metodă de stabilire a prețurilor de referință în comun pentru toți operatorii sistemelor de transport, care exploatează rețelele de transport al gazelor naturale în cadrul sistemului unic de intrare/ieșire. Agenția este în drept să aplice metoda de stabilire a prețului de referință în funcție de distanța medie ponderată bazată pe capacitate sau o altă metodă de calcul care întrunește cerințele și principiile stabilite în prezenta Lege și în Codul rețetelor de gaze naturale. Dacă Agenția decide cu privire la aplicarea unei alte metode de calcul decât metoda de stabilire a prețului de referință în funcție de distanța medie ponderată bazată pe capacitate, aceasta din urmă trebuie să servească drept scenariu de referință pentru comparație cu metoda de calcul propusă.</p> <p>(6) Pentru determinarea tarifelor armonizate de intrare/ieșire, Agenția stabilește veniturile reglementate pentru fiecare operator al sistemului de transport, care urmează a fi recuperate prin tarifele respective, în baza metodei costului reglementat al serviciului prestat (regim tarifar fără plafonarea prețului). Veniturile reglementate respective urmează a fi stabilite reieșind din baza reglementată a activelor, care se calculează separat pentru fiecare operator al sistemului de transport, precum și din costurile de întreținere și exploatare. Baza reglementată a activelor pentru fiecare operator al sistemului de transport trebuie să includă, fără a se limita, costurile capitale constituite din amortizarea activelor și rentabilitatea mijloacelor fixe, costurile de investiție realizate de operatorul sistemului de transport în conformitate cu planul de investiții stabilit în art. 42, precum și costurile de întreținere și de exploatare.</p> <p>[...]</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 252     |                             | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„<b>Articolul 99<sup>1</sup>. Tarifele armonizate de intrare/ieșire</b></p> <p>[...]</p> <p>(7) La stabilirea tarifelor armonizate de intrare/ieșire și la reconcilierea veniturilor, Agenția aplică următoarele principii:</p> <p>a) recuperarea parțială sau recuperarea în exces a venitului aferent serviciilor de transport trebuie redusă la minimum, luând</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Excluderea textului normei reglementate la alin. (7).</p> <p>Art. 17 din Regulamentul UE nr. 460/2017 stabilește exhaustiv că „reconcilierea veniturilor se aplică în cazul și în măsura în care operatorul de transport și de sistem funcționează în cadrul unui regim de tarife fără plafonarea prețului”. Aceiași normă stipulează „în cazul și în măsura în care operatorul de transport și de sistem funcționează în cadrul unui regim de tarife cu plafonarea prețului, sau aplică abordarea bazată pe preț de plătit fix, prevăzut de Regulament, nu are loc nici o reconciliere a veniturilor și toate riscurile legate de recuperarea parțială sau în exces sunt acoperite exclusiv din prima de risc. În aceste cazuri, articolul 18 (Recuperarea parțială și recuperarea în exces), articolul 19 (Contul de regularizare) alinacelele (1)-(4) și articolul 20 (Reconcilierea contului de regularizare) nu se aplică.” Aici precizăm că Metodologia națională de calculare,</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Regimul de reglementare al tarifelor, aplicat în conformitate cu politica tarifară a ANRE (inclusiv în conformitate cu principiile Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 535/2019), este un regim de tarife fără plafonarea prețului, în cadrul căruia autoritatea de reglementare stabilește venitul reglementat, pe care titularul de licență este în drept să îl obțină pentru prestarea serviciilor de transport, în baza căruia se determină tarifele reglementate (a se vedea de asemenea și prevederile stabilite la art. 99<sup>1</sup>, alin (6)).</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>în considerație în modul corespunzător investigațiile necesare;</p> <p>b) nivelul tarifelor pentru serviciul de transport trebuie să asigure recuperarea la timp de către operatorul sistemului de transport a veniturilor aferent serviciilor de transport;</p> <p>c) evitarea, în măsura posibilităților, a diferențelor semnificative între nivelul tarifelor pentru serviciul de transport aplicabile pentru două perioade tarifare consecutive.</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, Nr. 535/2019 stabilește un regim de tarification cu plafonarea prețului.</p> <p>Astfel, constatăm că mecanismul propus vine în contradicție cu norma prezentată supra, iar aplicarea selectivă a prevederilor unui act legislativ va denatura rezultatele obținute în raport cu cele scontate.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Acest fapt a fost menționat de către reprezentanții ANRE, în cadrul prezentației efectuate recent la cel de-al 16-lea Forum privind Gazele Naturale, organizat în cadrul Comunității Energetice la 23 septembrie 2021 (<a href="https://www.energy-community.org/events/2021/09/GFN.html">https://www.energy-community.org/events/2021/09/GFN.html</a>) în legătură cu implementarea Codului de rețea privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor naturale în Comunitatea Energetică. Conform prezentației, în Republica Moldova, în prezent se aplică un regim de tarification fără plafonarea prețurilor, în particular – regimul de plafonare a veniturilor („revenue cap regime”).</p> <p>În fine, de menționat și faptul că inclusiv în prezent ANRE aplică principii de reconciliere a veniturilor, pentru a rambursa operatorului deficitul tarifar creat sau pentru a returna consumatorilor finali excedentul tarifar acumulat pe perioada tarifară precedentă.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|         |                             | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 99<sup>1</sup>. Tarifele armonizate de intrare/ieșire</p> <p>[...]</p> <p>(8) La determinarea tarifelor armonizate de intrare/ieșire, Agenția va lua în considerare inclusiv capacitățile estimate a fi rezervate în fiecare din punctele de intrare/ieșire stabilite, cantitățile estimate a fi transportate, cantitățile înregistrate în perioada precedentă, alți parametri necesari a fi luați în calcul în funcție de metoda de stabilire a prețurilor de referință utilizată în conformitate cu prevederile alin. (4) din prezentul articol.</p> <p>[...]</p> | <p>Norma reglementată la alin. (8) va fi completată, în final cu propoziția: „Agenția va solicita operatorilor sistemului de transport prezentarea copiilor contractelor care au fundamentul estimărilor cu referire la capacitățile/cantitățile preconizate pentru transportare.”</p> <p>Implementarea conceptului de tarif armonizat în abordarea propusă presupune că, fiecare OST va primi venitul reglementat, aprobat de către ANRE, în baza volumelor de gaze naturale planificate a fi transportate și nu a celor contractate.</p> <p>Rezultatele modelării efectuate de experții UASID prezentate în cadrul atelierului de lucru desfășurat în cadrul proiectului de asistență tehnică „Moldova Energy Transition Activity” (META). La calcularea tarifului armonizat în cadrul simulării au fost utilizate volumele de transport planificate pentru anul 2021 de către fiecare OST, valori ce au stat la baza cererilor de ajustare a tarifelor de transport, înaltate către ANRE: în mărime de 5.173.694 mii m<sup>3</sup> (importul și tranzitul planificat de gaze naturale) pentru SRL Moldovatrangaz (MTG) și, respectiv, 786.400 mii m<sup>3</sup> pentru SRL Vestmoldtransgaz (VMTG) (acestea constituit, în cea mai mare parte, volume de import). În condițiile consumului anual al Republicii Moldova de cca 3 mld. m<sup>3</sup> gaze naturale, dintre care doar 1,1 mld m<sup>3</sup> gaze naturale reprezintă consumul malului drept al Nistrului, este evident faptul că volumele de transport, indicate ca planificate de către VMTG (circa 0,8 mld. m<sup>3</sup>), se regăsesc deja în volumele contractate de către MTG (!!).</p> <p><b>Rezultat:</b> Pe lângă volumele iluzorii indicate, acest fapt artificial contribuie la stabilirea unui tarif armonizat diminuat, creând din start devieri tarifare negative, care vor duce la majorări de tarif semnificative în perioada ulterioară (!!!).</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Considerăm oportun de menționat prevederea de la alin. (8) în redacția propusă, urmând ca ANRE să stabilească informațiile necesare a fi prezentate de titularii de licență în legătură cu determinarea și aprobarea tarifelor pentru transportul gazelor naturale, în funcție de metoda de determinare a prețurilor de referință aplicată de autoritatea de reglementare.</p> <p>Totodată, în cazul tarifelor de intrare-ieșire bazate pe capacități, pentru determinarea prețurilor de referință, autoritatea de reglementare poate să utilizeze date statistice (istorice) privind capacitățile utilizate la punctele de intrare/ieșire în perioadele tarifare precedente, dacă asemenea date există, sau diverse scenarii privind nivelul de utilizare a capacităților rețelei de transport, pentru diferite orizonturi de timp (produse anuale, trimestriale, lunare, etc), ori alte date considerate a fi relevante pentru calculul efectuat. Or la această etapă, operatorii sistemelor de transport nu dispun de contracte în care să fie stabilit în mod expres care va fi nivelul de utilizare a capacităților rețelei de transport pentru anul următor (dacă perioada tarifară este de un an calendaristic) și pentru diferite tipuri de produse de capacități.</p> <p>În ceea ce privește atelierul de lucru, organizat cu suportul USAID, calculul prezentat în cadrul acestuia a fost unul exemplificativ, pentru a ilustra modul în care principiile stabilite în Codul de rețea al UE pot fi aplicate în condițiile Republicii Moldova și pentru a oferi explicații cu privire la unele aspecte specifice ce țin de aplicarea Codului de rețea al UE și nu constituie o propunere privind nivelul tarifelor care ar trebui aprobate de ANRE.</p> <p>În contextul propunerilor de modificare a Legii cu privire la gazele naturale, care stabilesc inclusiv mecanismul propus de determinare a tarifelor de transport în mod armonizat, autoritatea de reglementare urmează să inițieze modificări la</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             |                                                                        | <p>Conceptul tarifului armonizat presupune că OST urile vor vinde serviciile sale la același preț (mediu calculat între tarifele acestora). Astfel operatorul care are aprobat un tarif mai înalt decât celalalt, va vinde serviciul sau la un tarif mai jos (diferența fiind recuperată prin reconcliere), obținând astfel un preț mai competitiv pe scara celuilalt operator. În același timp operatorul care are un tarif mai jos va fi nevoit să-și vândă serviciile la un preț mai înalt (diferența fiind regularizată prin reconcliere), devenind astfel mai puțin competitiv pe piață din cauza armonizării tarifului său cu tariful altui operator.</p> <p><b>Concluzie:</b></p> <p><i>Crearea unor condiții inegale pentru operatori de a-și desfășura activitatea de întreținător. Imposibilitatea planificării volumelor serviciilor prestate și respectiv rezultatelor financiare de fiecare operator în parte, fiind dependent de celălalt operator. Demostrarea concurenței sănătoase precum și demotivarea operatorilor, în speță – SRL Vestmoldtransgaz (având tarif mai înalt), de a-și optimiza procesele de business în scopul reducerii cheltuielilor și în consecință micșorării a tarifului.</i></p> <p><b>Rezultati:</b></p> <p><i>-Creșterea tarifului de transport pentru consumatorul final</i><br/> <i>-Reducerea volumelor de tranzit la 0, care la rândul său va duce la o altă majorare a tarifului.</i></p> <p>Conceptul tarifului armonizat propus, asigură obținerea integrală de către OST a venitului reglementat, inclusiv a rentabilității, indiferent de faptul dacă aceste vor desfășura sau nu activitate de transport. Rata de rentabilitate a SRL Vestmoldtransgaz, raportată la venitul reglementat, este înununătoare și constituie 48% .</p> <p><b>Rezultati:</b></p> <p><i>a) Consumatorul Republicii Moldova va achita nu doar costul aferent investiției, ci și rentabilitatea investitorului, inclusiv în cazurile în care acesta nu va desfășura activitate de transport, ceea ce este în afara logicii economice, or rentabilitatea poate fi obținută de un agent economic atunci când înregistrează venituri din comercializarea produsului, serviciului sau lucrarea pe care o realizează.</i></p> | <p>metodologia tarifară existentă și să stabilească toate elementele și parametrii de calcul specifici, inclusiv metoda de determinare a prețurilor de referință, coeficienții de multiplicare, factorii sezonieri, să efectueze o evaluare a alocării costurilor utilizând parametrii de calcul considerați pentru a identifica existența subvențiilor încrucișate, să efectueze consultări publice conform procedurii și cerințelor stabilite de Codul de rețea.</p> <p><b>Nu se acceptă.</b></p> <p>Interpretarea expusă de Moldovatransgaz, conform căreia urmare a implementării mecanismului de determinare în mod armonizat al tarifulor de transport, propus a fi inclus conform Proiectului de modificare, operatorii de transport vor presta serviciul respectiv la același preț (la tarif „mediu calculat între tarifele acestora”) este eronată și nu corespunde esenței mecanismului stabilit în Proiectul de lege. La fel, este greșit interpretat și conceptul de reconciliere a contului de regularizare.</p> <p>După cum a fost menționat mai sus, mecanismul propus reflectă de fapt cerințele stabilite la art. 10 din Regulamentul UE nr. 2017/460, care este pe larg aplicat și în statele membre ale Uniunii Europene (de exemplu, în Austria, Germania, Țările baltice, Belgia, Luxemburg, Italia, Olanda).</p> <p>Principiile propuse în Proiect presupun stabilirea tarifulor pentru punctele de intrare/ieșire sau pentru grupuri de puncte de intrare/ieșire, luând în considerație veniturile reglementate aprobate pentru fiecare operator al sistemului de transport, în baza unei metode de determinare a prețurilor de referință stabilită de autoritatea de reglementare și consultată în modelul corespunzător, cu aplicarea unui mecanism efectiv de compensare între operatorii sistemelor de transport, pentru a asigura recuperarea corespunzătoare a veniturilor reglementate stabilite și pentru a evita potențialele subvenții încrucișate.</p> <p>De altfel, implementarea tarifului armonizat și a mecanismului de inter-compensare încurajează utilizarea rețelelor de transport al gazelor naturale indiferent de direcția în/din care are loc livrarea gazelor naturale, în beneficiul pieței și al consumatorilor Republicii Moldova, și totodată permite operatorilor sistemelor de transport să-și recupereze investițiile efectuate în rețele indiferent de gradul de utilizare al acestora.</p> <p>Existența unor tarife (prețuri de rezervă) pentru punctele de intrare/ieșire clar definite, calculate în mod transparent și compatibile cu cerințele platformelor regionale de rezervare a capacităților va încuraja de fapt tranzacțiile transfrontaliere de gaze naturale, facilitând accesul la capacitățile de transport și la procedurile de rezervare a acestora. Alte beneficii ale mecanismului respectiv includ:</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             |                                                                        |                                                | <p>- reducerea cheltuielilor utilizatorilor de sistem în cazul în care aceștia vor intenționa să se angajeze în tranzacții care implică transportul de gaze naturale prin mai multe rețele de transport din cadrul zonei de intrare/ieșire, urmând a elimina punctelor de intrare/ieșire între rețelele de transport exploatare de operatori și evitarea aplicării mai multor tarife de transport pentru aceeași tranzacție;</p> <p>- consumatorii nu vor fi discriminați în funcție de rețeaua prin care au fost transportate gazele naturale;</p> <p>- aceeași metodologie va fi aplicată în raport cu operatorii de sistem din cadrul zonei de intrare/ieșire, indiferent de gradul de utilizare a unor anumite porțiuni de rețea;</p> <p>- va fi încurajată utilizarea rețelelor indiferent de direcția în/din care sunt aduse gazele naturale, ceea ce va contribui la creșterea concurenței pe piața gazelor naturale prin diversificarea surselor din care vor fi aduse gazele naturale și la consolidarea securității alimentării cu gaze naturale;</p> <p>- va fi facilitată implementarea punctului virtual de tranzacționare – conceptul care stă la baza organizării pieței angro de gaze naturale conform modelului stabilit în Regulile pieței gazelor naturale aprobate de ANRE.</p> <p>Operatorul sistemului de transport trebuie să fie independent de activitățile de furnizare și producere și nu trebuie să influențeze tranzacțiile cu gazele naturale pe piață pentru a încuraja utilizatorii de sistem să utilizeze rețelele lui. Atribuțiile de bază ale operatorului sistemului de transport sunt legate în mod exclusiv de operarea rețelei de transport și asigurarea disponibilității serviciului prestat în orice moment, la parametrii de calitate și continuitate prestabilți, în limitele capacităților disponibile. Mai mult, mecanismul propus de fapt este în măsură să asigure accesul transparent și nediscriminatoriu la rețele de transport în orice moment de timp și pentru diverse tipuri de produse de capacitate, iar odată cu majorarea gradului de utilizare a rețelei de transport care aparține unui anumit operator, autoritatea de reglementare poate să ajusteze tarifele reglementate pentru a reflecta utilizarea reală a rețelei respective.</p> <p>În fine, considerăm eronată și afirmația conform căreia, mecanismul propus ar presupune oferirea unei rate de rentabilitate unuia din operatorii de transport de 48% raportat la venitul reglementat al acestuia. Conform prevederilor art. 99, alin. (2), lit. a), pentru activitatea de transport a gazelor naturale, nivelul rentabilității este determinat prin metoda costului mediu ponderat al capitalului, iar modul de calcul al acesteia se stabilește în Metodologia aprobată de ANRE.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 254     |                             | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi -- articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>[...]</p> <p><b>Articolul 99<sup>2</sup>. Reconcilierea veniturilor:</b><br/> <i>Mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport</i></p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Norma urmează a fi exclusă având în vedere contradicțiile cu prevederile Regulamentului UE nr. 460/2017.</p> <p>A se vedea comentariul de mai sus (art. 99<sup>1</sup> alin. (7).)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea explicațiile mai sus cu privire la regimul de tarifare aplicat în Moldova.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 255     |                             | <p>90. La articolul 114</p> <p>După alineatul (22) se completează cu trei alineate noi -- alineatele (22<sup>1</sup>) - (22<sup>4</sup>) în următoarea redacție:</p> <p>"(22<sup>1</sup>) Din motive de interes public major, precum asigurarea unui mecanism eficient de compensare între operatorii sistemelor de transport, pentru a evita efectele negative asupra veniturilor din prestarea serviciului de transport de către operatorii sistemelor de transport implicați, pentru a asigura recuperarea veniturilor reglementate ale fiecărui operator al sistemului de transport, pentru a încuraja utilizarea activelor care contribuie la securitatea aprovizionării cu gaze naturale, Agenția implementează principiile și metodologia de determinare a tarifelor armonizate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, stabilite la articolele 99<sup>1</sup> și 99<sup>2</sup>, precum și reconcilierea veniturilor din cadrul mecanismului de compensare între operatorii sistemelor de transport, stabilite la articolul 99<sup>2</sup>, luând în considerare investițiile în activele utilizate de către operatorii sistemelor de transport, pentru prestarea serviciului de transport, realizate în conformitate cu planurile de investiții ale acestora, dar încă neamortizate la data intrării în vigoare a prezentei legi de modificare. În acest sens, Agenția aprobă și pune în aplicare toate metodele și actele normative de reglementare stabilite conform prevederilor articolelor 99<sup>1</sup> și 99<sup>2</sup>, pentru a lua în considerare și a asigura recuperarea costurilor de investiții aferente conducerii de transport a gazelor naturale lași-Ungheeni-Chișinău, ale căror costuri nu sunt încă amortizate la data intrării în vigoare a prezentei legi de modificare."</p> | <p>Propunem excluderea normei.</p> <p>La etapa inițierii procedurii de privatizare a JS „Vestmoldtransgaz” în calitate de complex patrimonial unic, argumentul principal care a fundamentat decizia Ministerului Economiei și Infrastructurii declarată oficial, a fost, cităm: "Scopul acestei privatizări este de a elibera statul de nevoia de a se împrumuta și de a-și asuma această obligațiune investițională, pentru a putea investi în alte domenii. Respectiv obligațiunea de a construi această conducă va fi transmisă pe scama unui partener privat, care va trebui să realizeze proiectul întocmai cum este prevăzut în prezent."</p> <p><b>Prin urmare angajamentul de recuperare și riscurile investiției trebuie să-și asume investitorul privat.</b></p> <p>Aici sugerăm mai multe scenarii de recuperare a investiției, unul din ele fiind descris chiar în Studiului de Fezabilitate pentru construcția gazoductului „Ungheeni-Chișinău” elaborat de compania FICHTNER GmbH &amp; Co. KG. Acesta prevede recuperarea investiției prin aplicarea consumatorului final a unei taxe pentru securitate energetică și anume:</p> <p>"Pet. 10.10.7 Taxa de securitate energetică.</p> <p>Construcția conductei magistrale de gaze Ungheeni - Chișinău este, în general, considerată a fi o investiție în securitatea energetică. Prin urmare, poate a nu fi posibilă dezvoltarea unui așa model de alăceri, prin care investitorul să-și poată acoperi toate costurile (rambursarea creditelor, dobânzilor costurilor O&amp;M, etc.) pe o bază pur comercială, adică din veniturile serviciilor de transport a gazelor naturale. Acest lucru este valabil mai ales în cazurile în care volumele de transport sunt foarte mici sau chiar egale cu zero."</p> <p>Colecțarea taxei</p> <p>În funcție de produs (combustibil sau energie electrică), taxa trebuie colectată la intrare în țară sau în cazul transferării titlului. Volumele de tranzit nu pot fi taxate. Detaliile trebuie elaborate astfel încât colecțarea să fie transparentă, eficientă și eficace."</p> <p>Un astfel de model va asigura recuperarea costurilor de către investitor evitând restringerea, înfrângerea sau denaturarea concurenței. Fiecare OST va activa ca un agent economic independent, planificându-și costurile, veniturile și prețurile de prestare a serviciilor, fără a fi afectat de indicatorii altui OST. De asemenea, acest model presupune că, consumatorul final va recupera doar investiția, iar obținerea rentabilității va fi pusă pe seama rezultatelor financiare ale activității companiei.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Implementarea corespunzătoare a mecanismului aferent tarifului armonizat stabilit conform art. 99<sup>1</sup> și 99<sup>2</sup>, precum și a principiilor stabilite la art. 99 va fi în măsură să asigure recuperarea investițiilor efectuate de operatorii sistemului de transport în mod transparent și nediscriminatoriu, în conformitate cu principiile stabilite în Regulamentul UE nr. 2017/460, care sunt transpuse inclusiv în Codul rețelilor de gaze naturale, aprobat de ANRE.</p> <p>Astfel, în contextul existenței unei soluții care este pe larg aplicată în Uniunea Europeană, implementarea măsurilor alternative propuse (includerea în tarifa unei taxe pentru securitate energetică) pentru care nu există practică de implementare, este inoportună și discriminatorie în raport cu operatorii sistemelor de transport și ar putea duce la încălcarea acquis-ului Comunității Energetice. Mai mult, opțiunea propusă nu se integrează în modelul de organizare și funcționare a pieței de gaze naturale, stabilit în Regulile pieței gazelor naturale aprobate de ANRE, în special în ceea ce privește implementarea punctului virtual de tranzacționare și asigurarea accesului transparent și nediscriminatoriu la rețelele de transport a gazelor naturale. Acest fapt poate crea bariere suplimentare în dezvoltarea comerțului transfrontalier de gaze naturale. Mai mult, implementarea Regulamentului UE nr. 2017/460 este obligatorie pentru Republica Moldova, acesta fiind parte a acquis-ului Comunității Energetice, iar implementarea improprie a Codului rețelilor ar putea duce la încălcarea acquis-ului de către Moldova.</p> |
| 256     |                             | <p><b>Art. III.</b> Nomenclatorul din Anexa la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial, 2011, nr. 170-175, art.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Poziția 34 abrogată prin Legea nr.63 din 22.04.2021, în vigoare 21.06.2021.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Textul Proiectului de lege a fost modificat.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                  |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 257     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 494), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:<br><br>104. La compartimentul III, "Actele permise care se încadrează în categoria certificatelor", poziția 34, "Autorizație de electrician pentru amenajarea instalațiilor noi și reconstruite" – se exclude.<br><br>Art. VIII. Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, (Monitorul Oficial, 2010, nr. 155-158, art. 549), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:<br><br>III. La articolul 4,<br>- la alineatul (2) după cuvintele „ÎMP „Chișinău proiect” (pentru municipiul Chișinău)” se introduc cuvintele „precum și de către operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale”; | Art.4 alin. (2) - (5) abrogate prin Legea nr.3 din 06.02.2020, în vigoare 21.02.2020.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Textul Proiectului de lege a fost modificat.                                                                                                                                                                                        |
| 258     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Vestmoldtransgaz SRL</b><br><br>Cont de echilibrare operațional: cont între OST adiacenți, care se utilizează la gestionarea diferențelor de direcționare la un punct de interconectare în vederea simplificării contabilizării gazelor naturale pentru utilizatorii de sistem vizați de punctul de interconectare.<br><br>Comentariu: Noțiunea de mai sus a fost preluată din Codul rețelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.420 din 22.11.2019, care la rândul său transpune Regulamentele UE (vezi partea introductivă a Codului rețelor) 2015/703, 2017/459 și altele după cum au fost menționate în preambulul Codului rețelor.                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                     |
| 259     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 3. La articolul 2,<br><br>- după definiția noțiunii de "consumatori protejați" se completează cu o definiția unei noțiuni noi, noțiunea de "cont de echilibrare operațional", în următoarea redacție:<br>"cont de echilibrare operațional – un cont între operatorii sistemelor de transport adiacenți, care se utilizează la gestionarea diferențelor de direcționare la un punct de interconectare în vederea simplificării contabilizării gazelor naturale pentru utilizatorii rețelei vizați de punctul de interconectare”;                                                                                                                                                                                                                 | Cont de echilibrare operațional: cont între OST adiacenți, care se utilizează la gestionarea diferențelor de direcționare la un punct de interconectare în vederea simplificării contabilizării gazelor naturale pentru utilizatorii de sistem vizați de punctul de interconectare.<br><br>Comentariu: Noțiunea de mai sus a fost preluată din Codul rețelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.420 din 22.11.2019, care la rândul său transpune Regulamentele UE (vezi partea introductivă a Codului rețelor) 2015/703, 2017/459 și altele după cum au fost menționate în preambulul Codului rețelor. | Definiția noțiunii a fost modificată.                                                                                                                                                                                               |
| 260     | Articolul 2. Noțiuni principale<br>[...]<br>backhaul – tranzacție cu gaze naturale, care implică nominalizarea și alocarea livrărilor de gaze naturale în direcția opusă fluxului fizic principal de gaze naturale, care are loc în anumite puncte de intrare/ieșire unidirecționale; |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Transport virtual de gaze naturale în sens invers” (Backhaul/ virtual reverse flow): operațiune cu gaze naturale, care implică nominalizarea și alocarea livrărilor de gaze naturale în direcții opuse pentru același punct de intrare/ieșire, fără deplasarea fizică a acestor cantități de gaze naturale.<br><br>Referință: Regulamentul UE 715/2009<br>Link: <a href="https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62012CC0198">https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62012CC0198</a>                                                                                        | Propunerea nu este clară. Definiția deja se regăsește în Legea în vigoare.                                                                                                                                                          |
| 261     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Deși în Hotărârea ANRE nr.112 din 09.04.2019, cu privire la aprobarea Regulamentului privind racordarea la rețele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, Art.1 pct.1, Regulamentul reglementează inclusiv interconectarea rețelor de gaze naturale, iar la Art.2, condițiile tehnice de interconectare, în Legea nr.108/2016 nu este prevăzută o asemenea noțiune, respectiv cadrul juridic special (Reg) nu este acoperit de cadrul juridic general Legea gazelor.<br><br>Se propune următoarea noțiune:                                                      | Nu se acceptă.<br><br>La necesitate, noțiunea urmează a fi inclusă în actele relevante ale ANRE. Introducerea definiției unei noțiuni nu echivalează cu crearea cadrului juridic general referitor la aplicare noțiunii respective. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 262     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Interconectarea rețelor de gaze naturale - Interconectarea în temeiul condițiilor tehnice a unei rețele de transport al gazelor naturale cu altă rețea de transport al gazelor naturale, a unei rețele de transport al gazelor naturale cu o rețea de distribuție a gazelor naturale precum și interconectarea a două rețele de distribuție a gazelor naturale</p> <p>Noțiunea propusă reflectă Art.28 - 29 din Hotărârea ANRE nr.112 din 09.04.2019.</p> <p>Legea nu prevede noțiunea: <i>Tarif reglementat pentru serviciul de transport gaze naturale</i></p> <p><i>Tarif reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale -</i> tarif aprobat de Agenție ce reprezintă contravaloarea serviciului de transport al gazelor naturale prestat de către OST pentru rezervarea capacității de transport, primirea gazelor naturale la punctele de intrare în rețeaua de transport al gazelor naturale, transportul gazelor naturale prin rețeaua de transport al gazelor naturale fără a include furnizarea și predarea acestora furnizorilor de gaze naturale, sau consumatorilor finali la punctele de ieșire din rețeaua de transport al gazelor naturale. Tariful pentru serviciul de transport al gazelor naturale se stabilește în lei/m<sup>3</sup>/zi (lei/kWh/zi), nu include taxa pe valoare adăugată (TVA) și contravaloarea gazelor naturale transportate;</p> <p><b>Justificarea:</b> Noțiunea propusă a fost preluată din Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, aprobată prin Hotărârea ANRE nr.535 din 27.12.2019, care din punctul nostru de vedere definește în mod deplin noțiunea tarifului reglementat.</p> | Definiția noțiunii se regăsește în Proiectul legii de modificare.                                                                                                                                                                                                                |
| 263     | <p>Articolul 9. Transparența activității Agenției. Hotărârile și deciziile Agenției</p> <p>[...]</p> <p>(4) Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate în termen de cel mult 180 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi de gaze naturale și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.</p> | <p>9. La articolul 9,</p> <p>La alin. (4) textul "Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate - în termen de cel mult 180 de zile calendaristice" se substituie cu textul "Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 180 de zile calendaristice, iar cererile privind prețurile și tarifele reglementate - în termen de până la 90 de zile.</p> <p>TEMEI: Art.60 din Codul administrativ, care prevede termenul general de examinare a procedurii administrative - 30 de zile, dar nu mai mult de 90 de zile.</p> <p>Termenele îndelungate sunt în defavoarea OST și pot cauza inclusiv pierderi financiare.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Termenele sunt prea scurte</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 264     | <p>Articolul 18. Reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale</p> <p>(1) Reorganizarea operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuție, operatorului depozitului de stocare, inclusiv fuziunea acestuia cu alte societăți comerciale, se efectuează doar cu acordul Agenției. În acest caz, Agenția este obligată, în termen de o lună, să adopte hotărârea privind acordul sau dezacordul față de reorganizarea întreprinderii de gaze naturale respective. În cazul adoptării hotărârii privind acordul față de reorganizarea întreprinderii de gaze naturale, Agenția</p>                                                             | <p>18. Articolul 18 se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p>" <b>Articolul 18. Reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale</b></p> <p>(1) Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare este obligat să notifice în prealabil Agenția cu privire la inițierea reorganizării acestuia, ori în cazul modificării drepturilor de control în cadrul</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Propunem reformularea din alin. (1):</p> <p><i>Efectele reorganizării care duc la majorarea nejustificată a tarifelor sau prețurilor reglementate nu vor fi luate în considerare la aprobarea acestora de către Agenție</i></p> <p>în:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Alineatul (1) se propune a fi reformulat pentru a nu împiedică titularii de licențe să decidă cu privire la reorganizare. Validarea deciziei de reorganizare a întreprinderilor de gaze naturale nu ține de competența autorității de reglementare.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>este în drept să modifice condițiile stipulate în licență. Din motive întemeiate, perioada de examinare a solicitării întreprinderii de gaze naturale poate fi prelungită până la cel mult două luni. Agenția poate solicita, după caz, opinia Consiliului Concurenței. Dacă Agenția nu adoptă în termenul stabilit hotărârea privind acordul sau dezacordul față de reorganizarea întreprinderii de gaze naturale, acordul se consideră oferit.</p> <p>(2) Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție și operatorul depozitului de stocare nu au dreptul să procure acțiuni ale altor titulari de licență, direct sau indirect, individual ori în comun cu persoanele sale afiliate, fără acordul Agenției. În acest caz, Agenția este obligată ca, în termen de o lună, să adopte hotărârea privind acordul sau dezacordul față de procurarea de acțiuni de către întreprinderea de gaze naturale respectivă. Din motive întemeiate, perioada de examinare a solicitării întreprinderii poate fi prelungită până la cel mult două luni. Agenția poate solicita, după caz, opinia Consiliului Concurenței. Dacă Agenția nu adoptă în termenul stabilit hotărârea privind acordul sau dezacordul față de procurarea de acțiuni de către întreprinderea de gaze naturale, acordul se consideră oferit.</p> <p>(3) În cazurile prevăzute de Legea concurenței nr.183 din 11 iulie 2012, reorganizarea întreprinderilor de gaze naturale se efectuează numai după notificarea Consiliului Concurenței și după autorizarea lor de către acesta.</p> | <p>societății comerciale și să prezinte informațiile relevante solicitate de Agenție în acest sens. Efectele reorganizării care duc la majorarea nejustificată a tarifulor sau prețurilor reglementate nu vor fi luate în considerare la aprobarea acestora de către Agenție.</p> <p>(2) În cazul în care urmare a examinării informațiilor prezentate, Agenția constată că sunt încălcate cerințele privind separarea și independența operatorului de sistem, a operatorului depozitului de stocare, întreprinderea respectivă de gaze naturale este obligată să înlăture încălcările respective în termenele stabilite în hotărârea Agenției. Operatorul sistemului de transport, operatorul depozitului de stocare prezintă operatorul depozitului de stocare prezintă Agenției sistemului de distribuție. Agenției toate documentele, datele și informațiile cure aflate soluționarea încălcărilor constatate de Agenție.</p> <p>(3) În cazul în care operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție, operatorul depozitului de stocare nu înlătură încălcările respective în termenele stabilite de Agenție, autoritatea de reglementare este în drept să inițieze procedura de suspendare a licenței pentru activitatea respectivă în conformitate cu prezenta Lege și să aplice sancțiunea financiară stabilită la art. 113 din prezenta Lege, cu respectarea procedurii prevăzute în Legea nr. 174/2017 cu privire la energietică. ”</p> <p>31. La articolul 39,</p> <p>- după lit. h) se completează o literă nouă, litera h'), cu următorul conținut:</p> <p>„ h') să încheie acorduri de operare cu operatorii de sistem, cu utilizatorii de sistem, inclusiv cu consumatorii finali, instalațiile de utilizare ale cărora sunt racordate direct la rețeaua sa de transport al gazelor naturale ”;</p> | <p>Agenția va examina în termen de până la 30 de zile notificarea de reorganizare și va stabili dacă este justificată majorarea tarifulor sau prețurilor reglementate, informând despre această operațiune licențiat. În cazul în care după expirarea termenului enunțat Agenția nu va informa operatorul privind la opinia sa urmare a examinării notificării de reorganizare, se va considera că modalitatea de reorganizare notificată se acceptă în mod tacit.</p> <p>Justificarea: Mecanismul propus vine în suportul operatorului, până la reorganizare și nu după reorganizare cum a fost propus și va exclude suportarea de către operator a unor cheltuieli care vor fi considerate de către Agenție drept nejustificate.</p>                                                                      | <p>Se propune reformularea Art.39 alin(1) lit.h');<br/>h') să încheie acorduri de operare cu operatorii de sistem, cu utilizatorii de sistem, inclusiv cu consumatorii finali, racordati direct la rețeaua sa de transport al gazelor naturale;</p> <p>Justificarea: Conform definiției de la Art.2 din Legea nr. 108/2016: instalație de utilizare – ansamblu de instalații de gaze naturale ale consumatorului final destinate utilizării gazelor naturale.</p> <p>Operatorul de sistem și utilizatorul de sistem nu poate fi asimilat consumatorului final, respectiv termenul instalație de utilizare este oportun de a exclude din text pentru a nu crea confuzii.</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederea respectivă a fost reformulată după cum urmează:</p> <p>”h') să încheie acorduri de interconectare, acorduri de operare în conformitate cu Codul rețelilor de gaze naturale și Regulamentul privind racordarea”.</p> |
| 265     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>31. La articolul 39,</p> <p>După alin. (6) se completează un alineat nou, alineatul (6'), în următoarea redacție:</p> <p>„ (6') Operatorul sistemului de transport colaborază cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine, inclusiv prin schimburi tehnologice de gaze naturale necesare echilibrării prestimilor înregistrate în contul de echilibrare operațional. Volumele transfrontaliere de gaze naturale ce</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Necesară reformularea Alineatului 6', având în vedere că în nici o lege sau act normativ aprobat de ANRE, nu este prevăzută sintagma – schimb tehnologic.</p> <p>Pentru utilizatorii rețelei care importă gaze naturale, se aplică regula alocare-cantitate confirmată, prevăzută în Acordul de interconectare. În aceste condiții, din cauze tehnice (posibilitate limitată de a transporta fizic exact cantitatea confirmată/ unitatea de timp), suma cantităților alocate utilizatorilor de sistem poate fi diferită de cantitatea măsurată în punctul de interconectare. Diferența este înregistrată zilnic într-un cont de echilibrare operațională (OBA) ca fiind poziția de echilibru zilnic al unui dintre cei doi operatori de transport, aceștia având obligația de a restabili poziția de</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>În contextul propunerilor formulate și de alte persoane consultate, alin. (6') urmează a fi expus următoarea redacție:</p> <p>”(6') Operatorul sistemului de transport colaborază cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine în vederea asigurării interoperabilității rețelilor de transport al gazelor naturale. Volumele transfrontaliere de gaze naturale evidențiate în contul de echilibrare operațională nu fac obiectul</p>                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 266     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                              |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | se încadrează în categoria schimbărilor tehnologice, nu fac obiectul taxelor vamale.”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | echilibrul cât mai aproape de valoarea zero într-un interval de timp cât mai scurt.<br>Prin urmare, restabilirea poziției de echilibru, alinierea contului de echilibrare operațională (OBA), se realizează ”în natură” prin ajustarea cantităților zilnice de gaze programate a fi transportate, conform Acordurilor de interconectare.<br>În această situație, este esențial faptul ca eventualele diferențe dintre cantitățile măsurate, respectiv, cele alocate zilnic utilizatorilor de sistem, sunt contabilizate și decontate în natură între operatorii de transport în mod riguros și nu fac obiectul consumului sau comercializării de gaze pe teritoriul Republicii Moldova.<br>În fapt, diferențele dintre cantitățile de gaze transportate și cele comandate de Furnizori, se reglează între operatorii de sistem adiacenți, la următoarele livărări de gaze, astfel încât la sfârșitul lunii, cantitatea de gaze din contul OBA să tindă spre valoarea ”zero”.                       | <i>formalităților vamale fiind exceptate de la plata drepturilor de import sau export.”.</i>                                                                                                                                                                                                        |
| 267     | Articolul 42. Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale și planurile de investiții<br>[...] (11) În baza planului de dezvoltare aprobat, ținând cont de cererile parvenite din partea utilizatorilor de sistem existenți sau potențiali, precum și de informația actualizată privind starea și gradul de uzură al rețelelor de transport al gazelor naturale, operatorul sistemului de transport este obligat să elaboreze și să prezinte Agenției spre aprobare, anual, în termen de până la 30 septembrie, planul de investiții pentru anul următor. Planul anual de investiții se stabilește în conformitate cu cerințele stabilite în Regulamentul privind investițiile, aprobat și fiindul cont de cererile parvenite din partea utilizatorilor de sistem existenți sau potențiali, precum și de informația actualizată privind starea și gradul de uzură al rețelelor de transport al gazelor naturale”. | 34. La articolul 42, Alinacul (11) se modifică și va avea următorul cuprins:<br>” (11) Operatorul sistemului de transport este obligat să elaboreze și să prezinte Agenției spre aprobare, anual, în termen de până la 30 septembrie, planul de investiții pentru anul următor. Planul anual de investiții se elaborează de operatorul sistemului de transport în conformitate cu cerințele stabilite în Regulamentul privind investițiile, aprobat și fiindul cont de cererile parvenite din partea utilizatorilor de sistem existenți sau potențiali, precum și de informația actualizată privind starea și gradul de uzură al rețelelor de transport al gazelor naturale”. | Respectiv, aceste diferențe care se reflectă în contul de echilibrare operațională (OBA), nu trebuie să facă obiectul formalităților vamale.<br><br>Se propune:<br><br>(d’) <i>Volumele transfrontaliere de gaze naturale evidențiate în contul de echilibrare operațională (OBA) nu fac obiectul formalităților vamale fiind exceptate de la plata drepturilor de import sau export.</i><br><br>Termenul de 30 septembrie nu este rațional și creează la modul practic dificultăți pentru OST.<br><br>Se propune data limită de 01 decembrie, cu păstrarea după ANRE a termenului general de examinare și aprobare a hotărârii de 30 de zile, adică până la finele anului.<br><br>Termenul de 30 septembrie creează din start necesitatea revenirii ulterioare și ajustarea Planului de investiții. De la 30 septembrie și până la finele anului este o perioadă prea mare în care intervin diferite situații care generează rectificări în activitate, inclusiv în partea ce ține de investiții. | Nu se acceptă.<br>Termenul a fost stabilit, inclusiv pentru a acorda ANRE suficient timp pentru examinarea și aprobarea Planurilor de investiții, asigurând totodată posibilitatea cu operatorii de sistem să inițieze procedura de achiziții și să demareze lucrările de construcție în timp util. |
| 268     | Articolul 70. Întreruperi, limitări și sistarea livrării gazelor naturale<br>[...] (4) Operatorul de sistem nu repară prejudiciile pe care le-a cauzat prin limitarea sau întreruperea prestării serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale în condițiile prevăzute la alin.(3) dacă acțiunile lor sînt conforme cu prevederile alin.(1) și (2).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 52. La articolul 70, Alinacul (4) se modifică și se expune în următoarea redacție:<br>„(4) Operatorul de sistem este obligat să repare prejudiciile cauzate prin limitarea, întreruperea sau sistarea serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale, inclusiv în legătură cu preluarea în rețea a gazelor naturale produse, dacă aceasta a fost efectuată cu încălcarea prevederilor stabilite în prezentul articol și în actele normative de reglementare ale Agenției”.                                                                                                                                                                                    | <b>Propunem reformularea Art.70 alin(4), după cum urmează:</b><br><br>Răspunderea operatorului de sistem de a repara prejudiciile pe care le-a cauzat prin limitarea sau întreruperea prestării serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale este înlăturată dacă acțiunile operatorului de sistem sînt conforme cu prevederile prezentului articol.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nu se acceptă.<br>Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului și reflectă doar parțial conținutul prevederii în redacția propusă de consultanți.                                                                                                                                                |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 269     | <p>Articolul 79. Zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale</p> <p>[...]</p> <p>(2) În scopul protecției rețelelor de gaze naturale, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul operatorului de sistem:</p> <p>a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>b) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>c) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele de gaze naturale și în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>d) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor de gaze naturale.</p> <p>(3) Persoanelor fizice și juridice li se interzice:</p> <p>a) să pună pe rețelele de gaze naturale obiecte de orice fel;</p> <p>b) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor de gaze naturale;</p> <p>c) să limiteze ori să îngreuneze prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua de gaze naturale.</p> <p>(4) Se interzice emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale.</p> | <p>54. La articolul 79,</p> <p>La alineatul (2), după litera c), se completează cu o literă nouă – litera d) în următoarea redacție:</p> <p>„d) să întreprindă alte acțiuni stabilite în Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, aprobat de Guvern.”</p>                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Eroare de numerotare Art.79 alin(3)</p> <p>Corectare din alineat 2 în alineat 3 după litera c) de completat cu litera d).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Se acceptă.</p> <p>Obiecția este pertinentă. În Proiectul legii a fost admisă o greșală de redacție, însă acesta constă în indicarea incorectă a alineatului la care se propune modificarea. Anume, litera d) se propune a fi introdusă la alin. (3) din art. 79 al Legii cu privire la gazele naturale. Eroarea respectivă fost înlăturată.</p> |
| 270     | <p>Articolul 79. Zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale</p> <p>[...]</p> <p>(5) În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, operatorii de sistem sunt obligați să sesizeze despre acest fapt Agenția pentru Supraveghere Tehnică și Autoritatea administrației publice locale, având dreptul de a cere încetarea lucrărilor și a de întreprinde toate acțiunile necesare în vederea asigurării securității obiectului industrial periculos.</p> <p>Respectiv propunem următoarea redacție:</p> <p>(5) În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, operatorii de sistem sunt obligați să sesizeze despre acest fapt Agenția pentru Supraveghere Tehnică și Autoritatea administrației publice locale, având dreptul de a cere încetarea lucrărilor și a de întreprinde toate acțiunile necesare în vederea asigurării securității obiectului industrial periculos.</p>                                                                                                   | <p>54. La articolul 79,</p> <p>La alineatul (5), textul „să sesizeze Agenția pentru Supraveghere Tehnică și să ceară încetarea lucrărilor în conformitate cu regulamentul respectiv” se substituie cu textul „să sesizeze despre acest fapt Agenția pentru Supraveghere Tehnică și autoritatea administrației publice locale”;</p>                                                                                                                                                                                                               | <p>Nu suntem de acord cu excluderea dreptului de a cere stoparea activităților ilegale, mai mult decât atât, pe lângă cererea de încetare a activității ilegale, considerăm că urmează a fi stabilită posibilitatea operatorului sistemului de transport de a întreprinde toate acțiunile necesare de asigurare a securității obiectului industrial periculos.</p> <p>Respectiv propunem următoarea redacție:</p> <p>(5) În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, operatorii de sistem sunt obligați să sesizeze despre acest fapt Agenția pentru Supraveghere Tehnică și Autoritatea administrației publice locale, având dreptul de a cere încetarea lucrărilor și a de întreprinde toate acțiunile necesare în vederea asigurării securității obiectului industrial periculos.</p>                                                       | <p>Se acceptă.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 271     | <p>Articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 99<sup>2</sup>. Reconcilierea veniturilor. Mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport</p> <p>[...]</p> <p>(6) În contextul aplicării aceluși metode de stabilire a prețurilor de referință în comun pentru toți operatorii sistemelor de transport, care exploatează rețelele de transport al gazelor naturale în cadrul sistemului unic de</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>71. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 99<sup>2</sup>. Reconcilierea veniturilor. Mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport</p> <p>[...]</p> <p>(6) În contextul aplicării aceluși metode de stabilire a prețurilor de referință în comun pentru toți operatorii sistemelor de transport, care exploatează rețelele de transport al gazelor naturale în cadrul sistemului unic de</p> | <p>În contextul aplicării aceluși metode de stabilire a prețurilor de referință în comun pentru toți operatorii sistemelor de transport, care exploatează rețelele de transport al gazelor naturale în cadrul sistemului unic de intrare/ieșire, se instituie mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport. În cadrul mecanismului de compensare, un operator al sistemului de transport este obligat să achite altui operator al sistemului de transport o compensație aprobată de Agenție. Metoda de determinare a compensației, modul, termenele și periodicitatea de achitare a compensației, modul de ajustare a compensației se stabilesc în Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifulor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, care se va elabora în conformitate cu prevederile din ghidul revizuit ENTISO-G de implementare a REGULAMENTULUI (UE) 2017/460 AL COMISIEI din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>În legislația primară nu pot fi stabilite obligații privind respectarea de ghiduri sau documente de implementare elaborate de alte instituții, autorități internaționale, inclusiv de instituțiile UE. Aceasta deoarece Republica Moldova nu are calitate de stat membru al Uniunii Europene.</p>                          |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>intarirea/leșire, se instituie mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport. În cadrul mecanismului de compensare, un operator al sistemului de transport este obligat să achite altui operator al sistemului de transport o compensație aprobată de Agenție. Metoda de determinare a compensației, modul, termenele și periodicitatea de achitare a compensației, modul de ajustare a compensației se stabilesc în Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>rețela privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 272     |                             | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>[...]</p> <p><b>Articolul 99<sup>1</sup>. Reconcilierea veniturilor.</b></p> <p>Mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport</p> <p>[...]</p> <p>(9) Operatorul sistemului de transport care nu primește în termenul și în mărimea stabilită compensația stabilită de Agenție, este în drept să notifice Agenția cu privire la acest fapt și să solicite sancționarea operatorului sistemului de transport care nu și-a îndeplinit obligația de plată a compensației. Pentru neplata, întârzierea plății compensației sau achitarea incompletă a acesteia de către operatorul sistemului de transport, Agenția aplică sancțiune financiară în conformitate cu art. 113, alin. (2), lit. e) din prezenta lege.</p> <p>[...]</p>                         | <p>EROARE</p> <p>În loc de art.113 alin (2) lit. e), urmează a se corecta lit. f).</p> <p>De asemenea și în Art.113 alin (2) lit. f), urmează a se corecta din Art.99<sup>2</sup> alin(10) în alin(9).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Textul a fost modificat conform propunerii.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 273     |                             | <p>90. La articolul 114</p> <p>După alineatul (22) se completează cu trei alineate noi – alineatele (22<sup>1</sup>) - (22<sup>4</sup>) în următoarea redacție:</p> <p>“(22<sup>1</sup>) Din motive de interes public major, precum asigurarea unui mecanism eficient de compensare între operatorii sistemelor de transport, pentru a evita efectele negative asupra veniturilor din prestarea serviciului de transport de către operatorii sistemelor de transport implicați, pentru a asigura recuperarea veniturilor reglementate ale fiecărui operator al sistemului de transport, pentru a încuraja utilizarea activelor care contribuie la securitatea aprovizionării cu gaze naturale, Agenția implementează principiile și metodologia de determinare a tarifelor armonizate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, stabilite la articolele 99<sup>1</sup> și 99<sup>2</sup>, precum și reconcilierea</p> | <p>Necesar de stabilit un termen pentru aprobarea metodologiei și alor acte normative după caz în vederea implementării mecanismului compensatoriu.</p> <p>Se propune modificarea ultimei fraze, blurată cu galben, în următoarea redacție:</p> <p><i>În acest sens, Agenția va aproba și pune în aplicare în termen de până la 3 luni toate metodologiile și actele normative de reglementare stabilite conform prevederilor articolelor 99<sup>1</sup> și 99<sup>2</sup>, pentru a lua în considerare și a asigura recuperarea costurilor de investiții aferente conduitei de transport a gazelor naturale Iași-Ungheeni-Chișinău, ale căror costuri nu sunt încă amortizate la data intrării în vigoare a prezentei legi de modificare.</i></p> | <p>Având în vedere necesitatea respectării procesului de consultare a modificărilor la Metodologia tarifară, art. VI din Proiectul legii se completează cu pct. 107 în următoarea redacție:</p> <p>“În termen de 8 luni de la intrarea în vigoare a prezentei Legi, Agenția va aduce actele sale normative de reglementare în concordanță cu art. 99 – 99<sup>2</sup>.”</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 274     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Serviciul Fiscal de Stat</b><br>Cu referință la art. 1 pct. 77 din proiect, considerăm oportună excluderea alin. (7) din redacția propusă a art. 99 <sup>2</sup> din Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale.<br>În acest context, opinăm că norme privind deducerea cheltuielilor la determinarea venitului impozabil urmează să se regăsească doar în Codul fiscal, fără dublarea acestora în alte acte normative.                                                                                                                                                          | Dat fiind faptul că potrivit Avizului Ministerului Finanțelor în conformitate cu legislația fiscală cheltuielile, ce țin de achitarea compensației în cadrul mecanismului de inter-compensare între TSO, se consideră ca făcând parte din categoria "cheltuielilor ordinare și necesare", propunerea privind modificarea art. 24 din Codul fiscal poate fi acceptată, cu menținerea art. 99 <sup>2</sup> , alin. (7), în următoarea redacție: "Cheltuielile aferente achitării compensației se deduc în conformitate cu art. 24 din Codul fiscal." |
| 275     |                             | 77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99 <sup>1</sup> și articolul 99 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„Articolul 99 <sup>1</sup> . Reconcilierea veniturilor.<br>Mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport<br>[...]<br>(7) Cheltuielile aferente achitării compensației se deduc în conformitate cu art. 24, alin. (14') din Codul fiscal.                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 276     |                             | <b>Agencia pentru Supraveghere Tehnică</b><br>(6) Articolul 5, se completează la început cu o frază nouă, în următoarea redacție:<br>"Autoritățile administrației publice locale nu vor elibera certificate de urbanism și autorizații de desființare pentru obiective existente sau preconizate spre construcție în limita zonelor de protecție a rețelelor de gaze naturale fără acordul scris a operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona respectivă";                    | 6. Articolul 5, se completează la început cu o frază nouă, în următoarea redacție: "Autoritățile administrației publice locale nu vor elibera certificate de urbanism pentru proiectare, autorizații de construire și autorizații de desființare pentru obiective existente sau preconizate spre construcție în limita zonelor de protecție a rețelelor de gaze naturale fără acordul scris a operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în zona respectivă";                                                                                                                | Prevederea respectivă a fost exclusă pentru motivele expuse mai sus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 277     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 278     |                             | Articolul 5. Competența autorităților administrației publice locale<br>(1) Autoritățile administrației publice locale acordă, la solicitare, autorizații de construire pentru obiectele sistemului de gaze naturale în conformitate cu Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.<br>(2) La eliberarea autorizațiilor de construire pentru casele de locuit, clădiri și alte construcții, autoritățile administrației publice locale sînt obligate să respecte | după alineatul (2) se completează cu 3 alineate noi, cu următorul conținut:<br>"(2 <sup>1</sup> ) Solicitantul autorizației de construire este obligat să anexeze la cerere, suplimentar la documentele menționate la art. 12 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, acordul scris a operatorului de sistem care exploatează rețelele de gaze naturale în a căror zonă de protecție se preconizează executarea lucrărilor de construcție, inclusiv pozarea rețelelor ingineresti, sau lucrări de amenajare a teritoriului. La prezentarea acordului scris | Propunerile ce țin de obținerea acordului operatorului de sistem au fost excluse din Proiectul legii pentru motivele expuse mai sus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|         | <p>cerințele față de zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, stabilite în Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale.</p> <p>(3) Autoritățile administrației publice locale sînt responsabile de elaborarea proiectelor de construcție a rețelelor de distribuție a gazelor naturale cu destinație locală în baza avizelor de racordare elaborate de operatorii sistemelor de distribuție și în conformitate cu planurile urbanistice și cu planurile de amenajare a teritoriului, de asemenea prezintă proiectele respective operatorilor sistemelor de distribuție.</p> <p>(4) Terenurile proprietate publică a statului și a unităților administrativ-teritoriale se transmit în folosință, cu titlu gratuit, operatorilor sistemelor de transport, operatorilor sistemelor de distribuție pentru efectuarea lucrărilor necesare construcției și/sau exploatarea rețelelor de gaze naturale.</p> | <p><i>naturale în a căror zonă de protecție se prevăd executarea lucrărilor de construcții. La prezentarea acordului, operatorul de sistem stabilește condițiile care trebuie respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor de construcție.</i></p> <p><i>(2<sup>3</sup>) În cazul în care autoritatea administrației de construcție în lipsa acordului operatorului de sistem emis în conformitate alin. (2<sup>1</sup>) din prezentul articol, cheltuielile aferente strămutării rețelei de gaze naturale în a cărei zonă a fost executată construcția sau demolarea construcției ilegale se suportă de autoritatea administrației publice locale. ”</i></p> | <p>operatorul de sistem stabilește condițiile tehnice care trebuie respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor de construcție sau amenajare a teritoriului.</p> <p>(2<sup>3</sup>) Operatorul de sistem este obligat timp de 5 zile lucrătoare să emită acordul scris ce include condiții tehnice care trebuie respectate la proiectarea și executarea lucrărilor de construcție sau refuzul motivat. La solicitarea acordului scris, operatorul de sistem este obligat să înregistreze solicitarea cu emiterea recepsei de înregistrare a solicitării respective.</p> <p>Se interzice includerea în acordul respectiv a cerințelor și condițiilor care interpretează eronat prevederile documentelor normative.</p> <p>După expirarea termenului prevăzut de lege pentru emiterea acordului scris în conformitate cu prezentul articol, și în lipsa unui refuz scris argumentat și motivat din partea operatorului de sistem, acordul solicitat se consideră acordat prin aprobare tacită.</p> <p>Drept confirmare a aprobării tacite servește recepisa emisă de operatorul de rețea la depunerea solicitării de eliberare a acordului și declarația notarială pe propria răspundere a solicitantului privind lipsa refuzului primit de la operatorului de sistem în termenul prevăzut în prezentul articol.</p> <p>Aprobarea tacită nu scutește de răspunderea pentru încălcarea prevederilor normative în construcții la efectuarea lucrărilor de proiectare și construcție.</p> <p>(2<sup>3</sup>) În cazul în care autoritatea administrației publice locale a eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare, autorizația de construire sau autorizația de desființare în lipsa acordului scris a operatorului de sistem emis în conformitate cu alin. (1, 2<sup>1</sup>, 2<sup>2</sup>) din prezentul articol, sau confirmării aprobării tacite, cheltuielile aferente strămutării rețelei de gaze naturale în a cărei zonă a fost executată construcția, inclusiv rețele ingineresti sau demolarea construcției (rețelelor ingineresti) ilegale se suportă de autoritatea administrației publice locale.”</p> <p><b>Argumentare</b></p> <p>Pentru a descuraja factorii potențiali de corupție prin tărgănarea termenilor prin</p> <p>1. stabilirea termenului de 5 zile lucrătoare pentru eliberarea acordului sau refuzului motivat</p> <p>2. Descurajarea tentativelor de corupere prin includerea în lege a stipulării ce prevede interzicerea cerințelor abuzive de interpretare eronată a documentelor normative.</p> <p>3. Propunerea aprobării tacite în caz de depășire a termenilor legali de eliberare a acordului sau refuzului motivat</p> <p>Lipsa riscurilor legate de aprobarea tacită prin includerea prevederii care expres stipulează că Aprobarea tacită nu scutește de răspunderea pentru încălcarea prevederilor normative în construcții la efectuarea lucrărilor de proiectare și construcție.</p> |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                        |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>Articolul 62. Protecția și executarea instalațiilor de racordare</p> <p>(1) Protecția și executarea instalației de racordare, precum și punerea sub presiune a instalației de utilizare a unui solicitant potențial consumator final se efectuează de operatorul de sistem după achitarea de către solicitant a costului de proiectare și a tarifului de racordare aprobat de Agenție în condițiile legii. Consumatorul final potențial este în drept să angajeze altă persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare. Aceste prevederi se indică în mod obligatoriu în avizul de racordare eliberat solicitantului de operatorul de sistem.</p> <p>(2) Instalațiile de racordare executate de operatorul de sistem devin proprietatea operatorului de sistem, care este responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acestora. Instalațiile de racordare executate de alte persoane autorizate aparțin consumatorilor finali care sînt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem în condițiile stabilite la alin.(3).</p> <p>(3) Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate instalații de gaze naturale sînt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem. Actele dobîndite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a operatorului de sistem, iar venitul obținut în urma primirii, cu titlu gratuit, a instalațiilor de gaze naturale menționate se consideră venit neimpozabil.</p> <p>(4) Procedura și condițiile de racordare la rețelele de transport sau de distribuție a gazelor naturale a instalațiilor de utilizare, a instalațiilor de producere, a depozitelor de stocare se stabilesc în Regulamentul privind racordarea, elaborat de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție în colaborare cu ceilalți operatori de sistem. La elaborarea Regulamentului privind racordarea, operatorul sistemului de transport respectiv urmează să aplice prevederile art.66 alin.(4) și (5). Regulamentul privind racordarea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe pagina web oficială a Agenției, pe paginile electronice ale operatorilor sistemelor de transport și ale operatorilor sistemelor de distribuție.</p> | <p>45. La articolul 62, [...]</p>                                      | <p>45 Articolul 62 (din legea 108/2016) de completat cu un alineat nou (7):</p> <p>(7) "Proiectele instalației de racordare și a instalațiilor de utilizare pînă la locul de consum se coordonează de operatorul de sistem timp de 5 zile lucrătoare.</p> <p>La coordonarea (avizarea) documentației de proiect, elaborată în baza avizelor de racordare și în conformitate cu documentele normative se examinează exclusiv doar aspectele ce țin de realizarea (respectarea) în documentația de proiect a cerințelor prescrise în avizul de racordare.</p> <p>Se interzice includerea în avizele de racordare a cerințelor și condițiilor care interpretează eronat prevederile documentelor normative.</p> <p>Verificarea respectării cerințelor documentelor normative și corectitudinea perfecții documentației de proiect este exclusiv de competența verificatorilor de proiecte în condițiile legii nr.721/1996.</p> <p>La solicitarea coordonării documentației de proiect, operatorul de sistem este obligat să înregistreze solicitarea cu emiterea recipsei de înregistrare a solicitării respective.</p> <p>După expirarea termenului prevăzut de lege pentru coordonarea documentației de proiect în conformitate cu prezentul articol, și în lipsa unui refuz scris argumentat și motivat din partea operatorului de sistem, coordonarea documentației de proiect se consideră acordată prin aprobare tacită.</p> <p>Drept confirmare a aprobării tacite servește recipșa emisă de operatorul de rețea la depunerea solicitării de coordonare a documentației de proiect și declarația notarială pe propria răspundere a solicitantului privind lipsa refuzului primit de la operatorul de sistem în termenii prevăzuți de prezentul articol.</p> <p>Aprobarea tacită nu scutește de răspunderea pentru încălcarea prevederilor normativelor în construcții la efectuarea lucrărilor de proiectare și construcție"</p> <p><b>Argumentare:</b></p> <p>Durata coordonării este stabilită de 5 zile lucrătoare prin Regulamentul ANRE 112/2019 din 19.04.2019 pct. 44.</p> <p>Necitând la acest fapt operatorii de sistem invocă diferite motive neintemeiate pentru tărăgănarea coordonării, fie includ în avizele de racordare interpretări eronate a documentelor normative, pentru a motiva refuzul coordonării, fie depășind atribuțiile motivează tărăgănarea termenului prin necesitatea verificării documentației, însă aceste atribuții conform legii nr. 721/1996 art.25 pct. (1) revin verificatorilor de proiecte.</p> <p>Atribuțiile operatorului de sistem la coordonarea documentației de proiect, potrivit competențelor, se limitează doar la examinarea exclusivă doar aspectele ce țin de realizarea (respectarea) în documentația de proiect a cerințelor prescrise în avizul de racordare. Pentru a descuraja factorii potențiali de corupție prin tărăgănarea termenilor de coordonare se propune coordonarea tacită în caz de depășire a termenilor legali</p> <p>Descurajarea tentativelor de corupere prin includerea în lege a stipulării ce prevede interzicerea cerințelor abuzive de interpretare eronată a documentelor normative. Lipsa riscurilor legate de</p> | <p>Propunerile ce țin de obținerea acordului operatorului de sistem au fost excluse din Proiectul legii pentru motivele expuse mai sus.</p> <p>Se acceptă propunerea AST.</p> <p>Vizează responsabilizarea OSD la etapa de racordare.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Argumentarea autorului proiectului       |
|---------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| 280     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Comisia Națională a Pieței Financiare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                          |
| 281     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Urmare a examinării proiectului Hotărâri de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 548/MIDR/2021, elaborat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale), Comisia Națională a Pieței Financiare, în limita competențelor conferite de legea cadru (nr.192/1998), comunică lipsă de obiecții și propuneri.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                          |
| 282     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | SA Energocom                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Prevederea respectivă a fost modificată. |
| 283     |                             | <p>84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108<sup>1</sup> și articolul 108<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p><b>Articolul 108<sup>1</sup>. Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor</b></p> <p>(1) Guvernul poate stabili o obligație de serviciu public pentru un trader de gaze naturale sau pentru un furnizor de gaze naturale care să asigure stocarea gazelor în conformitate cu Art.11 alin.(2) litera c).</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>SA „ENERGOCOM” a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 548/MIDR/2021) și acordă aviz pozitiv cu propunerea de a expune Art.108<sup>2</sup> alin.(1) al proiectului de lege în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 108<sup>2</sup>. Obligația de serviciu public privind stocarea gazelor</p> <p>(1) Guvernul va stabili o obligație de serviciu public pentru un trader de gaze naturale sau pentru un furnizor de gaze naturale care să asigure stocarea gazelor naturale în conformitate cu Art.11 alin.(2) lit c)”.</p> <p>Totodată, pentru evitarea riscurilor ce pot afecta securitatea energetică în sectorul gazelor naturale, precum și în scopul acordării timpului suficient pentru luarea măsurilor privind aprovizionarea cu gaze naturale în situații excepționale, propunem ca Guvernul, prin hotărâre, să desemneze obligația de serviciu public privind stocarea gazelor naturale S.A. „ENERGOCOM”, cu 100% acțiuni ale statului, licențiată în furnizarea gazelor naturale. Prin hotărârea respectivă, S.A. „ENERGOCOM” va avea competențe clare, fapt ce va permite din timp achiziționarea, depozitarea și administrarea rezervelor de gaze naturale și asigurarea funcționării corecte și continue a pieței interne a gazelor naturale. S.A. „ENERGOCOM” va prezenta rapoarte periodice privind disponibilitatea stocurilor, astfel se vor crea condiții necesare pentru monitorizarea securității energice în sectorul gazelor naturale.</p> |                                          |
| 284     |                             | <p>84. După articolul (108) se completează cu două articole noi – articolul 108<sup>1</sup> și articolul 108<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p><b>„Articolul 108<sup>1</sup>. Stocarea gazelor naturale</b></p> <p>[...]</p> <p>(4) Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial și de către furnizorul care o deține, în vederea reducerii costurilor cu achiziția gazelor naturale în cazul unor costuri mari ale gazelor pe piețele internaționale, cu condiția să dețină contract stabil și asigurător de achiziție gaze pentru cel puțin șase luni de consum. În acest caz, refacerea cantităților de gaze naturale stocate se realizează în maximum șase luni din momentul începerii utilizării gazelor naturale stocate. Despre aceasta furnizorul informează Agenția și Guvernul.</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederea respectivă se modifică după cum urmează:</p> <p>” Cantitatea de gaze naturale stocate poate fi utilizată total sau parțial și de către furnizorul care o deține, în baza deciziei proprii, în vederea reducerii costurilor cu achiziția gazelor naturale în cazul unor costuri mari ale gazelor naturale pe piețele internaționale sau pentru soluționarea dezecilibrelor consumatorilor proprii, cu condiția să dețină contract stabil și asigurător de achiziție gaze pentru cel puțin șase luni de consum. În acest caz, refacerea cantităților de gaze naturale stocate se realizează până la următoarea dată calendaristică de 31 august. Despre aceasta furnizorul informează Agenția și Guvernul”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                          |
| 285     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ion Muntean                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                          |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                   | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 286     | Articolul 69. Evidența și măsurarea gazelor naturale<br>[...] |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Completarea art. 69 al legii nr. 108 din 27.05.2016 cu un alineat nou (10) în următoarea redacție:<br>(10) La solicitarea consumatorului și/sau a conducerii asociațiilor de locatari, operatorul rețelei de distribuție este obligat să preia la balanță și în gestiune sistemele de colectare și transmitere la distanță a indicațiilor echipamentelor de măsurare.<br>A se include sancțiuni în cazul refuzului de realizare a prevederilor din alin. (10), nou propus în art. 69.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Nu se acceptă.<br>Nu este clară problema care se încadrează a fi soluționată în legătură cu modificarea respectivă.<br>La fel, consultanții nu dispun de suficiente informații pentru a formula o recomandare. După cum înțelegem, dispozitivele de transmitere la distanță, împreună cu echipamentele de măsurare fac parte din sistemul de măsurare a gazelor naturale și nu pot fi transmise separat în proprietatea operatorului de sistem. Totodată, Legea cu privire la gazele naturale, nr. 108/2016 și Regulamentul cu privire la modul de măsurare a gazelor naturale în scopuri comerciale, aprobat de ANRE, stabilesc prevederi ce țin de instalarea echipamentelor de măsurare la consumatorii casnici și noncasnici, sursa finanțării instalării acestora și regimul de proprietate. Eventual, subiectul respectiv urmează a fi discutat suplimentar cu ANRE pentru a identifica problema care se intenționează a fi soluționată și soluția optimă. |
| 287     |                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Ministerul Economiei</b><br>La art. 1.<br>1) La pct. 2, la alin. (2) lit. d') după cuvântul „trading” de completat cu cuvântul în paranteze „(tranzacționare)”; deoarece potrivit art.54 alin.(1) lit. e) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative „în cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică după caz, corespondența acestora în limba română”. În dicționarele limbii române nu există așa cuvânt „trading”, care este de origine din limba engleză și se traduce ca tranzacționare.<br>2) La pct. 3, referințele la regulamentele aprobate în temeiul art. 7, alin. (1), lit. i) necesită ajustare, deoarece modificarea art. 7, alin. (1), lit. i) din proiect prevede aprobarea de către Agenție a unui singur <b>Regulament privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor.</b>                                                                                                                                                                                                                                                               | Nu se acceptă.<br>Noțiunile de „trader” și „activitate de trading” au fost definite. Respectiv, specificarea în paranteză a cuvântului „tranzacționare”, în calitate de corespondent în limba română, poate să ducă la echivoc în interpretare.<br><br>Se acceptă<br>Prevederea respectivă a fost modificată.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 288     |                                                               | 2. La articolul 1, la alineatul (2), - după lit. d) se completează cu lit. d') cu următorul conținut:<br>„ d') activitatea de trading;”                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 289     |                                                               | 3. La articolul 2, - în definiția noțiunii de „capacitate” textul „contractului pentru prestarea serviciului de transport sau ale contractului pentru prestarea serviciului de stocare” se substituie cu textul „contractelor încheiate în conformitate cu regulamentele aprobate de Agenție în temeiul art. 7, alin. (1), lit. i)”; |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 290     |                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3) Suplimentar, considerăm oportun la art. 2 din Legea nr. 108/2016, din noțiunea „parametrii de calitate” excluderea cuvintelor „standardele de calitate aprobate de organismul național de standardizare și indicate ca obligatorii în”, deoarece referința la standard este una incertă și creează neclarități. Referințe directe sau indirecte la standarde sunt efectuate în actele aprobate de către ANRE.<br><b>Argumentare.</b><br>Art. 4 din Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizare națională stabilește că unul din principii este caracterul voluntar al aplicării standardelor moldovenești. La alin. (2) art. 14 din Legea nr. 20/2016 este prevăzut „Aplicarea unui standard moldovenească poate deveni obligatorie, în totalitate sau în parte, pe întreg teritoriul țării sau pe plan local, numai prin-un act normativ în care se face referință directă la acest standard, în cazul în care considerentele de ordin public, de protecție a vieții, a sănătății și a securității oamenilor, a mediului și a intereselor consumatorilor fac necesară o astfel de măsură”.<br>Totodată, art. 15 din Legea nr. 20/2016 stabilește că: | Nu se acceptă.<br>În conformitate cu prevederile art. 7 din Legea nr. 235/2006, care stipulează în mod expres faptul că, condițiile tehnice, sanitare, standardele, alte documente similare sînt obligatorii în cazul în care sunt stabilite prin legi. Respectiv, în cazul în care va fi acceptată propunerea Ministerului Economiei, există probabilitatea ca întreprinderile de gaze naturale să refuze respectarea standardelor stabilite în regulamentele ANRE, iar ANRE va fi în imposibilitate să le sancționeze pentru nerespectarea standardelor respective, întrucât întreprinderile de gaze naturale vor face referire la principii general privind caracterul voluntar al aplicării standardelor.                                                                                                                                                                                                                                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 291     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>„(1) În scopul facilitării aplicării legislației, standardele moldovenești pot fi utilizate ca referințe directe, indirecte, date sau nedate în actele legislative și normative.</p> <p>(2) Referințele la standardele moldovenești în actele normative, cu excepția cazurilor prevăzute la art.14 alin.(2), vor specifica explicit că aplicarea acestor standarde reprezintă modalitatea recomandată, fără a fi singura însă, pentru a demonstra conformitatea cu cerințele din actele normative respective.</p> <p>(3) În actele normative pot fi făcute referințe directe numai la standardele moldovenești publicate în limba de stat”.</p> <p>4). La pct. 5. Prin prisma art. 2 din <i>Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern</i>, rolul Guvernului este asigurarea realizării politicilor. Astfel, considerăm oportun la art.4 alin.(1) lit. h) de la pct.5 din proiect, de substituit sintagma „realizează politica” cu sintagma „asigură realizarea politicii”.</p> <p>5). La pct. 7 prevederea de la litera u<sup>1</sup>) prezintă într-o anumită măsură generalizarea prevederilor stabilite la literele i), j), k), l), m), n), q), s) de la art. 7 alin. (1) al Legii, în fiecare din acestea fiind indicată denumirea regulamentului cu se elaborează de către Agenție. Astfel, este necesară sau excluderea lit. u<sup>1</sup>) sau excluderea literelor prin care sunt denumite regulamentele concrete ce urmează a fi elaborate de către Agenție. Obiecția este valabilă și pentru lit. a<sup>2</sup>) de la alin. (3).</p> | <p>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Economiei.</p> <p>Propunerile de la art. 7, alin. (1), lit. (u<sup>1</sup>) și alin. (2), lit. a<sup>2</sup>) se exclud.</p>                                                                                                             |
| 292     |                             | <p>7. La articolul 7, alineatul 1, [...] după lit. u) se completează cu litera u<sup>1</sup>), cu următorul conținut:</p> <p>„u<sup>1</sup>) elaborează și aprobă regulamente, ghiduri, monitorizează respectarea acestora, adoptă hotărâri și emite decizii menite să asigure buna desfășurare a activităților din sectorul gazelor naturale supuse reglementării”;</p> <p>la alin. (3), [...]</p> <p>după lit. a) se completează cu două litere noi, litera a<sup>1</sup>) și a<sup>2</sup>), cu următorul conținut:</p> <p>„a<sup>1</sup>) înregistrează participanții la piața angro a gazelor naturale, în conformitate cu prezenta lege, prin aplicarea unei abordări comune, deținute și coordonate de Consiliul de reglementare al Comunității energetice;</p> <p>a<sup>2</sup>) elaborează și aprobă regulamente, metodologii, ghiduri și alte acte de reglementare, monitorizează respectarea acestora, adoptă hotărâri și emite decizii menite să asigure buna funcționare a pieței gazelor naturale, inclusiv a pieței angro cu locale componentele sale și a pieței cu amănuntul”;</p> <p>34. La articolul 42, [...]</p> <p>După alin. (14) se completează un alineat nou, alineatul (15) cu următorul cuprins:</p> <p>„(15) Proiectarea, construcția și recepția rețelilor de transport a gazelor naturale și a instalațiilor aferente se realizează în conformitate cu cerințele stabilite în documentele normativ-tehnice, care se identifică prin sigla „NRS” (Norme și Reguli</p> | <p>6). La pct. 34, art. 42, alin. (15) necesită a fi reconsiderat prin prisma divizării aspectelor ce țin de etapele de „Proiectare, construcția și recepția rețelilor de transport a gazelor”.</p> <p>Potrivit art.3 alin. (2) din <i>Legea nr.116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase</i> documentele normativ-tehnice în domeniul securității industriale se identifică prin sigla „NRS” și stabilesc: „a) cerințe tehnice privind exploatarea în siguranță a instalațiilor tehnice din cadrul obiectului industrial periculos, a căror respectare asigură securitatea industrială în scop</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>În contextul informațiilor prezentate de Ministerul Economiei, inclusiv în legătură cu proiectul cu număr unic 810/MEI/2020, consultații locale recomandă excluderea alin. (15) din art.42 și a alin. (12) din art. 49.</p> <p>NRS urmează a fi excluse, restul NCM și CP urmează să rămâne.</p> |
| 293     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>de Securitate), „NCM” (Normativ în Construcții Moldovene), „CP” (Cod Practic), „PG” (Procedură Generală) și cu cerințele minime de securitate aprobate de Guvern. Protecția și executarea rețelilor de transport al gazelor naturale se efectuează de personalul instruit și atestat în conformitate cu Legea nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, care se află în stătele de personal ale operatorului sistemului de transport respectiv sau în stătele de personal ale unei companii terțe, contractată în acest sens.”</p> | <p>de prevenire a incidentelor, avarilor și de pregătire a intervențiilor pentru localizarea și lichidarea avarilor”.</p> <p>Documentele prezentate stabilesc norme și reguli de exploatare în siguranță a obiectelor industriale periculoase, în baza cărora să desfășoare controlul exploatarea în siguranță a instalațiilor tehnice și a obiectelor industriale periculoase. În acest context, documentele normative tehnice cu sigla NRS nu sunt aplicabile la etapa de proiectare a rețelilor gazelor naturale. Totodată, folosirea cuvântului „executarea” rețelilor nu este relevantă.</p> <p>Referitor la „cerințele minime de securitate aprobate de Guvern”, în prezent există doar un singur act normativ „Cerințele minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale”, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.552/2017, care la pct. 3, subpct.1) prevede că aceste cerințe nu se aplică la conductele magistrale de gaze și obiectele aferente lor”.</p> <p>Totodată, informăm că Ministerul Economiei promovează proiectul cu număr unic 810/MEI/2020, referitor la funcționarea în condiții de siguranță a obiectelor de producție și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, care prevede că documentele normative tehnice în domeniul securității industriale sunt doar - norme și reguli de securitate, și nu prevede așa tip de documente „cerințele minime de securitate aprobate de Guvern”</p> <p>Suplimentar, referința, în a doua propoziție, la Legea nr.116/2012 în ceea ce privește personalul implicat în protecția rețelilor de transport a gazelor naturale este una incorectă, deoarece art. 11 din legea prenotată stabilește cerințe care se referă la personalul unui agent economic care desfășoară activități în domeniul securității industriale: personalul tehnic ingineresc și personalul care desfășoară lucrări de sudură, examinări distructive și nedistructive - lucrări care nu fac parte a procesului de proiectare. Obiecția este valabilă și pentru alin.(12), art. 49 din pct.39 din proiect.</p> | <p>De verificat dacă documentele SM urmează a fi menționate.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 294     | <p>51. La articolul 69,</p> <p>La alineatul (3) textul „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat” se exclude.</p> <p>Alineatul (4) se completează la sfârșit cu o nouă frază în următoarea redacție:</p> <p>„Periodicitatea verificării metrologice a echipamentelor de măsurare se stabilește conform prevederilor Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și a măsurilor supuse controlului metrologic legal, aprobate de Guvern”.</p> | <p>La alineatul (3) textul „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat” se exclude.</p> <p>Alineatul (4) se completează la sfârșit cu o nouă frază în următoarea redacție:</p> <p>„Periodicitatea verificării metrologice a echipamentelor de măsurare se stabilește conform prevederilor Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și a măsurilor supuse controlului metrologic legal, aprobate de Guvern”.</p>                                                                                                                                                     | <p>7). La pct. 51, la art. 69 modificarea alineatelor (3) și (4) ce în de măsurarea gazelor naturale necesită a fi aduse în concordanță cu prevederile Legii metrologiei nr.19/2016.</p> <p>În context, considerăm oportun modificarea alineatelor (1) - (4) de la art. 69 din Legea nr. 108/2016 în următoarea redacție:</p> <p>„alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Gazele naturale produse, stocate, livrate, inclusiv în contextul schimburilor transfrontaliere, furnizate și consumate urmează a fi măsurate prin intermediul echipamentelor de măsurare.</p> <p>Echipamentele de măsurare, utilizate în domeniile de interes public, care servesc la măsurarea fluxurilor de gaze naturale, la determinarea și la decontarea consumurilor de gaze naturale între părțile contractante se supun controlului metrologic legal în condițiile Legii metrologiei nr.19/2016.”</p> <p>la alineatul (2), litera f) cuvintele „verificarea metrologică” se substituie cu cuvintele „controlul metrologic legal”;</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Operatorii de sistem în evidența gazelor naturale utilizând doar echipamente de măsurare care au fost introduse pe piață și/sau date în folosință în condițiile Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității și care au fost supuse controlului metrologic legal în condițiile Legii metrologiei nr.19/2016.”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Recomandăm menținerea în redacția Proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative. Consultanții nu au suficiente informații pentru a formula o recomandare în legătură cu propunerea Ministerului Economiei.</p> <p>În conformitate cu art. 3 din Legea metrologiei, noțiunea de “control metrologic legal” este definită ca reprezentând “ansamblu de activități de metrologie legală, care include controlul metrologic legal al mijloacelor de măsurare, măsurărilor, produselor precum și recipientelor, sticlelor utilizate ca recipient de măsură, precum și supravegherea metrologică și expertiza metrologică”, iar noțiunea de “verificare metrologică” constituie o modalitate de control metrologic legal executat prin procedura de evaluare a conformității (altă decât examinarea de tip), conform documentelor normative aplicabile din domeniul metrologiei legale, care are ca rezultat emiterea unui buletin de verificare metrologică și/sau aplicarea marcatelor de verificare metrologică”. Totodată, în opinia noastră este nevoie de discuții suplimentare cu implicarea ANRE pentru a identifica problema ca se încearcă a fi soluționată.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 295     |                             | 79. La articolul 103, [...] La alineatul (4), textul „funcțiile participanților la piața gazelor naturale, stabilește standardele minime de siguranță în aprovizionarea” se substituie cu textul „funcțiile întreprinderilor de gaze naturale, stabilește standardele privind infrastructura și privind aprovizionarea”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | la alineatul (4) cuvintele „verificarea metrologică periodică” se substituie cu cuvintele „asigură efectuarea verificării metrologice”.<br>- 8). La pct. 79, art. 103 alin. (4) fraza „standardele privind infrastructura și privind aprovizionarea” este una incertă, deoarece nu este clar la ce se referă infrastructura - la întreprinderi de gaze sau la piața gazelor naturale sau la rețele de gaze.                                                                                                                                     | Standardul privind infrastructura și standardul privind aprovizionarea sunt definite și descrise în Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale (cap. V și cap. VI), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 207/2019. |
| 296     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Ministerul Finanțelor</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 297     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Obiecții și propuneri de ordin general</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 298     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | La fel, se va ține cont de faptul, că cuvîntul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvîntul”/„cuvintele”.<br>De asemenea, sintagmele „se introduce” și „se înlocuiește cu” nu sunt caracteristice limbajului normativ, motiv pentru care în textul proiectului de lege se vor substitui cu sintagmele „se completează cu” și „se substituie cu”. | Textul a fost modificat.                                                                                                                                                                                                                        |
| 299     |                             | 31. La articolul 39, După alin. (6) se completează un alineat nou, alineatul (6'), în următoarea redacție:<br>“(6') Operatorul sistemului de transport colaborează cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine, inclusiv prin schimburi tehnologice de gaze naturale necesare echilibrării presiunilor înregistrate în contul de echilibrare operațional. Volumele transfrontaliere de gaze naturale ce se încadrează în categoria schimburilor tehnologice, nu fac obiectul taxelor vamale.”.                                                                                                                                                                                                                 | <i>Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect</i><br>La Art. I pct. 31 alin. 6), sintagma „nu fac obiectul taxelor vamale” se substituie cu sintagma „nu fac obiectul drepturilor de import și de export”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Prevederea a fost modificată.                                                                                                                                                                                                                   |
| 300     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 301     |                             | 71. După articolul 94 se completează cu un nou articol - articolul 94' în următoarea redacție:<br>„Articolul 94'. Registrul participanților la piața angro a gazelor naturale<br>(1) Participanții la piața gazelor naturale care efectuează tranzacții cu produse energetice angro sau care manifestă interesul de a intra în asfel de tranzacții prin intermediul notificărilor de tranzacționare sunt obligați să se înregistreze într-un registru, denumit în continuare Registrul participanților la piața angro a gazelor naturale.<br>(2) Prin derogare de la Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, Agenția instituie și fine Registrul participanților la piața angro a gazelor naturale utilizând formatul și | La Art. I pct.71, menționăm că la art. 94' alin.(3), lit. b), sintagma „codul TVA” se substituie cu sintagma „numărul de înregistrare TVA”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Textul Proiectului de lege a fost modificat conform propunerii Ministerului Finanțelor.                                                                                                                                                         |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>cerințele stabilite în cadrul Comunității Energetice, precum și în conformitate cu cerințele stabilite în prezentul articol și îl actualizează în mod continuu.</p> <p>(3) Registrul participanților la piața angro a gazelor naturale se actualizează în mod continuu și trebuie să conțină, fără a se limita la acestea, cel puțin următoarele informații:</p> <p>b) codul unic de identificare al fiecărui participant la piața gazelor naturale;</p> <p>c) codul fiscal, codul TVA;</p> <p>d) adresa sediului principal/adresa de domiciliu;</p> <p>e) persoanele responsabile pentru deciziile sale operaționale și cele referitoare la tranzacții;</p> <p>f) beneficiarul final al activităților de tranzacționare ale participantului la piața gazelor naturale;</p> <p>g) alte informații care permit identificarea participantului la piața gazelor naturale.</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 302     |                             | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 99<sup>1</sup>. Tarifele armonizate de intrare/ieșire</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 99<sup>2</sup>. Reconcilierea veniturilor.</p> <p>Mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport</p> <p>[...]</p> <p>(1) Cheltuielile aferente achitării compensației se deduc în conformitate cu art. 24, alin. (14<sup>1</sup>) din Codul fiscal.</p> <p>[...]</p> <p>Art. VII. – În Codul fiscal al Republicii Moldova, nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 62, art. 522), cu modificările și completările ulterioare,</p> <p>108. În Titlul II „Impozitul pe venit”, Capitolul III „Deducerile aferente activității de întreprinzător”, articolul 24 se completează, după alineatul (14) cu un alineat nou, alineatul (14<sup>1</sup>), cu următorul conținut:</p> <p>“(14<sup>1</sup>) Se permite deducerea cheltuielilor aferente achitării compensației de către un operator al sistemului de transport către alt operator al sistemului de transport în cadrul mecanismului de compensare stabilit la art.</p> | <p>La Art. I pct.77 și Art. VII din Proiectul de lege este de menționat că, potrivit art.24 alin.(1) din Codul fiscal nr.1163/1997, se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.</p> <p>De asemenea, potrivit pct.26 din Regulamentul cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit de persoanele juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.693/2018, în scopuri fiscale se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător ori în scopul desfășurării acestora.</p> <p>Cheltuielile ordinare și necesare reprezintă cheltuielile caracteristice gestionării activității de întreprinzător și cheltuielile reglementate prin acte normative în vigoare, caracteristice pentru gestionarea anumitor tipuri de activități de întreprinzător, în scopul desfășurării activității economice și obținerii de venituri.</p> <p>În contextul celor menționate supra, conchidem că cadrul normativ actual stabilește dreptul de deducere de către agenții economici în scopuri fiscale a cheltuielilor reglementate/stabilite prin acte normative în vigoare.</p> <p>Astfel, prevederile de la art. 99<sup>2</sup> alin.(7) și art.VII din proiect urmează a fi excluse.</p> <p>Suplimentar, cu titlu de recomandare se propune revizuirea și ajustarea proiectului de lege în corespundere cu tehnica legislativă reglementată prin <i>Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative</i>, inclusiv în vederea aranjării actelor normative amendate în ordinea cronologică a datei aprobării acestora, în partea ce ține de numerotarea proiectului de lege, numerotarea se va revizui în contextul prevederilor art.51-53 a Legii nr.100/2017.</p> | <p>Înțelegem că se propune excluderea art. VII din Proiectul Legii cu privire la modificarea unor acte normative pe motiv că legislația națională în vigoare permite deducerea cheltuielilor aferente achitării compensației de către un operator al sistemului de transport către alt operator al sistemului de transport în cadrul mecanismului de compensare stabilit la art. 99<sup>2</sup> din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale. În context, dat fiind faptul că potrivit Ministerului Finanțelor în conformitate cu legislația fiscală cheltuielile, ce țin de achitarea compensației în cadrul mecanismului de inter-compensare între TSO, se consideră ca făcând parte din categoria „cheltuielilor ordinare și necesare”, recomandăm excluderea propunerii de modificare a art. 24 din Codul fiscal, cu menținerea art. 99<sup>2</sup>, alin. (7), în următoarea redacție: „Cheltuielile aferente achitării compensației se deduc în conformitate cu art. 24 din Codul fiscal.”.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                             |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 303     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 992 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale."                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ministerul Justiției                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                |
| 304     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Obiecții și propuneri de ordin general                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                |
| 305     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Intrucât reprezentarea Guvernului în Parlament reprezintă una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite în pct. 6 din <i>Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției</i> , aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 698/2017</i> , precum și ținând cont de uzanțele normative, propunem includerea ministerului Justiției în lista contrasemnatarilor hotărârii Guvernului de aprobare a proiectului de lege.                                                                                                                                                                                                | Se acceptă                                                                                                                                                                                                                                     |
| 306     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Clauza de adoptare care stabilește categoria legii se va expune după cum urmează: „Parlamentul adoptă prezenta lege organică”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Prevederea a fost modificată.                                                                                                                                                                                                                  |
| 307     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Dat fiind faptul că unul din obiectivele elaborării proiectului respectiv este transpunerea <i>Regulamentului UE nr. 1227/2011</i> , în conformitate cu art. 31 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , acesta urmează a fi marcat pe prima pagină în colțul drept de sus cu sigla „UE”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Mențiunea a fost inserată.                                                                                                                                                                                                                     |
| 308     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                |
| 309     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Articol 1. Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 415) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | La art. 1 (modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale ):<br>În clauza de modificare se vor exclude cuvintele „și completările”, „și se completează”, întrucât conform art. 62 din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> , modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text. Prin urmare, nu este necesară referința la completare, deoarece modificările includ și completări (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect). | Proiectul legii a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.                                                                                                                                                                    |
| 310     |                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 1. În tot textul Legii textul "furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare", în toate formele gramaticale, se înlocuiește cu textul "vânzarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare".<br>În tot textul Legii textul "rețele de gaze produse în amonte", în toate formele gramaticale, se substituie cu textul "rețelele de gaze naturale în amonte".<br>În tot textul Legii textul "situație excepțională pe piața gazelor naturale", "Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale", "Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale", în toate formele gramaticale, se înlocuiește cu textul "Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale", "Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale" și "situație excepțională în sectorul gazelor naturale". | La pct. 1 se va menționa că în tot textul legii, cuvintele „propuse conform proiectului”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „propuse conform proiectului”, la forma gramaticală corespunzătoare.<br>Mai mult, cuvintele „se înlocuiește” și „se introduce” nu sunt caracteristice limbajului normativ și prin urmare acestea se vor substitui cu cuvintele „se substituie” și respectiv „se completează cu” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).                                                                                                                                              | Punctul 1. din Proiect a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.                                                                                                                                                             |
| 311     | Articolul 1. Scopul legii și sfera de aplicare<br>(1) Scopul prezentei legi este instituirea unui cadru juridic general pentru organizarea, reglementarea, asigurarea funcționării eficiente și monitorizarea sectorului gazelor naturale menit să aprovizioneze consumatorii cu gaze | 2. La articolul 1,<br>la alineatul (1) textul "inclusiv a interconexiunilor" se substituie cu textul "inclusiv a capacității de interconexiune", iar textul "îndeplinirea corespunzătoare a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | La pct. 2 se va ține cont că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului”                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Se acceptă parțial.<br>Cu privire la modificarea alin. (2), lit. k), precizăm că modificarea respectivă a fost propusă pentru a asigura utilizarea uniformă a terminologiei, întrucât în textul legii este utilizată sintagma de "siguranță în |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>naturale în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, calitate și transparență; asigurarea accesului liber la piața gazelor naturale; asigurarea echilibrului adecvat între ofertă și cerere, a nivelului corespunzător al capacității rețelelor de gaze naturale, inclusiv a interconexiunilor; dezvoltarea pieței gazelor naturale și integrarea într-o piață de gaze naturale competitive, stabilirea măsurilor menite să garanteze securitatea aprovizionării cu gaze naturale, îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu public, asigurarea respectării drepturilor consumatorilor, precum și a normelor privind protecția mediului.</p> <p>(2) Sub incidența prezentei legi intră:</p> <p>a) producerea gazelor naturale;</p> <p>b) transportul gazelor naturale, inclusiv fluxurile transfrontaliere de gaze naturale;</p> <p>c) distribuția gazelor naturale;</p> <p>d) stocarea gazelor naturale;</p> <p>e) furnizarea gazelor naturale;</p> <p>f) furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare;</p> <p>g) determinarea și aprobarea prețurilor reglementate pentru gazele naturale, a tarifelor reglementate ce țin de accesul la rețelele de gaze naturale, la depozitele de stocare, a altor tarife reglementate pentru serviciile prestate de întreprinderile de gaze naturale în conformitate cu prezenta lege;</p> <p>h) licențierea genurilor de activitate pe piața gazelor naturale;</p> <p>i) piața gazelor naturale și accesul la piața gazelor naturale;</p> <p>j) organizarea, funcționarea și monitorizarea sistemului de gaze naturale;</p> <p>k) securitatea și fiabilitatea în alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor finali;</p> <p>l) accesul pe proprietatea publică sau privată în vederea construcției, exploatarei, întreinerii, reabilitării sau modernizării, inclusiv rețehnologizării, a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>m) accesul reglementat al terților la rețelele de gaze naturale;</p> <p>n) protecția consumatorilor.</p> | <p><i>obligărilor de serviciu public</i>” se substituie cu textul <i>”stabilirea și asigurarea îndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor de serviciu public”</i>;</p> <p>la alineatul (2),</p> <p>- după lit. d) se completează cu lit. d<sup>1</sup>) cu următorul conținut:</p> <p>”d<sup>1</sup>) activitatea de trading.”</p> <p>- lit. i) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>”i) organizarea, funcționarea și monitorizarea pieței gazelor naturale, precum accesului la piața gazelor naturale, precum și asigurarea integrității și transparenței pieței gazelor naturale”;</p> <p>- la lit. k) cuvântul <i>”fiabilitatea”</i> se înlocuiește cu cuvântul <i>”siguranța”</i>.</p> | <p>respectiv (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).</p> <p>De asemenea, pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ se nominalizează expres textul vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispoziția propriu-zisă se formulează utilizându-se sintagma „se modifică după cum urmează.”, urmată de redarea modificărilor. În cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins.”, urmată de redarea noului text. Totodată, în contextul dispoziției introductive privind modificarea actului normativ, recomandăm să nu se dubleze aceeași idee și să nu se repete de fiecare dată că textul se modifică (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).</p> <p>Privitor la substituirea cuvântului „fiabilitatea” cu cuvântul „siguranță” la lit. k) din art. 1 alin. (2) atenționăm că acest termen se utilizează frecvent pe parcursul textului legii (art. 1, art. 39 alin. (1) literele a), c) și m), art. 40 alin. (8), art. 42 alin. (1) și (2), art. 46 alin. (1) literele a) și j), art. 49 alin. (1) și (3), art. 53 alin. (1) lit. a), art. 57 alin. (2) lit. b), art. 80 alin. (1), art. 85 alin. (9) etc.), precum și în <i>Regulamentul UE nr. 1227/2011</i>. Astfel, se va revizui oportunitatea substituirii termenului menționat.</p> | <p>aprovizionarea cu gaze naturale”. A se vedea art. 59 și art. 103. Totodată, sintagma de ”fiabilitate” este utilizată în textul legii având semnificația de capacitate a sistemului de gaze naturale de a funcționa fără defecțiuni într-un interval de timp și în condiții date.</p> |
| 312     | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>3. La articolul 2,</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><i>La pct. 3 :</i></p> <p>se va exclude textul „definiția unei noțiuni noi”, din motivul necorespunderii acestuia uzanșelor normative;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Se acceptă</p> <p>Pct. 3 din Proiectul legii a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                         |
| 313     | <p>instalație de racordare – instalație de gaze naturale prin care se face legătura dintre rețeaua de gaze naturale și instalația de producere, depozitul de stocare sau instalația de utilizare;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>3. La articolul 2,</p> <p>- în definiția noțiunii de ”instalație de racordare” textul ”sau instalația de utilizare” se înlocuiește cu textul ”sau instalația de utilizare, inclusiv instalația GNCV”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p><i>La pct. 3 :</i></p> <p>în definiția noțiunii de „instalație de racordare” urmează doar de completat cu cuvintele „instalația GNCV”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Se acceptă</p> <p>Pct. 3 din Proiectul legii a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                         |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 314     | instalație de utilizare – ansamblu de instalații de gaze naturale ale consumatorului final destinate utilizării gazelor naturale;                                                                                                                                                                                                                                                                    | 3. La articolul 2,<br>- în definiția noțiunii de "instalație de utilizare" textul "sau instalația de utilizare" se înlocuiește cu textul "sau instalația de utilizare, inclusiv instalația GNCV";                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | La pct. 3 :<br>la definiția noțiunii de „instalație de utilizare” atenționăm că cuvintele „sau instalația de utilizare”, propuse spre substituție, nu se regăsesc în textul respectiv al legii;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Se acceptă<br>Pct. 3 din Proiectul legii a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.                                                                                                                                                                                             |
| 315     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3. La articolul 2,<br>- după definiția noțiunii de "producător" se completează cu definiția unei noțiuni noi, noțiunea de "produse energetice angro", în următoarea redacție:<br>"produse energetice angro – următoarele tipuri de contracte și instrumente derivate, indiferent de locul sau modul lor de tranzacționare:<br>1) contractele de furnizare a gazelor naturale, în cazul în care livrarea se efectuează în Republica Moldova sau în țările care sunt parte a Comunității Energetice;<br>2) contractele pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale în Republica Moldova sau în țările care sunt parte a Comunității Energetice;<br>3) contractele de furnizare și de prestare a serviciului de distribuție a gazelor naturale consumatorilor finali care dispun de o capacitate de consum mai mare de 600 GWh/an"; | La pct. 3 :<br>noțiunea de „produse energetice angro” urmează a fi revizuită, ținând cont că contractele nu pot fi definite ca produse (energetice). Potrivit art. 992 alin. (1) din Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Nu se acceptă<br>Este necesar de menținut definiția pentru noțiunea de "produse energetice angro", pentru a asigura transparența corectă a noțiunii similare din Regulamentul UE nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (a se vedea Tabelul de concordanță). |
| 316     | Articolul 4. Competența Guvernului<br>(1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului de gaze naturale, Guvernul:<br>[...]<br>l) aprobă Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale;<br>[...]                                                                                                                                                      | 5. Articolul 4 se modifică și va avea următorul conținut:<br>"Articolul 4. Competența Guvernului<br>(1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului de gaze naturale, Guvernul:<br>[...]<br>d) aprobă Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, elaborat de organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul securității industriale, actele normative elaborate de organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, precum și alte documente de politici;                                                                                                                                                                                                                                                                       | La pct. 5, ce vizează modificarea art. 4:<br>la alin. (1) lit. d) se revizui textul „alte documente de politici”, întrucât Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, actele normative elaborate de organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii nu sunt documente de politici. Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, documentele de politici, fără a fi acte normative, sînt instrumente de decizie care abordează problemele existente într-un anumit domeniu, care definesc căile de soluționare a problemelor respective și descriu impactul așteptat asupra statului și societății. În conformitate cu pct. 5 din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, documentele de politici publice sunt de două tipuri - strategia și programul; | Se acceptă.<br>Pct. 5 din Proiectul legii a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.                                                                                                                                                                                            |
| 317     | Articolul 4. Competența Guvernului<br>(1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului de gaze naturale, Guvernul:<br>[...]<br>(2) Guvernul asigură cooperarea la diferite niveluri în scopul armonizării practicilor administrative în sectorul gazelor naturale și al promovării cooperării regionale.<br>(3) Guvernul exercită și alte funcții stabilite în prezenta lege. | 5. Articolul 4 se modifică și va avea următorul conținut:<br>"Articolul 4. Competența Guvernului<br>[...]<br>(1) Guvernul asigură securitatea energetică a statului, securitatea aprovizionării cu gaze naturale, prin aprobarea de documente de politici, a Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, a Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale stabilite la alin. (1), lit. c)." redă succint conținutul alin. (1), primul caz. Astfel, alin. (1), al doilea caz, se propune a fi exclus din proiect.                                                                                                                                                                                                                                                                   | La pct. 5, ce vizează modificarea art. 4:<br>semenalăm că alin. (1), al doilea caz, prin care se stabilește că „Guvernul asigură securitatea energetică a statului, securitatea aprovizionării cu gaze naturale, prin aprobarea de documente de politici, a Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, a Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale stabilite la alin. (1), lit. c.)” redă succint conținutul alin. (1), primul caz. Astfel, alin. (1), al doilea caz, se propune a fi exclus din proiect.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Se acceptă.<br>Alineatul (2) din art. 4 a fost modificat pentru a se evita dublarea prevederilor în partea ce ține de elaborarea și aprobarea Regulamentului și a Planului de acțiuni privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale.                                              |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                                            |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 318     | <p>Articolul 5. Competența autorităților administrației publice locale</p> <p>(1) Autoritățile administrației publice locale acordă, la solicitare, autorizații de construire pentru obiectele sistemului de gaze naturale în conformitate cu Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale stabilite la alin. (1), lit. e).</p> <p>6. Articolul 5, se completează la început cu o frază nouă, în următoarea redacție: „Autoritățile administrației publice locale nu vor elibera certificate de urbanism și autorizații de construire a caselor de locuit, clădirilor și construcțiilor planificate a fi amplasate în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale fără acordul prealabil, în scris al operatorului de sistem care expunează rețelele de gaze naturale în zona în care se planifică a fi construite obiectele respective.”;</p> <p>7. La articolul 7, alineatul 1, lit. i) se modifică și va avea următorul conținut: „aprobă Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor și monitorizează respectarea acestuia de către operatorii sistemelor de transport.”;</p> <p>lit. j) se modifică și va avea următorul conținut: „j) aprobă regulamentele privind depozitele de stocare, monitorizează respectarea de către operatorii depozitelor de stocare a regulamentelor respective.”;</p> <p>lit. k) se modifică și va avea următorul conținut: „k) elaborează și aprobă Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale (în continuare – Regulamentul privind racordarea, care reglementează termenul de condiții de racordare, de deconectare și de reconectare la rețelele de gaze naturale, de asemenea monitorizează respectarea acestora de către operatorii de sistem);</p> | <p>La pct. 6 textul „o frază nouă, în următoarea redacție:” se va substitui cu textul „o propoziție cu următorul cuprins:” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect). Tot aici de specificat alineatul, care se propune spre completare.</p>                                                                                                                                                                                      | <p>Prevederea respectivă a fost exclusă pentru motivele expuse mai sus.</p>                                   |
| 319     | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>(1) În domeniul reglementării activităților din sectorul gazelor naturale supuse reglementării prin licențiere și autorizare, Agenția:</p> <p>[...]</p> <p>i) aprobă Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor, Regulamentul privind accesul la depozitele de stocare și gestionarea congestiilor și monitorizează respectarea acestora de către operatorii de sistem și de către operatorii depozitelor de stocare;</p> <p>j) aprobă Regulamentul privind rețelele de gaze naturale, regulamentele privind depozitele de stocare, monitorizează respectarea de către operatorii de sistem, de către operatorii depozitelor de stocare a regulamentelor respective, precum și a obligației de întreținere a rețelelor de gaze naturale de către operatorii de sistem;</p> <p>k) aprobă Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale (în continuare – Regulamentul privind racordarea), care reglementează termenul de condiții de racordare, de deconectare și de reconectare la rețelele de gaze naturale, de asemenea monitorizează respectarea acestora de către operatorii de sistem;</p> <p>[...]</p> | <p>7. La articolul 7, alineatul 1, lit. i) se modifică și va avea următorul conținut: „aprobă Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor și monitorizează respectarea acestuia de către operatorii sistemelor de transport.”;</p> <p>lit. j) se modifică și va avea următorul conținut: „j) aprobă regulamentele privind depozitele de stocare, monitorizează respectarea de către operatorii depozitelor de stocare a regulamentelor respective.”;</p> <p>lit. k) se modifică și va avea următorul conținut: „k) elaborează și aprobă Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale (în continuare – Regulamentul privind racordarea) și monitorizează respectarea acestuia de către operatorii de sistem.”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>La pct. 7, prin care se propune amendarea art. 7: expunerea în redacție nouă a lit. i), j) și k) din alin. (1) se va comasa, întrucât aceste elemente sunt structurale consecutive;</p>                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Se acceptă.<br/>Pct. 7 din Proiectul legii a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |
| 320     | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>(2) În domeniul de reglementare a prețurilor și a tarifelor, Agenția:</p> <p>[...]</p> <p>h) stabilește, în condițiile prezentei legi, în vederea evitării discriminărilor, a subvențiilor încrucișate și a denaturării concurenței, cerințe privind separarea contabilității pe tipuri de activități desfășurate de întreprinderile de gaze naturale, reglementate prin aprobarea de prețuri sau tarife, și pe categorii de consumatori cărora le este asigurată furnizarea gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art.89 și 90, de asemenea monitorizează respectarea acestor cerințe;</p> <p>i) asigură excluderea subvențiilor încrucișate între activitățile de producere, transport, distribuție, stocare și</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>7. La articolul 7, [...] la alineatul (2), lit. h) se exclude; lit. j) se exclude;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>La pct. 7, prin care se propune amendarea art. 7: la alin. (2) se va ține cont că, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se utilizează cuvintele „se abrogă” și nu „se exclude”. Sinagma „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții. Astfel, se va propune abrogarea literelor h) și j) (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);</p> | <p>Se acceptă.<br/>Pct. 7 din Proiectul legii a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                       |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 321     | <p>furnizare a gazelor naturale și monitorizează respectarea de către întreprinderile de gaze naturale a principiului costurilor și al cheltuielilor necesare și justificate. Cheltuielile care nu sînt necesare și justificate nu se iau în calcul la aprobarea prețurilor și tarifulor reglementate;</p> <p>j) elaborează și aprobă, în scopul calculării tarifulor, metodologiile de determinare a consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale.</p> <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>(3) În domeniul reglementării pieței gazelor naturale și a schimburilor transfrontaliere de gaze naturale, Agenția:</p> <p>a) elaborează și aprobă Regulile pieței gazelor naturale, care reglementează termenii și condițiile de organizare a pieței gazelor naturale, precum și drepturile și obligațiile participanților la piața gazelor naturale;</p> <p>b) monitorizează piața gazelor naturale și modul în care participanții la piața gazelor naturale își îndeplinesc obligațiile stabilite în prezenta lege și în Regulile pieței gazelor naturale;</p> <p>[...]</p> | <p>7. La articolul 7,</p> <p>[...]</p> <p>la alin. (3),</p> <p>[...]</p> <p>la lit. b) după textul "stabilite în prezenta lege" se completează cu textul " , inclusiv obligațiile stabilite la art. 94<sup>1</sup> și art. 97<sup>1</sup>- 97<sup>4</sup> din prezenta lege, precum";</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>La pct. 7. prin care se propune amendarea art. 7: modificarea alin. (3) lit. b) considerăm excedență, deoarece potrivit redacției în vigoare, „În domeniul reglementării pieței gazelor naturale și a schimburilor transfrontaliere de gaze naturale, Agenția...; b) monitorizează piața gazelor naturale și modul în care participanții la piața gazelor naturale își îndeplinesc obligațiile stabilite în prezenta lege și în Regulile pieței gazelor naturale;”. Prin urmare, nu este necesară specificarea articolelor din lege, care stabilesc astfel de obligații, în special într-un mod selectiv;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Se acceptă                                                                                                               |
| 322     | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>(3) În domeniul reglementării pieței gazelor naturale și a schimburilor transfrontaliere de gaze naturale, Agenția:</p> <p>[...]</p> <p>g) monitorizează disponibilitatea și calitatea datelor tehnice și comerciale cu privire la interconexiuni, solicitate de utilizatorii de sistem pentru participarea în condiții nediscriminatorii la piața gazelor naturale;</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>7. La articolul 7,</p> <p>[...]</p> <p>la alin. (3),</p> <p>[...]</p> <p>lit. g) se completează la sfîrșit cu textul "precum și modul în care participanții la piața gazelor naturale respectă obligația privind publicarea informațiilor privilegiate, stabilită la art. 97<sup>1</sup> din prezenta lege";</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>La pct. 7. prin care se propune amendarea art. 7: la lit. g) din alin. (3) se vor exclude cuvintele „la sfîrșit” și „din prezenta lege”. În context menționăm că completarea unui text sau alinut, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfîrșitul acestuia. Prin urmare, în dispozițiile de modificare se vor exclude cuvintele „la sfîrșit” sau „în final”, deoarece acestea sînt inutile. În același timp, potrivit art. 55 alin. (4) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);</p> | Se acceptă<br>Pct. 7 din Proiectul legii a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.                     |
| 323     | <p>Articolul 7. Atribuțiile Agenției</p> <p>[...]</p> <p>(4) În domeniul protecției consumatorilor finali, Agenția:</p> <p>a) promovează protecția drepturilor și a intereselor legale ale consumatorilor finali, în special prin asigurarea presiunii de către titularii de licențe a serviciilor de calitate, prin susținerea și asigurarea tratamentului echitabil și nediscriminatoriu în raport cu consumatorii finali, prin prevenirea măsurilor anticoncurențiale, precum și prin asigurarea accesului la datele de consum, în condițiile stabilite în prezenta lege;</p> <p>b) elaborează și aprobă regulamente, norme, ghiduri, monitorizează respectarea acestora, adoptă hotărîri și emite decizii menite să asigure protecția drepturilor și a intereselor legitime ale consumatorilor finali în conformitate cu prevederile prezentei legi;</p> <p>c) elaborează și aprobă termenele și condițiile de schimbare de către consumatorii eligibili a furnizorului și</p>                                                                                                                                                                          | <p>7. La articolul 7,</p> <p>[...]</p> <p>La alineatul (4) după textul "consumatorilor finali" se completează textul "a utilizatorilor de sistem "la lit. c) după textul "elaborează și aprobă" se completează cu textul "Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului, care reglementează";</p> <p>la lit. e) textul "cu privire la petiționare" se înlocuiește cu textul "Codului administrativ";</p> <p>la lit. h) după textul "între consumatorii finali" se completează cu textul " , utilizatorii de sistem";</p> <p>lit. i) se completează la sfîrșit cu textul "ale utilizatorilor de sistem";</p> <p>după lit. i) se completează cu litera j), cu următorul conținut:</p> | <p>La pct. 7. prin care se propune amendarea art. 7: la alin. (4) lit. c) urmează a se menționa substituirea textului „Legii nr. 190/XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare” cu textul „Codului administrativ nr. 116/2018”;</p> <p>propunerea de completare cu alin. (4<sup>1</sup>) se va revizui prin prisma prevederilor în vigoare din alineatele (5) și (6) ale art. 7.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Se acceptă<br>Pct. 7 din Proiectul legii, alin. (4), lit. e) a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului                                                                           |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>monitorizează respectarea acestora de către titularii de licențe;</p> <p>d) monitorizează respectarea de către titularii de licențe a drepturilor consumatorilor finali stabilite în prezenta lege și în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, Regulamentul privind racordarea, Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului;</p> <p>e) examinează și soluționează problemele expuse în reclamațiile consumatorilor finali, în conformitate cu prezenta lege și cu respectarea prevederilor cu privire la petiționare;</p> <p>f) colaborează cu organizațiile care promovează interesele consumatorilor;</p> <p>g) prezintă, la solicitare, organizațiilor care promovează interesele consumatorilor, precum și consumatorilor finali, informația necesară referitoare la activitatea titularilor de licențe, cu excepția informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată;</p> <p>h) examinează și soluționează în procedură extrajudiciară neînțelegerile survenite între consumatorii finali și furnizori, operatori de sistem, operatori ai depozitelor de stocare, inclusiv în legătură cu racordarea la rețelele de gaze naturale, precum și neînțelegerile referitoare la încheierea contractelor de furnizare a gazelor naturale;</p> <p>i) emite decizii privind interzicerea deconectării de la rețele de gaze naturale a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali sau privind reconectarea acestora pe parcursul examinării reclamațiilor consumatorilor finali.</p> | <p>"j) stabilește în Regulamentul cu privire la măsurarea gazelor naturale în scopuri comerciale, parametrii minimi de calitate ai gazelor naturale furnizate consumatorilor.</p> <p>"După alin. (4) se completează cu un alineat nou cu următorul conținut:</p> <p>"(4<sup>1</sup>) Agenția contribuie la securitatea aprovizionării cu gaze naturale în limitele competenței stabilite prin prezenta lege și Legea nr. 174/2017 cu privire la energietică. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică este obligată să colaboreze cu Guvernul, cu organul central de specialitate al autorității publice în domeniul energeticii, cu Comisia pentru situații excepționale, să prezinte informațiile solicitate de acestea, precum și să întreprindă acțiunile stabilite la capitolul XV din prezenta Lege".</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                              |
| 324     | <p>Articolul 8. Alte atribuții și drepturi ale Agenției</p> <p>(1) Pentru îndeplinirea eficientă a atribuțiilor sale, Agenția:</p> <p>[...]</p> <p>g) elaborează și aprobă, în conformitate cu legea, metodologii, regulamente, acte normative de reglementare, care stabilesc drepturile și obligațiile producătorilor, operatorilor sistemelor de transport, operatorilor sistemelor de distribuție, operatorilor depozitelor de stocare, furnizorilor și ale consumatorilor;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>8. La articolul 8, la alin. (1), la lit. g) textul "în conformitate cu legea" se exclude, iar la sfârșit se completează cu textul "precum și relațiile funcționale și comerciale dintre aceștia și monitorizează respectarea actelor aprobate";</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>La pct. 8 nu sunt clare raționamentele excluderii textului „in conformitate cu legea” din art. 8 alin. (1) lit. g).</p>                                                                                                                                                                                                 | <p>Se acceptă<br/>Pct. 8 din Proiectul legii a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |
| 325     | <p>Articolul 9. Transparența activității Agenției. Hotărârile și deciziile Agenției</p> <p>(1) Transparența activității Agenției o asigură Consiliul de administrație, care, în acest scop, face publice ședințele sale și anunță părțile interesate despre organizarea ședințelor în modul și în termenele stabilite în Legea cu privire la energietică.</p> <p>(2) În cazul în care Consiliul de administrație i se propun spre examinare proiectele actelor normative de reglementare în sectorul gazelor naturale, cererile privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate ori alte hotărâri care pot avea impact asupra pieței gazelor naturale și asupra obligațiilor de serviciu public, Agenția este obligată să publice pe pagina sa web oficială proiectul hotărârii și/sau proiectul actului ce se supune aprobării prin hotărâre și informațiile relevante în modul și în termenele</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>9. La articolul 9, [...]</p> <p>După alin. (6) se completează două alineate noi, cu următorul conținut:</p> <p>"(6<sup>1</sup>) În cazul situațiilor excepționale constatate în modul stabilit prin lege, proiectele de decizii, hotărârile urgente pot fi supuse elaborării și adoptării fără respectarea principiilor stabilite în prezentul articol. Argumentarea necesității de a adopta decizia în regim de urgență fără respectarea procedurii de consultare se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare, prin plasare pe pagina web a autorității publice, prin afișare la sediul acesteia într-</p>                                                                                                                                                               | <p>Privitor la pct. 9, două alineate noi ale art. 9, propuse spre completare, urmează a fi renumerotate conform uzanțelor normative, astfel alin. (6<sup>1</sup>) fiind numerotat ca alin. (7), iar alin. (7) - ca alin. (8). Totodată, la alin. (7) cuvântul „judecătorească” se va substitui cu cuvântul „judiciar”.</p> | <p>Se acceptă<br/>Pct. 9 din Proiectul legii a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                                       |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| 326     | <p>stabilite în Legea nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.</p> <p>(3) Cererile titularilor de licențe privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate, precum și materialele ce justifică nivelul acestora se publică pe pagina web oficială a Agenției în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la înregistrarea cererilor respective. Agenția oferă publicului 15 zile lucrătoare de la publicarea cererilor menționate și a materialelor aferente pentru prezentarea recomandărilor cu privire la acestea. În termenele stabilite în Legea cu privire la transparența în procesul decizional, Agenția publică pe pagina sa web oficială rezultatele examinării cererilor titularilor de licență și propunerile sale privind nivelul costurilor de bază, al prețurilor și tarifulor reglementate.</p> <p>(4) Consiliul de administrație al Agenției este obligat să examineze cererile privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate în termen de cel mult 180 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi de gaze naturale și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.</p> <p>(5) Cu excepția situațiilor ce (în de examinarea și de soluționarea neîntelegerilor dintre participanții la piața gazelor naturale, pentru organizarea executării legilor, Consiliul de administrație adoptă, în numele Agenției, hotărâri.</p> <p>(6) Pentru organizarea executării actelor normative în sectorul gazelor naturale, precum și pentru soluționarea neîntelegerilor dintre participanții la piața gazelor naturale, un director al Consiliului de administrație emite, în numele Agenției, decizii care vizează raporturile juridice dintre un utilizator de sistem, un consumator final, un utilizator al sistemului de distribuție închis și un titular de licență sau de autorizație ori raporturile juridice dintre doi titulari de licențe sau de autorizații.</p> | <p>un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media centrală sau locală, după caz</p> <p>(7) Deciziile și hotărârile Agenției care vizează sectorul gazelor naturale, inclusiv hotărârile adoptate în conformitate cu art. 97, art. 113 și art. 113<sup>1</sup> din prezenta Lege, se supun controlului judecătoresc în modul stabilit de Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116/2018."</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                          |
|         | <p>Articolul 12. Principii generale de licențiere a activităților din sectorul gazelor naturale</p> <p>(1) Activitățile specificate la art.10 alin.(1) sînt activități reglementate și se desfășoară doar în baza licențelor eliberate de Agenție în conformitate cu legea.</p> <p>(2) Agenția eliberează următoarele tipuri de licențe:</p> <p>a) licență pentru producerea gazelor naturale;</p> <p>b) licență pentru transportul gazelor naturale;</p> <p>c) licență pentru distribuția gazelor naturale;</p> <p>d) licență pentru stocarea gazelor naturale;</p> <p>e) licență pentru furnizarea gazelor naturale;</p> <p>f) licență pentru furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare.</p> <p>(3) Activitatea de producere a gazelor naturale se desfășoară de către producător în baza licenței pentru producerea gazelor naturale.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>12. La articolul 12,</p> <p>Alin. (2) se completează la sfîrșit cu o literă nouă, lit. g) în următoarea redacție:</p> <p>"g) licență pentru desfășurarea activității de trading";</p> <p>După alin. (6) se completează cu un alineat nou, cu următorul conținut:</p> <p>"(6<sup>1</sup>) Activitatea de trading se desfășoară pe piața angro a gazelor naturale de către traderul licențiat în baza licenței pentru tradingul de gaze naturale".</p> <p>Alin. (7) se completează la sfîrșit cu o propoziție nouă care se expune în următoarea redacție "Furnizorii își pot desfășura activitatea atât pe piața angro, precum și pe piața cu amănuntul a gazelor naturale";</p> <p>Alin. (9) primele două propoziții se modifică și va avea următorul conținut: "Licențele</p> | <p>La pct. 12. prin care se modifică art.12, pornind de la faptul că se propune completarea alin. (2) cu lit. g), descripția normativă de la alin. (6<sup>1</sup>) urmează a fi propusă ca alin. (8<sup>1</sup>), după reglementarea activității de furnizare a gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare, eliberarea licenței pentru care este menționată la lit. f) din alin. (2).</p> | <p>Se acceptă<br/>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                   |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| 327     | <p>(4) Activitatea de transport al gazelor naturale se desfășoară de către operatorul sistemului de transport în baza licenței pentru transportul gazelor naturale.</p> <p>(5) Activitatea de distribuție a gazelor naturale se desfășoară de către operatorul sistemului de distribuție în baza licenței pentru distribuția gazelor naturale.</p> <p>(6) Activitatea de stocare a gazelor naturale se desfășoară de către operatorul depozitului de stocare în baza licenței pentru stocarea gazelor naturale.</p> <p>(7) Activitatea de furnizare a gazelor naturale, inclusiv furnizarea gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art.89 și 90, se desfășoară de către furnizor în baza licenței pentru furnizarea gazelor naturale.</p> <p>(8) Activitatea de furnizare a gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare, care include stocarea în recipiente a gazelor naturale prin comprimare la presiunea de peste 20 MPa și comercializarea ulterioară a acestora, se desfășoară de către operatorul instalației GNCV în baza licenței pentru furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare.</p> <p>(9) Licențele enumerate la alin.(2) lit.a)–e) se eliberează pe un termen de 25 de ani. Licența pentru furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare se eliberează pe un termen de 10 ani. La expirarea termenului de valabilitate, la solicitarea titularului de licență, Agenția prelungește licențele eliberate în condițiile prezentei legi și ale Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p> <p>(10) La licență se anexează, în mod obligatoriu, condițiile de desfășurare a activității licențiate, care sînt conforme cu legea și care fac parte integrantă a licenței.</p> | <p>enumerale la alin. (2) lit. a) – e) se eliberează pe un termen de 25 de ani. Licența pentru vânzarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare și licența pentru activitatea de trading se eliberează pe un termen de 10 ani.</p>                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                     |                                                                                      |
|         | <p>Articolul 25. Separarea proprietății operatorului sistemului de transport</p> <p>[...]</p> <p>(2) Pentru a asigura independența operatorului sistemului de transport, aceeași persoană sau aceleași persoane nu sînt în drept:</p> <p>a) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra operatorului sistemului de transport sau în legătură cu o rețea de transport;</p> <p>b) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra operatorului sistemului de transport sau în legătură cu o rețea de transport și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare;</p> <p>c) să numească membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organe care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, în cazul operatorului sistemului de transport sau în cazul rețelei de transport, și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>23. La articolul 25, La alin. (2), literele a) - d) textul "activitățile de producere sau de furnizare" se substituie cu textul "activitățile de producere, de trading sau de furnizare";</p> <p>La alin. (5) textul "activitățile de producere sau de furnizare" se substituie cu textul "activitățile de producere, de trading sau de furnizare";</p> <p>La alin. (6) textul "activitățile de producere sau de furnizare" se substituie cu textul "activitățile de producere, de trading sau de furnizare";</p> | <p>La pct. 23 de comasat modificările propuse, deoarece vizează același obiect de reglementare.</p> | <p>Se acceptă Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 328     | <p>exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare;</p> <p>d) să fie membri/membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organe care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, alți în cazul unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare, cît și în cazul operatorului sistemului de transport sau al unei rețele de transport.</p> <p>[...]</p> <p>(5) În cazul în care persoana sau persoanele menționate la alin.(2) reprezintă un organ central de specialitate al administrației publice, două organe centrale de specialitate ale administrației publice separate, care exercită controlul asupra operatorului sistemului de transport sau asupra unei rețele de transport, pe de o parte, și asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare, pe de altă parte, nu se consideră a fi aceeași persoană sau aceleași persoane.</p> <p>(6) Se interzice operatorului sistemului de transport care face parte dintr-o întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală să transmită informația ce constituie secret comercial, deținută de operatorul sistemului de transport și/sau de personalul său, întreprinderii care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare.</p> <p>Articolul 32. Independența personalului și a conducerii operatorului de transport independent</p> <p>[...]</p> <p>(5) Nu poate fi numit în calitate de persoană cu funcție de conducere și/sau de membru al organelor de administrare ale operatorului de transport independent candidatul care, în perioada de 3 ani premergători numirii, a deținut o funcție sau a avut vreo responsabilitate profesională ori a avut un interes sau a fost în relații de afaceri, de ordin direct sau indirect, cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală, cu vreo întreprindere de gaze naturale, cu acționarii majoritari sau cu fondatorii acesteia, cu excepția operatorului de transport independent.</p> | <p>26. La articolul 32, la alineatele (5) – (7) și (9) cuvîntul „acționarii” se substituie cu cuvîntul „asociații”;</p> <p>după alineatul (12) se completează un alineat nou, alineatul (13) cu următorul conținut:</p> <p>„(13) În caz de conflict între prezenta lege și legea care reglementează modul de constituire, funcționare, reorganizare și lichidare a societății comerciale, indiferent de forma de constituire a acesteia, prezenta Lege va prevala.”</p> | <p>La pct. 26, ce ține de modificarea art. 32: la alineatele (5)-(7) și (9) nu sunt clare raționamentele substituirii cuvîntului „acționarii” cu cuvîntul „asociații” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Nu se acceptă</p> <p>Pentru a nu limita opțiunea privind alegerea formei de organizare a întreprinderilor de gaze naturale doar la cea de societate pe acțiuni. Respectiv, se propune noțiunea generală de „asociat” utilizată în Codul civil în raport cu toate formele de organizare ale unei societăți comerciale.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 329     | <p>(6) Persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organelor de administrare, precum și angajații operatorului de transport independent nu pot deține nicio funcție sau nu pot avea nicio responsabilitate profesională, nu pot avea niciun interes sau nu pot fi în relații de afaceri, de ordin direct sau indirect, cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală, cu vreo întreprindere a acesteia, cu acționarii majoritari sau cu fondatorii acesteia.</p> <p>(7) Persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organelor de administrare, precum și angajații operatorului de transport independent nu pot avea niciun interes și nu pot primi, în mod direct sau indirect, beneficii, inclusiv beneficii financiare, de la o întreprindere a acesteia, de la acționarii majoritari sau de la fondatorii acesteia, cu excepția operatorului de transport independent. Remunerarea acestora nu poate depinde de activitățile sau de rezultatele întreprinderii de gaze naturale integrate pe</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>26. La articolul 32, la alineatele (5) – (7) și (9) cuvîntul „acționarii” se substituie cu cuvîntul „asociații”;</p> <p>după alineatul (12) se completează un alineat nou, alineatul (13) cu următorul conținut:</p> <p>„(13) În caz de conflict între prezenta lege și legea care reglementează modul de constituire, funcționare, reorganizare și lichidare a societății comerciale, indiferent de forma de constituire a acesteia, prezenta Lege va prevala.”</p> | <p>La pct. 26, ce ține de modificarea art. 32: semnalăm că completarea cu alin. (13), conform căruia „În caz de conflict între prezenta lege și legea care reglementează modul de constituire, funcționare, reorganizare și lichidare a societății comerciale, indiferent de forma de constituire a acesteia, prezenta Lege va prevala.” nu corespunde prevederilor art. 5 alin. (3) și (4) și art. 7 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017</i> (observație valabilă și pentru pct. 27, privind completarea art. 33 cu alin. (6)). Mai mult, prevederile propuse nu pot fi invocate astfel încît să se excludă aplicarea altor legi. Or, nici o lege nu poate limita dreptul Parlamentului de a legifera și orice lege poate fi invalidată doar dacă contravine Constituției. Potrivit principiului prezumției constituționalității actelor normative, statuat la art. 7 din <i>Codul juridiciei constituționale nr. 502-XVI din 16 iunie 1995</i>, orice act normativ se consideră constituțional pînă cînd neconstituționalitatea lui va fi dovedită în procesul jurisdicției constituționale. Așadar, alina timp cît legea sau alt act normativ nu este declarată neconstituțională, aceasta este valabilă și trebuie respectată și executată.</p> | <p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea privind completarea art. 32 cu alin. (13) și respectiv a art. 33 – cu alin. (6) a fost formulată pentru a asigura posibilitatea implementării principiilor privind separarea operatorului sistemului de transport, stabilite în articolele 32 și 33 și care transpun prevederile Directivei nr. 2009/73/CE. Potrivit Legii privind societățile cu răspundere limitată, funcția de aprobare a nivelului de îndatorare și a mărinii dividendelor ține de competența adunării generale, care este organ de conducere, în timp ce în conformitate cu Directiva transpusă în <i>Legea nr. 108/2016</i>, această funcție urmează a fi realizată de consiliul întreprinderii, care este considerat ca fiind un organ de supraveghere conform Legii privind societățile cu răspundere limitată.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>verticală, cu excepția celor ale operatorului de transport independent.</p> <p>(8) În caz de încheiere anticipată a mandatelor lor, persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organelor de administrare ale operatorului de transport independent trebuie să dispună de căi efective de atac la Agenție.</p> <p>(9) Timp de 4 ani după încetarea mandatului deținut în cadrul operatorului de transport independent, persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organelor de administrare ale acestuia nu pot deține nicio funcție sau nu pot avea nicio responsabilitate profesională, nu pot avea nicio încredere sau nu pot fi în relații de afaceri, în mod direct sau indirect, cu încredințarea de gaze naturale integrată pe verticală, cu vreo încredințare a acesteia, cu acționarii majoritari sau cu fondatorii acesteia, cu excepția operatorului de transport independent.</p> <p>(10) Exigențele stabilite la alin.(5) se aplică majorității persoanelor cu funcții de conducere și/sau membrilor organelor de administrare ale unui operator de transport independent.</p> <p>(11) Persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organelor de administrare ale operatorului de transport independent care nu sînt vizate de prevederile alin.(5) nu trebuie să fi desfășurat nicio activitate de conducere sau vreo altă activitate relevantă în cadrul încredințării de gaze naturale integrate pe verticală pentru o perioadă de cel puțin 6 luni înaintea nuntirii acestora.</p> <p>(12) Prevederile alin.(6)-(9) se aplică tuturor persoanelor cu funcții executive și de conducere, precum și celor care sînt direct subordonate acestora, cu privire la chestiuni legate de exploatarea, întreținerea, modernizarea sau dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 330     | <p>Articolul 37. Monitorizarea principiilor separării operatorului sistemului de transport</p> <p>[...]</p> <p>(8) În cazul în care operatorul sistemului de transport nu înlătură, în termenele stabilite, încălcările constatate, Agenția este în drept să inițieze procedura de suspendare a licenței pentru transportul gazelor naturale în conformitate cu prezenta lege și să aplice sancțiunea financiară stabilită la art.113 alin.(3) lit.c).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>30. La articolul 37,</p> <p>La alin. (8) textul "în conformitate cu prezenta lege" se înlocuiește cu textul " în conformitate cu art. 16, alin. (4), lit. f) din prezenta lege".</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>La pct. 30/ ce se referă la substituirea la alin. (8) din art. 37 a textului „în conformitate cu prezenta lege” cu textul „în conformitate cu art. 16 alin. (4) lit. f) din prezenta lege” nu poate fi acceptată, întrucât art. 16 alin. (4) lit. f) conține o normă de referință. Potrivit art. 55 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Se acceptă.</p> <p>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 331     | <p>Articolul 39. Funcțiile și obligațiile operatorului sistemului de transport</p> <p>[...]</p> <p>(6) Operatorul sistemului de transport procură gazele naturale necesare pentru a acoperi consumul tehnologic și pierderile de gaze naturale din rețelele de transport al gazelor naturale și menține rezerva de capacitate din rețelele sale, în conformitate cu procedurile transparente și nediscriminatorii stabilite în Regulile pieței gazelor naturale, în Regulamentul privind rețelele de gaze naturale și în Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor.</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>31. La articolul 39,</p> <p>După alin. (6) se completează un alineat nou, alineatul (6'), în următoarea redacție:</p> <p>" (6') Operatorul sistemului de transport de colaborarează cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine, inclusiv prin schimburi tehnologice de gaze naturale necesare echilibrării presiunilor înregistrate în contul de echilibrare operațional. Volumele transfrontaliere de gaze naturale ce se încadrează în categoria schimburilor tehnologice, nu fac obiectul taxelor vamale."</p> | <p>La pct. 31, prin care se propune completarea art. 39 cu alin. (6'), înlocuim cu textul „Volumele transfrontaliere de gaze naturale ce se încadrează în categoria schimburilor tehnologice, nu fac obiectul taxelor vamale.” nu corespunde prevederilor <i>Legii nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal</i>, care stabilește modul de formare și de aplicare a tarifului vamal la mărfurile introduse pe sau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova, regulile de supunere a acestora taxelor vamale, precum și metodele de determinare a valorii în vamă și a țării de origine a mărfurilor. Potrivit art. 27 alin. (2) din legea enunțată, „Facilitățile tarifare se stabilesc prin prezenta lege și nu pot avea caracter individual, cu excepția cazurilor prevăzute la art.28.”</p> | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Această prevedere a fost reformulată inclusiv în contextul propunerilor <i>Moldova Transgaz</i> și <i>Vestmoldtransgaz</i>.</p> <p>Concomitent, în opinia consultanților, această prevedere nu introduce careva facilități tarifare în sensul Legii nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal, iar cantitățile reflectate în contul de echilibrare operațională al operatorului sistemului de transport nu pot fi considerate ca mărfuri trecute peste frontiera vamală pentru a fi ulterior comercializate sau consumate.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                               | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 332     | <p>Articolul 49. Dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale și planurile de investiții</p> <p>(1) Operatorul sistemului de distribuție efectuează dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale în legătură cu creșterea cererii de gaze naturale astfel încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor cu gaze naturale, cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale. Cheltuielile de dezvoltare a rețelelor de distribuție a gazelor naturale le suportă operatorul sistemului de distribuție. Aceste cheltuieli se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale în cazul în care s-au efectuat în conformitate cu condițiile stipulate în licență, cu metodologia de calculare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, cu Regulamentul privind investițiile.</p> | <p>39. La articolul 49, La alineatul (1), - prima frază se modifică și se expune după cum urmează:</p> <p>“(1) Dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale în legătură cu creșterea cererii de gaze naturale se efectuează de operatorul sistemului de distribuție astfel încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor cu gaze naturale, cu respectarea prevederilor prezentei legi și ale Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de gaze naturale”.</p> <p>- ultima frază se completează la sfârșit cu textul ”aprobat de Agenție”;</p> | <p>La pct. 39, ce vizează modificarea art. 49 alin. (1) privind completarea acestuia cu textul „aprobat de Agenție”, ce se referă la <i>Regulamentul privind investițiile</i>, atenționăm că inițial acest Regulament este menționat la art. 39 alin. (7), unde urmează a fi operată această modificare.</p> | <p>Pentru utilizatorii rețelei care importă/exportă gaze naturale prin punctele de interconectare cu sistemele de transport din țările vecine, se aplică principiul cantitate alocată=cantitate confirmată (regulă stabilită în acordurile de interconectare). În aceste condiții, din cauze tehnice (posibilitate limitată de a transporta fizic exact cantitatea confirmată/ unitatea de timp), suma cantităților alocate utilizatorilor de sistem poate fi diferită de cantitatea măsurată în punctul de interconectare. Această diferență este înregistrată zilnic în contul de echilibrare operațională (contul OBA) ca fiind poziția de echilibru zilnic al unui dintre cei doi operatori ai sistemelor de transport, aceștia având obligația de a restabili poziția de echilibru cât mai aproape de valoarea zero într-un interval de timp cât mai scurt.</p> <p>Restabilirea poziției de echilibru, aferentă contului OBA, se realizează fizic, prin ajustarea cantităților zilnice de gaze programate a fi transportate, astfel încât cantitatea de gaze din contul OBA să tindă spre zero.</p> <p>Eventualele diferențe dintre cantitățile măsurate, respectiv, cele alocate zilnic utilizatorilor de sistem, sunt contabilizate și decontate fizic între operatorii de transport și nu fac obiectul consumului sau comercializării de gaze naturale pe teritoriul Republicii Moldova. Respectiv, aceste cantități transfrontaliere contabilizate în contul OBA nu trebuie să fie supuse formalităților vamale aferente regimului de import sau export.</p> |
| 333     | <p>Articolul 57. Accesul la rețele de gaze în amonte</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 58. Refuzul accesului</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>42. La articolul 57, în tot textul articolului, cuvântul „gazoducte” se substituie cu textul „gaze naturale”;</p> <p>43. La articolul 58, în tot textul articolului, cuvântul „gazoducte” se substituie cu textul „gaze naturale”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Punctele 42 și 43 de comasat, având același obiect de reglementare.</p>                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Se acceptă<br/>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 334     | Articolul 62. Protecția și executarea instalațiilor de încălzire                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 45. La articolul 62,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | La pct. 45, prin care se propune modificarea art. 62: prevederile alin. (1) se vor racorda la redacția nouă a alin. (1), potrivit                                                                                                                                                                            | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul obiectivelor/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 335     | <p>(1) Protecția și executarea instalației de racordare, precum și punerea sub presiune a instalației de utilizare a unui solicitant potențial consumator final se efectuează de operatorul de sistem după achiziția de către solicitant a costului de protecție și a tarifului de racordare aprobat de Agenție în condițiile legii. Consumatorul final potențial este în drept să angajeze altă persoană autorizată pentru protecția și executarea instalației de racordare. Aceste prevederi se indică în mod obligatoriu în avizul de racordare eliberat solicitantului de operatorul de sistem.</p> <p>(2) Instalațiile de racordare executate de operatorul de sistem devin proprietatea operatorului de sistem, care este responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acestora. Instalațiile de racordare executate de alte persoane autorizate aparțin consumatorilor finali care sînt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem în condițiile stabilite la alin.(3).</p> <p>[...]</p> | <p>[...]</p> <p>După alineatul (1) se completează cu două alineate noi – alineatele (1<sup>a</sup>) și (1<sup>b</sup>), cu următorul conținut:</p> <p>„(1<sup>a</sup>) Urmare a cererii solicitantului, depuse sistem este obligat să execute și să conecteze instalația de racordare la rețelele de gaze naturale și instalația de utilizare până la locul de consum în termenele stabilite în Regulamentul privind racordarea și conform prețurilor stabilite în conformitate cu metodologia menționată la alin.(1). Lucrările de execuție se efectuează integral de operatorul de sistem, fără alte obligații din partea beneficiarului. În cazul refuzului operatorului de sistem, solicitantul este în drept să se adreseze la Agenție pentru emiterea unei decizii în conformitate cu art. 109”.</p> | <p>La pct. 45, prin care se propune modificarea art. 62: prevederile de la debutul acestuia referitoare la persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate instalații de gaze naturale;</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea respectivă a fost formulată, în contextul unei sesizări depuse de o autoritate publică locală pentru a exclude echivocul în interpretare cu privire la aplicarea de către autoritățile publice locale a prevederii respective.</p> |
| 336     | <p>Articolul 62. Protecția și executarea instalațiilor de racordare</p> <p>[...]</p> <p>(3) Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate instalații de gaze naturale sînt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem. Activele dobîndite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a operatorului de sistem, iar venitul obținut în urma primirii, cu titlu gratuit, a instalațiilor de gaze naturale menționate se consideră venit neimpozabil.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>45. La articolul 62,</p> <p>[...]</p> <p>La alineatul (3), textul „care au în proprietate instalații” se substituie cu textul „inclusiv autoritățile administrației publice centrale sau locale, care au în proprietate rețele, instalații”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>La pct. 45, prin care se propune modificarea art. 62: urmează a fi revizuite referințele la art. 32 alin. (7) și art. 43 alin. (3), menționate la alin. (6), propus spre completare, întrucât nu sunt relevante în cazul dat.</p>                                             | <p>Se acceptă propunerea</p> <p>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                 |
| 337     | <p>Articolul 65. Raporturile juridice dintre operator și utilizatorii sistemului de distribuție închis</p> <p>[...]</p> <p>(3) La solicitarea unuia dintre utilizatorii sistemului de distribuție închis, Agenția este obligată să verifice dacă tariful aplicat de operatorul sistemului de distribuție închis corespunde principiilor stabilite în metodologia de</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>48. La articolul 65, ultimele două fraze se modifică și se expun în următoarea redacție:</p> <p>„În cazul în care Agenția constată că tariful respectiv include mai multe costuri decât cele stabilite în metodologie, aceasta revizuește tariful care trebuie să fie aplicat de operatorul sistemului de distribuție închis în raport cu utilizatorii sistemului său și emite</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>La pct. 48 a se preciza alineatul din art. 65, propus spre modificare. Conform celor propuse, se deduce a fi alin. (3). Totodată, referința la lit. d) din alin. (2) al art. 113 este eronată în cazul dat și urmează a fi substituită cu referința la lit. c).</p>           | <p>Se acceptă propunerea</p> <p>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                 |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre vizare                                                                                                                                                                                                                                                  | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului                                                              |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>calculare a tarifului pentru operarea sistemului de distribuție închis. Operatorul sistemului de distribuție închis este obligat să prezinte Agenției toate documentele necesare acesteia pentru verificarea respectării de către operator a metodologiei aprobate. În cazul în care Agenția constată că tariful respectiv include mai multe costuri decât cele stabilite în metodologie, aceasta va revizui tariful care trebuie să fie aplicat de operatorul sistemului de distribuție închis în raport cu utilizatorul sistemului său. Tariful revizuit se aprobă prin hotărârea Agenției.</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p><i>o hotărâre în sensul obligării operatorului sistemului de distribuție închis să aplice tariful revizuit. Dacă operatorul sistemului de distribuție închis nu se conformează hotărârii de revizuire a tarifului, Agenția aplică sancțiunea stabilită la art. 113, alin. (2), lit. d) din prezenta Lege ”.</i></p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                 |
| 338     | <p>Articolul 66. Regulamentul privind rețelele de gaze naturale</p> <p>(1) În scopul asigurării funcționării sigure, inofensive și stabile a rețelor de transport al gazelor naturale și a rețelor de distribuție a gazelor naturale, în vederea creării condițiilor necesare pentru prestarea utilizatorilor de sistem a serviciului de transport al gazelor naturale, a serviciului de distribuție a gazelor naturale în mod continuu, fiabil și eficient, operatorii de sistem planifică, dezvoltă, modernizează, întrețin și exploatează rețelele de gaze naturale cu respectarea cerințelor minime de ordin tehnic și organizatoric stabilite în Regulamentul privind rețelele de gaze naturale.</p> <p>(2) Obiectivele de bază ale Regulamentului privind rețelele de gaze naturale sînt:</p> <p>a) stabilirea unui set de reguli pentru conducerea prin dispecer a fluxurilor din rețelele de gaze naturale, inclusiv din interconexiuni;</p> <p>b) asigurarea interoperabilității în cadrul sistemului de gaze naturale pe criterii obiective și nediscriminatorii;</p> <p>c) stabilirea unui set de reguli pentru asigurarea accesului utilizatorilor de sistem la rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale;</p> <p>d) stabilirea responsabilităților și a obligațiilor operatorilor de sistem și ale utilizatorilor de sistem;</p> <p>e) specificarea parametrilor tehnici ce urmează a fi respectați la funcționarea rețelor de transport și de distribuție a gazelor naturale;</p> <p>f) stabilirea principiilor de planificare, dezvoltare, interconectare, modernizare, întreținere și exploatare a rețelor de gaze naturale;</p> <p>g) stabilirea interfețelor și a fluxurilor informaționale între operatorii de sistem, precum și între operatorii de sistem și utilizatorii de sistem;</p> <p>h) stabilirea procedurilor de exploatare a rețelor de transport și de distribuție a gazelor naturale în regim normal, în condiții excepționale, de avarii, de evenimente de forță majoră și în alte situații de exploatare.</p> <p>(3) Schimbul de informații dintre operatorii de sistem, precum și dintre operatorii de sistem și utilizatorii de sistem, se desfășoară în conformitate cu procedura privind colectarea și circulația datelor între participanții la piața gazelor naturale, cu respectarea altor norme în domeniu.</p> | <p>49. Articolul 66 se exclude.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>La pct. 49 cuvântul „excluse” se va substitui cu cuvântul „abrogă”, întrucât pentru exprinarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, în cazul elementelor structurale ale actului normativ, se utilizează verbul „se abrogă”, iar în cazul eliminării unor cuvinte, sintagme, enunțuri se utilizează verbul „se exclude”.</p> | <p>Se acceptă propunerea Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                             | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                               | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>(4) Operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție este obligat să elaboreze, în colaborare cu ceilalți operatori de sistem, proiectul regulamentului privind rețelele de gaze naturale și să-l prezinte Agenției pentru examinare și aprobare. În proiectul menționat, operatorul sistemului de transport trebuie să includă prevederi ce se referă la rețelele de distribuție a gazelor naturale, elaborate și prezentate acestuia de operatorii sistemelor de distribuție.</p> <p>(5) Agenția publică pe pagina sa web oficială proiectul regulamentului privind rețelele de gaze naturale, prezentat de operatorul sistemului de transport desemnat, și consultă utilizatorii de sistem, alți participanți la piața gazelor naturale, precum și autoritățile competente. Propunerile parvenite, precum și decizia privind acceptarea sau respingerea acestora se reflectă în sinteza recomandărilor care se publică pe pagina web oficială a Agenției. Regulamentul privind rețelele de gaze naturale aprobat de Agenție se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, se plasează pe pagina web oficială a Agenției și pe paginile electronice ale operatorilor de sistem.</p> | <p>51. La articolul 69, La alineatul (3) textul „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat” se exclude.</p>                                                                                                                             | <p>La pct. 57 nu este clară excluderea publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a Registrului de stat al mijloacelor de măsurare (observație valabilă și pentru pct. 83 vizând publicarea raportului cu privire la rezultatele monitorizării securității aprovizionării cu gaze naturale.).</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 339     | <p>Articolul 69. Evidența și măsurarea gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(3) Operatorii de sistem în evidența gazelor naturale utilizând doar echipamente de măsurare verificate metrologice, ale căror tipuri sînt incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasat pe pagina web oficială a Institutului Național de Metrologie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Cu privire la art. 69, alineatul (3), referința la publicare în "Monitorul Oficial" a fost exclusă la propunerea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței. Această deoarece în conformitate cu Legea nr. 19/2016 metrologiei Registrul respectiv nu se publică în Monitorul Oficial, fiind actualizat în mod continuu de către Institutul Național de Metrologie.</p> <p>Cu privire la modificarea art. 107, alin. (2), este de menționat că raportul cu privire la rezultatele monitorizării securității aprovizionării cu gaze naturale se întocmește de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic, pentru realizarea obligației asumate în cadrul Comunității Energetice. Totodată, raportul respectiv nu este un act normativ. Respectiv nu este necesară publicarea acestuia în Monitorul Oficial, raportul urmând a fi publicat pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic.</p> |
| 340     | <p>Articolul 70. Întreruperi, limitări și sistarea livrării gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(7) La solicitarea furnizorului, operatorul de sistem este obligat să deconecteze instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali în termenele și în condițiile stabilite în Regulamentul privind acordarea și în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>52. La articolul 70, [...]</p> <p>La alineatul (7), după textul „Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale” se completează cu textul „completează cu textul ” precum și în alte acte normative de reglementare aprobate de Agenție”.</p> | <p>La pct. 52, vis-a-vis de propunerea de modificare a alin. (7) din art. 70 atenționăm că cuvintele „se completează cu” se dublează (observație valabilă și pentru propunerea de modificare a alin. (8) din art. 70).</p>                                                                                   | <p>Se acceptă propunerea Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 341     | <p>Articolul 79. Zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale</p> <p>[...]</p> <p>(2) În scopul protecției rețelelor de gaze naturale, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul operatorului de sistem:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>54. La articolul 79, La alineatul (2), litera b), textul „să înființeze plantații perene” se substituie cu textul „să planteze copaci, arbuști”;</p>                                                                                            | <p>La pct. 54, cu referire la propunerea de completare a art. 79 alin. (2) după lit. c) cu literă nouă - litera d), semnalăm că aceasta normă conține deja lit. d), urmând a fi propusă completarea cu lit. e).</p>                                                                                          | <p>Se acceptă propunerea Obiectia Ministerului este pertinentă. În Proiectul legii a fost adăugată o greșală de redacție, însă acesta constă în indicarea incorectă a alineatului la care se propune modificarea. Anume, litera d) se propune a fi introdusă la alin. (3) din art. 79 al Legii cu privire la gazele naturale. Eroarea respectivă fost înălțurată.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>b) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>c) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele de gaze naturale și în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale;</p> <p>d) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor de gaze naturale.</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>La alineatul (2), după litera c), se completează cu o literă nouă – litera d) în următoarea redacție:</p> <p><i>„d) să întreprindă alte acțiuni stabilite în Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, aprobat de Guvern.”</i></p>                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 342     | <p>Articolul 83. Răspunderea consumatorului final</p> <p>[...]</p> <p>(7) Se interzice deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali în zilele de vineri, sâmbătă și duminică, în zilele de sărbătoare nelucrătoare sau cu o zi înainte de ziua de sărbătoare nelucrătoare, precum și în celelalte zile după ora 18.00, excepție fiind cazurile de depistare a conectării nenorizate la rețelele de gaze naturale, când instalațiile de gaze naturale conectate neautorizat se deconectează odată cu depistarea acestor cazuri.</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>56. La articolul 83, La alineatul (7), textul „consumatorilor finali” se substituie cu textul „consumatorilor casnici” iar textul „după ora 18.00” se substituie cu textul „după ora 20.00”;</p> <p>La alineatul (9), textul „precum și” se exclude.</p>                                                                                                                      | <p>La pct. 56 prezintă incertitudine vis-a-vis de oportunitate și fundamentare juridică, în legătură cu lipsa argumentării corespunzătoare în nota informativă, propunerea de la art. 83 alin. (7), privind substituirea textului „după ora 18.00” cu textul „după ora 20.00”, ce se referă la interzicerea deconectării instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor în zilele de vineri, sâmbătă și duminică, în zilele de sărbătoare nelucrătoare sau cu o zi înainte de ziua de sărbătoare nelucrătoare, precum și în celelalte zile după ora 18.00.</p> | <p>Propunerea privind modificarea art. 83, alin. (7) a parvenit de la "Moldovagaz" S.A., care a precizat că majoritatea consumatorilor casnici abia revin acasă de la serviciu în jurul orei 18.00, motiv pentru care operatorul de sistem nu dispune de suficient timp pentru a-și îndeplini funcțiile și obligațiile în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor noncasnici se efectuează pe parcursul orelor de lucru ale acestora, în conformitate cu pct. 36 din Anexa nr. 2 la Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 113/2019 din 19.04.2019 și a prevederilor contractelor de furnizare în vigoare.</p> |
| 343     | <p>Articolul 97. Promovarea și monitorizarea concurenței pe piața gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(5) Orice studiu de piață inițiat va fi efectuat în cel mai eficient mod, în termen de până la 4 luni de la data adoptării hotărârii corespunzătoare de către Agenție. În caz de necesitate, acest termen poate fi prelungit de Agenție, în mod rezonabil și justificat, pentru o perioadă de cel mult 4 luni. Studiul de piață se finalizează prin adoptarea hotărârii Agenției, în care sînt specificate rezultatele studiului efectuat și măsurile dispuse în vederea funcționării normale a pieței și dezvoltării concurenței loiale pe piața gazelor naturale.</p> <p>(6) La cererea unui participant la piața gazelor naturale sau la sesizarea unui organ central de specialitate al administrației publice, a unei alte autorități publice, Agenția este în drept să inițieze investigații pe piața gazelor naturale.</p> <p>[...]</p> | <p>73. La articolul 97, [...]</p> <p>După alineatul (5) se completează cu un nou alineat – alineatul (6), în următoarea redacție:</p> <p><i>„(6) Raportul Agenției privind evaluarea nivelului de concurență pe piața gazelor naturale se publică pe pagina web oficială a Agenției, și se transmite Consiliului Concurenței și Secretariatului Comunității Energetice.”</i></p> | <p>La pct. 73, ce ține de completarea art. 97 după alin. (5) cu un nou alineat - alineatul (6), în următoarea redacție: „(6) Raportul Agenției privind evaluarea nivelului de concurență pe piața gazelor naturale se publică pe pagina web oficială a Agenției, și se transmite Consiliului Concurenței și Secretariatului Comunității Energetice.”, atenționăm că norma similară se conține la alin. (8) al art. 97. Astfel, se recomandă completarea corespunzătoare a acestui alineat.</p>                                                                    | <p>Se acceptă<br/>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 344     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>74. După articolul 97, se completează cu o nouă secțiune – Secțiunea 2, cu următorul conținut:</p> <p>[...]</p> <p><i>Articolul 97<sup>2</sup>. Obligația de a publica informații privilegiate</i></p> <p>[...]</p> <p>(3) Dacă, în cadrul exercitării normale a muncii, a profesiei sau a funcțiilor sale, un</p>                                                            | <p>La pct. 74:</p> <p>privitor la art. 97<sup>2</sup> alin. (3), cuvântul „normale” se va omite, nefiind specific terminologiei unui act normativ. Obiecția este valabilă și pentru cuvântul „sensibile” din alin. (7);</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Se acceptă<br/>La alin. (3) cuvântul „normale” se substituie cu cuvântul „obligate”<br/>Cu privire la alin. (7) propunem menținerea redacției în vigoare. Noțiunea de „informații sensibile privind protecția infrastructurii critice” este definită la alin. (2) și se propune a fi introdusă în contextul transunerii Regulamentului UE nr. 1227/2011 (a se vedea Tabelul de concordanță).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                       | Argumentarea autorului proiectului                                               |
|---------|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>participant la piața gazelor naturale, un angajat sau reprezentant al său divulgă informații privilegiate legate de un produs energetic angro, în conformitate cu articolul 97<sup>1</sup>, alin. (1), lit. b), acesta trebuie să se asigure ca informațiile respective să fie publicate în mod simultan, complet și efectiv. În cazul divulgării neintenționate, participantul la piața gazelor naturale este obligat să se asigure ca informațiile să fie publicate în mod complet și efectiv cât mai repede posibil după respectiva divulgare neintenționată.</p> <p>(7) Prevederile alineatelor (1) și (2) nu aduc atingere dreptului participanților la piața angro a gazelor naturale de a amâna divulgarea informațiilor sensibile privind protecția infrastructurii critice și evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora dacă informațiile respective se consideră a fi secret de stat, secret comercial sau alte informații oficiale cu accesibilitate limitată.</p> |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                  |
| 345     |                             | <p>74. După articolul 97, se completează cu o nouă secțiune – Secțiunea 2, cu următorul conținut:</p> <p>[...]</p> <p><b>Articolul 97<sup>1</sup>. Monitorizarea pieței gazelor naturale</b></p> <p>(1) Agenția monitorizează piața gazelor naturale și, în conformitate cu prevederile art. 14<sup>1</sup> din Legea cu privire la energetică, este în drept să colecteze informații cu privire la posibilele încălcări pe piața gazelor naturale, din oficiu, la sesizarea unui organ central de specialitate, a unei autorități publice, inclusiv a Consiliului Concurenței, la cererea unui participant la piața gazelor naturale sau la sesizarea Comitetului de Reglementare al Comunității Energetice.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>La pct. 74:</p> <p>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                         | Se acceptă<br>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției. |
| 346     |                             | <p>75. La articolul 98, alineatul (2) textul „de tip intrare și ieșire” se substituie cu textul „armonizate de intrare și ieșire”;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>La pct. 75 se va preciza că modificarea se propune la art. 98 alin. (2) lit. a).</p>                                                                                                                              | Se acceptă<br>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției. |
| 347     |                             | <p>77. După articolul 99 se completează cu două articole noi – articolul 99<sup>1</sup> și articolul 99<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>[...]</p> <p><b>Articolul 99<sup>2</sup>. Reconcilierea veniturilor.</b><br/>Mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport</p> <p>[...]</p> <p>(2) Operatorul sistemului de transport care nu primește în termenul și în mărimea stabilită compensația stabilită de Agenție.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Vis-a-vis de pct. 77, la propunerea de completare cu art. 99<sup>2</sup>, în alin. (9) textul „lit. c)” se va substitui cu textul „lit. f)”, în vederea mențiunii corecte a referinței la art. 113 alin. (2).</p> | Se acceptă<br>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 348     | <p>Articolul 103. Securitatea aprovizionării cu gaze naturale</p> <p>[...]</p> <p>(2) Asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale este de competența Guvernului, care aprobă Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale. Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale, componența Comisiei pentru situații excepționale și îndeplinește alte funcții stabilite prin prezenta lege.</p> <p>(3) Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale și Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale trebuie să conțină măsuri neechivoce, transparente și nediscriminatorii, care nu afectează concurența și funcționarea pieței gazelor naturale decît în cazuri justificate.</p> | <p>este în drept să notifice Agenția cu privire la acces fapt și să solicite sancționarea operatorului sistemului de transport care nu și-a îndeplinit obligația de plată a compensației. Pentru neplata, întârzierea plății compensației sau achitarea incompletă a acesteia de către operatorul sistemului de transport, Agenția aplică sancțiune financiară în conformitate cu art. 113, alin. (2), lit. e) din prezenta lege.</p> <p>79. La articolul 103,</p> <p>- După alineatul (2) se completează cu un nou alineat noi – alineatul (2) și (2<sup>3</sup>), în următoarea redacție:</p> <p>„(2<sup>1</sup>) În acest sens, Guvernul aprobă Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale, componența Comisiei pentru situații excepționale și îndeplinește alte atribuții stabilite prin prezenta lege.</p> <p>(2<sup>2</sup>) Agenția contribuie la asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale și îndeplinește atribuțiile stabilite prin prezenta lege, inclusiv întreprinde acțiunile stabilite în prezentul Capitol în legătură cu prevenirea și gestionarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale”.</p> <p>79. La articolul 103,</p> <p>[...]</p> <p>- Alineatul 6 se completează la sfârșit cu următoarea frază:</p> <p>„În virtutea atribuțiilor pe care le îndeplinește, Agenția contribuie la elaborarea măsurilor destinate asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale și colaborează cu organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în legătură cu elaborarea Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale.”</p> | <p>La pct. 79,</p> <p>în alin. (2<sup>3</sup>), propus spre completare la art. 103, se vor exclude cuvintele „In acest sens”, fiind excedente în cazul dat;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Se acceptă</p> <p>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 349     | <p>Articolul 103. Securitatea aprovizionării cu gaze naturale</p> <p>[...]</p> <p>(6) Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale se bazează, în primul rînd, pe mecanismele de piață, iar la elaborarea acestuia se va ține cont de impactul economic și de eficiența măsurilor care trebuie să fie întreprinse, de impactul acestora asupra funcționării pieței gazelor naturale, asupra mediului și consumatorilor.</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>La pct. 79,</p> <p>propunerea de completare a alin. (6) din art. 103 urmează a fi încorporată la norma alin. (2<sup>3</sup>), care stabilește competența Agenției în sensul abordat.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Se acceptă</p> <p>Textul Proiectului a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției. Alin. (2<sup>3</sup>) se expune după cum urmează: ”(2<sup>3</sup>) Agenția contribuie la asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale și îndeplinește atribuțiile stabilite prin prezenta lege, inclusiv întreprinde acțiunile stabilite în prezentul Capitol în legătură cu prevenirea și gestionarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale, în virtutea atribuțiilor pe care le îndeplinește, Agenția contribuie la elaborarea măsurilor destinate asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale și colaborează cu organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în legătură cu elaborarea Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale și a Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale”.</p> <p>Propunerea de completare a art. 103 cu alin. (6) se exclude.</p> | <p>Conform art. 104, Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale se elaborează de către organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Menținerea referirilor la elaborarea Planului de acțiuni în colaborare cu Comisia pentru situații excepționale se propune a fi</p> |
| 350     | <p>Articolul 104. Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale</p> <p>(1) Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale (în continuare – Planul de acțiuni) se elaborează de către organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în colaborare</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>80. La articolul 104,</p> <p>La alineatul (1) textul „în colaborare cu Comisia pentru situații excepționale” se exclude;</p> <p>La alineatul (5), litera b), textul „aprobat de Guvern” se exclude.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Prezintă acclaritate raționamentele amendamentelor, propuse la pct. 80, referitoare la art. 104, în special excluderea colaborării cu Comisia pentru situații excepționale la elaborarea Planului de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale. De remarcat că atât în nota informativă la proiect, cât și în analiza impactului, se menționează faptul că Agenția Națională pentru Reglementare în Energistică este obligată să colaboreze cu Guvernul, cu organismul central de specialitate</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Conform art. 104, Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale se elaborează de către organismul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Menținerea referirilor la elaborarea Planului de acțiuni în colaborare cu Comisia pentru situații excepționale se propune a fi</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 351     | <p>cu Comisia pentru situații excepționale și se prezintă spre aprobare Guvernului.</p> <p>[...]</p> <p>(5) La îndeplinirea atribuțiilor sale privind aplicarea Planului de acțiuni, Comisia pentru situații excepționale trebuie să țină cont de:</p> <p>a) măsurile imediate luate de participanții la piața gazelor naturale ca reacție la diminuarea majoră a aprovizionării cu gaze naturale;</p> <p>b) alte măsuri aprobate de Guvern privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale în situațiile excepționale pe piața gazelor naturale.</p> <p>Articolul 105. Situațiile excepționale pe piața gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(3) Dacă, după verificare, Comisia pentru situații excepționale decide că nu există o situație excepțională pe piața gazelor naturale, operatorii sistemelor de transport sunt obligați să reia de îndată activitatea în condiții obișnuite.</p> <p>(4) Pe durata situațiilor excepționale pe piața gazelor naturale, întreruperile de gaze naturale, la solicitarea operatorilor sistemelor de transport, au următoarele obligații:</p> <p>[...]</p> | <p>81. La articolul 105, După alineatul (3) se completează cu un nou alineat – alineatul (3<sup>1</sup>) în următoarea redacție:</p> <p>„(3<sup>1</sup>) În cazul constatării de către Comisia pentru situații excepționale a existenței unei situații excepționale în sectorul gazelor naturale, toate acțiunile ce urmează a fi întreprinse de către întreruperile de gaze naturale, în special de către operatorii sistemelor de transport, de alți participanți la piața gazelor naturale, precum și acțiunile Agenției, ale organelor sau autorităților administrației publice centrale, ale altor autorități publice în legătură cu apariția unei situații excepționale în sectorul gazelor naturale, se coordonează de către Comisia pentru situații excepționale, în conformitate cu Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale și Planul de urgență.”</p> | <p>La pct. 81, ce jine de completarea art. 105 cu alin. (3<sup>1</sup>), termenul „Planul de urgență” urmează a fi ajustat la terminologia utilizată în context, prin substituirea cu textul „Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale” (obiecție valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).</p> | <p>Nu se acceptă</p> <p>Planul de acțiuni este constituit din două părți: Planul de acțiuni preventive și Planul de urgență. Planul de acțiuni preventive include descrie acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru prevenirea apariției situației excepționale. Totodată, pentru a se exclude echivocul în interpretare, la articolul 104, alin. (1) se propune a fi completat cu o propoziție care va avea următorul cuprins: „Planul de acțiuni cuprinde două părți: Planul de acțiuni preventive și Planul de urgență.”</p> |
| 352     | <p>[...]</p> <p>Comisiei pentru situații excepționale la gestionarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale</p> <p>(1) În legătură cu gestionarea situațiilor excepționale, Comisia pentru situații excepționale îndeplinește următoarele atribuții:</p> <p>[...]</p> <p>f) alte atribuții stabilite în prezenta lege,</p> <p>Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu, de război, în Regulamentul Comisiei pentru situații excepționale și Regulamentul și Planul de acțiuni pentru situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, stabilite la art. 103, alin. (2) din prezenta lege.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>82. După articolul 105 se completează cu două articole noi – articolul 105<sup>1</sup> și articolul 105<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 105<sup>1</sup>. Competențele specifice ale Comisiei pentru situații excepționale la gestionarea situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale</p> <p>(1) În legătură cu gestionarea situațiilor excepționale, Comisia pentru situații excepționale îndeplinește următoarele atribuții:</p> <p>[...]</p> <p>f) alte atribuții stabilite în prezenta lege,</p> <p>Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu, de război, în Regulamentul Comisiei pentru situații excepționale și Regulamentul și Planul de acțiuni pentru situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, stabilite la art. 103, alin. (2) din prezenta lege.</p>                                                             | <p>La pct. 82, privind completarea cu art. 105<sup>1</sup>, la alin. (1) lit. f) textul „stabilite la art. 103, alin. (2) din prezenta lege” se va exclude, fiind excelent.</p>                                                                                                                                                                | <p>Se acceptă</p> <p>Textul Proiectului de lege a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 353     | <p>Articolul 112. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>87. La articolul 112</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>La pct. 87: considerăm excedență și injustă completarea art. 112 cu alin. (1<sup>1</sup>) în</p>                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Se acceptă</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                        |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 354     | <p>(1) Întreprinderile de gaze naturale poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea necorespunzătoare a funcțiilor și obligațiilor stabilite în prezenta lege, în Legea cu privire la energietică, precum și în actele normative de reglementare aprobate de Agenție.</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 113. Sancțiuni pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>(1) Agenția este în drept să aplice, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>După alineatul (1) se completează cu un nou alineat – alineatul (1<sup>b</sup>) în următoarea redacție:</p> <p>„(1<sup>b</sup>) Agenția suspendă, retrage licențele întreprinderilor de gaze naturale în cazurile și modul prevăzute la art. 16 și 17 din prezenta Lege, precum și în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ”</p> <p>38. Articolul 113 se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 113. Sancțiuni financiare pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale</p> <p>(1) Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de 1% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:</p> <p>[...]</p> | <p>următoarea redacție: „(1<sup>b</sup>) Agenția suspendă, retrage licențele întreprinderilor de gaze naturale în cazurile și modul prevăzute la art. 16 și 17 din prezenta Lege, precum și în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ” din motivul că art. 112 statuează răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul gazelor naturale, iar suspendarea licenței poate avea loc și în baza cererii titularului de licență. Totodată, licența poate fi retrasă prin hotărâre judecătorească, emisă în conformitate cu legea, la cererea Agenției.</p> <p>Privitor la pct. 88, prin care se propune redacția nouă a art. 113, la lit. c) referința la articolele respective se va face în ordinea consecutivă.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Se acceptă<br/>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                  |
| 355     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>89. După articolul (113) se completează cu două articole noi – articolul 113<sup>1</sup> și articolul 113<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 113<sup>1</sup>. Sancțiuni pentru nerespectarea sau încălcarea prevederilor privind integritatea transparenței pieței angro a gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>(2) La determinarea tipurilor de sancțiuni, a măririi sancțiunilor financiare pentru nerespectarea sau încălcarea obligațiilor stabilite la art. 97<sup>1</sup> – 97<sup>4</sup> din prezenta lege, precum și a efectelor cumulate ale acestora, Agenția va ține cont de următoarele circumstanțe:</p> <p>[...]</p> <p>d) comportamentul și existența încălcărilor anterioare.</p>                                                         | <p>La pct. 89, privind completarea cu art. 113<sup>1</sup> „Sancțiuni pentru nerespectarea sau încălcarea prevederilor privind integritatea transparenței pieței angro a gazelor naturale”, la alin. (2) lit. d) se vor exclude cuvintele „comportamentul și”, deoarece comportamentul nu poate fi calificat ca circumstanță clară pentru subiecții pieței gazelor naturale în vederea determinării tipului de sancțiune.</p> <p>Adițional, cu referire la sancțiunile financiare pentru nerespectarea sau încălcarea prevederilor privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale prevăzute la art. 113 din prezentul proiect, considerăm oportun revizuirea acestuia. Or, principiul de drept <i>non bis in idem</i> prevede inadmisibilitatea sancționării de două ori pentru aceeași faptă. Prin urmare, asupra acestor sancțiuni prevăzute în Legea nr. 108/2017 cu privire la gazele naturale, planeză suspiciuni de neconstituționalitate, în condițiile în care pentru aceeași faptă de manipulare a pieței gazelor naturale, făptuitorul urmează a fi sancționat financiar atât în baza componentei de infracțiune „Manipularea pe piața gazelor naturale” introdusă în Codul penal, cât și în baza art. 113 din Legea nr. 108/2017 cu privire la gazele naturale. În acest context, art. 113<sup>1</sup> alin. (5) urmează a fi exclus.</p> | <p>Se acceptă</p>                                                                                                                                                                                                                                         |
| 356     | <p>Articolul 114. Dispoziții finale și tranziții</p> <p>(1) Prezenta lege transpune art. 1–42, art. 44–48, precum și prevederile anexei 1 din Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 211 din 14 august 2009); art. 1–3, art. 13–22, art. 24, 26, precum și prevederile anexei 1 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005 (publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 211 din 14 august 2009; Directiva 2004/67/CE a Consiliului din 26 aprilie 2004 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaz natural</p> | <p>90. La articolul 114</p> <p>Alineatul (1) se completează la sfârșit cu textul „... prevederile Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie în versiunea adaptată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. D/2018/10/MC-EnC din 29 noiembrie 2018.”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>La pct. 90:</p> <p>ce ține de completarea alin. (1) din art. 114, se va suplini cu sursa publicării Regulamentului (UE) nr. 1227/2011;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Se acceptă parțial.</p> <p>În contextul propunerii Centrului de armonizare a legislației, art. 114, alin. (1) a fost exclus, iar prevederea respectivă a fost inserată după clauza de adoptare a Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare<br>(publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 127 din 29 aprilie 2004).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                         | Argumentarea autorului proiectului                                                                      |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 357     | <p>Articolul 114. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>[...]</p> <p>(10) În termen de cel mult 6 luni de la primirea notificării din partea Agenției cu privire la preluarea de gaze Comunitatea Energetică a Codului rețelelor de gaze naturale al Uniunii Europene, operatorii sistemelor de transport sînt obligați să elaboreze și să prezinte Agenției pentru aprobare Codul rețelelor de gaze naturale în conformitate cu cerințele stabilite în prezenta lege. După intrarea în vigoare a Codului rețelelor de gaze naturale aprobat de Agenție în conformitate cu art.67, Regulamentul privind rețelele de gaze naturale va fi abrogat, iar în situațiile în care prezenta lege face referire la Regulamentul Codul rețelelor de gaze naturale, acesta se va substitui cu Codul rețelelor de gaze naturale.</p> <p>(11) Operatorii sistemelor de distribuție care deservesc un număr mai mare de 100 000 de consumatori finali ale căror instalații de gaze naturale sînt racordate la rețelele de gaze naturale ale operatorilor sistemelor de distribuție respectivi sînt obligați, în termen de două luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să finalizeze separarea funcțională, legală și contabilă în conformitate cu principiile stabilite în prezenta lege. Obligația privind separarea funcțională, legală și contabilă se impune și operatorilor sistemelor de distribuție care fac parte dintr-o întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală și care deservesc împreună un număr mai mare de 100000 consumatori finali.</p> | <p>90. La articolul 114</p> <p>[...]</p> <p>Alineatul (10) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(10) În termen de cel mult 6 luni de la primirea notificării din partea Agenției cu privire la preluarea de gaze Comunitatea Energetică a Codului rețelelor de gaze naturale al Uniunii Europene, operatorul de sistem desemnat este obligat să elaboreze și să prezinte Agenției pentru aprobare Codul rețelelor de gaze naturale în conformitate cu cerințele stabilite în prezenta lege”.</p> <p>Alineatul (11) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(11) Operatorii sistemelor de distribuție, care sunt parte a unei întreprinderi de gaze naturale integrate pe verticală și care deservesc un număr mai mare de 100 000 de consumatori finali ale căror instalații de gaze naturale sînt racordate la rețelele de distribuție respectivi sînt obligați, în termen de două luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să finalizeze separarea funcțională, legală și contabilă în conformitate cu principiile stabilite în prezenta lege. Sunt exonerati de obligația privind separarea funcțională și legală operatorii sistemelor de distribuție, care deservesc un număr mai mic de 100 000 consumatori finali și nu fac parte dintr-o întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală.”</p> | <p>La pct. 90:</p> <p>redacția nouă a alin. (10) și (11) din art. 114 nu poate fi acceptată, întrucât se referă la normele care deja și-au produs efectele și nu pot fi modificate;</p>                                                                                | <p>Se acceptă parțial</p> <p>Acejușea prevederii de la alin. (11) nu s-a consumat.</p>                  |
| 358     | <p>Articolul 114. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>[...]</p> <p>(15) Pentru ajustarea la prevederile prezentei legi a condițiilor stabilite în licențele eliberate în decursul primului an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Agenția este în drept să revizuiască, la solicitare sau din oficiu, condițiile licențelor eliberate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi. Furnizorii sînt obligați să solicite eliberarea de licențe noi pentru furnizarea gazelor naturale, în conformitate cu prezenta lege, în termen de cel mult 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(16) Prevederile art.13 alin.(6)-(10) se aplică și în cazul serviciilor sau al lucrărilor externalizate de titularii de licențe pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>90. La articolul 114</p> <p>[...]</p> <p>După alineatul (15) se completează cu un nou alineat – alineatul (15<sup>1</sup>) în următoarea redacție:</p> <p>„(15<sup>1</sup>) Licențele pentru furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare, eliberate pînă la intrarea în vigoare prezentei legi de modificare vor fi valabile pînă la data expirării acestora, iar titularii licențelor respective trebuie să respecte obligațiile și beneficiază de drepturile aferente desfășurării activității de vânzare a gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare, stabilite în prezenta Lege, în Legea nr. 174/ 2017 cu privire la energistică și alte acte normative în domeniu.”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>La pct. 90:</p> <p>normele propuse la alineatele (15<sup>1</sup>), (21<sup>1</sup>), (22<sup>1</sup>) - (22<sup>4</sup>) se vor reda într-un articol separat, care va reglementa intrarea în vigoare și punerea în aplicare a prevederilor legii de modificare.</p> | <p>Se acceptă</p> <p>Textul Proiectului a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------|
|         |                             | <p>După alineatul (21) se completează cu un nou alineat – alineatul (21<sup>1</sup>) în următoarea redacție:</p> <p>„(21<sup>1</sup>) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi de modificare, Agenția instituie Registrul participanților la piața angro a gazelor naturale, stabilit la articolul 94<sup>1</sup>.”</p> <p>După alineatul (22) se completează cu trei alineate noi – alineatele (22<sup>1</sup>) - (22<sup>4</sup>) în următoarea redacție:</p> <p>“(22<sup>1</sup>) Din motive de interes public major, precum asigurarea unui mecanism eficient de compensare între operatorii sistemelor de transport, pentru a evita efectele negative asupra veniturilor din prestarea serviciului de transport de către operatorii sistemelor de transport implicați, pentru a asigura recuperarea veniturilor reglementate ale fiecărui operator al sistemului de transport, pentru a încuraja utilizarea activelor care contribuie la securitatea aprovizionării cu gaze naturale, Agenția implementează principiile și metodologia de determinare a tarifulor armonizate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, stabilite la articolele 99<sup>1</sup> și 99<sup>2</sup>, precum și reconcilierea veniturilor din cadrul mecanismului de compensare între operatorii sistemelor de transport, stabilit la articolul 99<sup>3</sup>, luând în considerare investițiile în activele utilizate de către operatorii sistemelor de transport pentru prestarea serviciului de transport, realizate în conformitate cu planurile de investiții ale acestora, dar încă neamortizate la data intrării în vigoare a prezentei legi de modificare. În acest sens, Agenția aprobă și pune în aplicare toate metodologiile și actele normative de reglementare stabilite conform prevederilor articolelor 99<sup>1</sup> și 99<sup>3</sup>, pentru a lua în considerare și a asigura recuperarea costurilor de investiții aferente conducerii de transport a gazelor naturale Iași–Ungheni–Chișinău, ale căror costuri nu sunt încă amortizate la data intrării în vigoare a prezentei legi de modificare.</p> <p>(22<sup>2</sup>) La constatarea existenței premiselor pentru construcția depozitelor de stocare a gazelor naturale pe teritoriul Republicii Moldova, Agenția inițiază procedura de elaborare a Regulamentului privind accesul la depozitele de stocare și gestionarea congestiilor, a Metodologiei de calculare de aprobare și de aplicare a tarifulor reglementate pentru serviciul de stocare a gazelor naturale, precum și a</p> |                                                |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul obiectiv/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 359     | <p>Articolul 13. Alte atribuții și drepturi ale Agenției în legătură cu reglementarea și monitorizarea activităților în sectoarele energeticii</p> <p>(1) Agenția exercită alte atribuții și drepturi după cum urmează:</p> <p>a) efectuează controale în modul și în limitele stabilite la art.15 din prezenta lege, în Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și în legile sectoriale;</p> <p>[...]</p> | <p>Regulamentului privind depozitele de stocare.</p> <p>(22<sup>3</sup>) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei Legi, furnizorii cu obligații de stocare gaze conform Articolul 108<sup>1</sup> vor prezenta Agenției spre aprobare planul de realizare a stocurilor de gaze naturale. Termenul maxim pentru realizarea stocurilor este de 4 ani.</p> <p>(22<sup>4</sup>) Sancțiunile prevăzute la art. 113 alin. (3) lit. b) din prezenta Lege se vor aplica începând cu data de 1 ianuarie 2023.</p> <p>94. La articolul 13,</p> <p>- la alineatul (1), lit. a) se completează la sfârșit cu cuvintele „, în măsura în care aceasta din urmă nu contravine prezentei legi și legilor sectoriale, precum și întreprinde măsurile necesare în limitele competențelor sale stabilite prin lege.”;</p> <p>- la alineatul (1) după lit. a) se introduce o literă nouă, litera a'), cu următorul conținut:</p> <p>„a') inițiază investigații în conformitate cu prezenta lege și legile sectoriale, precum și întreprinde măsurile necesare în limitele competențelor sale stabilite prin lege.”;</p>                                                                                                          | <p>La art. II (modificarea Legii nr. 174/2017 cu privire la energietică):</p> <p>La pct. 94, considerăm completarea art. 13 la alin. (1) lit. a) cu cuvintele „, în măsura în care aceasta din urmă nu contravine prezentei legi și legilor sectoriale, precum și întreprinde măsurile necesare în limitele competențelor sale stabilite prin lege.” absolut excidentă în cazul dat, urmând a fi exclusă din proiect.</p>                                   | <p>Se acceptă</p> <p>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 360     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>95. După articolul 14 se introduce un articol nou, articolul 14<sup>1</sup>, în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 14<sup>1</sup>. Atribuțiile Agenției la realizarea investigațiilor</p> <p>(4) Agenția este în drept să inițieze investigații din oficiu sau la recepționarea unei reclamații în cazul în care constată existența unor circumstanțe care indică faptul că o persoană încalcă sau nu respectă cerințele stabilite în prezenta lege sau în legile sectoriale. Investigațiile se realizează în conformitate cu prezenta lege, legile sectoriale și Codul Administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116/2018.</p> <p>(5) Hotărârea cu privire la inițierea unei investigații se aprobă de Consiliul de Administrație în conformitate cu prezenta Lege și cu legile sectoriale. La aprobarea hotărârii cu privire la inițierea unei investigații, Consiliul de Administrație desemnează un angajat al Agenției, care deține funcție de șef de subdiviziune, în calitate de persoană responsabilă de realizarea investigației.</p> <p>(6) În cadrul investigației, Agenția este în drept:</p> <p>a) să solicite oricărei persoane să prezinte informații sau documente necesare relevante</p> | <p>La art. II (modificarea Legii nr. 174/2017 cu privire la energietică):</p> <p>Vis-a-vis de pct. 95, prin care se propune completarea cu art. 14<sup>1</sup> privind atribuțiile Agenției la realizarea investigațiilor, semnalăm ca astfel de atribuții să nu se contraponă cu atribuțiile privind efectuarea controalelor, stipulate la art. 15 (spre exemplu, cele de la alin. (6) lit. d), alin. (4) al doilea caz din art. art. 14<sup>1</sup>).</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform celor menționate mai sus, investigațiile urmează a fi realizate de ANRE pentru verificarea unei situații care se prezintă a avea loc pe piețele energetice. În schimb, controalele urmează a fi efectuate la o întreprindere anume, cu respectarea procedurii stabilite în Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Argumentarea autorului proiectului                                                              |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>pentru investigație, inclusiv documente scrise, documente în format electronic;</p> <p>b) să solicite persoanelor care pot oferi informații relevante în legătură cu investigația desfășurată, să răspundă la întrebări legate de investigație și, la necesitate, să acorde asistență în legătură cu investigația respectivă;</p> <p>c) să solicite unui expert să întocmească un raport de expertiză în legătură cu o problemă ce iese de investigație;</p> <p>d) în baza delegației de control emisă de către directorul general, să efectueze controale neplanificate la fața locului, la sediul persoanei supuse controlului. Controalele respective se desfășoară cu respectarea cerințelor stabilite în prezenta Lege, în legile sectoriale și în Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. În caz de conflict între prezenta lege și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, prezenta Lege și legile sectoriale prevalează;</p> <p>e) să exercite alte drepturi și atribuții stabilite în prezenta Lege în legile sectoriale și în Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, în măsura în care acestea nu intră în conflict cu prezenta lege și legile sectoriale sau dacă stabilesc altfel;</p> <p>f) să colecteze alte probe admise conform Codului administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116/2018.</p> <p>(4) La efectuarea controalelor pe piețele de energie, Agenția este în drept să solicite sprijinul Consiliului Concurenței în legătură cu probleme de competență comună sau în cazul în care aceleași circumstanțe pot declanșa încălcarea sau nerespectarea actelor normative care reglementează domeniul concurenței. În acest caz, Agenția poate poate conveni cu privire la organizarea de controale comune cu Consiliul Concurenței.</p> <p>(5) Orice acțiune întreprinsă de Agenție în temeiul prezentei articol trebuie să corespundă principiului proporționalității.”;</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                 |
| 361     | <p>Articolul 15. Controalele Agenției</p> <p>[...]</p> <p>(12) Prevederile art.9, 10-13, art.21 alin.(5), art.30, 31, art.311 alin.(4) și ale art.312 din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu se aplică în raport cu Agenția, iar actele emise de aceasta în</p> | <p>96. La articolul 15, [...]</p> <p>- după alineatul (12) se introduc 3 alineate noi, în următoarea redacție:</p> <p>” (13) Sub rezerva prevederilor alineatului (3), controlul neplanificat la fața locului se</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>La art. II (modificarea Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică):</p> <p>La pct. 96, vizând completarea art. 15 cu 3 alineate noi (13-15), se va opera cu terminologia legii. Astfel, cuvintele „control neplanificat” se vor substitui cu cuvintele „control inopinat”. Totodată, la alin. (15) se va exclude textul „Controlul judiciar efectuat de către instanța de judecată vizează aspecte de fapt și de drept. Inițierea acțiunii în</p> | <p>Se acceptă.</p> <p>A se vedea explicațiile de mai sus cu privire la subiectul respectiv.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Argumentarea autorului proiectului                                                |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
|         | legătură cu efectuarea controalelor se supun controlului judiciar în conformitate cu Legea contenciosului administrativ nr.793/2000. | <p>efectuează în baza delegației de control emisă de către directorul general, în care se specifică scopul, motivele și amploarea controlului, perioada de timp în care se efectuează controlul și durata acestuia, sancțiunile în caz de încălcare, precum și dreptul de a contesta delegația de control respectivă în instanța de judecată. Directorul general emite o delegație de control pentru efectuarea controlului la fața locului numai în cazul în care există motive rezonabile să suspecteze că:</p> <p>a) o persoană căreia i-a fost impusă obligația de a prezenta informații nu a reușit (integral sau parțial) să execute obligația respectivă;</p> <p>b) la locul specificat în delegația de control există informații sau documente relevante pentru investigație;</p> <p>c) documentul sau informațiile la care se referă aceasta ar fi eliminate, modificate, ascunse sau distruse sau nu ar putea fi accesate în alt mod.</p> <p>(14) La sosirea la sediul persoanei supuse controlului, reprezentanții Agenției trebuie să prezinte delegația de control, să informeze persoana supusă controlului cu privire la drepturile și obligațiile sale și, de asemenea, să acorde o perioadă de timp rezonabilă pentru ca proprietarul, chiriașul sau reprezentantul acestuia să fie prezenți. Orice persoană care obstrucționează în mod intenționat exercitarea drepturilor Agenției în baza unei delegații de control poartă răspundere în conformitate cu Codul Contravențional și/sau poate fi sancționată în conformitate cu prevederile legilor sectoriale.</p> <p>(15) Persoana supusă controlului este în drept să conteste în instanța de judecată procesul-verbal de control în conformitate cu Codul Administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116/2018. Delegația de control și decizia de prelungire a duratei controlului se contestă în instanța de judecată odată cu procesul-verbal de control. Controlul judiciar efectuat de către instanța de judecată vizează aspecte de fapt și de drept. Înțierea acțiunii în instanță nu are efect suspensiv automat, cu excepția cazului în care instanța de judecată decide altfel.”;</p> | instanță nu are efect suspensiv automat, cu excepția cazului în care instanța de judecată decide altfel.”, întrucât nu ține de obiectul reglementării al legii examinate (observație valabilă și pentru pct. 100, ce ține de modificarea art. 20 alin. (9)).                                                                                                     |                                                                                   |
| 362     | Articolul 16. Transparența activității Agenției. Hotărârile și deciziile Agenției<br>[...]                                           | 97. Articolul 16, - alineatul (6) se completează la început cu cuvintele ” Cu excepțiile stabilite în legile sectoriale, ”;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | La art. II (modificarea Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică):<br>La pct. 97, privind modificarea art. 16 alin. (10), nu sunt clare raționamentele substituiri cuvintelor ”se suspendă” cu cuvintele ”pot fi suspendate”, mai mult că este vorba de hotărârile Agenției prin care se aprobă actele normative de reglementare, costurile de bază, tarifele | Se acceptă.<br>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției. |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                            |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 363     | <p>(6) Consiliul de administrație este obligat să examineze cererile privind costurile de bază, privind prețurile reglementate, tarifele reglementate în termen de cel mult 180 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi energetice și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate, aprobat de Agenție în conformitate cu legile sectoriale.</p> <p>[...]</p> <p>(10) Hotărârile și deciziile Agenției trebuie să fie întemțiate, motivate și să conțină normele legale în baza cărora au fost adoptate, emise. Hotărârile și deciziile Agenției pot fi contestate în instanța de contencios administrativ în conformitate cu Legea contenciosului administrativ nr.793/2000. Hotărârile și deciziile Agenției produc efecte obligatorii până la o eventuală hotărâre judecătorească contrară, emisă ca urmare a exercitării unei căi de atac. Instanța de judecată este în drept să dispună suspendarea hotărârilor și deciziilor Agenției în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr.793/2000 și ale Codului de procedură civilă nr.225/2003. Hotărârile Agenției prin care se aprobă acțiunile normative de reglementare, costurile de bază, tarifele reglementate și prețurile reglementate se suspendă doar în raport cu participatul la proces în favoarea cărui a fost dispusă măsura de suspendare.</p> | <p>- la alineatul (10) cuvintele "Legea contenciosului administrativ nr.793/2000", "Legii contenciosului administrativ nr.793/2000" se substituie cu cuvintele "Codul Administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116/2018", "Codului Administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116/2018", iar cuvintele "se suspendă" se înlocuiesc cu cuvintele "pot fi suspendate";</p>                                                                                                                                             | <p>reglementate și prețurile reglementate, care se suspendă doar în raport cu participatul la proces în favoarea cărui a fost dispusă măsura de suspendare.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                               |
| 364     | <p>Articolul 18. Examinarea neînțelegerilor și a litigiilor dintre participanți la piețele energetice</p> <p>[...]</p> <p>(3) În scopul verificării circumstanțelor expuse în reclamațiile adresate Agenției în conformitate cu alin.(1) și (2), angajații Agenției pot efectua ieșiri la fața locului.</p> <p>(4) În termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii, Agenția remite decizia asupra neînțelegerii spre executare părților implicate, cu expunerea motivelor pe care se întemeiază această decizie.</p> <p>(5) În cazul în care consumatorul final, utilizatorul de sistem nu sînt de acord cu răspunsul Agenției la petiția depusă, aceștia sînt în drept să conteste răspunsul în instanța de judecată în conformitate cu Legea nr.190/1994 cu privire la petiționare. Decizia Agenției de soluționare a problemelor invocate în reclamație poate fi contestată în termenele prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr.793/2000.</p> <p>Articolul 19. Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul energetic</p> <p>(1) Întreprinderile energetice poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea necorespunzătoare a funcțiilor și a obligațiilor stabilite în prezenta lege, în legile sectoriale, precum și în actele normative de reglementare aprobate de Agenție.</p> <p>(2) Dacă Agenția constată încălcarea de către întreprinderile energetice a prevederilor prezentei legi ale</p>                                                                                                                                                                     | <p>98. Articolul 18, - după alineatul (3) se introduce alineatul (3<sup>1</sup>), în următoarea redacție:</p> <p>"(3<sup>1</sup>) La emiterea deciziilor în conformitate cu prezentul articol Agenția se conduce de prevederile prezentei legi, ale legilor sectoriale și Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116/2018";</p> <p>- la alineatul (5) cuvintele "Legea contenciosului administrativ nr.793/2000" se înlocuiesc cu cuvintele "Codul Administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116/2018";</p> | <p>La art. 11 (modificarea Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică):<br/>La pct. 98, referitor la modificarea art. 18 alin. (5), se va suplini cu dispoziția privind substituirea textului „Legea nr. 190/1994 cu privire la petiționare” cu textul „Codul administrativ nr. 116/2018”.</p>                                                                                                                                                                                                       | <p>Se acceptă<br/>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>      |
|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>99. La articolul 19, alineat (3) cuvintele "sancțiuni financiare în mărime în cazurile stabilite" se înlocuiesc cu cuvintele "sancțiuni în modul și în cazurile stabilite";</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>La art. 11 (modificarea Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică):<br/>Vis-a-vis de pct. 99, la propunerea de modificare la art. 19 alin. (3), cuvintele „în modul și” se vor exclude, întrucât în textul acestor prevederi „Agenția este în drept să aplice titularilor de licențe, titularilor de autorizații și altor persoane juridice sancțiuni financiare în mărime și în cazurile stabilite în legile sectoriale, cu respectarea procedurii stabilite la art. 20 din prezenta lege.”</p> | <p>Se acceptă<br/>Prevederea a fost modificată conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 365     | <p>legilor sectoriale, precum și ale actelor normative de reglementare aprobate de Agenție, aceasta este în drept să inițieze procedura contravențională în condițiile și în termenele stabilite în Codul contravențional nr.218/2008.</p> <p>(3) Agenția este în drept să aplice titularilor de licențe, titularilor de autorizații și altor persoane juridice sancțiuni financiare în mărimea și în cazurile stabilite în legile sectoriale, cu respectarea procedurii stabilite la art.20 din prezenta lege. Mijloacele bănești obținute din aplicarea sancțiunilor financiare se fac venit în bugetul de stat.</p> <p>26) Licență pentru producerea gazelor naturale; transportul gazelor naturale; distribuția gazelor naturale; stocarea gazelor naturale; furnizarea gazelor naturale; furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare  </p> | <p>Art. III. Nomenclatorul din Anexa la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial, 2011, nr. 170-175, art. 494), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>103. La pct. 26 cuvintele "furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicul la stațiile de alimentare" se înlocuiesc cu cuvintele „desfășurarea activității de trader pentru vehicule la stațiile de alimentare”.</p> <p>104. La compartimentul III, "Actele permise care se încadrează în categoria certificatelor", poziția 34 „Autorizație de electrician pentru amenajarea instalațiilor noi și reconstruite” – se exclude.</p>                                        | <p>La art. III (modificarea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător):</p> <p>Dat fiind faptul că se modifică doar Anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011, se va reformula corespunzător clauza de modificare a acestui articol. Totodată, cu referire la amendamentul operat la pct. 26 din Nomenclatorul actelor permise (pct. 103 din proiect), se va specifica că face parte din compartimentul I.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Se acceptă</p> <p>Art. III din Proiectul Legii cu privire la modificarea unor acte normative se modifică după cum urmează:</p> <p>"Art. III. În Nomenclatorul actelor permise eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător din Anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial, 2011, nr. 170-175, art. 494), cu modificările ulterioare,</p> <p>101. Compartimentul I. "Actele permise care fac parte din categoria licențelor", poziția 26, textul "furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare" se substituie cu textul „desfășurarea activității de trading; vizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare”.</p> |
| 366     | <p>26) Licență pentru producerea gazelor naturale; transportul gazelor naturale; distribuția gazelor naturale; stocarea gazelor naturale; furnizarea gazelor naturale; furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare  </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Art. III. Nomenclatorul din Anexa la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial, 2011, nr. 170-175, art. 494), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>103. La pct. 26 cuvintele "furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicul la stațiile de alimentare" se înlocuiesc cu cuvintele „desfășurarea activității de trader și vizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare”.</p> <p>104. La compartimentul III, "Actele permise care se încadrează în categoria certificatelor", poziția 34 „Autorizație de electrician pentru amenajarea instalațiilor noi și reconstruite” – se exclude.</p> | <p>La art. III (modificarea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător):</p> <p>La pct. 104 se va ține cont că poziția 34 din compartimentul III al anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 a fost deja exclusă prin Legea nr. 63/2021. Astfel, propunerea vizată urmează a fi omisă din proiect.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Se acceptă</p> <p>Prevederea a fost exclusă.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 367     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Art. VI. Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 (Monitorul Oficial, 2018, nr. 309-320, art. 466) se completează și se modifică după cum urmează:</p> <p>105. În Cartea a doua, "Procedura administrativă", Titlul I, "Dispoziții generale", după capitolul IV, "Aspecte instituționale și de transparență", se introduce un capitol nou, capitolul V, cu următorul conținut</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>La art. IV (modificarea Codului administrativ nr. 116/2018):</p> <p>Sub aspect conceptual, vis-a-vis de completarea Codului administrativ cu un capitol nou privind aplicarea de măsuri speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale, în Titlul I „Dispoziții generale” din Cartea a doua „Procedura administrativă”, nu poate fi acceptată, deoarece prevederile propuse exced obiectul de reglementare al Codului administrativ, or, art. 2 alin. (3) litera a) din Codul administrativ prevede expres că prevederile acestuia nu se aplică raporturilor juridice de drept privat la care participă autoritățile publice.</p> <p>În particular, propunerea de completare a Codului administrativ cu art.</p> | <p>Se acceptă.</p> <p>Cu toate acestea, pentru a asigura monitorizarea eficientă și intervenția promptă în scopul prevenirii și opririi abuzurilor pe piața angro a gazelor naturale, autoritatea de reglementare trebuie să dispună de atribuții suficiente pentru a investiga și mai ales demonstra încălcarea de către participanții la piața angro a gazelor naturale a prevederilor ce țin de transparența și integritatea pieței. Pe de altă parte, dat fiind caracterul măsurilor speciale pe care trebuie să le întreprindă autoritatea de reglementare la realizarea investigațiilor pe piața gazelor naturale, este necesar să</p>                                                                                                                                                                                                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | <p>„Capitolul V. Aplicarea de măsuri speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>Articolul 68<sup>1</sup>. Măsuri autorizate de instanța de judecată în legătură cu investigațiile, controalele efectuate în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 68<sup>4</sup>. Executarea deciziilor de aplicare a unor măsuri speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale</p> <p>(1) Executarea deciziilor de aplicare a unor măsuri speciale în sectorul electroenergetic și în sectorul gazelor naturale se asigură de către autoritatea de reglementare în domeniul energiei.</p> <p>(2) După rămânerea definitivă și irevocabilă a încheierii de autorizare emise de instanța de judecată, autoritatea de reglementare în domeniul energiei remite părții vizate, contra semnătură, copia încheierii emise de instanța de judecată.</p> <p>(3) Pentru a asigura executarea deciziei de suspendare a operațiunilor din conturile bancare și aplicarea sechestrului asupra acestora, autoritatea de reglementare în domeniul energiei remite părții vizate și băncii care deservește conturile respective, contra semnătură, copia încheierii emise de instanța de judecată.</p> | <p>68<sup>1</sup> de jure nu poate fi admisă, deoarece vine în contradicție cu principiile generale prevăzute de <i>Codul de procedură penală</i> al Republicii Moldova nr. 122/2003. Astfel, evidențiem faptul că în conformitate cu prevederile art. 14 din <i>Codul de procedură penală</i>, dreptul convorbirilor telefonice și a celorlalte mijloace legale de comunicare este asigurat de stat. Limitarea acestui drept se admite numai în baza unui mandat judiciar emis în condițiile <i>Codului de procedură penală</i>.</p> <p>Totodată, conform art. 13 din același cod menționăm că persoana fizică sau juridică nu poate fi lipsită în mod arbitrar de dreptul de proprietate. Nimeni nu poate fi privat de proprietatea sa decât din motive de utilitate publică și în condițiile <i>Codului de procedură penală</i> și conform principiilor generale ale dreptului internațional. Bunurile pot fi puse sub sechestru numai în baza hotărârii judecătorești. Art. 10 din același cod prevede că limitarea temporară a drepturilor și libertăților persoanei și aplicarea de către organele competente a măsurilor de constrângere față de ea se admit numai în cazurile și în modul strict prevăzute de <i>Codul de procedură penală</i>.</p> <p>În contextul dat, considerăm că art. 68<sup>2</sup>-68<sup>4</sup> nu pot fi acceptate, deoarece acestea din urmă vin ca o complacere a prevederilor menționate în art. 68<sup>1</sup>, care contravine legislației procesual penale.</p> | <p>68<sup>1</sup> de jure nu poate fi admisă, deoarece vine în contradicție cu principiile generale prevăzute de <i>Codul de procedură penală</i> al Republicii Moldova nr. 122/2003. Astfel, evidențiem faptul că în conformitate cu prevederile art. 14 din <i>Codul de procedură penală</i>, dreptul convorbirilor telefonice și a celorlalte mijloace legale de comunicare este asigurat de stat. Limitarea acestui drept se admite numai în baza unui mandat judiciar emis în condițiile <i>Codului de procedură penală</i>.</p> <p>Totodată, conform art. 13 din același cod menționăm că persoana fizică sau juridică nu poate fi lipsită în mod arbitrar de dreptul de proprietate. Nimeni nu poate fi privat de proprietatea sa decât din motive de utilitate publică și în condițiile <i>Codului de procedură penală</i> și conform principiilor generale ale dreptului internațional. Bunurile pot fi puse sub sechestru numai în baza hotărârii judecătorești. Art. 10 din același cod prevede că limitarea temporară a drepturilor și libertăților persoanei și aplicarea de către organele competente a măsurilor de constrângere față de ea se admit numai în cazurile și în modul strict prevăzute de <i>Codul de procedură penală</i>.</p> <p>În contextul dat, considerăm că art. 68<sup>2</sup>-68<sup>4</sup> nu pot fi acceptate, deoarece acestea din urmă vin ca o complacere a prevederilor menționate în art. 68<sup>1</sup>, care contravine legislației procesual penale.</p> | <p>În asigurarea controlului judiciar, pentru a preveni eventualele abuzuri. Anume în acest context, consultanții au propus modificările respective în Codul administrativ, care între altele stipulează la art. 1, alin. (1) că legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la îndeplinirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acestora.</p> <p>De remarcat și că în Codul administrativ, Titlul II, Capitolul III, sunt descrise acțiunile ce trebuie întreprinse de autoritatea publică în procedură administrativă.</p> <p>Autorizarea măsurilor speciale urmează să fi solicitată în legătură cu investigațiile efectuate pe piața angro a gazelor naturale, pentru a determina dacă a avut loc abuzul pe piață, care o participantului de rea-credință, cu aplicarea sancțiunii corespunzătoare. În context, situația descrisă nu poate fi încadrată ca reprezentând raport juridic de drept privat. Totodată, prevederile respective ar putea fi aplicate nu doar în raport cu ANRE, dar și în raport cu Consiliul Concurenței, Comisia pieței financiare și alte autorități publice cu funcții similare de monitorizare a pieței.</p> <p>În același timp, în legătură cu introducerea acestui concept nou în Codul administrativ, sunt necesare discuții suplimentare cu Ministerul Justiției. Respectiv, dat fiind termenul restrâns pentru definirea Proiectului de lege, propunem excluderea prevederilor respective, pentru discuții ulterioare astfel încât să fie identificată opțiunea optimă pentru Republica Moldova.</p> <p>Concomitent, a fost exclus art. 97<sup>7</sup> și au fost operate modificări la art. 97<sup>6</sup>, articole care se propun a fi introduse în Legea cu privire la gazele naturale.</p> |
| 368     | <p>Art. V.- În Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare,</p> <p>106. În Partea Specială, Capitolul X „Infrațiuni Economice”, după art. 244<sup>1</sup> se introduc două articole noi, 244<sup>2</sup> și 244<sup>3</sup>, cu următorul conținut:</p> <p>„Articolul 244<sup>2</sup>. Manipularea pe piața gazelor naturale</p> <p>(1) Acțiunile de manipulare pe piața gazelor naturale prin cel puțin una din următoarele acțiuni, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari:</p> <p>a) efectuarea oricărei tranzacții sau emiterii oricărei ordin de tranzacționare cu produse energetice angro, care oferă sau produse energetice angro, care oferă sau este susceptibil de a oferi indicații false sau înșelătoare în ceea ce privește cererea.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>La art. V (modificarea <i>Codului penal</i> nr. 116/2018):</p> <p>În vederea uniformizării și asigurării unui cadru normativ unitar în materie penală, se propune conștientizarea literelor a) și b) a art. 244<sup>2</sup> alin. (1) din proiect, care va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) efectuarea unei tranzacții sau emiterii unui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro, care oferă sau poate oferi indicații false sau înșelătoare în ceea ce privește cererea, oferta sau prețul produselor energetice angro, ori care, prin faptul unuia sau mai multor persoane ce activează în mod concertat, stabilește sau prin care se încearcă stabilirea prețului unuia sau mai multor produse energetice angro în mod artificial;”.</p> <p>Totodată, ținem să precizăm că textul „, cu excepția cazului în care persoana care a efectuat tranzacția sau care a emis ordinul consideră că motivele care au determinat-o să procedeze astfel sunt legitime și că respectiva tranzacție sau respectivul ordin de tranzacționare este conform cu practicile de piață admise pe respectiva piață angro de gaze naturale” contravine principiilor de drept penal și considerăm imperios excluderea acestuia. Art. 20 din <i>Codul penal</i> prevede că nu este pasibilă de pedeapsă penală persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, care nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al</p>                                                                            | <p>La art. V (modificarea <i>Codului penal</i> nr. 116/2018):</p> <p>În vederea uniformizării și asigurării unui cadru normativ unitar în materie penală, se propune conștientizarea literelor a) și b) a art. 244<sup>2</sup> alin. (1) din proiect, care va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) efectuarea unei tranzacții sau emiterii unui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro, care oferă sau poate oferi indicații false sau înșelătoare în ceea ce privește cererea, oferta sau prețul produselor energetice angro, ori care, prin faptul unuia sau mai multor persoane ce activează în mod concertat, stabilește sau prin care se încearcă stabilirea prețului unuia sau mai multor produse energetice angro în mod artificial;”.</p> <p>Totodată, ținem să precizăm că textul „, cu excepția cazului în care persoana care a efectuat tranzacția sau care a emis ordinul consideră că motivele care au determinat-o să procedeze astfel sunt legitime și că respectiva tranzacție sau respectivul ordin de tranzacționare este conform cu practicile de piață admise pe respectiva piață angro de gaze naturale” contravine principiilor de drept penal și considerăm imperios excluderea acestuia. Art. 20 din <i>Codul penal</i> prevede că nu este pasibilă de pedeapsă penală persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, care nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al</p>                                                                            | <p><b>Se acceptă</b></p> <p>Pentru a asigura transparența cât mai exactă a Regulamentului nr. 1227/2011 recomandăm menținerea lit. a) și lit. b) ca litere distincte. Totodată, prevederea de la lit. b) a fost modificată conform propunerii Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Argumentarea autorului proiectului                                                                      |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>oferta, sau prețul produselor energetice angro;</p> <p>b) efectuarea oricărei tranzacții sau emiterea oricărui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro, care stabilește sau prin care se încearcă stabilirea, în mod artificial, prin acțiunea uneia sau a mai multor persoane care acționează în mod concertat, a prețului unită sau mai multor produse energetice angro, cu excepția cazului în care persoana care a efectuat tranzacția sau care a emis ordinul consideră că motivele care au determinat-o să procedeze astfel sunt legitime și că respectiva tranzacție sau respectivul ordin de tranzacționare este conform cu practicile de piață admise pe respectiva piață angro de gaze naturale;</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile și, conform circumstanțelor cauzei, nici nu trebuia sau nu putea să le prevadă. Or, vinovăția și legitimitatea motivelor care au determinat persoana la asemenea acțiuni urmează a fi stabilite de către procuror la faza de urmărire penală și de către instanța de judecată la faza de judecare.</p> |                                                                                                         |
| 369     |                             | <p>Art. V.– În Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985/2002 (republishat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare,</p> <p>106. În Partea Specială, Capitolul X „Infrațiuni Economice”, după art. 244<sup>1</sup> se introduce două articole noi, 244<sup>2</sup> și 244<sup>3</sup>, cu următorul conținut:</p> <p>”Articolul 244<sup>2</sup>. Manipularea pe piața gazelor naturale</p> <p>(1) Acțiunile de manipulare pe piața gazelor naturale prin cel puțin una din următoarele acțiuni, dacă acestea a cauzat daune în proporții mari:</p> <p>[...]</p> <p>c) efectuarea oricărei tranzacții sau emiterea oricărui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro, care utilizează un instrument fictiv sau o altă formă de înșelăciune sau abuz de încredere, care transmise sau este de natură să transmită informații false sau înșelătoare cu privire la oferta, cererea sau prețul produselor energetice angro;</p> | <p>La art. V (modificarea Codului penal nr. 116/2018):</p> <p>La art. 244<sup>2</sup> alin. (1) lit. c) cuvintele „oricărei tranzacții” se vor substitui cu cuvintele „unei tranzacții” și cuvintele „oricărui ordin” se vor substitui cu cuvintele „unui ordin”.</p>                                                                                                                                      | <p>Se acceptă</p> <p>Textul Proiectului a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |
| 370     |                             | <p>Art. V.– În Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985/2002 (republishat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare,</p> <p>106. În Partea Specială, Capitolul X „Infrațiuni Economice”, după art. 244<sup>1</sup> se introduc două articole noi, 244<sup>2</sup> și 244<sup>3</sup>, cu următorul conținut:</p> <p>[...]</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>La art. V (modificarea Codului penal nr. 116/2018):</p> <p>La art. 244<sup>3</sup> pe tot conținutul articolului cuvântul „folosirea” se va substitui cu cuvântul „utilizarea” și cuvântul „ceda” la orice formă gramaticală se va substitui cu cuvântul „înstrăina” la forma gramaticală corespunzătoare.</p>                                                                                          | <p>Se acceptă</p> <p>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p>             |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                                          |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p><b>Articolul 244<sup>1</sup>. Folosirea abuzivă a informațiilor privilegiate pe piața gazelor naturale</b></p> <p>(1) Folosirea de către orice persoană a informațiilor privilegiate cu intenția de a dobândi sau ceda, pentru sine sau pentru o terță persoană, în mod direct sau indirect, produse energetice angro la care se referă informațiile în cauză, dacă aceste acțiuni au cauzat daune în proporții mari,</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni urmute de dobândirea sau cedarea de produse energetice angro, care au cauzat daune în proporții deosebit de mari se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 unități convenționale, cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                             |
| 371     |                             | <p><b>Art. V.– În Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare,</b></p> <p>106. În Partea Specială, Capitolul X „Infrațiuni Economice”, după art. 244<sup>1</sup> se introduc două articole noi, 244<sup>2</sup> și 244<sup>3</sup>, cu următorul conținut:</p> <p><b>”Articolul 244<sup>2</sup>. Manipularea pe piața gazelor naturale</b></p> <p>(1) Acțiunile de manipulare pe piața gazelor naturale prin cel puțin una din următoarele acțiuni, dacă acestea a cauzat daune în proporții mari:</p> <p>a) efectuarea oricărei tranzacții sau emiterii oricărui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro, care oferă sau este susceptibil de a oferi indicații false sau înșelătoare în ceea ce privește cererea, oferta, sau prețul produselor energetice angro;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>La art. V (modificarea Codului penal nr. 116/2018):</p> <p>Cu referire la pedeapsa pentru infracțiunea de la alin. (2) a art. 244<sup>2</sup> „Manipularea pe piața gazelor naturale”, înând cont de gravitatea acesteia, urmează a se diferenția de pedeapsa prevăzută la alin. (1), prin transferarea pedepsei cu închisoare de până la 3 ani de la alin. (1) la alin. (2) și excluderea de la alin. (1) a pedepsei cu lichidarea persoanei juridice (observație valabilă și pentru art. 244<sup>3</sup>).</p> | <p>Se acceptă</p> <p>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------|
|         |                             | <p>b) efectuarea oricărei tranzacții sau emiterii oricărui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro, care stabilește sau prin care se încearcă stabilirea, în mod artificial, prin acțiunea uneia sau a mai multor persoane care acționează în mod concertat, a prețului unită sau mai multor produse energetice angro, cu excepția cazului în care persoana care a efectuat tranzacția sau care a emis ordinul consideră că motivele care au determinat-o să procedeze astfel sunt legitime și că respectiva tranzacție sau respectivul ordin de tranzacționare este conform cu practicile de piață admise pe respectiva piață angro de gaze naturale;</p> <p>c) efectuarea oricărei tranzacții sau emiterii oricărui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro, care utilizează un instrument fictiv sau o altă formă de înșelăciune sau abuz de încredere, care transmite sau este de natură să transmită informații false sau înșelătoare cu privire la oferta, cererea sau prețul produselor energetice angro;</p> <p>d) difuzarea, prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă, inclusiv a internetului, sau prin orice alte mijloace, a unor informații care oferă sau sunt susceptibile de a oferi mesaje false cu privire la oferta, cererea sau prețul produselor energetice angro, în contextul în care persoana care a difuzat informațiile știa sau trebuia să știe că acestea sunt false.</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni care au cauzat daune în proporții deosebit de mari, se pedepesc cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 unități convenționale, cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> |                                                |                                    |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Argumentarea autorului proiectului                                               |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| 372     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Art. VI. În Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nr. 122/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, Nr. 248-251 art. 699), cu modificările și completările ulterioare,</p> <p>107. Partea Specială, Titlul I "Urmărirea penală", Capitolul IV „Formirea urmăririi penale”, la articolul 276<sup>1</sup>, alin. (1), în prima frază, cuvintele "infracțiuni prevăzute la art. 223, art. 224 alin. (1), art. 227 alin. (1), art. 228 lit. a) și b), art. 241, 242, 244, 244<sup>1</sup>, 246, 246<sup>1</sup>, 250, 257, 258, 262, 263," se înlocuiesc cu cuvintele "infracțiuni prevăzute la art. 223, art. 224 alin. (1), art. 227 alin. (1), art. 228 lit. a) și b), art. 241, 242, 244, 244<sup>1</sup>, 244<sup>2</sup>, 244<sup>3</sup>, 246, 246<sup>1</sup>, 250, 257, 258, 262, 263, ".</p>                                                                                                                                                                      | La art. VI (modificarea Codului de procedură penală nr. 122/2003) în sursa de publicare se va indica faptul republicării Codului, prin completarea la debutul acesteia cu cuvintele „republicat în”.<br>Dat fiind faptul că se modifică doar art. 276 <sup>1</sup> se va reformula corespunzător clauza de modificare. Totodată, se va propune doar completarea după cifrele „244” cu textul „244 <sup>2</sup> , 244 <sup>3</sup> ”.                                                                | Se acceptă<br>Textul a fost modificat conform propunerii Ministerului Justiției. |
| 373     | <p>Articolul 2. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>[...]</p> <p>aviz de racordare la rețele – document scris, valabil pentru un amplasament, care se eliberează solicitantului (beneficiarului) de către furnizor (deținător de utilități) sub formă de condiții tehnice privind racordarea la rețelele edilitare pentru a asigura funcționalitatea construcției;</p> <p>Articolul 12. Condițiile de eliberare a autorizației de construire</p> <p>(1) Autorizația de construire (anexa nr.3) se emite de către primarul unității administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarului (anexa nr.31), în care se indică locul amplasării imobilului/terenului, în cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia. La cerere se anexează următoarele documente:</p> <p>a) acordul autentificat notarial al coproprietarilor de imobil/teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatarei obiectului construit;</p> <p>b) certificatul de urbanism pentru proiectare sau certificatul constator, în cazul aplicării principiului aprobării tacite;</p> <p>c) extrasul din documentația de proiect, cuprinzând memoriul explicativ, planul general (plan de situație, plan trasare), fațadele, soluțiile cronometice, proiectul de organizare a executării lucrărilor de construcție. Pentru autorizarea lucrărilor de infrastructură tehnico-edilitară, fațadele și soluțiile cronometice nu se prezintă în extrasul documentației de proiect;</p> <p>d) raportul unic de verificare a documentației de proiect pentru construcție, elaborat conform regulamentului aprobat de Guvern;</p> <p>e) buletinul de identitate (în cazul persoanei fizice) sau certificatul de înregistrare (în cazul persoanei juridice);</p> <p>f) contractul privind supravegherea de autor, semnat de către solicitant (beneficiar) și proiectant;</p> | <p>Art. VIII. Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, (Monitorul Oficial, 2010, nr. 155-158, art. 549), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>109. La articolul 2, noțiunea de “aviz de racordare la rețele” se exclude.</p> <p>110. Articolul 12,</p> <p>- alineatul (1) se completează la sfârșit cu litera j), în următoarea redacție:</p> <p>”j) acordul scris al operatorului de sistem din sectorul gazelor naturale care exploatează rețelele în a căror zonă de protecție se preconizează executarea lucrărilor de construcții, cu excepțiile stabilite în legile speciale”.</p> <p>- după alineatul (3) se introduce alineatul (3<sup>1</sup>), în următoarea redacție:</p> <p>“(3<sup>1</sup>) La prezentarea acordului, operatorul de sistem din sectorul gazelor naturale stabilește condițiile care trebuie respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor de construcție.”.</p> | La art. VIII (modificarea Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție):<br>La pct. 110, completarea art. 12 cu alin. (3 <sup>1</sup> ), potrivit căreia „La prezentarea acordului, operatorul de sistem din sectorul gazelor naturale stabilește condițiile care trebuie respectate de beneficiar la planificarea și executarea lucrărilor de construcție.” (în continuare) normativ al legii sectoriale privind gazele naturale și urmează a fi omisă din proiect. | Se acceptă<br>Pentru motivele invocate mai sus articolul VIII a fost exclus.     |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                      |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 374     | <p>g) extrasul din procesul-verbal al ședinței Consiliului Național al Monumentelor Istorice de pe lângă Ministerul Educației, Culturii și Cercetării privind avizarea pozitivă a proiectului de execuție, în cazul proiectării intervențiilor la monumentele de istorie, artă sau arhitectură ori în zonele construite înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat;</p> <p>h) certificatul de descărcare de sarcină arheologică, în cazurile prevăzute la art.6 alin.(2) și (3) din Legea nr.218/2010 privind protejerea patrimoniului arheologic;</p> <p>i) acordul de mediu, dacă este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului și dacă, din caracteristicile imobilului planificat, este evident că în acesta se vor desfășura activități prevăzute de Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.</p>                                                                                                                                  | <p>Art. VIII. Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, (Monitorul Oficial, 2010, nr. 155-158, art. 549), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>[...]</p> <p>111. La articolul 4,</p> <p>- la alineatul (2) după cuvintele „<i>IMP</i>” - „<i>Chișinău protej</i>” (pentru municipiul Chișinău) se introduc cuvintele „<i>precum și de către operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale</i>”;</p>                                                                                                                       | <p>La art. VIII (modificarea Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție):</p> <p>În ală ordinei de idei, se va omite și pct. 111, prin care se propune modificarea art. 4 alin. (2), deoarece alin. (2) a fost abrogat prin Legea nr. 3/2020.</p>                 | <p>Se acceptă</p> <p>Pentru motivele invocate mai sus articolul VIII a fost exclus.</p> |
| 375     | <p>Articolul 13. Conținutul autorizației de construire</p> <p>(1) Autorizația de construire va cuprinde date privind:</p> <p>a) locul amplasării imobilului/terenului;</p> <p>b) condițiile speciale de executare a lucrărilor de construcție;</p> <p>c) instituția de proiectare;</p> <p>d) termenul de încheiere a lucrărilor de construcție;</p> <p>e) durata executării lucrărilor de construcție.</p> <p>(2) Emitentul autorizației de construire poate pune condiții speciale pentru perioada executării lucrărilor autorizate, ce în de:</p> <p>a) utilizarea domeniului public (accese în zona șantierului, închideri de drumuri publice, ocupări temporare de spații publice, devieri ale circulației auto și/sau pietonale, executare a unor drumuri provizorii, instalare a unor elemente de publicitate);</p> <p>b) protecția proprietăților din vecinătate;</p> <p>c) protecția mediului;</p> <p>d) obligativitatea monitorizării și supravegherii arheologice a lucrărilor de excavare.</p> | <p>Art. VIII. Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, (Monitorul Oficial, 2010, nr. 155-158, art. 549), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>[...]</p> <p>112. Articolul 13 se completează cu alineatul (3), cu următorul conținut:</p> <p>„(3) În cazul în care lucrările de construcție se planifică a fi executate în zona de protecție a rețelor de gaze naturale, autorizația de construire se va elabora și elibera numai după obținerea acordului scris al operatorului de sistem din sectorul gazelor naturale.”</p> | <p>La art. VIII (modificarea Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție):</p> <p>La pct. 112, completarea art. 13 cu alin. (3) nu se integrează armonios în prevederile acestui articol, întrucât cătoră se stabilește conținutul autorizației de construire.</p> | <p>Se acceptă</p> <p>Pentru motivele invocate mai sus articolul VIII a fost exclus.</p> |
| 376     | <p>Articolul 10. Acte pentru elaborarea documentației de proiect</p> <p>(1) Avizele de acordare la rețelele ediliare, necesare pentru elaborarea documentației de proiect, vor fi eliberate gratuit solicitanților (beneficiarului) de către furnizorii</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Art. VIII. Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, (Monitorul Oficial, 2010, nr. 155-158, art. 549), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>La art. VIII (modificarea Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție):</p> <p>Propunerea de modificare a art. 10 alin. (1) (pct. 113) se consideră în defavoarea solicitantului (beneficiarului) și urmează a fi omisă.</p>                                    | <p>Se acceptă</p> <p>Pentru motivele invocate mai sus articolul VIII a fost exclus.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare                                                                 | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                               | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Argumentarea autorului proiectului                                                                                  |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 377     | (definiții de utilități) în cel mult 20 de zile lucrătoare de la data solicitării.<br>[...] | [...]<br>113. La articolul 10, alineat (1) cuvintele "de către furnizori (definiții de utilități) în cel mult 20 de zile lucrătoare de la data solicitării" se substituie cu cuvintele „în conformitate cu prevederile legilor speciale în domeniu”. | Centrul de Armonizare a Legislației, Cancelaria de Stat a Republicii Moldova<br>Ținând cont de faptul că, la momentul clauzei de armonizare a Legii nr. 108/2016 este poziționată greșit în dispozițiile finale din art. 114, alin. (1) al Legii, potrivit art. 44 din Legea nr. 100/2017 și pct. 29 - 31 și Anexei nr. 2 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018 (în continuare Regulamentul privind armonizarea), clauza de armonizare a Legii nr. 108/2016 nu face parte din prevederile cu caracter normativ ale unui act normativ și, respectiv, se va reamplasa după clauza de adoptare a Legii în următoarea formulare:<br><i>Prezentă lege transpune art. 1-42, art. 44-48, precum și Anexa 1 din Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 211 din 14 august 2009; Directiva 2004/67/CE a Consiliului din 26 aprilie 2004 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaz natural, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 127 din 29 aprilie 2004; Anexa I din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 211 din 14 august 2009; art. 3, art. 6, art. 10, art. 12, art. 14, art. 17-20, art. 34 din Regulamentul (UE) 2017/460 al Consiliului din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 72 din 17 martie 2017 și Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 326 din 8 decembrie 2011.</i> | Se acceptă<br>Textul Proiectului de lege a fost completat conform propunerii Centrului de armonizare a legislației. |
| 378     |                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                     |
| 379     |                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                      | a) <i>Observații privind sigla „UE”</i><br>În conformitatea cu cerințele privind marcarea actelor naționale ce asigură transparența actelor UE pe tot parcursul procesului de legiferare, proiectul prenotat se va marca cu sigla „UE”, conform cerințelor stipulate în pct. 37 din Regulamentul privind armonizarea.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Se acceptă<br>Textul Proiectului de lege a fost completat conform propunerii Centrului de armonizare a legislației. |
| 380     |                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                      | b) <i>Observații privind Nota informativă</i><br>Nota Informativă a proiectului național unează a fi revizuită în vederea respectării cerințelor stabilite în art. 30 din Legea 100/2017 privind actele normative, respectiv, întocmită în conformitate cu modelul prevăzut de Anexa nr. 1 din actul normativ menționat, care va conține deopotrivă Compartimentul 3 „Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene” și Compartimentul 9 „Constatarea expertizei de compatibilitate”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Se acceptă<br>Nota informativă a fost redactată.                                                                    |
| 381     |                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                      | c) <i>Observații privind clauza de armonizare</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Se acceptă                                                                                                          |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 382     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Centrul Național Anticorupție                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 383     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass-mediei.<br><br>În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) ale Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.<br><br>Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.<br><br>Urmare celor expuse, solicităm condescendent expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție. | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 384     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Consiliul Concurenței                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 385     |                             | 60. După denumirea Capitolului XII, se completează cu un articol nou – articolul 84 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br><br>„Articolul 84 <sup>2</sup> . Activitatea de trading<br>(1) Traderul își desfășoară activitatea exclusiv pe piața angro a gazelor naturale cu condiția deținerii licenței pentru activitatea de trading, în conformitate cu prezenta lege și Regulile pieței gazelor naturale.<br>(2) Traderului îi este interzis să se angajeze în practici anticoncurențiale pe piața de gaze naturale și să împiedice sau să încerce să împiedice, în mod ilicit, alți titulari de licențe sau potențiali competitori să se angajeze în activitatea de trader de gaze naturale, cu respectarea prevederilor legale referitoare la concurență.” | La pct. 60 din proiect, se propune completarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale cu art. 84 <sup>2</sup> alin. (2) conform căruia „Traderului îi este interzis să se angajeze în practici anticoncurențiale pe piața de gaze naturale și să împiedice sau să încerce să împiedice, în mod ilicit, alți titulari de licențe sau potențiali competitori să se angajeze în activitatea de trader de gaze naturale, cu respectarea prevederilor legale referitoare la concurență”.<br><br>Menționăm că prevederile indicate urmează a fi excluse deoarece acestea contravin principiului oportunității prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017, întrucât acestea dublează prevederile Legii concurenței nr. 183/2012 care interzic practicile anticoncurențiale care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.                                                                                                                                                                                                        | Nu se acceptă.<br><br>Nu este încălcat principiul oportunității stabilit la art. 3, alin. (1), lit. f) din Legea cu privire la cu privire la actele normative, întrucât articolul 84 <sup>2</sup> , alin. (2) stipulează un principiu general ce ține de obligația trader-ului fără a dubla careva prevederi/norme specifice din Legea concurenței. |
| 386     |                             | 73. La articolul 97,<br>După alineatul (3) se completează cu trei alineate noi – alineatele (3) <sup>1</sup> – (3) <sup>3</sup> , cu următorul conținut:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | La pct. 73 din proiect se propune completarea art. 97 din Legea nr. 108/2016 cu alin. (3) <sup>1</sup> , (3) <sup>2</sup> și (3) <sup>3</sup> . În textul normelor indicate, autorul operează cu noțiunea de „concuranță efectivă” și noțiunea de „putere semnificativă pe piață”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Se acceptă parțial.<br><br>În opinia consultanților locali, propunerea Consiliului Concurenței poate fi acceptată parțial. La art. 97, alin. (3) <sup>1</sup> cuvintele „din cauza lipsei concurenței efective”                                                                                                                                     |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul obiectelor/ propunerii/ recomandării                                                                                     | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>„(3<sup>1</sup>) În baza rezultatelor obținute la efectuarea studiului de piață, Agenția stabilește în calitate de piețe de gaze naturale relevante pentru care se justifică intervenția de reglementare din cauza lipsei unei concurențe efective, piețele de gaze care se caracterizează prin prezența unor bariere semnificative și netranzițorii de intrare pe piață, a căror structură nu tinde către o concurență efectivă în orizontul de timp relevant pe termen scurt sau mediu și pentru care aplicarea legislației în domeniul concurenței nu ar remedia în mod corespunzător disfuncționalitățile pieței respective.</p> <p>(3<sup>2</sup>) În cazul în care, în baza rezultatelor obținute la efectuarea studiului de piață, Agenția constată că o piață relevantă a gazelor naturale nu este competitivă în mod efectiv, rețesind din prevederile alin. (3<sup>1</sup>) din prezentul articol, Agenția stabilește întreprinderile de gaze naturale cu putere de piață semnificativă și impune acestor întreprinderi obligații sau măsuri de reglementare specifice adecvate, sau în cazul în care acestea există menține sau modifică aceste obligații, măsuri. Măsurile respective pot constitui una sau mai multe dintre următoarele obligații:</p> <p>a) obligația de a elibera anumite cantități de gaze naturale, care se pun la dispoziția concurenților de pe piață prin intermediul licitațiilor standard sau a altor proceduri concurențiale, stabilite de Agenție;</p> <p>b) obligația de a încheia tranzacții directe cu diferiți furnizori, în condiții echitabile și comparabile cu cele oferite celorlalți participanți la piață;</p> <p>c) obligația întreprinderilor de gaze naturale din cadrul unui grup integrat și care desfășoară activitatea de producere a gazelor naturale și furnizarea angro și cu amănuntul a gazelor naturale, de a prezenta întreprinderilor de gaze naturale care nu fac parte din grupul lor integrat oferte în termeni și condiții echivalente celor oferite întreprinderilor de gaze naturale din cadrul grupului;</p> <p>d) obligația de a publica cu suficient timp înainte termenii și condițiile programelor de livrare, precum și de a publica periodic rezultatele procedurilor de licitație.</p> <p>(3<sup>3</sup>) La stabilirea piețelor relevante și a întreprinderilor de gaze naturale cu putere semnificativă pe piață, Agenția utilizează metodologia pentru evaluarea unei poziții echivalente cu poziția dominantă, metodologia</p> | <p>În acest context, în vederea asigurării clarității normei juridice, considerăm necesar definirea acestor noțiuni în proiect.</p> | <p>Argumentarea autorului proiectului</p> <p>pot fi substituite cu cuvintele „din cauza lipsei concurenței”. Totodată, cu privire la noțiunea de „putere semnificativă pe piață”, la articolul 97, alin. (3<sup>3</sup>) este specificat în mod expres faptul că la stabilirea piețelor relevante și a întreprinderilor de gaze naturale cu putere semnificativă pe piață, Agenția urmează să utilizeze metodologia pentru evaluarea unei poziții echivalente cu poziția dominantă, metodologia simulare celor stabilite de legislația în domeniul concurenței.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 387     |                             | <p>similare celor stabilite de legislația în domeniul concurenței. În acest scop, Agenția cooperează și solicită avizul prealabil al Consiliului Concurenței. În cazul piețelor transfrontaliere sau cu efecte transfrontaliere, Agenția este în drept să efectueze studiul de piață în cooperare cu alte autorități de reglementare și este în drept să solicite opinia Comitetului de Reglementare al Comunității Energetice.”</p> <p>73. La articolul 97,</p> <p>După alineatul (3) se completează cu trei alineate noi – alineatele (3<sup>1</sup>) – (3<sup>3</sup>), cu următorul conținut:</p> <p>[...]</p> <p>(3<sup>1</sup>) La stabilirea piețelor relevante și a întreprinderilor de gaze naturale cu putere semnificativă pe piață, Agenția utilizează metodologia pentru evaluarea unei poziții echivalente cu poziția dominantă, metodologia similară celor stabilite de legislația în domeniul concurenței. În acest scop, Agenția cooperează și solicită avizul prealabil al Consiliului Concurenței. În cazul piețelor transfrontaliere sau cu efecte transfrontaliere, Agenția este în drept să efectueze studiul de piață în cooperare cu alte autorități de reglementare și este în drept să solicite opinia Comitetului de Reglementare al Comunității Energetice.</p> | <p>Totodată, la pct. 73 din proiect prin care se completează art. 97 din Legea 108/2016 cu alin. (3<sup>3</sup>), textul „<i>În acest scop, Agenția cooperează și solicită avizul prealabil al Consiliului Concurenței</i>” considerăm necesar a fi substituit cu textul „<i>În acest scop, Agenția consultă, după caz, Consiliul Concurenței</i>”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea Consiliului Concurenței nu duce la îmbunătățirea Proiectului și lasă loc de interpretări în legătură cu cazurile în care Agenția urmează să consulte Consiliul Concurenței. Totodată, întrucât este vorba de <i>acquis-ul</i> Comunității Energetice, recomandăm consultarea Secretariatului cu privire la acest subiect.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 388     |                             | <p>74. După articolul 97, se completează cu o nouă secțiune – Secțiunea 2, cu următorul conținut:</p> <p>„Secțiunea 2. Prevederi specifice privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale. Monitorizarea pieței gazelor naturale.</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 97<sup>6</sup>. Atribuțiile Agenției la realizarea investigațiilor privind nerespectarea sau încălcarea prevederilor art. 97<sup>1</sup>- 97<sup>4</sup></p> <p>[...]</p> <p>(3) În cadrul investigației, Agenția exercită drepturile stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, în Codul administrativ, aprobat prin legea nr. 116/2018, precum și următoarele drepturi specifice:</p> <p>a) să solicite instanței de judecată obligarea furnizorilor de servicii de comunicații electronice să prezinte Agenției înregistrările telefonice existente și înregistrările existente aferente altor servicii de comunicații electronice;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Pct. 74 din proiect prevede completarea Legii nr. 108/2016 cu art. 97<sup>6</sup> alin. (3) lit. b) conform căruia „<i>În cadrul investigației, Agenția exercită dreptul specific de a efectua pe piața gazelor naturale controale comune cu Consiliul Concurenței</i>”. La fel, pct. 95 din proiect, propune completarea Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică cu art. 14<sup>1</sup> „<i>La efectuarea controalelor pe piețele de energie, Agenția este în drept să solicite sprijinul Consiliului Concurenței în legătură cu probleme de competență comună sau în cazul în care aceleași circumstanțe pot declanșa încălcarea sau nerespectarea actelor normative care reglementează domeniul concurenței. În acest caz, Agenția poate conveni cu privire la organizarea de controale comune cu Consiliul Concurenței.</i>”</p> <p>Având în vedere că Agenția deține atribuții de efectuarea controalelor conform Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, iar Consiliul Concurenței efectuează investigații conform Legii concurenței 183/2012, considerăm necesar excluderea acestei prevederi, întrucât acestea contravin competențelor instituționale conferite prin lege Consiliului Concurenței. Mai mult decât atât, normele propuse crează confuzii care inevitabil vor duce la blocaje în activitatea ambelor instituții în partea ce ține de efectuarea controalelor de către Agenție și derularea investigațiilor de către Consiliul Concurenței.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu este clară poziția Consiliului Concurenței în contextul în care Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător stipulează în mod expres în art. 4, alin. (2)<sup>1</sup> că „<i>au dreptul să inițieze și să desfășoare controlul doar autorităților/ instituțiile publice stabilite în anexa la prezenta lege, în limitele corespunzătoare</i>”. Or, în conformitate cu pct. 2 din Anexa la Legea privind controlul de stat, Consiliul Concurenței este una din autoritățile publice care aplică Legea respectivă în măsură în care nu contravine prevederilor specifice din Legea concurenței. Totodată, conform propunerilor formulate în Proiectul legii, efectuarea controalelor comune este un drept și nu o obligație ce le incumbă autorităților vizate. Mai mult, controalele comune pot fi inițiate doar în cazurile în care alături de ANRE, precum și Consiliul Concurenței decid în legătură cu acest lucru. Totodată, întrucât este vorba de <i>acquis-ul</i> Comunității Energetice, recomandăm consultarea Secretariatului cu privire la acest subiect.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>b) să efectueze pe piața gazelor naturale controale comune cu Consiliul Concurenței;</p> <p>c) să transmită informații sau documente organismelor de drept în vederea inițierii urmăririi penale, după caz;</p> <p>d) la constatarea circumstanțelor care indică încălcarea sau nerespectarea unei sau mai multor prevederi din prezentul Capitol și săvârșirea unei infracțiuni stabilite de Codul penal, să informeze organele de drept și instanțele de judecată corespunzătoare cu privire la rezultatele și finalitatea procedurii administrative desfășurate în conformitate cu prezenta Lege.</p> <p>[...]</p> <p>95. După articolul 14 se introduce un articol nou, articolul 14<sup>1</sup>, în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 14<sup>1</sup>. Atribuțiile Agenției la realizarea investigațiilor</p> <p>[...]</p> <p>(4) La efectuarea controalelor pe piețele de energie, Agenția este în drept să solicite sprijinul Consiliului Concurenței în legătură cu probleme de competență comună sau în cazul în care aceleași circumstanțe pot declanșa încălcarea sau nerespectarea actelor normative care reglementează domeniul concurenței. În acest caz, Agenția poate poate conveni cu privire la organizarea de controale comune cu Consiliul Concurenței.</p> <p>[...]</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 389     |                             | <p>74. După articolul 97, se completează cu o nouă secțiune – Secțiunea 2, cu următorul conținut:</p> <p>„Secțiunea 2. Prevederi specifice privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale. Monitorizarea pieței gazelor naturale.</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 97<sup>5</sup>. Monitorizarea pieței gazelor naturale</p> <p>(1) Agenția monitorizează piața gazelor naturale și, în conformitate cu prevederile art. 14<sup>1</sup> din Legea cu privire la energetică, este în drept să colecteze informații cu privire la posibilele încălcări pe piața gazelor naturale, din oficiu, la sesizarea unui organ central de specialitate, a unei autorități publice, inclusiv a Consiliului Concurenței, la cererea unui participant la piața gazelor naturale sau la sesizarea Comitetului de Reglementare al Comunității Energetice.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>La pct. 74 propunerile de completare a Legii 108/2016 cu art. 97<sup>5</sup> alin. (1), 97<sup>6</sup> alin. (1), 97<sup>9</sup> alin. (6) lit. a) și b) conțin prevederi precum „<i>alte autorități de resort și cu organele de drept din Republica Moldova, inclusiv cu Consiliul Concurenței</i>”, „<i>pentru Consiliul Concurenței, pentru alte autorități publice</i>”, „<i>de Consiliul Concurenței, de alte autorități publice</i>”.</p> <p>Considerăm necesar a fi exclus textul „inclusiv Consiliul Concurenței” din textul normelor citate, deoarece Consiliul Concurenței este autoritate publică, astfel încadrându-se în noțiunea de „<i>alte autorități de resort</i>”, „<i>alte autorități publice</i>”.</p> | <p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea Consiliului Concurenței nu duce la îmbunătățirea Proiectului de lege. Articolele 97<sup>5</sup>, 97<sup>6</sup>, 97<sup>9</sup> au fost formulate în conformitate cu și în spiritul Regulamentului UE nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie a cărui transpunere reprezintă unul din obiectivele Proiectului de lege (a se vedea Tabelul de concordanță).</p> <p>Totodată, întrucât este vorba de <i>acquis-ul</i> Comunității Energetice, recomandăm consultarea Secretariatului cu privire la acest subiect.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Argumentarea autorului proiectului                                                                            |
|---------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | <p>[...]</p> <p><i>Articolul 97<sup>a</sup>. Cooperarea la nivel național și regional în contextul monitorizării pieței gazelor naturale</i></p> <p><i>(1) În legătură cu monitorizarea integrității și a transparenței pieței gazelor naturale, în conformitate cu prezenta articol și Legea cu privire la energetică, Agenția colaborează cu autoritățile naționale de reglementare din țările vecine cu țările parte a Comunității Energetice și cu Comitetul de reglementare al Comunității Energetice, cu alte autorități de resort și cu organele de drept din Republica Moldova, inclusiv cu Consiliul Concurenței prin diverse mijloace, care includ, fără a se limita schimbul de informație și încheierea de memorandum de înțelegere la necesitate.</i></p> <p>[...]</p> <p><i>Articolul 97<sup>b</sup>. Nedivulgarea informațiilor confidențiale. Transparența. Secretul profesional. Protecția datelor</i></p> <p>[...]</p> <p><i>(6) Obligația de păstrare a secretului profesional se aplică:</i></p> <p><i>a) persoanelor care lucrează sau care au lucrat pentru Agenție, pentru Consiliul Concurenței, pentru alte autorități publice care au intrat în posesia informațiilor stabilite la alineatul (1);</i></p> <p><i>b) experților mandatați de Agenție, de Consiliul Concurenței, sau de alte autorități publice care primesc informații cu caracter confidențial în conformitate cu prezentul Capitol.</i></p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                               |
| 390     |                             | <p>89. După articolul (113) se completează cu două articole noi – articolul 113<sup>1</sup> și articolul 113<sup>2</sup> în următoarea redacție:</p> <p><i>„Articolul 113<sup>1</sup>. Sancțiuni pentru nerespectarea sau încălcarea prevederilor privind integritatea transparența pieței angro a gazelor naturale</i></p> <p>[...]</p> <p><i>(6) Aplicarea de sancțiuni în conformitate cu prezentul articol nu exclude posibilitatea aplicării de către Consiliul Concurenței a sancțiunilor și măsurilor de remediere pentru aceleași acțiuni sau pentru acțiuni similare care constituie încălcare a legislației în domeniul concurenței. Agenția și Consiliul Concurenței încheie memorandum de înțelegere pentru coordonarea acțiunilor; vizând aspecte generale și specifice până la inițierea unei investigații.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Potrivit pct. 89 din proiect, Legea nr. 108/2016 se completează cu art. 113<sup>1</sup> alin. (6) conform căruia „Aplicarea de sancțiuni în conformitate cu prezentul articol nu exclude posibilitatea aplicării de către Consiliul Concurenței a sancțiunilor și măsurilor de remediere pentru aceleași acțiuni sau pentru acțiuni similare care constituie încălcare a legislației în domeniul concurenței. Agenția și Consiliul Concurenței încheie memorandum de înțelegere pentru coordonarea acțiunilor, vizând aspecte generale și specifice până la inițierea unei investigații.”</p> <p>Considerăm necesară excluderea prevederii citate, întrucât competențele Consiliului Concurenței și temeiurile de aplicare a sancțiunilor sunt prevăzute exhaustiv de Legea concurenței nr. 183/2012. Totodată, menționăm că atât Agenția, cât și Consiliul Concurenței sunt instituții independente în exercitarea atribuțiilor sale, iar încheierea unui memorandum de înțelegere pentru coordonarea acțiunilor până la inițierea unei investigații, contravine principiului independenței instituționale.</p> <p>Astfel, având în vedere că cooperarea dintre Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și Consiliul Concurenței se efectuează conform delimitării de funcții și atribuții date prin lege, pe baza următorului principiu „organele de reglementare acționează ex ante</p> | <p>Se acceptă</p> <p>Prevederea respectivă a fost exclusă în contextul propunerii Ministerului Justiției.</p> |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Conținutul obiectivel/ propunerii/ recomandării                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | (anterior) în sectorul reglementat, iar Consiliul Concurenței acționează ex post (ulterior) pentru asigurarea concurenței, aplicând legislația concurențială asupra tuturor relațiilor din economia națională ce cad sub incidența prezentei legi”, în conformitate cu art. 34 alin. (5) din Legea concurenței nr. 183/2012, considerăm oportună excluderea prevederii din proiect referitor la completarea Legii nr. 108/2016 cu art. 113 <sup>1</sup> alin. (6), intrucât legislația în vigoare stabilește și delimitează clar limitele competențelor autorităților: Agenția Națională de Reglementare în Energetică exercită controlul aplicării regulilor pieței gazelor naturale de către participanții pe accasă piață și monitorizează piața gazelor naturale, pe când Consiliul Concurenței asigură aplicarea și respectarea legislației din domeniul concurenței pe piața gazelor naturale, inclusiv. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|         |                             | 89. După articolul (113) se completează cu două articole noi – articolul 113 <sup>1</sup> și articolul 113 <sup>2</sup> în următoarea redacție:<br>„Articolul 113 <sup>1</sup> . Sancțiuni pentru nerespectarea sau încălcarea prevederilor privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale<br>[...]<br>(2) La determinarea tipurilor de sancțiuni, a mărării sancțiunilor financiare pentru nerespectarea sau încălcarea obligațiilor stabilite la art. 97 <sup>1</sup> – 97 <sup>4</sup> din prezenta lege, precum și a efectelor cumulate ale acestora, Agenția va ține cont de următoarele circumstanțe:<br>a) gravitatea încălcării, inclusiv durata și frecvența,<br>b) profiturile acumulate și/sau pierderea sau alte efecte adverse ce au avut loc, inclusiv impactul asupra stabilității și încrederii pe piețele angro;<br>c) consolidarea poziției dominante sau a puterii semnificative pe piața gazelor naturale a întreprinderii de gaze naturale respective în rezultatul nerespectării sau încălcării obligațiilor stabilite la art. 97 <sup>1</sup> – 97 <sup>4</sup> din prezenta lege;<br>[...]<br>Articolul 113 <sup>2</sup> . Sancțiuni financiare pentru nerespectarea sau încălcarea prevederilor privind integritatea și transparența pieței angro a gazelor naturale<br>[...]<br>(4) Prin derogare de la prevederile alin. (5) și (6) din prezentul articol, în cazul nerespectării sau al încălcării obligațiilor stabilite la art. 97 <sup>1</sup> – 97 <sup>4</sup> , ceea ce a condus sau a contribuit la consolidarea poziției dominante sau a puterii semnificative pe piața gazelor naturale a unei întreprinderi de gaze naturale existente, sancțiunile care pot fi aplicate conform alin. (1) se majorează până la 3% din cifra de afaceri anuală, sancțiunile financiare care pot fi aplicate conform alin. | În contextul prevederile pct. 89 de completare a Legea 108/2016 cu art. 113 <sup>1</sup> (2) lit. c) și art. 113 <sup>2</sup> alin. (4), propunem completarea proiectului cu o nouă prevedere potrivit căreia, în cazul în care întreprinderile, ca urmare a încălcării prevederilor art. 97 <sup>1</sup> -97 <sup>4</sup> au realizat o operațiune de concentrare economică ce înfrânge condițiile art. 20 alin. (1) și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012, acestea au obligația de a o notifica Consiliului Concurenței.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Se acceptă parțial.<br>Modificarea care se propune a fi operată este improprie pentru conținutul articolelor 113 <sup>1</sup> și 113 <sup>2</sup> . În schimb, la art. 97 <sup>4</sup> alin. (5) după textul ”acțiuni care pot constitui o încălcare a Legii concurenței nr. 183/2012” poate fi completat cu cuvintele ”inclusiv în legătură cu potențiale acțiuni de concentrare economică”. |

391

| Nr. d/o                                          | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare<br>(2) se majorează până la 5% din cifra de afaceri anuală, iar sumpsiunile financiare care pot fi aplicate conform alin. (3) se majorează până la 10% din cifra de afaceri anuală a întreprinderii de gaze naturale.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                |                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 392                                              |                             | <p>Articolul 1:</p> <p>La articolul 2:</p> <p>noțiunea „instalație de utilizare”, atragem atenția autorului că în definiția acestei noțiuni lipsește textul „sau instalația de utilizare”, propus spre a fi înlocuit. Prin urmare intenția de modificare urmează a fi revăzută.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                | Se acceptă. Prevederea a fost modificată.                                                                                                                                                                                                             |
| 393                                              |                             | noțiunea „întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală”, observăm că legea nu conține definiția noțiunii de „control”, dar de „control asupra unei întreprinderi”, deci, pentru asigurarea unității terminologice, se va utiliza aceeași din urmă noțiune.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                | Se acceptă. Prevederea a fost modificată.                                                                                                                                                                                                             |
| 394                                              |                             | La articolul 4 litera d), în redacția proiectului, în opinia Ministerului textul „actele normative elaborate (...)” este inutil, întrucât această competență generală este stabilită în articolul 6 litera h) din Legea cu privire la Guvern nr. 136/2017.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                | Nu se acceptă. Precizarea respectivă este necesară pentru a se exclude echivocul în interpretare în legătură cu organele centrale de specialitate ce elaborează actele normative care reglementează sectorul gazelor naturale și se aprobă de Guvern. |
| 395                                              |                             | La articolul 5, autorul proiectului nu a indicat alineatul în care se propune intervenția normativă. Totodată, în opinia Ministerului, textul propus urmează a fi inserat în Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, întrucât raporturile care se propun a fi reglementate în domeniul construcțiilor dar nu cel al gazelor naturale. Mai mult, inserând textul propus în Legea nr. 163/2010 se va evita riscul omiterii, din imprudență, de către funcționarii autorităților publice locale a normei propuse, întrucât este mai puțin probabil ca aceștia să cunoască prevederile Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, decât prevederile Legii nr. 163/2010, pe care o aplică în practica de zi cu zi. |                                                | Se acceptă parțial. Prevederea respectivă a fost exclusă.                                                                                                                                                                                             |
| 396                                              |                             | La articolul 5 alineatul (22), în redacția proiectului, în opinia Ministerului este inechitabil ca cheltuielile aferente demolării construcției ilegale să fie suportate de către autoritatea administrației publice locale. Or, potrivit articolului 1998 alineatul (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. În ipoteza în care s-ar realiza o construcție                                                                                                                                                                                                           |                                                | Se acceptă parțial. Prevederea respectivă a fost exclusă                                                                                                                                                                                              |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         |                             | ilegală nu este clar, de ce autoritățile publice locale urmează să suporte cheltuielile de demolare.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 397     |                             | La articolul 7:<br>alineatul (1) intenția de modificare a literei b), din textul propus urmează a fi excluse cuvintele „oficiale cu accesibilitate limitată”, întrucât acestea figurează în Legea în vigoare, ceea ce va duce la repelarea lor.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                | Se acceptă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 398     |                             | alineatul (2) în nota informativă autorul nu explică motivele de excludere a literei j) care prevede competența Agenției de a elabora și aproba, în scopul calculării tarifelor, metodologiile de determinare a consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale. Atragem atenția că potrivit articolului 71 alineatul (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative „la interpretarea actului normativ se ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ. Astfel, considerăm că pentru a identifica pe viitor voința legiuitorului, autorul proiectului urmează să-și motiveze intervențiile normative. |                                                | Se acceptă. La art. 7, alin. (2) se propune abrogarea lit. j), concomitent cu operarea modificării la art. 99, alin. (3), lit. d). Esența modificării rezidă în faptul că, în contextul propunerii Secretariatului Comunității Energetice, metoda de determinare a consumului tehnologic și a pierderilor urmează a fi stabilită ca parte componentă a metodologiei tarifare și nu ca act normative separat. Aceasta, pentru a se optimiza cadrul normative care reglementează determinarea consumului tehnologic și al pierderilor, dar și în contextul diferendului dintre autoritatea de reglementare și un operator de sistem. |
| 399     |                             | alineatul (3) litera b), nu este clar necesitatea de a sublinia, prin inserare în textul legii, obligativitatea de a respecta prevederile articolului 941 și articolul 971 – 974. Or, acestea articole sunt părți ale legii care se menționează la litera propusă a fi modificată. Altfel spus, obligația de a respecta legea implică obligația de a respecta normele cuprinse în articolele menționate, prin urmare nu se justifică de a preciza anumite părți componente ale actului normativ, alina timp cît norma îl invocă în ansamblu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                | Se acceptă. Propunerea de modificare a art. 7, alin. (3), lit. b) a fost exclusă.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 400     |                             | La articolul 8 alineatul (1):<br>litera g1), în redacția proiectului, atragemi atenția că textul propus este similar celui de la articolul 7 alineatul (3) litera a2), din care considerente autorul proiectului urmează să opteze pentru una dintre prevederile propuse.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                | Se acceptă. Pentru a se exclude dublarea prevederilor, a fost exclusă propunerea de completare a art. 7, alin. (3) cu litera a <sup>2</sup> ).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 401     |                             | litera n), nu este clar necesitatea de a preciza că Agenția constată „contravenții în modul și în cazurile stabilite de lege și Codul contravențional”, alina timp cît Codul contravențional stabilește faptele contravenționale și autoritățile competente să le constate.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                | Nu se acceptă. Considerăm oportun de precizat în mod expres atribuția ANRE de a constata contravenții, în contextul în care în conformitate cu Legea, ANRE aplică și alte tipuri de sancțiuni, inclusiv de a suspenda și retrage licențele, de a plica sancțiunile stabilite la art. 113- 113 <sup>2</sup> .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 402     |                             | La articolul 9 alineatul (7), în redacția proiectului, în opinia Ministerului norma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                | Nu se acceptă. Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului. Totodată, este necesar de precizat în mod                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Conținutul obiectiei/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 403     |                             | <p>dată este inutilă. Or, codul administrativ reglementează în detaliu și suficient de abstract categoria actelor administrative și determină clar cine sunt autoritățile publice pentru a aprecia dacă un act se supune sau nu judecătorește. În ipoteza în care se va ridica problema de a stabili dacă un act emis de Agenție poate sau nu supus controlului judecătorește, asupra acestei probleme se va pronunța în cele din urmă instanța de judecată.</p> <p>La articolul 15 alineatul (8), în redacția proiectului, atragem atenția că Codul administrativ face distincție între retragere și revocare. Or, potrivit articolelor 143 și 144 din Cod, retragerea se dispune față de actul administrativ ilegal, iar potrivit articolelor 145 și 146, revocarea se dispune față de actul administrativ legal. Prin urmare, considerăm necesar ca prevederile articolului 17 să fie revăzute prin prisma Codului administrativ și, implicit, să se revadă textul propus al articolului 15 alineatul (8).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                | <p>expres, la nivel de lege, că suspendarea hotărârilor și deciziilor Agenției poate avea loc doar prin încheiere judecătorească și doar în privința solicitantului.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 404     |                             | <p>Articolul IV, atragem atenția autorului proiectului că potrivit articolului 2 alineatul (1) din Codul administrativ, prevederile codului determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ. Totodată, articolul 2 alineatul (2) din același Cod stabilește că anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.</p> <p>Or, după cum se poate observa din conținutul codului acesta reglementează în termeni foarte generici activitatea administrativă. Astfel că inserarea unor norme specifice unui domeniu vor afecta concepția Codului administrativ și anume aceea de a fi o lege cadru pentru întreaga diversitate a activităților administrative. Totodată, autorii Codului ținând cont de specificul unor activități administrate au reglementat posibilitatea instituirii unor derogări de la Cod, numai în situația în care aceasta este absolut necesară și nu contravine principiilor Codului.</p> |                                                | <p>Nu se acceptă. Propunerea nu duce la îmbunătățirea Proiectului de lege, ci din contra va crea echivoc în interpretare. Reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător este obiectul Legii nr. 160/2011, care utilizează anume noțiunea de "retragere a unei licențe", ca act permisiv ce atestă investirea solicitantului cu o serie de drepturi și de obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încheierea activității de întreprinzător.</p> |
|         |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                | <p>Se accepta parțial. Propunerea de Modificare a Codului administrativ a fost exclusă în contextul avizului Ministerului Justiției.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| Nr. d/o | Prevederea Legii în vigoare | Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare                                                                                                                                                                                      | Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării | Argumentarea autorului proiectului |
|---------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------|
|         |                             | <p>Asfel, considerăm necesar ca propunerile de completare a Codul administrativ să fie inserate în Legea 108/2016 cu privire la gaze, care este o lege specială și, după cum s-a menționat, poate cuprinde norme derogatorii de la Codul administrativ.</p> |                                                |                                    |